جوان

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
دوشنبه ۱۸ دی ۱۴۰۲ - ۲۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۵
سال بیست‌وپنجم - شماره ۶۹۴۲ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

سرمقاله

پاسخ سختی که در انتظارشان است

محمد جواد اخوان
مدیرمسئول

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیام تسلیت فاجعه تروریستی کرمان مرقوم فرمودند «بدانند که سربازانِ راه روشن سلیمانی هم رذالت و جنایت آنان را تحمل نخواهند کرد. چه دست‌های آلوده به خون بی‌گناهان و چه مغزهای مفسد و شرارت‌زا که آنان را به این گمراهی کشانده‌اند، از هم‌اکنون آماج قطعی سرکوب و مجازات عادلانه خواهند بود. بدانند که این فاجعه‌آفرینی پاسخ سختی در پی خواهد داشت بإذن‌الله.» اکنون برای بسیاری این پرسش مطرح است که پاسخ سخت جمهوری اسلامی ایران به فاجعه‌آفرینان چگونه و با چه کیفیتی و در چه مکان و زمانی تحقق خواهد یافت؟

در تحلیل عوامل پشت‌صحنه فاجعه کشتار مردم بی‌گناه در کرمان با دو سطح از عاملیت مواجهیم؛ سطح عملیاتی و سطح راهبردی. اکنون قرائن و اماره‌ها حاکی است که عاملیت میدانی با عناصری از داعش و به‌طور مشخص شاخه خراسان آن بوده و فرایند پشتیبانی و هدایت عملیات شباهت زیادی با دو عملیات تروریستی در حرم شاهچراغ دارد. بنابراین در کف حادثه تروریست‌های تکفیری داعش قرار دارند، اما این همه ماجرا نیست.

به‌جز ارتباط نسبی و سببی داعش با سرویس‌های اطلاعاتی امریکا و رژیم صهیونیستی که بارها مورد اعتراف خود امریکایی‌ها و اذعان ناظران بین‌المللی قرار گرفته، نشانه‌های محکمی وجود دارد که ارتباط راهبردی عملیات کرمان با سیا و موساد را تقویت می‌کند.

طبیعی است که پاسخ مناسب برای این عملیات تروریستی باید متناسب با سطح عاملیت عوامل میدانی و پشت‌صحنه عملیات تعریف شود. در پیشانی میدانی عملیات، «دست‌های آلوده به خون بی‌گناهان» و عوامل داعش قرار دارند که پایگاه اصلی‌شان در شرق کشور است و از بلاتکلیفی و پریشانی‌های سیاسی سال‌های اخیر همسایگان شرقی برای نضج‌گیری و لانه‌سازی استفاده کرده‌اند. در ماه‌های اخیر موساد تلاش‌های فراگیری را برای احیای پایگاه‌های ازدست‌رفته در اقلیم شمال عراق، این بار در بلوچستان پاکستان و سه‌ضلعی جنوب افغانستان به کار بسته است. پیش‌تر هم به همسایگان شرقی بارها در مورد لانه‌سازی تکفیری‌های تروریست در مناطق قبایلی و خارج از نفوذ حاکمیتی این کشورها هشدار داده شده است. در سطحی بالاتر، البته اشاره شد، آمران و هدایتگران راهبردی این عملیات، «مغزهای مفسد و شرارت‌زا» یا همان سرویس‌های اطلاعاتی غربی و عبری – زخم‌خورده از ضربات پی‌درپی در منطقه- هستند و آنها نیز باید پاسخ متناسب با نقش خود را دریافت کنند.

بنابراین، روشن است که منطقاً پاسخ سخت جمهوری اسلامی ایران به این دو سطح عاملیت یکسان نیست و هر کدام متناسب با جغرافیای تأثیر خود آماج خواهند بود. گروه تروریستی تکفیری داعش و شاخه شرقی آن –که نقش میدانی در اجرای این عملیات تروریستی را بر عهده داشته- بإذن‌الله ضربات مستقیمی دریافت خواهد کرد و عناصر عملیاتی و سرشبکه‌های آن تقاص این جنایت را پس خواهند داد. کیفیت این تقاص و مکان و زمان آن متناسب با انتخاب بهینه‌ای است که بر اساس اطلاعات میدانی دقیق انجام خواهد گرفت و در اینجا مجال طرح جزئیات آن نیست.

اما صحنه‌گردانان اصلی ماجرا که پدرخواندگان حقیقی داعش هستند نیز در امان نخواهند ماند. روشن است که هدایت کلی این گونه عملیات تروریستی ناشی از سرخوردگی برخاسته از شکست‌های مکرر امریکا و رژیم صهیونیستی در جای‌جای منطقه و به‌ویژه در طی تحولات سه ماه گذشته است. چنین فعالیت تروریستی در واقع اقدامی انفعالی در طی جنگ اطلاعاتی نظام سلطه علیه محور مقاومت و نظام اسلامی است. طبیعی است که پاسخ متناسب به این اقدام مذبوحانه نیز باید طی همان نبرد اطلاعاتی داده شود. تردیدی نیست که اقدام متناسب در این باره به اراده «سربازان راه روشن سلیمانی» بازمی‌گردد که طیف وسیعی از توانمندی‌ها در زمین، هوا و دریا را در اختیار دارند و تجربه ۹۰ روز گذشته نشان داد که به‌خوبی می‌توانند اراده خود را بر طرف مقابل تحمیل کنند.

تفاوت حامیان مقاومت با دشمنان مقاومت در آن است که سربازان راه روشن شهید سلیمانی بیشتر عمل می‌کنند و چه‌بسا ضربات شگرف و اعجاب‌آوری که بر پیکره دشمنانشان وارد کرده‌اند و به مصالحی کمتر از آن سخن رانده‌اند. در مقابل دشمنان مقاومت که بر جنگ روانی و رسانه‌ای تکیه دارند، اقدامات کوچک خود را بزرگنمایی می‌کنند. بنابراین نباید انتظار داشت که مقاومت پاسخ سختی را که به صحنه‌گردانان اصلی ماجرا خواهد داد در بوق و کرنا کند، این پاسخ برای مخاطبان اصلی‌اش تفهیم خواهد شد، ان‌شاءالله «وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ».

تروریست‌های ارزی مشغول خرابکاری‌اند

فاجعه تلخ تروریستی در کرمان جان ایران را به درد آورد، اما در این میان برخی جریانات و گروه‌ها که به شدت از آرامش نسبی بازار ارز رنج می‌برند، سراسیمه خیز برداشتند تا از آب گل آلود ماهی بگیرند و در کوره افزایش قیمت ارز بدمند اما کارشناسان اقتصادی می‌گویند افزایش قیمت دلار در زمان حاضر یک موضوع کاملا هیجانی است و اثر ماندگاری نخواهد داشت و دوباره فروکش خواهد کرد |صفحه ۴

واقعیت علمی ابرزدی!

دکتر مجید علی آبادی، پژوهشگر برتر کشور در حوزه بارورسازی ابرها: عموماً متخصصان هواشناسی و اقلیم‌شناسی معتقدند گرمایش زمین و تغییرات اقلیمی و برخی فعالیت‌های انسانی نظیر مصرف بالای انرژی و آلودگی هوا و ذرات معلق عامل اصلی کاهش بارندگی‌ها یا ناپدید شدن ابرها بوده‌است که به نوعی به سازوکارهای چهارگانه ۱- افزایش دما ۲- مخلوط‌شدن با هوای خشک ۳- فرو رفتن هوا در ابر ۴- حرکت عمودی رو به پایین ابر یا اصطلاحاً DVM به‌خصوص سازوکارهای اول و دوم اشاره دارد |صفحه ۳

مسئله کاهش بارش در کشور چالشی در تردید و تأیید برخی نظرات شده است. «جوان» با انتشار گزارش یکی از کارشناسان امر تلاش می‌کند این چالش را تا سرانجامی که به صدق نزدیک‌تر باشد دنبال کند

وجدان خفته آقای عباس عبدی

آقای عباس عبدی تحلیلگر روزنامه‌های اصلاح‌طلب نوشته: «چرا تندروها عامل جنایت را اسرائیل می‌دانند، نه داعش؟ چون داعش را حریف کوچکی برای خود می‌دانند و نفی ادعاهای قبلی نابودی داعش است، ولی متهم‌کردن اسرائیل تبعات بیشتری دارد، چون هم قابل اثبات نیست و هم ناقض "حریف‌منم" خواهد بود.»

می‌توان متقابلاً پرسید چرا آقای عبدی (و اصلاح‌طلبان) دوست دارند عامل جنایت داعش باشد نه اسرائیل؟ به همان سبک خود آقای عبدی باید جواب این باشد که چون می‌دانند داعش نابود شده است، بنابراین مسئله انتقام از اسرائیل منتفی می‌شود و انتقام از داعشی که نابود شده نیز مقدور نیست، پس همه‌چیز مطابق میل اصلاح‌طلبان می‌شود که مایل به انتقام از اسرائیل یا امریکا به دلایل ترسی که از تبعات آن دارند، نیستند! همان‌طور که در شهادت حاج‌قاسم، یکسره ایران را از انتقام سخت پرهیز می‌دادند و یک آخوند بی‌انصاف و توییتری وابسته به جریان اصلاحات که چندی پیش منصب رایزن فرهنگی گرفت و رفت، در همان زمان با لحنی تمسخرآمیز به سستایش از انتقام به‌زعم او محدود حاج‌قاسم پرداخت.

آقای عبدی اصولاً مثل یک تافته جدابافته از مردم و انقلاب و مثل یک تحلیلگر خارجی درباره وقایع داخلی حرف می‌زند. وقتی از انتقام یا عامل جنایت کرمان می‌گوید گویی خودش به‌کناری ایستاده و فقط وظیفه تمسخر یا تحقیر کسانی را دارد که داعش را مطابق تصریح کلینتون مولود امریکا و اسرائیل می‌دانند و بنابراین در تحلیل‌های‌شان انگشت اشاره را مستقیماً به‌سوی عامل اصلی نشانه می‌روند. اما آقای عبدی دوست دارد هر بار تمسخری به نیروهای انقلاب بزند.

آن داعشی که نابود شد، همانی بود که سوریه و عراق را گرفته بود و به سمت ایران می‌آمد. بله. آن داعش نابود شد و این داعشی که هنوز توان انتحاری دارد، همانی است که با کمک امریکا و اسرائیل عملیات می‌کند.

آن اسرائیلی که جوانان مقاومت به او می‌گویند «حریف‌منم»، همان اسرائیلی است که الان بعد از سه ماه حتی یک جنازه از رهبران حماس در غزه به دوربین‌ها نشان نداده و گاهی در یک روز ۱۵ افسر و سرباز خود را در این نبردها از دست می‌دهد. و در یک روز مرکز راهبردی‌اش را با ۶۲ موشک حزب‌الله نابود شده می‌بیند؛ خبری که هیچ‌یک از روزنامه‌هایی که آقای عبدی در آن می‌نویسد، حتی یک خط کوچک از این خبر مهم را تیتر نکردند! همین آیا گواهی بر ناراحتی اصلاح‌طلبان از انتقام مقاومت علیه اسرائیل نیست؟! دست‌کم گواهی بر ترس آنان از امریکا و اسرائیل نیست؟! مگر این گونه نیست که آدم‌ها خودشان را از چیزهایی که از آن می‌ترسند، مخفی می‌کنند!

آقای عبدی در تکمیل نوشته قبلی خود در توییت دیگری نوشته: «آنان که در تهران و دیگر شهرهای کشور مشغول رفتارهای غیرقانونی از سنخ رفتار داعش هستند، قادر به دیدن و کشف جنایتکاران داعشی نیستند.»

متقابلاً به ایشان باید گفت شمایی هم که گاهی رفتارها و تحلیل‌های جناحی‌تان علیه هموطنان و نیروهای انقلاب بوی نژادپرستی می‌گیرد، مانند اسرائیلی‌های نژادپرست قادر به کشف و دیدن جنایات اسرائیلی‌ها نیستید!

اصولاً چرا کسی مثل آقای عبدی و برخی اصلاح‌طلبان دیگر این‌قدر برای‌شان مهم است که بگویند نباید کار را گردن اسرائیل انداخت و باید گفت همان داعش همیشگی!

پاسخ این است: غیر از آن مسئله همدلی با غرب که مانع از هر موضع‌گیری غرب‌ستیزانه می‌شود، بخشی نیز به وجدان خفته آدم‌ها بازمی‌گردد. تحلیلگری مثل آقای عبدی می‌تواند بین این دو فرق بگذارد، اما این نوع بصیرت کمی هم وجدان بیدار می‌خواهد.

وجدان ضعیف اعتماد آنلاین

سایت اعتماد آنلاین وابسته به روزنامه اعتماد به مدیر مسئولی یک نظامی سابق برای مطلبی که از روزنامه جوان نقل کرده با بی‌انصافی و وجدان ضعیف چنین تیتری انتخاب کرده است: «پیش‌بینی عجیب روزنامه اصولگرا از زنده نبودن حسن روحانی در روز تصمیم‌گیری سخت و مهم مجلس خبرگان رهبری!»

اما دروا‌قع روزنامه جوان فقط به یک مسئله اخلاقی و عرفی اشاره کرده و نوشته بود روحانی که ورود مجلس آتی خبرگان را به انتخاب جانشین رهبری بسیار محتمل می‌داند، چگونه از مشیت‌های الهی باخبر است و درباره حیات خود آن‌قدر مطمئن است که با اطمینان و تضمین برای عضویت این مجلس نامزد می‌شود؟!

روزنامه جوان نوشته بود: «روحانی کاندیدای انتخابات خبرگان رهبری است و این ذهنیت را دارد که در مجلس آتی بسیار محتمل است خبرگان مجبور به گرفتن آن تصمیم سخت و مهم شود. این ذهنیت را پنهان هم نکرده و بیان نمود. البته نگفت چطور چنین چیزی را پیش‌بینی کرده، اما پیش بینی نکرده که شاید خودش هم در آن هنگامه تصمیم سخت و مهم نباشد!»

این نوشته واکنشی بود به توییت یکی از مزدبگیران دکانی که برای این خبرها باز شده است. نکته عجیب در تبلیغات این پروژه‌بگیران توییتری آن است که هیچ‌یک از تحلیلگران اصلی و مطرح اصلاح‌طلب، وارد این بحث‌های مربوط به جانشینی نمی‌شوند و احتمالاً تیم پیمانکاری مربوط به وابستگان دولت سابق را به هیچ می‌گیرند اما کسانی که سابقه اصلاح‌طلبی نداشته‌اند و با هشتگ «ما اصولگرایان» یک بی‌هویتی محض را فریاد می‌زنند، به ثمن‌بخس خود را برای یک توییت پرهیاهو می‌فروشند. اینکه اصلاح‌طلبان قلم خود را از این بازی‌ها بیرون نگه می‌دارند و برای ورود به این بازی‌های کثیف از میان اصولگرایان واداده آدم استخدام می‌کنند، باید هشداری به دستگاه قضا باشد که سرنخ‌ها را که به دم موش‌ها بسته شده است هم ببینند. اینجا ایراد اصلی به دستگاه قضا بازمی‌گردد که دروغ‌های حوزه فرهنگ را بهتر از دروغ‌های کثیف حوزه سیاست می‌بیند و هیچ‌گاه این جیره‌خوران را برای دروغ‌های فاحشی که در مجازی منتشر می‌کنند، بازخواست قانونی نمی‌کند.

یادداشت سردبیر

غلامرضا صادقیان

حقا که استاد شما هستی!

بارها نوشته‌ام که کلاس‌های مجازی در کرونا و حالا در هوای آلوده اگرچه اسمش مدرسه و تحصیل نیست اما یک فایده دارد که والدین می‌فهمند در مدرسه چه خبر است، چه خوب و چه بد!

چند روز پیش که هوا آلوده و مدارس مجازی شد، متوجه شدم در کلاس درس ریاضی پایه ششم، بچه‌ها به معلم ریاضی که «آقا» بود، می‌گویند استاد! برخلاف بقیه معلمان که خانم هستند و بچه‌ها فقط معلم خانم را «خانم» صدا می‌زنند.

کندی اینترنت و قطعی صدای استاد، فرصتی دست داد تا بپرسم که چرا به معلم ریاضی می‌گویید «استاد» اما به بقیه نه؟! پاسخ روشنی از فرزندم نگرفتم اما دو، سه دقیقه بعد که استاد با بهترشدن وضع اینترنت به کلاس برگشت، متوجه دلیل قانع‌کننده‌ای شدم! در ابتدا غرولندی به وضع اینترنت کرد که محق بود. وقتی کلاس مدارس را مجازی می‌کنیم نباید به گونه‌ای باشد که بچه‌ها مرتب به استاد بگویند استاد! صدای شما بریده بریده می‌آید. نمی‌شود مسئول اینترنت کشور هر روز وعده‌های خوب بدهد و از سرعت عالی و اینترنت هدیه خبر بدهد اما در عمل اینچنین نباشد و گرانی اینترنت هم بدون افزایش سرعت و کیفیت، گریبانگیر شود.

به هر حال، استاد به کلاس مجازی برگشت و به دانش‌آموزان تأکید کرد که تصاویر خود را باز نکنند و فقط صوت‌ها را باز بگذارند زیرا بازشدن تصاویر در عین کندی اینترنت، موجب پرت‌شدن او به بیرون از کلاس می‌شود. پرت‌شدن به بیرون از فضای مجازی کلاس، ظاهراً اصطلاحی رایج است.

استاد اما در پایان کلاس، دو، سه دقیقه بیشتر درس داد، دقیقاً به‌اندازه زمانی که از کلاس به بیرون پرت شده بود! به همین هم اکتفا نکرد، از بچه‌ها به‌خاطر اینکه وقت زنگ تفریح آنها را گرفته بود، عذرخواهی کرد و از معلم کلاس بعدی - که شاید صدای او را هم نمی‌شنید- به‌خاطر اینکه شاید با تذکر ناظم مجبور شود دو دقیقه دیرتر کلاس را آغاز کند هم عذر خواست!

حقا که استاد شما هستید! آنچه باقی می‌ماند، همین مرام‌ها و خصلت‌های نیکو است. دو به‌اضافه دو اگرچه در حساب پئانویی می‌شود چهار اما در حساب شما که استاد بچه‌هایی، بیست می‌شود!

یادداشت سیاسی

حسن رشوند

تحقیر امریکا از عین‌الاسد تا التنف

صفحه ۲

ترجمه

فرانسیس پی سمپا - ترجمه: علی قنادی

امریکا دارد به سرنوشت بریتانیای کبیر دچار می‌شود؟

صفحه ۱۵

هشتگانه سینمای مقاومت در جشنواره فجر

مصطفی شاه کرمی | خبرنگار گروه فرهنگی

بانزدیک‌شدن به زمان برگزاری چهل و دومین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم فجر لیست‌های گوناگونی از آثاری که احتمال راه یافتن به جشنواره را دارند، به‌طور غیررسمی منتشرشده که در بین آنها سهم سینمای دفاع مقدس قابل توجه است. در فهرست ۱۱۵ فیلم متقاضی حضور در چهل‌ودومین جشنواره فیلم فجر، هشت فیلم ذیل عنوان سینمای مقاومت یا دفاع مقدس قرار می‌گیرند |صفحه ۱۶

نامه سردار قاآنی به هنیه

برادران شهید العاروری کابوس صهیونیست‌ها می‌شوند

سردار قاآنی فرمانده نیروی قدس سپاه در نامه‌ای به اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس شهادت صالح العاروری را تبریک و تسلیت گفت. سردار قاآنی در این نامه تأکید کرده است که جهان شاهد خواهد بود که چگونه برادران شهید العاروری به کابوس این رژیم کودک‌کش تبدیل می‌شوند. وی اضافه کرده است: العاروری به شهادت رسید و در پرونده درخشان او انتفاضه اول، انتفاضه الاقصی و انتفاضه بیت‌المقدس وجود داشت. سردار قاآنی تأکید کرده که دشمن با ترور فرماندهان مقاومت به دنبال کاهش شکست سنگین خود در غزه و کرانه باختری است.

۱۵

اعتراف رژیم صهیونیستی به ضربه کاری حزب‌الله به «میرون»

یک روز پس از حمله گسترده موشکی حزب‌الله به پایگاه هوایی میرون در شمال اراضی اشغالی، رژیم صهیونیستی به ضربه سخت رزمندگان حزب‌الله به این پایگاه راهبردی و وارد شدن خسارت گسترده به آن به‌طور ضمنی اعتراف کرد

از حاشیه تا متن

ستون دوشنبه‌ها

تقی دژاکام

زیر باران برویم

صفحه ۲

چرا واکنش‌های فاشیستی به فاجعه کرمان ارزش تحلیل ندارد

علی علوی

دوست بزرگواری که از منتقدان وضع موجود است، پیشنهاد داد درباره چرایی خوشحالی برخی حساب‌های مجازی (واقعی و فیک روی‌هم) از فاجعه تروریستی کرمان چیزی نوشته شود. گفتم شمار آنان کثیر نیست اما چون غیرانسانی و عجیب است، به چشم می‌آید. نظر ایشان این است که این خوشحالی ادامه بی‌تفاوتی به مسئله غزه است که این دومی قابل توجه بود و بنابراین ارزش تحلیل دارد. با آنکه بی‌تفاوتی جامعه ایران به غزه را هم اصلاً کثیر نمی‌دانم و دیده‌شدن هر نگاه مخالفی را از جذابیت حرف مخالف نسبت به حرف موافق و از اثرات عصر ارتباطات و تبدیل به رسانه‌شدن هر گوشی موبایل می‌دانم، اما در تحلیل همان‌مقدار قلیل واکنش‌های غیرانسانی به فاجعه کرمان هم به‌ویژه آنکه با واکنش دادستانی هم روبه‌رو شد، می‌توان به دلایلی اشاره کرد.

قطعاً برخی از این خوشحالی‌ها واکنشی است که افراد به نارضایتی خود از نظام دارند. این نارضایتی‌ها اما لزوماً همگی حق نیست. و لزوماً همگی به ایدئولوژی نظام بازنمی‌گردد. چه‌بسا کسانی در یک برهه ظلم یا تعرضی به حقوق خود از جانب یک دستگاه دولتی یا حکومتی دیده باشند و این را بهانه واکنش به ارزش‌های مورد قبول نظام می‌کنند. مثلاً سربازی که با او بدرفتاری شده است یا کارمندی که حق او را خورده‌اند. اما برخی دیگر حتی در این حد هم نیست، یعنی در نارضایتی از دستگاه‌های حکومتی، حق به‌جانب هم نیستند. چیزی را برای خود می‌پسندیده‌اند و برای دیگران نمی‌پسندیده‌اند و به آن نرسیده‌اند و حالا به شکل یک ناراضی واکنش نشان می‌دهند. سال‌ها پیش این نارضایتی‌های حق و ناحق، به اشکال دیگری مثل کم‌کاری و تخریب، خودش را نشان می‌داد و حالا فرصت خارج‌شدن از حلق و قلم را پیدا کرده است.

اگر پرسیده شود چرا این نارضایتی‌ها این‌قدر خشن و غیرانسانی است و چرا «همدردی» به‌عنوان واکنش انسان‌هایی که همگی اعضای یک پیکرند، در این گروه دیده نمی‌شود، پاسخ من این است که وقتی کسانی که در طرف قاتلان هموطنان خود می‌ایستند، در اقلیت محض هستند، این اقلیت‌محض‌بودن آنان را وامی‌دارد پیام‌های خود را خشن و با عبارات سخیف و اسفناک بیارایند. اینجا ما با یک «جامعه» که «همدردی» نمی‌کند، مواجه نیستیم. هرگونه توسعه‌دادن این گروه اقلیت به بخش بزرگی از جامعه، مانع فهم درست موضوع می‌شود. وقتی در اقلیت باشی، پیامت را تیزتر و تندخویانه‌تر می‌کنی. اگر پشتوانه‌ای در حد اکثریت برای این گروه وجود می‌داشت، سنجیده‌تر و منطقی‌تر سخن می‌گفتند، نه تا این حد غیرانسانی. این دقیقاً واکنشی است از یک دسته حداقلی که برای رساندن پیام خود وادار به استفاده از عبارات و کلمات تحریک‌کننده می‌شوند.

نقطه اختلاف همین جاست. اگر با فرض گسترده‌بودن این واکنش‌ها بخواهیم تحلیل کنیم، خوب می‌توانیم به تحلیلی ضد رفتارهای حکومت برسیم، بنابراین آن فرض برای کسانی که دنبال آن‌جور تحلیل هستند، جذاب و واجب می‌شود. اما به چند دلیل این عده در اقلیت محض هستند. دلیل اول را شاید تعارفی و تشریفاتی بدانیم اما یک واقعیت است: مردم ایران در سخت‌ترین شرایط، روحیه انسانی خود را حفظ کرده‌اند و قدر و قیمت بسیار عالی‌مقداری دارند که در چنین مواقعی در طرف درست ماجرا می‌ایستند و طرف درست همدردی با جانباختگان است. دنبال نشان‌دادن مصداق از اجتماعات سراسری در این مواقع نیستم بلکه فقط به هویت ذاتی مردم ایران اشاره کردم. دلیل دوم می‌تواند از میان برخی مقایسه‌ها به دست آید. در ماجرای کرمان، اکثریت مطلق برخی قشرها مانند هنرمندان، ورزشکاران و نخبگان فکری پیام‌های همدلانه‌ای صادر کردند و طرف بد ماجرا حتی شایسته عنوان «اقلیت محض» هم نبود. آن‌قدر کم‌شمار - و البته اغلب فراری - که به حساب نمی‌آیند. همین نسبت را باید برای قشرهای دیگر و از جمله برای عامه مردم درنظر گرفت، چون همیشه تابعی از همین نسبت بوده است.

دلیل سوم همان آماری است که دادستانی داد، یعنی صد حساب واقعی و چندصد حساب فیک که ممکن است متعلق به همین‌ها باشد. اگر آمار بیشتر از این بود، خودش را نشان می‌داد و دادستان‌ها معمولاً در موارد خاص و جزئی وارد می‌شوند. اجازه دهید چنین قضاوتی نکنیم که بسا کسان دیگر هستند که مانند اینان فکر می‌کنند اما واکنشی در مجازی نداشتند. چون خلاف این ادعا را هم می‌توان کرد و درباره نداشته‌ها نمی‌توان با صراحت سخن گفت. و مسئله ما در اینجا «واکنش» است، نه پندار.

اما یک نکته دیگر هم باقی می‌ماند. استفاده از اصطلاحات سخیف سطح نازل این کاربران مجازی را نشان می‌دهد که باید آن را در جای چنین سطوحی در مقوله جامعه‌شناسی بررسی کرد، نه در جای کنشگرانی که می‌خواهند روی ذهن جامعه اثر بگذارند. کسی که با هدف اثرگذاری روی جامعه، فعال اجتماعی و سیاسی می‌شود، در گام اول گزاره‌های خود را از تندروی می‌زداید. پس نمی‌توان واکنش آنان را به «همدردی‌نکردن جامعه» چسباند. این اقلیت محض چیزی بیشتر از همان محتوای پیام‌های خود نیستند.

یادداشت

تحقیر امریکا از عین‌الاسد تا التنف

حسن رشوند
کارشناس سیاسی

آن شب تلخ و فراموش نشدنی که ترامپ رئیس‌جمهور قمارباز امریکا آن جنایت بزرگ را رقم زد و عزیزترین شخصیت منطقه و «نفس زکیه» انقلاب حاج قاسم سلیمانی را به شهادت رساند، هیچ گاه تصور نمی‌کرد کمتر از یک هفته، بزرگ‌ترین و مجهزترین پایگاه نظامی‌اش، عین‌الاسد، در عراق مورد حمله قرار گیرد و تا امروز تمام پایگاه‌های او در این کشور در آماج روزانه حملات گروه‌های مقاومت قرار گیرند. حمله به عین‌الاسد آن انتقام سختی نبوده و هیچ گاه هم نخواهد بود که وعده آن را جمهوری اسلامی برای جنایت امریکا در فرودگاه بغداد و شهادت حاج قاسم سلیمانی و المهندس داده بود، اما تحقیر امریکا و آچمز شدن آنها در مواجهه با نیروهای حشدالشعبی که هر روز پایگاه‌های آنها را مورد حمله قرار می‌دهند و از فردای ۱۸ دی ماه و فقط پنج روز پس از شهادت حاج قاسم خواستار خروج امریکا از کشورشان شدند، می‌تواند بخشی از پروژه انتقام خون حاج قاسم و شهدای فرودگاه بغداد باشد.

نباید فراموش کرد که از جنگ جهانی دوم تا حمله به عین‌الاسد، هیچ کشوری به طور رسمی جرئت حمله به امریکا را نداشته است، فقط برخی حملات در دهه‌های اخیر توسط گروه‌های پارتیزانی به صورت متفرق و ایذایی ثبت شده و ضرباتی به امریکایی‌ها وارد شده که هیچ کدام از آنها جایگاه حاکمیتی نداشته‌اند. اوج صف آرایی نظامی در برابر امریکایی‌ها مختص بحران موشکی کوبا است که در آنجا نیز مواجهه کوبا با حمایت شوروی سابق در نهایت به درگیری ختم نگردید. این اولین بار بود که سپاه پاسداران به عنوان یک نهاد رسمی نظامی کشوری آن هم نه در جایگاه ابرقدرتی جهان همچون شوروی در دوران جنگ سرد و باز آن هم نه با یک موشک در عمق ۱۰ یا ۲۰ کیلومتری کشور همسایه، بلکه با حداقل ۱۴ موشک دومین پایگاه امریکا در عراق را در عمق ۱۰۸ کیلومتری خاک عراق مورد حمله قرار داد.

حمله به عین‌الاسد دارای پیام‌های زیادی برای جهان و دستاوردهای بزرگی برای ملت ایران و عراق داشت که برخی از مهم‌ترین آنها را این گونه می‌توان فهرست کرد:

حمله به عین‌الاسد پایان بلوف‌های تو خالی امریکا بود. مهم‌ترین دستاورد حمله به عین‌الاسد را می‌توان آشکار شدن تهدیدات توخالی و بلوف‌های مقامات امریکایی دانست که همواره تلاش دارند رقبا و مخالفان خود را مرعوب کرده و با نمایش برخی تهدیدات از صحنه خارج کنند. این سناریوی امریکایی‌ها در طول سالیان متمادی در مواجهه با رقبای سیاسی بارها تکرار شده و جواب هم داده است. اما این‌بار جمهوری اسلامی توخالی بودن این بلوف‌ها را نمایان ساخت. امریکایی‌ها پس از شهادت حاج قاسم بلافاصله از ترس انتقام ایران اعلام کردند ۵۲ نقطه حساس در ایران را شناسایی کرده‌اند و در صورت اقدامی از سوی ایران این نقاط مورد حمله قرار خواهد گرفت و مایک پمپئو، وزیر خارجه دولت ترامپ ساعاتی پس از شهادت سردار سلیمانی اعلام داشت: «دنبال جنگ با ایران نیستیم اما در حالی که جان امریکایی‌ها را در خطر ببینیم، دست‌بسته هم نخواهیم ماند.» اما دیدیم با حمله به عین‌الاسد، دروغ بودن همه این ادعاها ثابت شد در این مواقع اگر رقیب جدی و استوار و با اراده باشد، امریکایی‌ها جرئت هیچ‌گونه اقدام مقابله به مثلی نخواهند داشت.

فروپاشی هیمنه پوشالی امریکا. تبختر امریکایی‌ها با حمله به عین‌الاسد کاملاً شکسته شد، چراکه در طول ۷۰ سال گذشته این جمهوری اسلامی ایران بوده که در طول حیات بیش از چهار دهه خود بارها امریکایی‌ها را تحقیر و هیبت آن‌ها را شکسته است. از تسخیر لانه جاسوسی گرفته تا جنگ دریایی در سال ۱۳۶۶ و ۱۳۶۷ در خلیج فارس، تا اوج آن در حمله به عین‌الاسد که جهان را با این اقدام سریع و به موقع شوکه کرد. همه اینها نشان داد که این همیشه پوشالی ضربه‌پذیرتر از آنی است که تصور می‌شود. اگر امروز شاهد حمله گروه‌های مقاومت اسلامی عراق به پایگاه نظامی اشغالگران امریکایی در منطقه الحریر در استان اربیل، پادگان «الرکبان» و پایگاه مجاور تأسیسات نفتی «العمر» در سوریه و پایگاه مهم و راهبردی امریکایی‌ها در «التنف» در مثلث مرزی عراق، سوریه و اردن هستیم، فقط و فقط به خاطر جرئتی است که جمهوری اسلامی در حمله به عین‌الاسد در ۱۸ دی ۹۸ داشت.

ابطال تئوری مرد دیوانه. در میان تئوری‌های بازی‌ها، تئوری مرد دیوانه الگویی است که سیاستمداران امریکایی بدان علاقه خاصی دارند! بازی با این تصور آغاز می‌شود که دو نفر سوار بر اتومبیل‌هایشان در جاده‌ای تنگ که تنها امکان عبور و مرور یک ماشین به طور همزمان وجود دارد، حرکت می‌کنند. این دو ماشین با سرعتی حداکثری در حال حرکت به سمت هم هستند و هر لحظه به یکدیگر نزدیک می‌شوند. این مواجهه، با هدف ترساندن رقیب و خروج آن از این صف‌آرایی و مقابله است. هر ماشینی زودتر از مسیر خارج شود بازنده بازی خواهد بود! در این میان به یکی از راننده‌ها خبر می‌رسد که رقیب، فرد کله شق و مست لایعقلی است که ترمز و فرمان خود را از کار انداخته و امکان توقف یا انحراف ماشینش وجود ندارد! در این موقع راننده عاقل چه تصمیمی خواهد گرفت!؟ بدون شک ترجیح می‌دهد برای دوری از برخورد از مسیر خارج شود و صحنه را به نفع رقیب ترک کند. در این حالت فاتح بازی مرد دیوانه خواهد بود! این بازی بیش از نیم قرن است پس از جنگ جهانی دوم توسط سیاستمداران امریکایی برای بیرون کردن رقبای سیاسی به کار گرفته شده است و آخرین بازیگر این نقش ترامپ بود. او با تصمیمات احمقانه‌اش تصویر یک سیاستمدار دیوانه را از خود در ذهن رقبا ترسیم کرد که قابل پیش‌بینی نبود! و بدین شکل همه کشورها از ایستادگی در برابرش هراس داشتند و ترجیح می‌دادند در مقابلش نایستند و رقابت را به او واگذار کنند. حمله به عین‌الاسد دور از تصور ترامپ و تیم او در کاخ سفید بود و دروغ هایی که بعدها گفتند که ایران قبل از حمله به ما اطلاع داده بود و ما پایگاه را خالی کرده بودیم فقط برای فرار از اتفاق ناگواری بود که کاخ سفید گرفتار آمده بود. اما اینکه از زمان شهادت حاج قاسم تا حمله به عین‌الاسد امریکایی‌ها پنج روز گذشته و آنها احتمال حمله به پایگاه‌های خود را می‌دادند و بخشی از نیروهای خود را خارج کرده بودند، متفاوت از آن چیزی است که بعدها روایت کردند.

حمله به عین‌الاسد نشان داد ترامپ، تاجری معامله‌گر و محافظه کار بوده که برای حفظ حیات سیاسی خود و پیروزی بدون جنگ، چهره یک رئیس‌جمهور دیوانه را برای خود انتخاب کرده بود و با ادعاها و تهدیدات توخالی تلاش داشت کسی در برابرش بایستد، اما دیدیم که او و اخلاف پس از او خیلی زود جاخالی کرده و می‌کنند. تردیدی نیست که حمله به عین‌الاسد، سیلی سختی برصورت امریکایی‌ها نواخت و درس بزرگی برای آنان و دنباله‌های منطقه‌ایشان بود که تاب و توان ورود به مقابله نظامی با ایران قدرتمند را نخواهند داشت و کوچک‌ترین حرکت علیه ایران اسلامی با پاسخ فراموش نشدنی مواجهه خواهد شد. از زمان حمله به عین‌الاسد تاکنون چهار سال است که می‌گذرد و در این مدت امریکا به جز چند اقدام تهدیدآمیز به مقرهای ایران در سوریه، نتوانسته حرکت خاصی انجام دهد ولی تقریباً هر روز پایگاه‌هایش در عراق و سوریه مورد هدف جریان مقاومت قرار می‌گیرد و اکنون هم که ادعای دروغ همراهی دولت عراق با آنها در زدن مقر حشدالشعبی را مطرح می‌کنند، می‌بینیم که دولت عراق سریع موضع گرفته و خواهان خروج آنها از عراق می‌شود.

انتخابات

سخنگوی ستاد انتخابات کشور خبر داد

برگزاری الکترونیکی انتخابات در ۴ حوزه دارای تعدد کرسی

۵۳ روز دیگر یعنی ۱۱ اسفند ماه، انتخابات مجلس شورای اسلامی و خبرگان رهبری برگزار می‌شود؛ انتخاباتی که مانند همیشه از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و همه دستگاه‌های مسئول در تلاش‌اند، راهبردهای چهارگانه رهبر معظم انقلاب یعنی، سلامت، امنیت، رقابت و مشارکت را به بهترین شکل ممکن اجرایی کنند.

محمدمهدی صافی | جوان

در مقطع کنونی آن‌گونه که مسئولان اجرایی انتخابات و همچنین شورای نگهبان می‌گویند، بیش از ۱۱ هزار نفر از داوطلبان انتخابات مجلس، تأیید صلاحیت شده‌اند که به عبارتی برای تصدی هر کرسی مجلس ۳۸ نامزد رقابت خواهند کرد؛ رقابتی که باز به اذعان مسئولان برگزاری انتخابات، همه جناح‌های سیاسی کشور اعم از اصولگرا، اصلاح‌طلب، میانه و مستقل نماینده دارند. بنابراین می‌توان گفت تا اینجای کار اصل اساسی انتخابات یعنی «رقابت» حاصل شده است. «سلامت و امنیت» انتخابات هم به عنوان دو رهبرد اصلی همچنان در دستور کار مراجع مسئول است و تا پایان روند انتخابات جاری است.

مسئولان اجرایی و نظارت اکنون در تدارک هستند تا برای نخستین‌بار و بر اساس اختیار قانونی که قانون جدید به آنها داده، برخی از حوزه‌های با تعدد کرسی را به صورت الکترونیکی برگزار کنند. اقدامی که اگر اجرایی شود، به عنوان یک تجربه نو در تاریخ اخذ رأی انتخابات ثبت خواهد شد. نکته‌ای که مورد اشاره سخنگوی ستاد انتخابات کشور هم قرار گرفته و او با بیان اینکه حوزه‌های دارای تعدد کرسی برگزاری الکترونیکی انتخابات به شورای نگهبان معرفی شده است، گفته: با اعلام نظر شورا طی هفته جاری، وزارت کشور در این رابطه اطلاع‌رسانی می‌کند.

■ ۵ مدرک هویتی برای رأی دادن

محسن اسلامی در گفت‌وگو با ایرنا، با اشاره به برنامه‌ریزی وزارت کشور برای تسهیل رأی‌دهی در انتخابات مجلس دوازدهم اظهار داشت: بر اساس ماده ۱۱ قانون جدید انتخابات مجلس شورای اسلامی، تغییر مدارک هویتی برای رأی‌دهندگان به گونه‌ای است که واجدان شرایط می‌توانند با ارائه یکی از مدارک هویتی نظیر کارت ملی، شناسنامه، گذرنامه، گواهینامه رانندگی یا کارت پایان خدمت رأی بدهند. وی اضافه کرد: در ادوار گذشته، ضرب مهر در شناسنامه برای انتخابات الزامی بود و رأی‌دهنده حتماً باید شناسنامه خود را به حوزه اخذ رأی ارائه می‌داد؛ اما در انتخابات مجلس شورای اسلامی دوازدهم، قانونگذار پنج مدرک هویتی را به عنوان مدارک اصلی رأی‌دهندگی اعلام کرده است. دبیر ستاد انتخابات کشور افزود: وزارت کشور نیز به ستادهای انتخابات سراسر کشور ابلاغ کرده که حتماً شعب اخذ رأی، در بوستان‌ها، پارک‌ها، بیمارستان‌ها، پادگان‌ها و کارخانجات فعال شود و رأی‌دهندگان می‌توانند با ارائه یکی از مدارک هویتی اعلام شده، رأی بدهند.

■ تجمیع تعرفه انتخابات مجلس و خبرگان

اسلامی با بیان اینکه ستاد انتخابات کشور در جهت اینکه رأی‌دهندگان وقت کمتری را در شعبه بگذرانند و رأی خود را سریع‌تر به صندوق بیندازند، امسال برگه رأی انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری، تجمیع و در یک برگه ادغام شده است، گفت: بنابراین رأی‌دهنده یک برگه تعرفه دریافت می‌کند که از وسط قابل جدا شدن است. انتهای تعرفه مربوط به انتخابات خبرگان و قسمت بالا مربوط به مجلس شورای اسلامی است که رأی‌دهنده می‌تواند در صندوق‌های مجزایی که فراهم شده، یعنی صندوق آبی برای خبرگان و صندوق قرمز برای مجلس شورای اسلامی، رأی خود را بیندازد. این اقدام، رأی‌دهی را تسهیل می‌کند.

■ برگزاری انتخابات الکترونیک در ۴ حوزه انتخابیه

وی همچنین با اشاره به برگزاری انتخابات الکترونیک گفت: سه سناریو طراحی شده است. بر اساس قانون، وزارت کشور می‌تواند در یک‌هشتم حوزه‌های دارای تعدد کرسی، انتخابات الکترونیک برگزار کند که شامل چهار حوزه می‌شود. بر اساس سناریوهای طراحی شده، حوزه‌های دارای تعدد کرسی را به شورای نگهبان معرفی کردیم. الان این شورا در حال بررسی کارشناسی است و امید است نظر خود را در هفته جاری اعلام کند و ما هم به رسانه‌ها اعلام کنیم که کدام حوزه‌های ما به صورت انتخابات الکترونیک خواهد بود. سخنگوی ستاد انتخابات کشور تعداد شعب اخذ رأی پیش‌بینی شده را ۶۵ هزار شعبه در کل کشور اعلام و اظهار کرد: تاکنون ۶۰ هزار شعبه در ستادهای انتخابات سراسر کشور قطعی و جایابی شده و اکنون در مرحله آزمایش سیگنال هستیم. در هر شعبه‌ای نرم‌افزاری را طراحی کردیم که آن شعبه میزان سیگنالی را که در شعبه وجود دارد بررسی می‌کند تا فاقد سیگنال نباشد؛ به جهت اینکه دستگاه احراز به صورت بر خط کار می‌کند و وجود سیگنال به میزان کافی برای ما اهمیت دارد. به همین جهت به همکارانمان اعلام کردیم آزمایش حتماً در داخل شعبه انجام شود، نه خارج از آن. اسلامی یادآور شد: دستگاه احراز از ادوار گذشته بوده است، اما امسال به جهت اینکه رأی‌دهی با پنج مدرک هویتی انجام می‌شود، تأکید داریم که حتماً دستگاه احراز هویت ما، دارای سیگنال باشد که هیچ‌گاه آفلاین نباشد و از ثبت رأی تکراری جلوگیری شود. امسال براساس تدبیری که در قانون شکل گرفته، تأکید داریم که احراز هویت‌ها به صورت بر خط باشد.

■ هیئت‌های اجرایی مستند اعلام نظر می‌کنند

دبیر ستاد انتخابات کشور با بیان اینکه هیئت‌های اجرایی از دو بخش اداری و مردمی تشکیل شده است: در بخش مردمی هشت عضو معتمد و در بخش اداری سه عضو شامل فرماندار، یکی از اعضای قوه قضائیه و ثبت و احوال، عضویت دارند. براساس قانون، دستگاه‌های پنجگانه باید استعلام داوطلبان را اعلام کنند و هیئت‌های اجرایی این استعلام‌ها را بررسی و بر اساس بررسی‌های محلی، اعلام نظر می‌کنند.

اسلامی با بیان اینکه چنانچه این اعلام نظر مستند نباشد، بی‌اثر خواهد بود، تأکید کرد: بنابراین هیئت‌های اجرایی به صورت مستند افراد را تأیید، رد یا عدم احراز صلاحیت تشخیص می‌دهند. وی با بیان اینکه این نتایج و نظرها همگی مستند بوده و خارج از قاعده قانونی نیست و در واقع عمل به مَن قانون است، گفت: از سوی دیگر فرایند اعتراض هم باز است و در این مسیر برخی از کسانی که در هیئت‌های اجرایی تأیید نشده بودند، در هیئت‌های نظارتی تأیید شدند که نشان می‌دهد، قانون حاکم است. اگر کسی اعتراضی دارد، می‌تواند اعتراض خود را از هفدهم تا نوزدهم دی ثبت کند. در هیئت‌های نظارت هم قانون، فصل‌الخطاب است و منتقدان اعتراضات خود را از مسیر قانونی پیگیری کنند. حرکت در مسیر قانون، از همه موارد مهم‌تر است.

سخنگوی ستاد انتخابات کشور، این را هم گفته داوطلبانی که صلاحیت آنها تأیید یا احراز نشده به مدت سه روز از ۱۷ تا ۱۹ دی برای اعتراض فرصت دارند و براساس جدول زمان بندی، این اعتراضات توسط شورای نگهبان به مدت یک ماه و تا ۱۹ بهمن بررسی مجدد خواهد شد. همچنین دریافت شکایت از داوطلبانی که در سیر مراحل قبلی تأیید شده باشد، اما شورای نگهبان نظر به عدم تأیید یا عدم احراز آنها دارد، در فاصله زمانی ۲۱ تا ۲۳ بهمن انجام می‌شود. نظر نهایی شورای نگهبان هم، اول اسفندماه نیز نظر نهایی شورای نگهبان درباره رد صلاحیت همه داوطلبان رد صلاحیت شده به داوطلبان مربوطه ابلاغ می‌شود و اسامی نامزدهای تأیید شده، انتشار خواهد یافت.

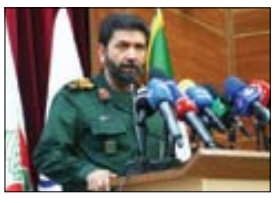
دفاعی

در سومین جشنواره کارمند تراز مکتب حاج قاسم سلیمانی عنوان شد

مقاومت اراده خود را بر دشمن تحمیل کرده است

فرمانده سپاه محمد رسول الله (ص) تهران با بیان اینکه جبهه مقاومت اراده خود را بر دشمن تحمیل کرد، گفت: اراده مقاومت رژیمی را که خود را ارتش چهارم و پنجم جهان و ارتش اول منطقه می‌داند در کمتر از ۷۲ ساعت او را با سقوط حتمی و فروپاشی مواجه کرد.

به گزارش ایرنا، سردار حسن حسن‌زاده در سومین جشنواره کارمند تراز مکتب حاج قاسم سلیمانی گفت: مهم‌ترین ویژگی مکتب حاج قاسم مردمی بودن، مردمی رفتار کردن، به فکر مردم بودن و در اولویت قرار دادن حل مشکلات مردم است که باید توسط کارمندان و کارکنان دنبال شود. مدیران باید همانند حاج قاسم از خودشان بگذرند و تمام عیار حل مشکلات مردم را در راس امور خود قرار بدهند و در یک کلام باید همانند شهید حاج قاسم سلیمانی در همه ابعاد مردم را ولی‌نعمت خود بدانیم.

فرمانده سپاه محمد رسول الله (ص) تهران با اشاره به حادثه تروریستی در کرمان، تاکید کرد: تصور می‌کنند با رعب و وحشت می‌توانند مردم و جوانان را از مکتب حاج قاسم دور کنند. سردار سلیمانی علیه استکبار جبهه ایجاد کرد. اینکه دشمن امروز این‌قدر در هراس و نگرانی است به این دلیل است که مکتب حاج قاسم سلیمانی روز به روز در حال توسعه است و روز به روز به دلدادگان و شیفتگان این مکتب اضافه می‌شود. فرمانده سپاه محمد رسول الله (ص) تهران خاطرنشان کرد: دشمنان برآوردهای غلط دارند که تصور می‌کنند می‌توانند با رعب و وحشت مردم و ملت و جوانان را از مکتب سردار سلیمانی دور کنند و به ازای هر قطره خونی که به زمین ریخته می‌شود فوج فوج به عاشقان و شیفتگان و دلدادگان مکتب قاسم سلیمانی اضافه می‌شود و از همان شب دیدید که عاشقان مزار حاج قاسم سلیمانی چگونه و با چه اشتیاقی مضاعفی در آنجا حضور پیدا کردند. وی یادآور شد: آن‌هایی که عملیات طوفان الاقصی را طراحی و اجرا کردند، دانش‌آموختگان مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی هستند.

ویژه

سرانجام با حامیان مجازی تروریسم برخورد می‌شود؟

پس از حادثه تروریستی در کرمان، در حالی که مردم ایران داغدار شده و در خشم و بهت و غم بودند و در فضای مجازی هم بروز این عزاداری تقریباً قریب به اتفاق مطالب را شامل می‌شد، برخی بسیار معدود از اکانت‌های مجازی شروع به تطهیر تروریسم، توهین به داغدیدگان و تبرئه تروریست‌ها کردند.

در همه جای دنیا حمایت از تروریسم یا عادی‌سازی آن از راه ابراز خوشحالی از انجام آن یا تخطئه قربانیان و آسیب دیدگان – به جای ابراز همدردی و محکومیت– جرمی است که به شدت تقبیح و با آن برخورد می‌شود. حتی فرد حمایت کننده از تروریسم، گرچه این حمایت صرفاً در قلم و زبان باشد، مورد بازجویی قرار می‌گیرد تا روشن شود که ارتباط تشکیلاتی با تروریست‌ها دارد یا خیر.

در ایران اما گرچه قوانینی وجود دارد که در چنین مواردی می‌تواند مورد استناد قرار بگیرد، اما عملاً اتفاقی نمی‌افتد. وقتی حادثه منا اتفاق افتاد و مردم ایران عزادار شدند، برخی اکانت‌های فیک و خارج‌نشین که از ادبیات و سابقه‌شان قابل حدس بود از قماش داروسته رجوی یا سلطنت‌طلبان یا بهایی‌ها هستند، مرگ را حق ایرانیان دانستند، چون آنها برای زیارت خانه خدا رفته بودند! بعدتر در وقایعی مشابه این رویکرد تکرار شد و تا جایی رسید که این اقلیت مجازی در عملیات‌های تروریستی رسماً به تشکیک در تروریستی بودن وقایع، تطهیر داعش و دیگر گروهک‌های تروریستی، تمسخر قربانیان و حتی شادی از اقدامات تروریستی در ایران می‌پرداختند.

همین رویکرد غیرانسانی در ساعات پس از بمبگذاری تروریستی در مسیر گلزار شهدای کرمان هم از سوی این افراد دنبال شد. معروف‌ترین آنها علی کریمی بود که با واکنش‌های تند مردم و برخی نخبگان و فعالان سیاسی مواجه شد. اما برخی بسیار قلیل از اکانت‌ها در توییتر و اینستاگرام همان مسیر را رفتند. این بار اما با اقدام خودجوش برخی فعالان مجازی اتفاق جدیدی رخ داد. موجی از شناسایی و معرفی صاحبان این اکانت‌ها و درخواست از دادستانی برای مقابله با آنها به راه افتاد. آنها همه از حامیان و فعالان آشوب‌های زن، زندگی، آزادی بودند.

علی علیزاده، کنشگر سیاسی ساکن لندن در توییتی نوشت: «سال گذشته هرکس را که کوچک‌ترین نقدی درباره زن، زندگی، آزادی کرد در دادگاه افکار عمومی ساختگی‌شان اعدام اجتماعی کردند. ۱۰ درصد غیرتی را که اینها درباره جنبش‌شان به خرج داده بودند ما درباره امنیت ۸۵ میلیون ایرانی به خرج داده بودیم امروز دهان‌های هرزه و آلوده به تمسخر ترور ۹۱ مظلوم باز نمی‌شد. مقصر ماییم که بر سر دفاع از اصل بدیهی امنیت ایران سخت‌گیری نکردیم. اگر می‌خواهیم ایران از دست نرود اینجا و اکنون باید خط قرمزی مطلق بگذاریم و با تمام قوا از آن مرزبانی کنیم. باید حیات اجتماعی و فرهنگی آنها که ترور را عادی‌سازی می‌کنند مختل کنیم.»

او پیش از این هم در توییتی نوشت: «اشتباه کردیم؛ اشتباهی بزرگ. همان دی ۹۸ که این تبهکاران تابوی امنیت ملی را شکستند و به سرباز ایرانیان توهین و ترور را عادی‌سازی کردند باید مقابلشان می‌ایستادیم. باید تک‌تک‌شان را حتی اگر از خانواده‌هایمان بودند رسوا می‌کردیم. باید کاری می‌کردیم حداقل بخور بخورشان از بیت‌المال قطع شود و اگر خارج نشین‌اند خواب بازگشت به ایران را از سر بیرون کنند. حمایت از تروریسم را باید خیلی زودتر هزینه‌ساز می‌کردیم. خیلی زودتر.»

حمایت از تروریسم باید همان‌قدر که قبیح است، هزینه‌ساز هم باشد و مدعی‌العموم بدون وجود شاکی خصوصی هم بتواند علیه حامیان رسانه‌ای تروریسم اعلام جرم کند.

ازحاشیه تا متن

سوژه دوشنبه‌ها

تقی دژاکام
روزنامه‌نگار

زیر باران بر و یم

گاهی شلوغی‌های زندگی اجتماعی و سیاست‌زدگی‌ها و حزب‌بازی‌ها و فعالیت‌های معیشتی و کار و حساب‌وکتاب، ما را از یک امر مهم غافل می‌کند و آن تزکیه و خودسازی و رسیدگی به حال و روز شخصی و درونی خودمان است. گاهی واقعاً غافل نیستیم و حتی اهمیت آن را هم می‌دانیم اما مرتب امروز و فردا می‌کنیم و به آینده و شنبهٔ موعود حواله می‌دهیم. شاید به این دلیل که فکر می‌کنیم پاکسازی روح و جسم، چیزی و مرحله‌ای جدای از همین زندگی روزمره و تلاش‌های معیشتی است، در حالی که این خودسازی باید همزمان با فعالیت و در بطن کار و معیشت باشد و بدون توجه به معنویات و اخلاق و پاکیزگی درون، نباید به کاری دست زد یا آن را ادامه داد.

خداوند در قرآن هرجا از رسالت‌ها و وظایف انبیا سخن گفته، اول بر تزکیه تأکید کرده و بعد از تعلیم کتاب و حکمت نام برده است: «و یزکیهم و یعلمُهُم الکتابَ و الحکمَه».

حقیقت این است که دل‌های ما را به مرور زنگارهای گناه و خطا و نافرمانی از اوامر الهی فرا می‌گیرد و ما چاره‌ای نداریم جز اینکه این زنگارها و کثافات را از دل و روح و روانمان پاک کنیم تا فاصله خود را با انسانیت کم کنیم و به بندگی خداوند نزدیک و نزدیک‌تر شویم. هرچه فعالیت‌ها و کنش‌های سیاسی و اجتماعی ما بیشتر، متأسفانه این زنگارهای دل و روح جدی‌تر و ضخیم‌تر است. شاید یک کتاب‌فروش کمتر در معرض این آلودگی‌ها و خطاها باشد تا یک مأمور دارایی و شهرداری و مسئولان مهم‌تر. اما این قطعی است که همه در معرض این غبارها و پلیدی‌ها هستیم و باید با راهکارهایی که بزرگان دین و علمای پاک‌سیرت ارائه کرده‌اند به این امر ضروری اقدام کنیم.

اگر دقت کرده باشید این سال‌ها رهبر معظم انقلاب در دیدارهای مهم خود با مسئولان به اولین چیزی که تأکید می‌کنند همین لزوم خودسازی معنوی و تمسک به نیت صادقه، اخلاص، دعای سحر و نماز و استغفار برای در امان ماندن از شرور و خطاهای بین راه است. ایشان حتی با اشاره به برخی آیات قرآن یادآور شده‌اند که حتی در میدان‌های جنگ و برای پیروزی بر دشمن، خداپرستانی که در رکاب پیامبران می‌جنگیدند از سلاح دعا بهره می‌گرفتند: «نگاهمان به استغفار این نباشد که مثلاً فقط برای گناهان شخصی و برای شست‌وشوی دل خودمان استغفار کافی است؛ نه! استغفار در میدان‌های ملّی و در میدان‌های بزرگ اجتماعی کارکرد و تأثیر دارد و ما را به توفیقات بزرگ می‌رساند... و استغفار با جنگ، با ثبات قدم، با نصرت رابطه مستقیم دارد.»

بزرگان برای خودسازی و تهذیب نفس، علاوه بر مراقبت‌های دائمی شبانه‌روزی و در حین انجام هر عمل فردی و اجتماعی، به برخی مناسبت‌های زمانی تأثیرگذار هم اشاره می‌کنند از جمله شب و روز جمعه، سحرگاه، قبل از طلوع و غروب آفتاب و مواردی از این‌دست.

یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین این مناسبت‌ها سه ماه مهم رجب، شعبان و رمضان است که در سالم‌سازی روح و روان و قلب بسیار مهم و مورد سفارش حضرات معصومین علیهم‌السلام و قاطبه علما و بزرگان است و برای روزها و شب‌های این سه ماه دستورالعمل‌ها و توصیه‌های دقیق و کاملی ارائه کرده‌اند.

در حدیث نغزی به نقل از رسول خدا آمده است: «إنّ لِرَبِّکُم فی أیّام دَهرِکُم نَفَحات، فَتَعَرَّضُوا لَهُ لَعَلَّهُ أن یُصیبَکُم نَفحَه مِنها فلا تَشقَونَ بَعدَها أبداً»؛ همانا از سوی پروردگار شما در طول عمرتان نسیم‌هایی می‌وزد، پس خود را در معرض آنها قرار دهید، باشد که نسیمی از آن نفحات به شما بوزد و زان پس هرگز به شقاوت نیفتید.

چهارپنج روز بیشتر تا آغاز ماه بزرگ خودسازی (رجب) نمانده است؛ هر کس هستیم و هر شغل و مسئولیتی که داریم، از همین الان تصمیم بگیریم خود را در معرض نفحات و نسیم‌های این ماه خوب خدا قرار دهیم، زیر باران رحمت و مغفرت خداوند مهربان برویم، به پاکسازی و زنگارزدایی از روح و روان و دل و قلبمان بپردازیم، خود را به خداوند قادر متعال نزدیک‌تر کنیم و انسان پاکیزه‌تر، بنده خالص‌تر و مؤمنی موفق‌تر و تأثیرگذارتر باشیم.

گفت پیغمبر که نفحت‌های حق
اندرین ایام می‌آرد سبق
گوش و هش دارید این اوقات را
در بیابید این چنین نفحات را
نفحه‌ای آمد شما را دید و رفت
هر که را می‌خواست جان بخشید و رفت
نفحه دیگر رسید آگاه باش!
تا ازین هم وانمانی خواجه‌تاش!

گزیده خبر

رئیس هیئت اعزامی مجلس به کرمان:

هیچ کدام از عوامل تروریستی ایرانی نبودند

رئیس هیئت اعزامی کمیسیون امنیت ملی به کرمان ضمن اشاره به نظارت میدانی از محل حادثه و گزارش مدیران استان، گفت: دو عامل انتحاری هیچ کدام ایرانی نبودند.

به گزارش مهر، ابراهیم عزیزی در تشریح نتایج اولیه بررسی‌های کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی از حادثه تروریستی کرمان، به جلسه این هیئت با مدیرکل اطلاعات استان به عنوان هماهنگ‌کننده نیروهای اطلاعاتی استان کرمان اشاره کرد و با بیان اینکه در این جلسه زوایای پنهان، ابعاد مختلف و عوامل دخیل در حادثه انتحاری را بررسی کردیم و عقبه فکری و زمان و چگونگی ورود این عناصر به کشور را مطلع شدیم، گفت: برداشت ما انجام اقدامات به موقع اطلاعاتی در کشف مؤثر این حادثه است، بر اساس گزارش‌های دریافتی در کوتاه‌ترین زمان بیش از ۲۶ نفر از عوامل مؤثر و پشتیبان تروریست‌ها دستگیر شدند.

وی همچنین به جلسات فشرده اعضای کمیسیون با رئیس شورای تأمین استان و استاندار کرمان اشاره کرد و گفت: در این جلسه هم جمعی از نمایندگان استان حضور داشتند و توانستیم از اقدامات شورای تأمین استان در زمان برگزاری مراسم گرامیداشت سالگرد سردار شهید سلیمانی مطلع شویم و پس از آن با فرمانده سپاه کرمان جلسه‌ای داشتیم و از آنچه نیروهای عمل کننده در درون گلزار شهدا عمل کردند، مطلع شدیم و دریافتیم اقدامات خوبی توسط سپاه در درون گلزار شهدا انجام شده بود که باعث شد عامل انتحاری نتواند داخل گلزار شود.

عزیزی اضافه کرد: بر اساس شواهد به دست آمده آنچه برای ما تا کنون روشن شده است اینکه دو عامل انتحاری هیچ کدام ایرانی نبودند و ما معتقدیم آبشخور فکری این افراد و گروه‌ها از رژیم صهیونیستی و با پوشش داعش و تکفیری‌ها است و تاوان این اقدام را خواهند داد.

پرونده

پرونده ترور شهید سلیمانی ۹۶ متهم امریکایی دارد

دبیر ستاد حقوق بشر قوه‌قضائیه با اشاره به پرونده شهید سلیمانی گفت: این پرونده دارای ۹۶ متهم امریکایی است.

کاظم غریب‌آبادی، دبیر ستاد حقوق بشر با بیان اینکه شهید حاج قاسم سلیمانی یک مکتب و مسیر بود، افزود: اقدام امریکا در ترور سردار شهید حاج قاسم سلیمانی و همرزمانش کاملاً جنایتکارانه و نقض همه قواعد بین‌الملل و منشور ملل متحد است.

وی با اشاره به گزارش گزارشگر ویژه کالامرد در سال ۲۰۲۰ گفت: براساس آنچه در این گزارش به صراحت بیان شده‌است، اقدام امریکا نقض منشور ملل متحد، نقض استانداردهای اصل منع توسل به زور و نقض قوانین و حقوق بین‌الملل بوده‌است، همچنین بهانه اینکه امریکایی‌ها مدعی شدند که اقدامات حاج قاسم سلیمانی تروریستی بوده‌است، بهانه‌ای غیرقانونی است.

غریب‌آبادی با اشاره به کنوانسیون ۱۹۷۳ به عنوان یک ظرفیت بین‌المللی برای پیگیری پرونده حاج قاسم سلیمانی در بعد بین‌المللی افزود: امریکا و ایران هر دو عضو آن است و بر اساس این کنوانسیون، همه مقامات و کارمندان و دیپلمات‌های کشور اگر در مأموریت در کشور دیگر باشند و در آن کشور کسی مرتکب تعرض یا قتل آنها شود، جرم تلقی می‌شود و امریکایی‌ها این کنوانسیون و حتی حاکمیت عراق را نیز نقض کرده‌اند.

وی ادامه داد: البته این کنوانسیون یک استثنا هم دارد و اینکه اگر آن اقدام با رضایت دولت میزبان صورت گرفته‌باشد، پذیرفته شده‌است، اما در این جنایت به هیچ‌وجه اینگونه نبوده و عراق بلافاصله به دبیر کل سازمان ملل متحد و شورای امنیت نامه ارسال کردند و خواهان پیگیری و محکومیت اقدام امریکا شدند.

غریب‌آبادی به مباحث قضایی اشاره کرد و افزود: از همان سال اول سه مسیر باید طی می‌شد و پیگیری در محاکم داخلی و خارجی (عراق به عنوان محل وقوع جرم) و در بعد بین‌المللی در دستور کار قرار گرفت.

دبیر ستاد حقوق بشر درباره اقدامات و پیگیری‌ها در محاکم داخلی اظهار داشت: در ایران صدور کیفرخواست طول کشید چون تحقیقات گسترده و دقیقی باید انجام می‌شد. در نهایت در اردیبهشت امسال کیفرخواست صادر و به دادگستری استان تهران ارسال شد و براساس آن، دو اتهام اصلی اقدام تروریستی منتهی به قتل عمد و تأمین مالی بود.

وی ادامه داد: این پرونده کیفری ۹۶ متهم امریکایی داشت که برای ۲۶ نفر منع تعقیب صادر شد و ۷۳ متهم دیگر کیفرخواست دارند و البته پرونده منحصر به امریکایی‌ها نیست، بلکه اشخاص حقیقی و حقوقی پنج الی شش کشور دیگر هم هستند که تصمیم گرفته‌شد، ابتدا به اتهامات متهمان امریکایی رسیدگی شود.

معاون امور بین‌الملل قوه‌قضائیه بیان کرد: اقدامات دو کشور غربی انگلیس و آلمان نیز در این پرونده مطرح است و نیابت قضایی برای آنها ارسال شده‌است، اما همکاری ندارند و براساس آنچه در رسانه‌های آلمانی آمده‌است پایگاه آلمان باید پاسخگو باشد هر چند که درست است که آن پایگاه در دست امریکایی‌ها قرار داشته اما به هر حال آلمان باید در این زمینه پاسخ دهد.

به گفته غریب‌آبادی دادگاه کیفری رسیدگی به پرونده شهید سلیمانی مرکب از سه قاضی به زودی تعیین وقت رسیدگی خواهد شد و اوایل سال آینده نخستین جلسه دادگاه برگزار می‌شود.

معاون امور بین‌الملل قوه قضائیه به پیگیری‌های قضایی در عراق اشاره کرد و افزود: تحقیقات در عراق ادامه دارد و همواره از مقامات عراقی تسریع در تکمیل تحقیقات و صدور کیفرخواست را خواستار هستیم و اخیراً که مقامات عراقی در تهران حاضر شدند، قول دادند که به زودی تحقیقات تمام خواهد شد و شاهد رسیدگی قضایی در عراق نیز خواهیم بود.

غریب‌آبادی درباره اقدامات قضایی در بعد بین‌المللی اظهار داشت: این امر در دولت در حال پیگیری است و باید موضوع و اصل بی‌کیفرمانی مورد تأکید قرار گیرد.

تصمیم گرفته شد تا دولت از ظرفیت کنوانسیون ۱۹۷۳ استفاده کند که در این راستا فرایند مکاتبات دیپلماتیک انجام شده و مهلت‌هایی مقرر شده‌است تا پس از انقضای مهلت‌های مقرر، طرح دیوان بین‌المللی دادگستری انجام شود.

دبیر ستاد حقوق بشر تصریح کرد: فرایندها طولانی شده‌است و هر چند در دو سال اخیر اقدامات خوبی انجام شد، اما باید گفت که همه اطلاعات را در اختیار نداشتیم، چهار دور گفت‌وگو با عراق انجام شد و مستندات بسیاری رد و بدل شد به عنوان نمونه اطلاعات مربوط به تعدادی از عراقی‌ها که در این پرونده مظنون هستند در اختیار طرف عراقی قرار گرفت و آنها نیز اطلاعات و مستندات خوبی به ما ارائه دادند.

خبر کوتاه

■ سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران از اختصاص ۵ میلیارد تومان برای آزادی زنان زندانی توسط شهرداری تهران خبر داد.

■ رئیس شورای شهر تهران با بیان اینکه ۲۰ درصد از آلاینده‌های متحرک مربوط به موتورسیکلت‌ها است، گفت: برنامه‌هایی برای برقی‌سازی صورت گرفته و قرار است ۲۰۰ هزار موتورسیکلت برقی وارد شود.

■ رئیس انجمن طب اورژانس ایران گفت: در حال حاضر بالغ بر ۲هزار و ۵۰۰ متخصص طب اورژانس در کشور داریم که حدود یک‌چهارم آنها به دلیل شرایط نامناسب شغلی، در اورژانس‌ها کار نمی‌کنند.

■ رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در بازدید از شهرک صنعتی روی استان زنجان گفت: علاوه بر بحث آلایندگی جوی، آلایندگی منابع آب و خاک نیز به واسطه فعالیت شهرک صنعتی روی اتفاق می‌افتد و جابه‌جایی آن خواسته بحق مردم منطقه است.

■ رئیس سازمان منابع طبیعی با تأکید بر اینکه هنوز هیچ اعتباری برای طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت در ایران تخصیص نیافته‌است، گفت: باید از همین حالا برای تولید نهال‌های مورد نیاز سال بعد این طرح اقدام کنیم.

■ رئیس سازمان وظیفه عمومی فراجا گفت: صرف داشتن «خالکوبی» دلیل معافیت از سربازی نمی‌شود.

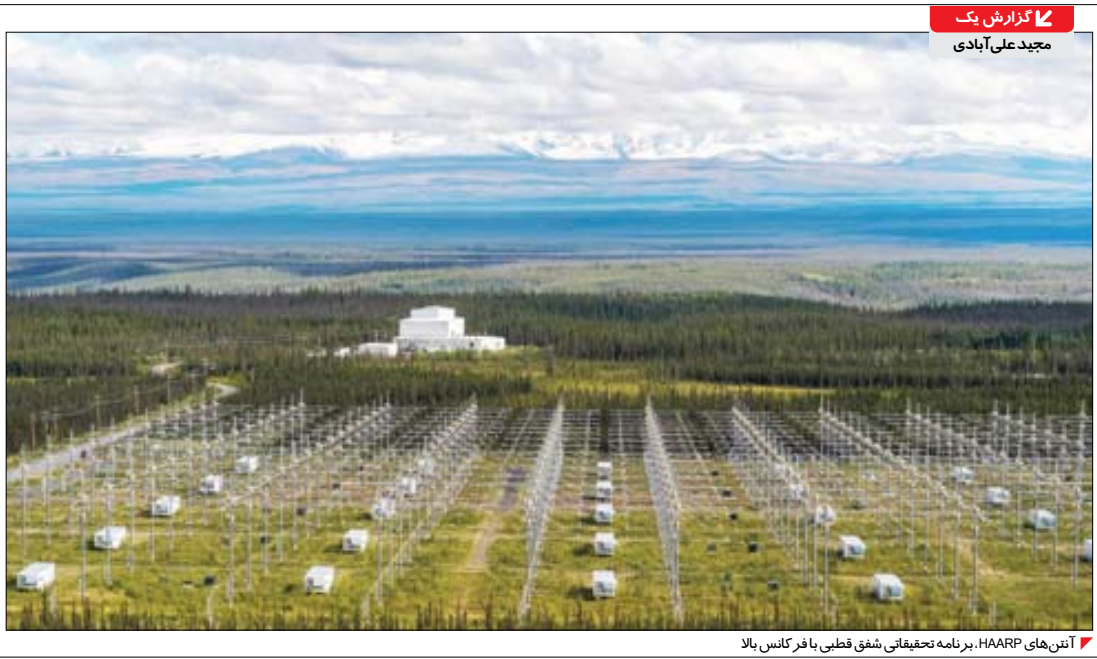
■ معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط‌زیست از توسعه و گسترش زیستگاه یوزپلنگ ایرانی در اطراف توران و افزایش طعمه و نیروی حفاظتی در این مناطق با کمک بخش خصوصی خبر داد.

■ متخصصان یک شرکت دانش‌بنیان موفق به ساخت حسگر خورشیدی دیجیتال دومحوره شدند که در کنترل وضعیت ماهواره‌ها استفاده می‌شود.

■ وزیر آموزش و پرورش گفت: ۷ هزار و ۲۸۰ نمازخانه در سطح مدارس و مراکز آموزشی در حال ساخت است.

گزارش یک

مجید علی‌آبادی

آنتن‌های HAARP، برنامه تحقیقاتی شفق قطبی با فرکانس بالا

واقعیت علمی ابر دزدی!

«جوان» در گزارشی به جنبه‌های علمی کاهش بارندگی و ناپدید شدن ابرها پرداخته‌است

کاهش بارش‌ها در سال آبی جاری و متعاقب آن پخش تصاویری از ناپدید شدن ابرها بر فراز دریاچه ارومیه پرسش‌های فراوانی را برای عموم مردم ایجاد کرده‌است. از سوی دیگر کارشناسان و مسئولان مختلف اظهارنظرهای متفاوت و گاه متناقضی را بیان داشته‌اند که بر ابهامات افزوده‌است. «جوان» برای پاسخ به این پرسش‌ها به سراغ یکی از اساتید دانشگاه رفته است. دکتر مجید علی آبادی، پژوهشگر برتر کشور در حوزه بارورسازی ابرها و عضو ۲ درصد برتر پژوهشگر دنیا در سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ است. گزارشی که در ادامه می آید، به قلم ایشان نوشته شده‌است.

برای پاسخگویی دقیق‌تر به موضوع کاهش بارندگی و نسبت آن با دزدیدن ابرها یا عقیم‌سازی ابرها، ابتدا باید به فرایند ایجاد ابرها نگاه مختصری داشته باشیم.

■ فرایند طبیعی تشکیل ابرها

به طور کلی هوای اطراف ما به دلیل وجود دریاها و اقیانوس‌ها، تبخیر آب از سطح خاک، تنفس موجودات زنده و سایر پدیده‌های طبیعی و مصنوعی شامل مقدار زیادی بخار آب است. از آنجایی که هوای مجاور سطح زمین به دلیل تابش خورشید گرمتر از هوای لایه‌های بالاتر جو است، دارای دانسیته کمتری است و به طور طبیعی به سمت بالا صعود می‌کند. البته باید به این نکته توجه داشت که بخار آب با چشم قابل رؤیت نیست. هنگامی که این توده‌های مرطوب به طور طبیعی بالا می‌رود، سرد شده و اصطلاحاً به نقطه شبنم رسیده و بخار آب موجود در آن میعان یافته و به صورت قطرک‌های بسیار ریزی در می‌آید که ما آن را به صورت ابر مشاهده می‌کنیم. به عبارتی ابرها عمدتاً از قطرهای بسیار ریز آب تشکیل شده‌اند که در مجاورت هوا با رطوبت نسبی صددرصد قرار گرفته‌اند. در دماهای بسیار سرد و ارتفاعات بالای جو، بخشی از این قطرک‌های می‌توانند به کریستال‌های بسیار کوچک یخ نیز تبدیل شوند و شاهد تعادل ترمودینامیکی بین ملکول‌های آب به صورت جامد، مایع و گاز باشیم.

■ فرایند ایجاد بارش از ابر

ابرها را می‌توان به صورت کلی به دو دسته تقسیم‌بندی کرد. ابرهای «گرم» که دمای آنها بالاتر از صفر درجه سانتیگراد است و ابرهای «سرد» که دمای آنها کمتر از صفر درجه سانتیگراد است. در ابرهای گرم اگر قطرک‌های بسیار ریز آب درون ابر به یکدیگر متصل شوند، قطرات درشت‌تری را تشکیل می‌دهند که نهایتاً به واسطه وزن خود سقوط کرده و شاهد بارش باران خواهیم بود. اصولاً به هم پیوستن قطرک‌های ریز آب نیاز به هسته‌های میعان دارد که توسط آئروسل‌ها (هواویزهای) موجود در جو تأمین می‌شود. انواع ذرات معلق در جو نظیر ذرات خاک رس، باکتری‌ها، و نمک‌ها می‌توانند به عنوان هسته‌های میعان عمل کنند. این ذرات معمولاً به طور طبیعی در ابر موجود بوده یا می‌توانند به صورت مصنوعی توسط عملیات بارورسازی ابرها، به داخل آن تزریق شوند.

اما برای ایجاد بارش در ابرهای به اصطلاح سرد، نیاز به هسته‌های یخی است. در این نوع ابرها، رطوبت ابر اطراف هسته‌های یخی که کریستال‌های بسیار ریز یخ هستند، تجمع یافته و کریستال‌های یخ طبق پدیده‌های ترمودینامیکی نظیر پدیده برژرون رشدیافته و به اندازه‌ای بزرگ می‌شوند که به واسطه وزن خود سقوط می‌کنند و به صورت برف بارش می‌کنند. البته به دلیل گرما در لایه‌های زیرین جو ممکن است ذوب شوند و آن را به صورت بارش باران مشاهده کنیم. در خصوص این نوع ابرها هم اگر تعداد هسته‌های یخی داخل ابر کمتر از مقدار مورد نیاز باشد، می‌توان با عملیات بارورسازی ابرها، هسته‌های کافی را در منطقه دمایی مناسب برای ایجاد فرایند بارش به ابر تزریق کرد که برای این کار معمولاً از نانوذرات یدید نقره استفاده می‌شود.

■ آیا ابرها ناپدید می‌شوند؟

واقعیت این است که از نظر علمی همانطور که ابرها تشکیل می‌شوند، می‌توانند ناپدید شوند و به عبارت عامیانه از بین بروند! ما در بسیاری از مواقع به طور طبیعی شاهد ناپدید شدن ابرها هستیم. مثلاً وقتی ابرهایی که از غرب کشور وارد می‌شوند از رشته کوه‌های زاگرس عبور می‌کنند و به داخل کویر مرکزی ایران وارد می‌شوند، مشاهده می‌کنیم که به مرور زمان تضعیف شده و حتی ناپدید می‌شوند. اگر بخواهیم به صورت دقیق و علمی صحبت کنیم، باید بگوییم که ابرها با چهار مکانیزم مختلف می‌توانند ناپدید شوند که این مکانیزم‌ها عبارتند از: ۱- افزایش دما ۲- مخلوط‌شدن با هوای خشک ۳- فرو رفتن هوا در ابر ۴- حرکت عمودی رو به پایین ابر یا اصطلاحا DVM که گاهی در شب‌ها اتفاق می‌افتد.

■ محل مناقشه کجاست؟

از آنجایی که هر یک از چهار مکانیزم فوق می‌تواند ابرها را تضعیف و ناپدید کند، هر یک از عوامل طبیعی یا حتی مصنوعی که بتواند یکی از مکانیزم‌های فوق را فعال کند، می‌تواند ابرها را ناپدید کند. البته باید توجه داشت هنگامی که یک ابر اصطلاحاً ناپدید می‌شود، ملکول‌های آب درون ابر از بین نمی‌روند، بلکه در اثر تبخیر، به بخار آب تبدیل شده که دیگر قابل رؤیت نیست. این بخار آب می‌تواند با جریان‌های جوی به نقاط دیگر یا ارتفاعات بالاتر منتقل شود و مجدداً ابر جدیدی در اثر میعان بخار آب تشکیل شود. اگر بخواهیم تمام اختلاف‌نظرها را در خصوص قضایای اخیر و اظهارنظرهای ظاهراً متناقض را جمع‌بندی کنیم باید بگوییم که محل مناقشه واقعی اینجاست که آیا پیشرفت‌های علمی برخی کشورها به جایی رسیده‌است که بتوانند یک یا چند مکانیزم از مکانیزم‌های فوق را در یک منطقه کوچک یا یک منطقه وسیع فعال کنند؟

■ جمع‌بندی بررسی نظرات متخصصان و کارشناسان مختلف

اگر به اظهارنظرهای منتشرشده در روزهای اخیر توجه کنیم، متوجه می‌شویم که اغلب متخصصان بر مبنای علم و تخصص ویژه خود اظهارنظر کرده‌اند و به تخصص‌ها و رشته‌های تخصصی دیگر کمتر توجه داشته‌اند که البته اغلب این اظهارنظرها نیز مطابق با اصول علمی تأییدشده بوده‌است. عموماً متخصصان هواشناسی و اقلیم‌شناسی معتقدند گرمایش زمین و تغییرات اقلیمی و برخی فعالیت‌های انسانی نظیر مصرف بالای انرژی و آلودگی هوا و ذرات معلق عامل اصلی کاهش بارندگی‌ها یا ناپدید شدن ابرها بوده‌است که به نوعی به مکانیزم‌های چهارگانه فوق بخصوص مکانیزم‌های اول و دوم اشاره دارد. این متخصصان معتقدند امکان فعال‌سازی عمدی هیچ‌یک از مکانیزم‌های فوق در منطقه‌ای به وسعت دریاچه ارومیه یا مناطق وسیعی از کشور توسط فناوری‌های روز دنیا وجود ندارد. از سوی دیگر برخی از مسئولان و بعضاً متخصصان برخی رشته‌های دیگر دانشگاهی در پاسخ به آموخته‌های علمی خود معتقدند فعال‌سازی برخی از مکانیزم‌های فوق بخصوص مکانیزم اول (افزایش دمای ابر) توسط فناوری‌های روز امکانپذیر بوده و در شرایط فعلی محتمل است. البته برخی از این افراد در اظهارنظرهای خود به مباحث تخصصی هواشناسی و اقلیم شناسی گاهی بی‌توجه بوده‌اند که باعث طرح انتقاداتی از سوی متخصصان هواشناسی و اقلیم‌شناسی شده‌است.

■ آیا پدیده‌های جوی اخیر کاملاً طبیعی است؟

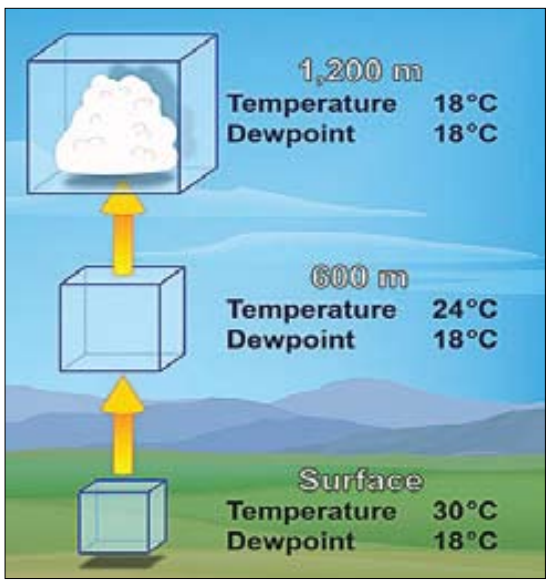
اگر بخواهیم منصفانه به موضوع نگاه کنیم، بحث گرمایش زمین، تغییر اقلیم و گسترش آلودگی‌ها مهم‌ترین عامل پدیده کم بارشی در ایران و بسیاری از دیگر کشورها بوده‌است و غیرقابل انکار است، اما از سوی دیگر باید پذیرفت فعال‌سازی برخی مکانیزم‌ها مثل مکانیزم اول (افزایش دما) حداقل در یک منطقه محدود می‌تواند محتمل باشد و نباید با قاطعیت آن را مردود دانست، چراکه پیشرفت‌های علمی در این گونه فناوری‌ها با توجه به رشد روزافزون آنها دور از ذهن نیست. تجهیزات الکترومغناطیسی ارسال امواج، دستگاه‌های یونیزاسیون جو و برخی دستگاه‌ها و تجهیزات الکترونیکی دیگر می‌توانند به‌طور خواسته یا ناخواسته باعث افزایش دمای ابرها در جو شوند و این افزایش دما می‌تواند با تشدید افزایش دمای طبیعی، باعث کاهش قابل‌ملاحظه بارندگی‌ها شود. اگر چه به نظر می‌رسد برای ایجاد چنین شرایطی نیاز به صرف انرژی بسیار بالایی است، ولی ممکن است راه‌حل‌های کوتاه‌تری برای ایجاد این تغییرات به کمک انرژی‌های طبیعی نظیر اغتشاش در لایه یونوسفر یا منابع دیگری هم موجود باشد. طبق اصول علمی پذیرفته‌شده، افزایش دما و افزایش برخی آلاینده‌ها و ذرات معلق در هوا می‌توانند اثرات چشمگیری در کاهش بارندگی‌ها داشته‌باشند. نکته جالب اینجاست که کارایی موادی نظیر یدید نقره که به صورت مصنوعی ابرها را بارور می‌کنند نیز با افزایش دمای ۳، ۲ درجه سانتیگراد می‌تواند بیش از ۱۰ برابر کاهش یابد!

■ شمشیر دولبه فناوری‌ها

اگر چه تاکنون فناوری‌های مختلفی برای بهبود کیفیت زندگی بشر کشف و به کار گرفته‌شده‌است، اما همواره این فناوری‌ها توانسته‌اند به عنوان شمشیرهای دولبه به کار گرفته‌شوند. فناوری‌های تعدیل آب و هوا نیز از این قاعده کلی مستثنی نیستند. فناوری‌هایی نظیر بارورسازی کلاسیک ابرها با یدید نقره، دستگاه‌های یونیزاسیون جو و امواج الکترومغناطیسی می‌توانند در صورتی که توسط افراد فاقد تخصص و تجربه به کار گرفته‌شوند، اثرات بازدارندگی بر بارش‌های طبیعی داشته‌باشند. در تاریخچه علم تعدیل آب و هوا نیز گزارش‌هایی مبنی بر به کارگیری این فناوری‌ها توسط ایالات‌متحده در جنگ ویتنام یا کوبا به چشم می‌خورد که مؤید استفاده خصمانه از این فناوری‌ها برای تحت تأثیر قرار دادن کشورهای مقابل است که لزوم تأمل بیشتر در این خصوص را آشکارتر می‌سازد.

■ لزوم تشکیل یک مرکز تخصصی با بهره‌گیری از کلیه متخصصان

از آنجایی که وقوع پدیده‌های جوی بسیار پیچیده بوده و تابع عوامل بسیار زیادی می‌باشد که بررسی واظهارنظر در خصوص آنها به علوم و تخصص‌های مختلفی نیاز دارد، به نظر می‌رسد جهت جلوگیری از طرح سؤالات و ابهامات در ذهن مردم شایسته است، یک مرجع تخصصی در این خصوص با بهره‌گیری از کلیه متخصصان دانشگاهی در رشته‌های مختلف دانشگاهی نظیر هواشناسی، اقلیم شناسی، فیزیک، شیمی، هوافضا و مهندسی برق تشکیل شود و با بررسی همه‌جانبه موضوع و بررسی کلیه داده‌ها و مستندات و لحاظ کردن کلیه جوانب و احتمالات، نظریه نهایی کارشناسی و تخصصی به مردم منتقل شود. در این صورت کمتر شاهد ایجاد ابهام در میان مردم و پخش شایعات بی‌اساس خواهیم‌بود.

فرآیند صعود هوای مرطوب و تشکیل ابر در لایه‌های بالاتر جو

زئیر انور هوایی بارورسازی ابرها نصب شده زیر بال هواپیما

یادداشت

دکتر سیده فاطمه نعمتی

انتخاب حجاب بر اساس ارزش‌های کاربردی یا ارزش‌های لذت‌گرایانه؟

نگاهی به یک پژوهش در اندونزی

حجاب به عنوان پوششی تعریف می‌شود که معمولاً در کشوری که جمعیت آن اکثراً مسلمان هستند، مفاهیم فرهنگی نیز در بر دارد. حجاب در خدمت پوشاندن موهای زنان مسلمان با لباس‌های عفیفانه است. تولید محصولات حجاب روندی است که همچنان به رشد خود ادامه می‌دهد و به دغدغه‌ای در میان طراحانی تبدیل می‌شود که علاقه‌مند به ایجاد برندهایی با محصولات حجاب، اعم از برندهای داخلی و بین‌المللی هستند. در حال حاضر بسیاری از برندهای داخلی حجاب انواع مختلفی از حجاب را ارائه می‌دهند که یکی از آنها حجاب ممتاز است که مواد مرغوبی دارد و با قیمت‌های بالایی به فروش می‌رسد. یکی از امتیازات حجاب ممتاز، تعداد محدود مدل‌های تولید شده‌است که مشتریان خانم را به تهیه این محصولات حجاب تهییج می‌کند و حتی حاضرند در صف انتظار آخرین تولیدات باشند. این با رویکردهای روانشناختی در تکنیک‌های بازاریابی، یعنی اثر کمیابی بر خرید مطابق است که نشان می‌دهد مردم تمایل دارند کالاهایی با نسخه محدود داشته‌باشند و مایلند برای به دست آوردن آنها تلاش کنند. دو نوع ارزش در کالاها عامل مهم انتخاب و خرید آنهاست: ارزش سودمندی که به ویژگی‌هایی مانند دوام، کیفیت برتر و کاربردی بودن کالا اهمیت می‌دهد و ارزش‌های لذت‌گرا که به تحقق جنبه‌های لذت یا زیبایی یک محصول اشاره دارد. چیزهایی که مشتریان را به خرید لذت‌بخش تشویق می‌کند، عبارتند از: رضایت (زیاده روی)، ایده‌های خرید (روند نوظهور)، نقش‌ها/موقعیت‌ها، تخفیف‌ها و اعتبار اجتماعی (نحوه رویارویی با مردم).

در این پژوهش، پنج نفر از محققان اندونزی، به بررسی نسبت میان این دو رویکرد در خرید پوشاک حجاب ممتاز پرداخته‌اند. نتایج نشان می‌دهد که ارزش‌های لذت‌گرایانه و سودگرایانه بر قصد خرید حجاب‌های ممتاز، همزمان یا به طور جزئی تأثیر می‌گذارند. اول، ارزش لذت‌جویانه به طور مثبت و قابل توجهی بر قصد خرید تأثیر می‌گذارد. این قصد خرید توسط جنبه عاطفی مشتریان زن مسلمان انجام می‌شود که چیزهایی را دوست دارند که بتواند خواسته‌های لذت‌طلبانه آنها را برآورده کند، مانند پیروی از روند مد مسلمانان، حجاب برتر به عنوان ادای احترام به خود، دادن حجاب درجه یک به عنوان هدیه برای دیده‌شدن توسط دیگران و تجربه جدیدتر و لذت بخش‌تر. دوم، ارزش سودمندی به طور قابل توجهی بر قصد خرید حجاب‌های ممتاز تأثیر می‌گذارد. مشتریان زن مسلمان به عنوان یکی از ابزارهای مورد استفاده در انجام تعهدات خود به عنوان زنان مسلمان، به حجابی نیاز دارند که در هنگام استفاده از آن احساس راحتی کنند، بنابراین حجاب ممتاز را ترجیح می‌دهند. حجاب ممتاز حجابی با کیفیت و ماندگاری بیشتر است. از سوی دیگر، به عنوان یکی از صنایع رو به رشد در مد اسلامی، محصولات حجاب ممتاز همچنان مورد توجه و آگاهی زنان مسلمان در رفع نیازهای خود برای اجرای احکام دینی قرار می‌گیرد.

مفهوم نتایج این پژوهش توجه به مشتریان در هنگام خرید محصولات حجاب است. اول، نتایج مطالعه نشان می‌دهد که ارزش لذت‌جویانه به طور قابل توجهی بر قصد خرید محصولات حجاب ممتاز در مقایسه با ارزش سودمند تأثیر می‌گذارد. این نتایج نشان می‌دهد که مشتریان زن مسلمان هنگام خرید محصولات حجاب ممتاز به دنبال کسب لذت هستند، بنابراین شرکت‌ها برای به دست آوردن بازار مد اسلامی، بر معیارهای ایجادکننده لذت خرید بیش از سودمندی متمرکز می‌شوند.

نگاهی به این پژوهش نشان می‌دهد توجه به عرصه مدگرایی در مسئله حجاب، عاملی برای دور شدن از اهداف اصلی حجاب که همان سودمندی در فعالیت‌های اجتماعی به دور از توجهات لذت‌گرایانه بوده، شده‌است. به‌رغم آنکه در اندونزی پوشش زنان مسلمان بسیار متنوع است، اما باز هم مسئله نوع نگاه به محصولات حجاب همان رویه‌ای را نشان می‌دهد که بازارهای مد در پی آن بوده و زنان را به خرید محصولاتی با جلوه‌های بصری عمیق‌تر برای نشان دادن موقعیت اجتماعی بالا ترغیب می‌کند. این مسئله در حال حاضر در بسیاری از کشورهای اسلامی رایج شده و لباس‌های محجبه تنها به معنای پوشاننده بودن مو و پوست مورد توجه قرار می‌گیرند و سایر ویژگی‌های مورد نظر در حجاب اسلامی به فراموشی سپرده شده‌است.

منابع در دفتر روزنامه موجود است.

گزیده

راه‌اندازی مرکز رصد جمعیت

رئیس سازمان ثبت احوال به راه‌اندازی مرکز رصد جمعیت برای نخستین‌بار در کشور اشاره کرد و گفت: به منظور رصد تحولات جمعیتی کشور سازمان ثبت احوال اقدام به راه‌اندازی مرکز رصد جمعیت کشور کرده که در این راستا اتاق وضعیت جمعیت کشور با رویکرد ارائه آمار لحظه‌ای از تحولات جمعیتی در ذیل این مرکز ایجاد شده‌است.

هاشم کارگر، رئیس سازمان ثبت احوال از مصورسازی تحولات جمعیتی و تحلیل داده، با استفاده از آخرین روش‌های انتشار اطلاعات خبر داد و افزود: اطلاعات جامع جمعیتی توسط ثبت احوال به دستگاه‌های اجرایی ارائه می‌شود. معاون وزیر کشور ادامه داد: این اقدام براساس بند «۱۴» سیاست‌های کلی جمعیت ابلاغی مقام معظم رهبری رصد مستمر سیاست‌های جمعیتی در ابعاد کمی و کیفی با ایجاد ساز و کار مناسب و تدوین شاخص‌های بومی توسعه انسانی و انجام پژوهش‌های جمعیتی و توسعه انسانی و تکلیف بند «ت» ماده «۱» قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و به بند «ز» ماده «۱» قانون ثبت احوال که جمع‌آوری و تهیه آمار انسانی سراسر کشور و انتشار آن را جزو وظایف سازمان ثبت احوال قرار داده‌است، صورت پذیرفته‌است و برای رصد مستمر تحولات جمعیتی میزان موالید و نرخ کلی باروری در کشور است.

وی با تأکید بر اینکه مرکز رصد جمعیت کشور در ساماندهی رصد و نظارت بر مدیریت جمعیت و برای هم‌افزایی دستگاه‌ها و اثربخشی فعالیت‌ها در حوزه جمعیت حائز اهمیت است، افزود: در این مرکز سعی می‌شود با بررسی تحولات جمعیتی و تحلیل داده و با استفاده از آخرین روش‌های انتشار اطلاعات جامع اقدام کرده تا سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان حوزه جمعیتی بتوانند از اطلاعات آن بهره‌مند شوند. کارگر با اشاره به نیاز به مرکز رصد جمعیت کشور و اطلاعات ذی‌قیمت در این خصوص در سازمان ثبت‌احوال کشور گفت: حضور متخصصان امر نسبت به ارائه راه‌حل‌های عملی و علمی در حفظ ساختار جوان جمعیت کشور و برنامه‌ریزی و چاره‌اندیشی در این خصوص از اهداف راه‌اندازی مرکز رصد کشور در این سازمان بوده‌است. وی ادامه داد: برای ایجاد مرکز رصد جمعیت کشور سازمان ثبت احوال، از ظرفیت‌های موجود در پایگاه اطلاعات جمعیت کشور استفاده می‌شود.

گزارش ۲

بهناز قاسمی

اجحاف در عیدی کارگران

ماه‌های پایانی سال برای کارگران قراردادی و موقت، همیشه با استرس‌هایی همراه است. طبق قانون، کارگران باید به تعداد روزهایی که کار کرده‌اند، مستحق دریافت عیدی و سنوات باشند، اما کارگرانی هستند که عید را بدون دریافت عیدی، سنوات و آگاهی با معوقات حقوق سپری می‌کنند. مبلغ عیدی کارگران بر اساس حقوق و دستمزد یک سال تعیین می‌شود و از آنجا که سطح این حقوق پایین است، مبلغ عیدی نیز به همین نسبت پایین می‌آید. شورای عالی کار حداقل مبلغ عیدی پایان سال کارگران را در اسفند امسال ۱۰میلیون و ۶۱۶هزار تومان و حداکثر عیدی را ۱۵میلیون و ۹۲۴هزار تومان تعیین کرد. آیا با توجه به افزایش هزینه‌های سبد معیشت کارگران، این مبلغ ناچیز عیدی می‌تواند مخارج پایان سال کارگران را تأمین کند؟

براساس یک قانون نانوشته، در ماه‌های پایانی سال که عیدی کارگران و کارمندان واریز می‌شود، قیمت انواع کالاها اعم از خوراکی، بهداشتی و پوشاک گران می‌شود، از این رو کارگرانی که در ۱۱ ماهه سال با کمترین حقوق گذران زندگی می‌کنند، در اسفند ماه که هزینه‌ها به یک باره افزایش می‌یابد، عیدی ناچیزشان نیز نمی‌تواند هزینه‌های پایان سال را جبران کند و به این ترتیب این دور باطل در زندگی اقشار کارگران ادامه دارد. طبق آمار تأمین اجتماعی در حال حاضر ۱۵میلیون و ۵۵۷هزار و ۱۴۷ کارگر بیمه‌شده اصلی (شامل بیمه اجباری با کارفرما یا اختیاری خویش‌فرما) در کشور داریم که با احتساب خانواده‌های‌شان حدود ۵۱میلیون نفر معادل ۶۰درصد از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند.

حداقل حقوق کارگران که در شورای عالی کار تعیین می‌شود، یکی از مؤلفه‌های مهم برای تصمیم‌گیران اقتصاد و کارفرمایان در کشور است که هر ساله به صورت سنتی تعیین می‌شود. طبق آمارهایی که از سوی نمایندگان کارگران گفته می‌شود، بیش از ۹۶درصد قراردادهای کار در حال حاضر موقت است. زمانی که صحبت از قرارداد موقت می‌شود، قراردادهای سفیدامضا، کوتاه‌مدت، سه‌ماهه، یک‌ماهه و در بهترین حالت یک‌ساله را شامل می‌شود. اغلب کارگران در بهترین حالت سال نو را به گونه‌ای آغاز می‌کنند که حقوق‌های معوق خود را دریافت کرده‌اند، اما به دلیل رکود و کمبود بودجه در واحد تولیدی خود عیدی و سنواتی دریافت نکرده‌اند.

کارگرانی هم هستند که مطابق قانون کار عیدی دریافت نمی‌کنند، یعنی حداقل عیدی‌ای که دریافت می‌کنند، بسیار کمتر از مبلغ قانونی تعیین‌شده برای آنهاست. این مسئله از آنجا ناشی می‌شود که اکثر کارگران شاغل در کارگاه‌های کوچک از مزایای قانونی بی‌بهره هستند و فقط پایه حقوق را دریافت می‌کنند و در بهترین حالت در پایان سال کارفرما با پرداخت مبلغی بسیار پایین‌تر از مبلغ تعیین‌شده عیدی، از مسئولیت خود سر باز می‌زند و کارگر بیچاره از ترس بیکاری به سمت شکایت قانونی نمی‌رود و به دریافت همان مبلغ اندک راضی است و خوشحال به استقبال عیدی می‌رود که باز هم مانند سال‌های قبل با عقب‌ماندگی درآمد و عدم‌همخوانی دخل‌وخرج آغاز خواهد شد.

■ حداقل و حداکثر عیدی امسال کارگران

نماینده کارگران در شورای عالی کار میزان حداقل و حداکثر عیدی کارگران برای سال جاری را اعلام کرد. آیت اسدی در گفت‌وگو با فارس در این خصوص می‌گوید: طبق قانون کار عیدی کارگران به اندازه دوبرابر مزد کارگران است، به شرط اینکه از سه‌برابر حداقل حقوق کارگر بیشتر نشود.

وی در مورد حداقل حقوق کارگران در سال جاری می‌افزاید: حداقل مزد روزانه کارگر در سال جاری ۱۷۶هزار و ۹۴۲تومان و حداقل مزد ماهانه یک کارگر امسال ۵میلیون و ۳۰۸هزار و ۲۸۴تومان است، بنابراین حداقل عیدی کارگران امسال ۱۰میلیون و ۶۱۶هزار و ۵۶۸تومان و حداکثر رقم عیدی کارگران ۱۵میلیون و ۹۲۴هزار و ۸۵۲تومان خواهد بود. اسدی در مورد اینکه عیدی کارگران معمولاً از چه زمانی پرداخت می‌شود، می‌گوید: بستگی به شرایط نقدینگی و شرایط کاری کارفرما دارد که برخی از دی‌ماه شروع می‌کنند و عده‌ای دیگر از بهمن و اسفند به پرداخت عیدی کارگران اقدام می‌کنند.

اسدی تأکید می‌کند: مطابق مصوبات شورای عالی کار، تمام شرکت‌هایی که زیر نظر قانون وزارت کار فعالیت می‌کنند، باید به کارگران خود به ازای یک سال کار معادل ۶۰روز آخرین دستمزد (حداقل عیدی) و ۹۰روز آخرین دستمزد (حداکثر عیدی) عیدی پرداخت کنند، به این معنا که میزان پرداختی عیدی کارمندان نباید از ۶۰روز دستمزد کمتر و از ۹۰روز دستمزد بیشتر باشد.

■ کارگرانی که عیدی کامل نمی‌گیرند

کارگرانی که قرارداد مشخص و در چارچوب قانون کار ندارند، معمولاً از عیدی مصوب شورای عالی کار بی‌بهره هستند چراکه کارفرمایان با هدف فرار از بیمه کردن نیروی کار، پرداخت‌نکردن سنوات و واریز کمتر عیدی قراردادهای کار را در چارچوب قانون کار قرارداد منعقد نمی‌کنند.

به‌رغم اینکه مطابق قانون، کارگران به سنوات و تعداد روزهایی که کار کرده‌اند، مستحق دریافت عیدی هستند و میزان عیدی و پاداش پایان سال بسته به مدت قرارداد و کارکرد آنها متفاوت است، اما هستند کارگرانی که در واحدهای مختلف به بهانه‌های مختلف از این حق قانونی محروم می‌شوند.

بسیاری از کارگران شاغل در کارگاه‌های کوچک، خدماتی و اصناف، از حقوق و عیدی قانونی محرومند. موسوی، کارگر یک کارگاه تولیدی که چندین سال در مرکز پایتخت سابقه کار دارد، در رابطه با عیدی پایان سال می‌گوید: در هیچ سالی ما به اندازه مشخص‌شده در قانون عیدی نگرفته‌ایم. در بهترین حالت، معمولاً یک پایه حقوق یعنی به اندازه دستمزد ۳۰روز به ما عیدی می‌پردازند، این در حالی است که کف عیدی قانونی ۶۰روز حداقل دستمزد است.

وی می‌افزاید: این عیدی اندک را گاهی با ماه‌ها تأخیر می‌پردازند. به دلیل نبود قرارداد مکتوب، جرئت شکایت هم نداریم، زیرا هر لحظه ممکن است کارفرما تعدیل نیرو انجام دهد و ما کارمان را از دست دهیم. کارگران بسیاری مانند موسوی، کمتر از حداقل‌های قانونی عیدی می‌گیرند، اما حرف‌شان به گوش هیچ مسئولی نمی‌رسد. موسوی تأکید می‌کند: در این چند سال، حتی یک بار پای بازرس اداره کار به کارگاه ما باز نشده است، وقتی نظارت نمی‌کنند و کارفرما را به حال خود رها کرده‌اند که هر کاری می‌خواهد بکند، قانون هر حقی را به رسمیت بشناسد، شامل حال ما نمی‌شود، ما حق شکایت هم نداریم.

«جوان» سوءاستفاده برخی گروه‌ها و جریانات برای برهم‌زدن بازار ارز را بررسی می‌کند

تروریست‌های ارزی مشغول خرابکاری‌اند!

گزارش یک

محمد معین

رضا دهشیری | جوان

فاجعه تلخ تروریستی در کرمان جان ایران را به درد آورد، اما در این میان برخی جریانات و گروه‌ها که به شدت از آرامش نسبی بازار ارز رنج می‌برند، سراسیمه خیز برداشتند تا از آب گل آلود ماهی بگیرند و در کوره افزایش قیمت ارز بدمند. کارگزاران جبهه استکبار که در ساحت‌های مختلف مشغول کارند، از هر فرصت پیش آمده بهره می‌برند تا ضمن برهم زدن آرامش روانی جامعه، به مطامع خود نیز برسند. آنها مهم‌ترین سناریویی که در این رابطه برنامه‌ریزی کرده بودند، آشوب و ایجاد هیجانات کاذب برای بالا بردن نرخ ارز در کشور بود تا از این طریق پروژه‌ای که در طول ماه‌ها پیش با وجود همه تلاش‌های مذبوحانه خود نتوانسته بودند آن را پیش ببرند، حال با توجه به شرایط پیش آمده به سرانجام نهایی برسانند، چراکه در طول سال جاری برخی گروه‌ها و جریان‌های سیاسی تلاش داشتند با زیر سؤال بردن اقدامات ارزنده و سازنده دولت سیزدهم و با ناکارآمد جلوه‌دادن اقدامات آنها مردم را دلسرد و فضای متلاطمی را در کشور ایجاد کنند.

■■■

برخی جریانات داخلی که در نفاق تنه به منافقان می‌زنند، جدا از اینکه می‌خواستند ناکارآمدی‌های پیشین خود را به نوعی توجیه و تبرئه کنند، بلکه می‌خواستند مسیر را برای کسب درآمدهای مافیایی خود هموار کنند، البته این قبیل اقدامات مسبوق به سابقه است و نمونه اخیر آن را می‌توان با شروع جنگ طوفان الاقصی در ۱۵ مهرماه سال جاری به روشنی ملاحظه کرد.

در آن زمان این طیف و جریان سیاسی در کشور جهاد مردم مظلوم غزه با دشمن صهیونیستی را به نوعی جنگ اسرائیل با ایران برای جامعه تبیین می‌کرد تا با این توجیه هم هزینه سیاسی برای کشور ایجاد و هم بازار ارز را متلاطم کند و به نظام ضربه بزند که در آن برهه مقام معظم رهبری طی سخنرانی در دانشگاه افسری امام علی(ع) صریحاً هرگونه دخالت ایران در این حمله را رد و عملیات طوفان الاقصی را یک حمله کاملاً فلسطینی دانستند.

حمله تروریستی در دیار حاج‌قاسم عزیز که دهها شهید و صدها مجروح و مصدوم به دنبال داشت، بار دیگر فضا را برای یکه‌تازی این جریانات فراهم کرد تا آنها بتوانند هر آنچه علیه مقاومت و مردم ایران نتوانسته بودند اجرایی کنند، عملیاتی کنند. برای این منظور در گام نخست برخی تئوریسین‌ها و چهره‌های رسانه‌ای و سیاسی یک جریان خاص در کشور به سرعت شروع به ارائه تحلیل و بررسی حادثه تروریستی بدون به‌کارگیری لفظ «حمله تروریستی» و عمدتاً با به‌کارگیری الفاظی همچون «قربانیان» و «جان‌باختگان» کردند. این افراد و شخصیت‌ها که از آنها می‌توان با عنوان پیشگامان شروع یک فتنه و آشوب نام برد، تلاش زیادی را به کار گرفتند تا مسیر را برای تحلیل و تفسیر رادیکال‌تر این حمله تروریستی باز کنند. هدف آنها از این کار این بود که در جامعه صرفاً ایجاد شائبه و گمانه‌زنی کنند. برای همین منظور خیلی مبهم و گنگ شرایط را تحلیل کردند تا فضا برای جریان‌سازی‌ها باز شود.

در گام دوم شخصیت‌های جنجالی و رسانه‌ای آنها هستند که به سرعت به گمانه‌زنی‌ها خط و ربط می‌دهند. برای همین منظور دو سناریو را قوت می‌بخشند و تلاش می‌کنند همزمان با این دو سناریو، شروع جنگ و افزایش قیمت در بازارها را پیش ببرند، البته آنها به روشنی می‌دانستند که جنگی صورت نخواهد گرفت، اما برای پیشبرد اهداف اصلی خود که ایجاد شکاف در بازار و نارضایتی در جامعه است، مجبور بودند موضوع جنگ و حمله نظامی رژیم صهیونیستی را مطرح کنند که افکار مردم را برای باورپذیری نقشه‌های منفعت‌طلبانه خود آماده کنند، در حالی که مقامات امریکا بلافاصله با صدور بیانیه‌ای دخالت خود و رژیم صهیونیستی در این حمله تروریستی را صریحاً رد کردند، به طوری که متیو میلر، سخنگوی وزارت خارجه امریکا در این باره گفت: امریکا هیچ نقشی در این حملات نداشته و هرگونه اظهارنظر برخلاف این امر مضحک است.

با وجود این اما رسانه‌های این جریان سیاسی در کشور مملو از اخبار و محتواهایی مبنی بر افزایش قیمت ارز با تیترهایی چون «انفجار کرمان، چرت بازار را پاره کرد»، «چرت بازار پرید»، «قیمت دلار از قفس پرید» و «موج انفجار کرمان به بازار سکه رسید» بودند تا جدا از ترور جان‌های بی‌گناه مردم به ترور فضای اقتصادی و رسانه‌ای اقدام کنند. با این رشته اقدامات قیمت‌ها در کانال‌ها و رسانه‌های جریان استکبار و نفاق لحظه‌ای شروع به تغییر و روند افزایشی به خود گرفت.

افزایش قیمت ارز در رسانه‌ها و فضای مجازی در حالی روند صعودی داشت که نه تقاضایی در بازار از سوی مردم و فعالان اقتصادی وجود داشت و نه معامله‌ای در واقعیت صورت می‌گرفت، چراکه مردم و فعالان بازار ارز در این سال‌ها کاملاً آگاه شده بودند که دلالان به واسطه رسانه‌هایی که دارند در تلاش هستند از آب گل آلود ماهی بگیرند، به همین دلیل چهارشنبه بعد از ظهر بازار ارز و سکه تقریباً خالی از مشتری بود و تنها برخی کانال‌ها به صورت لفظی در حال بالا بردن نرخ ارز بودند.

لازم به ذکر است افزایش قیمت ارز و سکه در سال‌های اخیر در کشور تابع دو مؤلفه مهم است؛ مؤلفه اول تغییر شاخص‌ها و مؤلفه‌های اقتصادی کشور است که عموماً به عواملی مثل تغییر ساختاری اقتصاد، فشار تحریم‌ها، کسری بودجه و کاهش درآمدهای نفتی و غیره دلالت دارد. در حادثه تروریستی کرمان هیچ یک از مؤلفه‌های فوق روی نداد، پس افزایش قیمت مبنای ساختاری و زیربنایی ندارد. مؤلفه دوم هیجانات و تقاضای کاذب و فصلی است. متأسفانه فضای جامعه بسیار متأثر از فضای رسانه‌ای و هیجانات کاذب است. همین موضوع انتظارات تورمی و افزایش قیمت را در جامعه در سطح بالایی برده است، در حالی که هیچ یک از این انتظارات تورمی و افزایش قیمت مبنای علمی ندارد بلکه تنها ساخته صاحبان ثروت و سرمایه در یک جریان سیاسی در کشور است.

حال این جریانات سیاسی که غالباً بقای آنها منوط به ایجاد بحران است و عمدتاً بزرگ‌ترین صاحبان ثروت و سرمایه در این کشور هستند، در کنار افرادی که به اشکالی در زمین بازی این طیف نقش آفرینی می‌کنند، در این سال‌ها با توجه به ریل‌گذاری‌هایی که خود در ساختار کلان اقتصادی کشور انجام داده‌اند و همچنین مهره‌چینی و سیاست‌هایی که در زمان مدیریت و زمامداری در پیش گرفته‌اند، به ثروت‌های انبوه و بادآورده‌ای دست پیدا کرده‌اند. حرص و ولع آنها برای به دست آوردن سود و ثروت آنچنان زیاد است که از هر فرصت و شرایطی برای بالا بردن سرمایه و ثروت خود استفاده می‌کنند. با توجه به اینکه این طیف خوشبختانه از سوی مردم از عرصه سیاست و قدرت کنار زده شده‌اند و دیگر توان یکه‌تازی در عرصه مدیریتی کشور را ندارند، بر همین اساس حیات و بقای خود را برای رشد ثروت و سرمایه خود همانا ایجاد و فراهم‌سازی شرایط بحرانی و هیجانی در بازار می‌دانند. بر این اساس دستگاه‌های قضایی، نظارتی و انتظامی کشور باید با تک‌تک این افراد و اشخاص قاطعانه مقابله و برخورد کنند تا شاهد تکرار اقدامات اینچنینی از سوی این طیف در جامعه نباشیم. انفعال هر چه بیشتر مسئولان امر عملاً بهادادن به این طیف و جریان است که آزادانه به اقدامات مخرب و تروریستی خود شدت ببخشد، البته این تنها حرف نیست و کارشناسان اقتصادی هم بر این مسائل صحه گذاشته‌اند. به قول کارشناسان، عوامل بنیادی برای تغییر قیمت ارز ایجاد نشده است.

آلبرت بغزیان، استاد اقتصاد دانشگاه تهران به یکی از رسانه‌ها گفته است: شاخص‌ها و مؤلفه‌های اقتصادی کشور تغییر نکرده و تصمیم جدیدی از سوی بازارساز در حوزه‌های پولی و مالی اتخاذ نشده است که قیمت ارز افزایش یابد، بنابراین رشد قیمت توجیه اقتصادی ندارد. وی با اشاره به تجربه جنگ غزه بر بازار ارز گفته است: بروز اتفاقاتی مانند تنش‌های غزه موجب شد قیمت دلار حدود ۳ تا ۴هزار تومان افزایش یابد، اما این قیمت‌ها به سرعت کاهشی شد و به نرخ قبلی خود بازگشت. افزایش هزار تومانی قیمت دلار در یکی‌دو روز گذشته هم مقطعی است و به قیمت‌های قبلی خود بازخواهد گشت.

دیگر کارشناس اقتصاددان پولی نیز به یکی دیگر از رسانه‌ها گفته است: متأسفانه بعضی رسانه‌ها در همین مدت کوتاه به این موضوع دامن زده‌اند و از آب گل آلود ماهی می‌گیرند که بسیار غیراخلاقی و غیرحرفه‌ای است.

محمدرضا رنجبرفلاح می‌گوید: به نظر نمی‌رسد این بمبگذاری تروریستی نشان دهد در مسائل بین‌المللی چالشی به وجود آمده باشد. این افزایش قیمت، نوعی انتظارات مقطعی و کوتاه‌مدت است که دوباره خودش را تعدیل می‌کند.

این کارشناس می‌گوید: چنین مورد مشابهی را در جنگ غزه داشته‌ایم. با شروع جنگ غزه، قیمت دلار در مدت سه روز حدود ۳هزار تومان بالا رفت اما در مدت کوتاهی دوباره به همان کانال ۵۰هزار تومانی در بازار آزاد برگشت، ضمن اینکه رئیس کل بانک مرکزی هم تأکید کرد ذخایر ارزی کشور با آزادسازی منابع بلوکه‌شده ایران افزایش پیدا کرده است. افزایش قیمت دلار در زمان حاضر یک موضوع کاملاً هیجانی است و اثر ماندگاری نخواهد داشت و دوباره فروکش خواهد کرد.

مجیدرضا حریری، رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین هم افرادی را که در برخی رسانه‌های فضای مجازی، عامل تروریستی را باعث افزایش نرخ ارز دانسته‌اند، تروریست‌های بازار ارز عنوان کرده و گفته است: عده‌ای منتظر فرصتی برای بهره‌بردن از آشفتگی بازار هستند. آنها به سرعت در زمینه چنین اتفاقاتی مانند حادثه تروریستی کرمان تولید وحشت می‌کنند و با افزایش نسبی قیمت‌ها بازار را به سمت دلخواه خود سوق می‌دهند.

وی با اشاره به دوره نسبتاً آرام بازار ارز در ۱۰ ماه اخیر افزوده است: در این مدت اتفاقات بزرگ بین‌المللی مانند جنگ اوکراین و حوادث غزه از سوی بانک مرکزی مدیریت شد تا نوسانات ارزی آرام بگیرد، اما تولید وحشت کردن با یک اقدام تروریستی و بهره‌برداری از آن از سوی برخی رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی داخل کشور بی‌اخلاقی است.

بانک

دهن‌کجی بانک‌شهر به تسهیلات ازدواج!

سهم ۱۴بانک خصوصی از کل سپرده‌های بانکی بیش از ۳۲درصد است، اما این بانک‌ها کمتر از ۱۲درصد در اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج در سال ۱۴۰۲ مشارکت کرده‌اند. به طور خاص بانک‌شهر با وجود سهم ۴/۲درصدی از کل سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری و پس‌انداز شبکه بانکی، تنها ۱/۳درصد از کل تسهیلات ازدواج را پرداخت کرده است.

به گزارش «جوان» به نقل از مسیر اقتصاد، در حال حاضر تنها حمایت قابل توجه از ازدواج و تشکیل خانواده، پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه از سوی بانک‌هاست که از اوایل دهه ۹۰ در بودجه سالانه گنجانده شده است.

افزایش وام ازدواج از ۳ به ۱۰میلیون تومان در بودجه ۱۳۹۵، از ۱۰ به ۱۵میلیون تومان در بودجه ۱۳۹۷، از ۱۵ به ۳۰میلیون تومان در بودجه ۱۳۹۸، از ۳۰ به ۵۰میلیون تومان در بودجه ۱۳۹۹، از ۵۰ به ۷۰میلیون تومان در بودجه ۱۴۰۰، از ۷۰ به ۱۲۰میلیون تومان در بودجه ۱۴۰۱ و از ۱۲۰ به ۱۸۰میلیون تومان در بودجه ۱۴۰۲ مسیری بوده که در این سال‌ها طی شده است.

همچنین در سال ۱۴۰۲ برای خانم‌های زیر ۲۳سال و آقایان زیر ۲۵سال سن، سقف وام ازدواج ۲۲۰میلیون تومان تعیین شده است.

■ آمار بانک مرکزی از اعطای تسهیلات ازدواج در سال ۱۴۰۲ تا انتهای آذر ماه

بر اساس آخرین گزارش بانک مرکزی از آمار اعطای تسهیلات ازدواج از سوی بانک‌ها تا پایان آذر ماه سال جاری ۲۷بانک در پرداخت این بانک مشارکت و به بیش از ۶۱۸هزار متقاضی، در مجموع ۱۲۶هزار و ۲۹۵ میلیارد تومان وام ازدواج پرداخت کرده‌اند.

بر اساس آمار منتشرشده از سوی بانک مرکزی بانک‌های ملت، ملی، تجارت، صادرات و سپه، بیشترین سهم را در پرداخت تسهیلات ازدواج دارند. همچنین تا پایان آذر ماه بیش از ۲۸۰هزار نفر در صف دریافت وام ازدواج از بانک‌ها قرار داشتند که در مقایسه با گزارش سه ماه قبل، نه تنها کاهش نیافته، بلکه ۳۰هزار نفر بر تعداد این صف افزوده شده است.

■ سهم کمتر از انتظار بانک‌های خصوصی از اعطای وام ازدواج

بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی، بانک‌ها موظف شده‌اند از محل سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری و پس‌انداز، به اعطای وام ازدواج اقدام کنند، از این رو انتظار می‌رود هر کدام از بانک‌ها متناسب با دریافت سپرده از مشتریان در این زمینه نقش ایفا کنند. سهم هر یک از بانک‌ها، به تفکیک دولتی، خصوصی‌شده و خصوصی، از اعطای تسهیلات ازدواج، کل سپرده‌های بانکی و سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری و پس‌انداز نشان داده شده است. همچنین به دلیل عدم‌انتشار اطلاعات از سوی بانک سپه و ماهیت متفاوت دو بانک قرض‌الحسنه رسالت و مهر ایران، این سه بانک در آمارها لحاظ نشده‌اند.

■ سهم بانک‌ها از وام ازدواج

بانک‌های دولتی و خصوصی‌شده سهم اصلی را در اعطای وام ازدواج دارند و سهم بانک‌های خصوصی کمتر از ۱۲درصد است. این در حالی است که ۱۴بانک خصوصی کشور مجموعاً بیش از ۳۲درصد از کل سپرده‌های بانکی کشور سهم دارند و سهم آنها از سپرده‌های قرض‌الحسنه بانکی نیز حدود ۱۵درصد است. به این ترتیب بانک‌های دولتی و خصوصی‌شده به مراتب بیشتر از سهم‌شان از کل سپرده‌های بانکی به اعطای تسهیلات پرداخته‌اند.

نکته جالب توجه در خصوص بانک‌های خصوصی، کاهش جدی سهم آنها از سپرده‌های قرض‌الحسنه در مقایسه با سهم‌شان از کل سپرده‌های بانکی است. دلیل این امر علاوه بر اقبال مردم به بانک‌های غیرخصوصی برای سپرده‌گذاری قرض‌الحسنه، به سوق‌دادن مشتریان در این بانک‌ها به سپرده‌های مدت‌دار در مقایسه با سپرده‌های قرض‌الحسنه بازمی‌گردد.

■ کدام بانک‌ها در اعطای وام ازدواج کم‌کاری می‌کنند؟

در بین بانک‌های خصوصی، بانک‌های پاسارگاد، آینده و پارسیان با وجود سهم بالا از سپرده‌های بانکی، سهمی به مراتب کمتر در اعطای تسهیلات ازدواج دارند. علاوه بر این بانک‌شهر با وجود سهم ۴/۲درصدی از سپرده‌های قرض‌الحسنه، سهمی ۱/۳درصدی در اعطای تسهیلات ازدواج دارد.

درمجموع بانک‌های خصوصی اغلب به جمع‌آوری سپرده‌های مدت‌دار از مردم اهتمام دارند و سهم آنها از سپرده‌های قرض‌الحسنه مردم به مراتب کمتر است. این مسئله در کنار عدم‌اهتمام جدی به اعطای وام ازدواج، سهم این بانک‌ها از تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج را به رقمی بسیار کمتر از انتظار کاهش داده است.

گفت‌وگو

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در گفت‌وگو با «جوان»:

خانوارهای پرجمعیت از اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم منتفع می‌شوند

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی معتقد است: هر چه تعداد فرزندان خانواده‌ها بیشتر باشد، هزینه‌های‌شان بالاتر می‌رود. تا الان این موضوع در مالیات‌ستانی مدنظر قرار نمی‌گرفت. در سازوکار جدید اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم این موارد در نظر گرفته می‌شود که به نفع مردم است.

بر کسی پوشیده نیست که نظام مالیات‌ستانی در کشور ما از مشکلاتی رنج می‌برد. مهم‌ترین موضوع که همواره کارشناسان به آن اعتراض دارند، این است که در شرایط فعلی، مالیات‌دهی بر دوش حقوق و دستمزدبگیران و تولیدکنندگان است. به طور کلی، کسانی که در تیررس سازمان امور مالیاتی هستند و درآمدهای‌شان شفاف است، با دقت مورد هدف مالیات‌ستانی هستند، اما کسانی که شفافیت مالی ندارند و اتفاقاً درآمد بالایی هم دارند، به انحای مختلف از پرداخت مالیات طفره می‌روند. این شرایط با عدالت مالیاتی فاصله دارد، زیرا اقشار متوسط و ضعیف جامعه تحت فشار هستند، اما پردرآمدها از دادن مالیات اجتناب می‌کنند.

دولت سیزدهم که از ابتدای روی کار آمدنش شعار عدالت‌محوری سرداده، در راستای تحقق عدالت مالیاتی و وصول درآمدهای مالیاتی دولت به سمت اصلاح نظام مالیاتی کشور حرکت کرده است. اولین قدم در راه اصلاح نظام مالیاتی با راه‌اندازی سامانه مؤدیان صورت گرفت که هم اکنون فاز دوم آن در حال اجراست. در حوزه مالیات‌های مستقیم نیز نیاز به تجدیدنظر وجود دارد. در همین راستا، معاون پارلمانی رئیس‌جمهور با اعلام خبر ارسال لایحه قانون مالیات‌های مستقیم به مجلس شورای اسلامی در آبان ماه اعلام کرد که از ابتدای استقرار دولت سیزدهم اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان شاکله نظام مالیاتی کشور در دستور کار دولت قرار گرفته است. سیدجواد حسینی کیا، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» در مورد این موضوع که بر اساس لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم به جای شغل از درآمد افراد مالیات اخذ می‌شود، تصریح کرد: این اقدام درستی است و باید بنا بر این باشد که از درآمد افراد مالیات بگیریم نه اینکه بر شغل افراد مالیات ببندیم. وی ادامه داد: برخی مشاغل نمایش بیرونی‌شان این است که پردرآمد هستند، در حالی که پردرآمد نیستند. وقتی مالیات بر شغل می‌بندیم، این طور بی‌عدالتی‌ها رخ می‌دهد که از برخی افراد که درآمد چندانی ندارند، مالیات بالایی اخذ می‌کنیم.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس خاطرنشان کرد: اعمال مالیات بر درآمد افراد از جنبه عدالت بیشتری برخوردار است و هر کسی متناسب با درآمدش مالیات می‌پردازد. اعمال مالیات بر درآمد افراد به ما کمک می‌کند با فرارهای مالیاتی مقابله کنیم و زمینه‌ای برای مالیات‌ستانی دقیق‌تر در کشور به وجود آوریم. وی ادامه داد: پیشنهادی که در لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم مبنی بر درنظرگرفتن هزینه‌های معیشتی افراد در مالیات‌ستانی مطرح شده، کاملاً درست است.

به گفته عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، باید هزینه‌های معیشتی از میزان درآمد افراد کسر شود و بر باقی‌مانده آن مالیات ببندیم. به این ترتیب، بسیاری از مشاغل خرد، حقوق‌بگیران و دستمزدبگیران و صاحبان درآمدهای اندک از پرداخت مالیات معاف می‌شوند و این امر ما را به عدالت مالیاتی نزدیک‌تر می‌کند. وی ادامه داد: اقدام دولت مبنی بر درنظرگرفتن معافیت مالیاتی برای اقشار کم‌درآمد، تولیدکنندگان و حقوق‌بگیران و دستمزدبگیران و تمرکز بر مقابله با فرار مالیاتی را بسیار ارزشمند می‌دانم. وی ادامه داد: قاعدتاً کسر کردن هزینه‌های معیشتی از جمله هزینه مسکن، درمان، تحصیل، نوسازی و بازسازی مسکن از درآمد افراد می‌تواند به طرح‌های جوانی جمعیت نیز کمک کند. حسینی کیا گفت: مردم نباید نگرانی‌ای در مورد اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم داشته باشند، زیرا هدف این است که فشار بر مردم کاهش یابد، اقشار کم‌درآمد از پرداخت مالیات معاف شوند و بر مؤدیان بزرگ و پردرآمد و کسانی که فرار مالیاتی دارند، متمرکز شویم.

عضو شورای راهبردی تولیدات دانش‌بنیان در گفت‌وگو با «جوان»:

زنجیره تولید را با حمایت از «تولید بار اول» به گردش می‌اندازیم

عضو شورای راهبردی تولیدات دانش‌بنیان با بیان اینکه با حمایت از «تولید بار اول» زنجیره تولید را به گردش می‌اندازیم، گفت: بعضی وقت‌ها اگر زنجیره تولید ما یک حلقه مفقوده داشته باشد، نمی‌توانند فعالیت کنند.

علیرضا عباسی، عضو شورای راهبردی تولیدات دانش‌بنیان در گفت‌وگو با «جوان» در مورد حمایت از «تولید بار اول» گفت: معادن و نفت را در نظر بگیرید که اینها در کشور خام‌فروشی می‌شود و از اینها ارزش افزوده به دست نمی‌آید. یک بشکه نفت در خوشبینانه‌ترین حالت ۱۰۰دلار به فروش می‌رسد و وقتی صادر می‌شود، ارزش آن را به راحتی نمی‌توانیم برگردانیم، اما اگر افراد، مخصوصاً نخبگان را تشویق کنیم به سمتی بروند که بتوانیم از معادن و نفت‌مان با تولیدات خودمان ارزش افزوده به دست بیاوریم، قطعاً بسیاری از مشکلات اقتصادی را می‌توانیم حل کنیم.

وی افزود: در این ۴۰سال ابتدای انقلاب ۱۷۰هزار فارغ‌التحصیل داشته‌ایم الان ۴میلیون دانشگاهی داریم که باید به سمتی برویم که همین نخبگانی که تربیت کرده‌ایم از علم و دانش‌هایی آنها برای حل نیازهای کشور استفاده کنیم. عضو شورای راهبردی تولیدات دانش‌بنیان اظهار کرد: در مجلس قانون جهش تولید دانش‌بنیان را با این نگاه تصویب کردیم که این مجموعه‌ها که تربیت می‌شوند، به صورت تکی و جمعی بتوانند مجموعه‌ای را تشکیل دهند و ناظر بر نیازهای کشور کاری انجام دهند. اما نگاه به طور کلی نگاه وارداتی و حمایت از واردات است، خیلی وقت‌ها اینها سرخورده و از گردونه رقابت هم حذف می‌شوند. عباسی تصریح کرد: وقتی کالایی را با ارزهای ترجیحی و حمایتی وارد می‌کنیم، مطمئناً قیمت این کالای وارداتی با قیمتی که تولیدکننده ما تولید می‌کند، قابل رقابت نیست و برای همین تولیدکننده ما ناامید می‌شود. وی تأکید کرد: وقتی تولیدکننده داخلی ما سرخورده می‌شود، کار را تعطیل می‌کند. در حوزه دانش‌بنیان هم این مشکل را داشته‌ایم؛ تولیدکننده و دانش‌بنیان ما نمی‌داند چه تولید کند و وقتی به سمت تولید می‌رود، منابع مالی درستی ندارد. تولیدکننده اگر تولیدی انجام می‌دهد، باید اولویت دولت خرید از تولید داخل باشد.

عباسی بیان کرد: بعضی وقت‌ها بعضی کالاهای وارداتی را که نگاه کنیم، متوجه می‌شویم کسی به سمت تولید آنها نرفته است و اگر در داخل تولید شود، برای ما مزیت ایجاد می‌کند و باید به این سمت برویم و از این کالاهایی که برای بار اول تولید می‌شود یا به صورت تسهیلاتی یا معافیت‌های مالیاتی از آنها حمایت کنیم. باید برای کالایی که در کشور بار اول تولید می‌شود، تعرفه گمرک را کاهش دهیم تا بتواند رقابت کند.

عضو شورای راهبردی تولیدات دانش‌بنیان گفت: شورای راهبردی تولیدات دانش‌بنیان جزو معدود شوراهایی است که در ۱/۵ سالی که قانون حمایت از دانش‌بنیان تصویب شده، سه بار به دستور ریاست جمهوری تشکیل جلسه داده و آیین‌نامه‌هایش نوشته شده است. در واقع حمایت از دانش‌بنیان‌ها اهتمام دولت است و اگر این حمایت انجام شود، ما را به سمت تولید نهادهای فناورانه می‌برد که اینها عموماً از خارج وارد می‌شود.

وی خاطر نشان کرد: با حمایت از تولید بار اول زنجیره تولید را به گردش می‌اندازیم، چون بعضی وقت‌ها اگر زنجیره تولید ما یک حلقه مفقوده داشته باشد، نمی‌تواند فعالیت کند. اگر زنجیره تولید ناقص باشد، در این صورت فردا دشمن روی همان دست می‌گذارد و اگر دانش‌بنیان‌ها پای کار بیایند، نیازمان به خارج کم می‌شود.

این صفحه پیام‌ها، متن‌ها، عکس‌نوشت‌ها و خبرهای کوتاه منتشر شده در فضای مجازی را بازنشر می‌دهد. تلاش بر این است که دیدگاه‌ها و نظرات کاربران اندیشمند شبکه‌های اجتماعی در عرصه مکتوب هم دیده شود.

آینه نفس

عاقبت بخیری مهم است

آیت‌الله سیدعبدالله فاطمی نیا(ره):

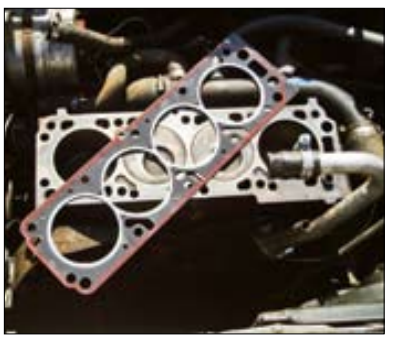
مسئله عاقبت بخیرشدن بسیار مهم است! معتبرترین و قدیمی‌ترین کتاب در مورد جنگ صفین، کتاب نصر می‌باشد که سابقاً بسیار کمیاب بود، در آن کتاب می‌نویسد: «در جنگ صفین یکی از سربازان امیرالمؤمنین(ع) زخمی شد، او را به خیمه‌های حضرت آوردند.» حالا انصافاً این صحنه را تصور کنید، اگر ما در آنجا بودیم و می‌دیدم که سرباز حضرت در راه ایشان زخمی شده از ته دل می‌گفتیم خوشا به سعادتش! چه سعادتی بالاتر از مجروح‌شدن در جبهه حضرت است؟! اما می‌دانید این سرباز که بود؟! نصر می‌نویسد: «آن سرباز مجروح، شمر بن ذی‌الجوشن بود!» عجیب است! انسان یک روز در جبهه حضرت امیرالمؤمنین(ع) باشد و یک روز هم سر از کربلا در بیاورد و آن ظلم و جنایت فجیع و غیرقابل بیان را مرتکب شود! از آن طرف جناب حر است در ابتدا در لشکر ابن زیاد است و حکم جنگ با امام‌حسین(ع) را دارد، اما در آخر در راه حضرت شهید و عاقبت بخیر می‌شود!

منبع: کانال تلگرامی «استاد فاطمی‌نیا(ره)»

تنها راه مانده برای عبور نفتکش‌های اسرائیلی

کاربری با نام «آدم» در توئیتی نوشت: یمن دو تا نفت‌کش اسرائیلی رو نزدیک مالدیو از فاصله حدود سه هزار کیلومتری خودش زده! دیگه تنها راه عبور نفتکشای اسرائیلی اینه که بتونن قطب جنوب رو دور بزنند!

وقتی غیرجاندارها هم می‌ترسانند

حسین جاوید در کانال تلگرامی خود نوشت: «ترسیدن» و «ترساندن» در زبان فارسی افعالی‌اند که با عاملیت جانداران در آمیخته‌اند و برای غیرجاندارها به کار نمی‌روند، اما یک مورد خاص و بسیار جالب داریم: «واشر سرسیلندر ترساندن» یا به‌طور خلاصه «واشر ترساندن.» «واشر سرسیلندر ترساندن» یعنی «نیم‌سوز شدن واشر سرسیلندر.» خاص بودن این کاربرد فقط به نکته‌ای که گفتیم محدود نیست؛ «ترساندن» در زبان فارسی فعلی است «متعدی»، در حالی که در جمله پرسامد «واشر سرسیلندر ترسونده» (که امیدوارم هیچ‌وقت آن را از مکانیک‌ها نشنوید!) این فعل «لازم» است.

فقط فکر کردن کافی نیست

کانال تلگرامی «تکراسا» نوشت: تا حالا شده بخواین کاری رو انجام بدین، ولی وقتی هیچ وقت عملی‌اش نکنین و فقط بهش فکر کنین؟ جالبه بدونین هر چه بیشتر در مورد کاری فکر کنیم، ترس بیشتری نسبت به انجام دادنش پیدا می‌کنیم، اما چرا؟ معمولاً وقتی درباره انجام کاری فکر می‌کنیم، به تمام ابعاد منفی و اتفاق‌های ناخوشایندی که میتونه بیفته فکر می‌کنیم و دچار نشخوار فکری می‌شیم و این باعث میشه بترسیم، اما وقتی شروع به انجام دادن کار می‌کنیم، با دیدن پیشرفت‌های کوچک و نتیجه کار، ترسمون کم میشه و تمرکزمون رو روی انجام هرچه بهتر اون کار می‌ذاریم. پس این مهمه که اگر می‌خوایم کاری رو انجام بدیم، به میزان لازم بهش فکر کنیم و پیامدهاش رو بسنجیم، اما بدونیم که زیاد فکر کردن هم خوب نیست و لازمه که عمل کنیم.

واکنش کاربران شبکه‌های اجتماعی به سفر رئیس‌جمهور به استان زنجان و دستاوردهای آن

بازگشت امید در سفرهای استانی

ایستگاه دومین دوره سفرهای استانی ریاست‌جمهوری این بار به زنجان رسید. آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی روز یک‌شنبه ۱۷ دی‌ماه به زنجان سفر کردند. این سفر با دستاوردهایی همراه بود که مورد استقبال کاربران قرار گرفت. کاربران در توئیت‌هایی از تلاش‌های دولت تشکر کرده و سفرهای استانی را سفرهایی با برکت دانستند که موجب رشد و توسعه استان‌ها و عملیاتی شدن برنامه‌های دولت می‌شود. در ادامه بخش‌هایی از واکنش‌های کاربران را مرور کرده‌ایم.

ریاست جمهوری

■ **مصطفی رضایی:**
ایستگاه دور دوم سفرهای استانی دولت مردمی در میان استقبال کم‌نظیر و معنادار مردم به زنجان رسید. بهره‌برداری از چندین طرح مهم و راهبردی از جمله شهرک گلخانه‌ای مدرن و شیشه‌ای به عنوان یکی از بزرگ‌ترین گلخانه‌های مدرن و آب کشت کشور در استان زنجان با حضور رئیس‌جمهور.

■ **جواد مولایی:**
از دستاوردهای مهم سفر رئیس‌جمهور به زنجان بهره‌برداری و افتتاح پروژه‌های نهضت ملی مسکن بود که زنجان در این مورد پیشتاز و رتبه اول کشور دارد. همچنین افتتاح بزرگ‌ترین گلخانه هوشمند کشور و فرصت هشت ماه برای تکمیل استادیوم ۱۵ هزار نفری زیتون در محیط بکر از سایر دستاوردها بود. #زنجان

■ **محمد اکبرزاده:**
یکی از طرح‌های خوب دولت، کمک به آزادی زندانیان جرائم غیرعمد است که در سفرهای استانی رئیس‌جمهور اجرایی می‌شود. در سفر رئیسی به زنجان هم ۱۵۳ زندانی آزاد شدند و این یعنی کمک به احیای زندگی ۱۵۳ خانواده؛ ایده‌های خوب را باید تحسین و تکثیر کرد.

■ **مینا رشیدی:**
تجهیز مدارس دخترانه، پیگیری اشتغال زنان روستایی، اختصاص اعتبار برای ایجاد اشتغال برای زنان سرپرست خانوار، حل مشکل زوج‌های نابارور و... گوشه‌ای از خدمات و مصوبات دولت در زنجان بود. اینها رو فرو کنید تو چشم اونایی که می‌گفتن رئیسی بیاد دیوار کشی میکنه و هیچ ارزشی برای زنان قائل نیست.

■ **الیاس توکلی:**
استقبال از رئیسی به جایی رسیده که دیگه حتی ماشین رئیس‌جمهور به زحمت می‌تونه از دل جمعیت مردم زنجان عبور کنه، این مدل استقبال خیلی وقت بود برامون قفل شده بود. خداروشکر که از دوران تبخیر امید به بازگشت امید رسیدیم.

■ **فاطمه سادات فردوس:**
مردم زنجان ۱۸ ساله منتظر افتتاح یه ورزشگاه ۱۵ هزار نفری هستند! در بازدید امروز رئیسی دستور داد. عملیات احداث از وزارت ورزش به استان واگذار، اعتبار مورد نیاز برای تکمیل جذب و تأمین و حداکثر تا شهریور ماه آماده بهره‌برداری بشه، ولی شهریور که افتتاح شد باز میان میگن مال دولت قبله.

■ **حاجی محبی:**
امروز دومین گلخانه مدرن هوشمند در زنجان از سوی رئیسی افتتاح شد. این گلخانه برای ۵۰۰ نفر اشتغالزایی میکنه و محصولاتش به صورت سفارشی برای صادرات به روسیه ارسال میشه.

■ **کاربری با نام «متین»:**
آقای رئیسی تو این دو سال تقریباً به همه شهرها سفر کرده و پروژه‌هایی که تو دولت روحانی خوابیده بود رو به سرانجام رسونده؛ یکی از اتفاقات خوبی که امروز با سفر به زنجان رقم خورد، افتتاح واحدهای مسکونی طرح نهضت ملی مسکن بود. دمتون گرم.

■ **صبا اسماعیلی:**
سفر امروز رئیسی به زنجان یک خبر خوب هم برای زندانی‌ها داشت. نهاد ریاست جمهوری با دستور مستقیم ایشان ۱۵ میلیارد برای آزادی زندانی‌های جرائم غیرعمد کمک کرد و ۱۵۳ زندانی آزاد شدند.

■ **حمید لشگری:**
احیای سرجین بافت چرخه تولید پنبه تا پوشاک در زنجان کامل شد. مجموعه‌ای ۲ هزار میلیاردی که عملیات احیاش از آبان ۱۴۰۰ با پیگیری رئیسی شروع شد و حالا میتونه تا ۲ هزار نفر ایجاد اشتغال کنه. برای گذر از اقتصاد خام فروش و نفتی، صنعت نساجی از اون گزینه‌های جذاب، سودآور و اشتغالزاست.

ببخشید دماغ شما چند متر است؟

مجتبی لشکر بلوکی در کانال تلگرامی خود از یک مسئله عمومی و لزوم تمرین برای رفع آن نوشت. تلخیصی از یادداشت او را می‌خوانید؛ لحظه‌ای با خود خلوت کنید و به این سؤال صادقانه (تأکید می‌کنم صادقانه) پاسخ دهید کدام یک از ما در زندگی‌مان مانند یک قدیس معصوم بوده‌ایم و کاملاً پاک، بدون خطا و اشتباه بوده‌ایم؟ همه ما در برهه‌هایی از زندگی کارهایی کرده‌ایم که بعدها آرزو کرده‌ایم کاش هیچ‌وقت آنها را انجام نداده بودیم... اما شبکه‌های اجتماعی به جایزالخطا بودن انسان‌ها احترامی نمی‌گذارند. کافی است اشتباه کوچکی از شما سر بزند، دیگر باید منتظر باشید که روزی کسی آن را منتشر کند و شما را به نابودی بکشاند. اگر فرد مشهوری باشید که اوضاع خیلی بدتر می‌شود. همه ما به خودمان حق می‌دهیم که دماغمان تا هر جا که می‌توانیم در زندگی فرد مشهور فروکنیم و از آن بدتر به خودمان حق می‌دهیم که هر چه فهمیدیم را سخاوتمندانه و پیروزمندانه با دیگران به اشتراک بگذاریم و از این دو بدتر اینکه بدون اطلاعات کافی در مورد زمینه، شرایطی که منجر به آن رفتار شده در مورد او قضاوت کنیم، اما آیا این «هتاکی جمعی هنجار-شده» به نفع من و شما و نسل آینده است؟ جامعه‌ای با دهان‌های گشاد و دماغ‌های بزرگ، جامعه کامیاب و شادی نخواهد بود. امروز پرده از زندگی من برداشته می‌شود و فردا قطعاً نوبت شماست.

تحلیل و تجویز راهبردی:
تکنولوژی و رسانه‌ها دسترسی ما را به اطلاعات به‌شدت گسترش داده‌اند، اما انگار که دکمه بمب اتم را گذاشته باشی زیردست یک انسان نخستین. خاصیت تکنولوژی برطرف کردن محدودیت‌هاست. درازای هر تکنولوژی‌ای که خلق و به کار گرفته می‌شود حداقل یک محدودیت از پیش روی آدمی کم می‌شود و دقیقاً همین جاست که ما محتاج آنیم که چیزی این مسئله را مهار و متوازن کند؛ یعنی هرچقدر این محدودیت‌ها کمتر و کمتر می‌شود باید چیزی وجود داشته باشد که این انسان آزادتر شده را مهار و محدود کند: دیسیپلین شخصی. به عبارت دیگر به ازای هر آزادی که فناوری به ما می‌دهد باید یک قاعده اخلاقی در ما نهادینه شود.

برای تمرین دیسیپلین شخصی در حوزه رسانه (کاهش میزان فروکردن دماغ در زندگی شخصی سایرین) تکنیک سه پرسش سقراطی بسیار مفید است.

هر زمان که تیتری دیدید در مورد رسوایی زندگی شخصی فلان آدم معروف یا غیرمعروف از «سه پرسش سقراطی» استفاده کنید. هر زمان که کسی خواست مطلبی را بگوید یا شما مطلبی را بگویید این تکنیک را به کار ببرید.

یک روز فرد بزرگی که از آشنایان سقراط بود، با هیجان آمد پیش او و گفت: میدانی راجع به یکی از شاگردانت چه شنیده‌ام؟

سقراط پاسخ داد: قبل از آن سه سؤال از تو می‌پرسم. اولین سؤال این است که کاملاً مطمئنی آنچه را که می‌خواهی به من بگویی حقیقت دارد؟ مرد جواب داد: نه. فقط در مورد شنیده‌ام. حالا سؤال دوم آنچه را که در مورد شاگردم می‌خواهی به من بگویی خبر خوبی است؟ مرد جواب داد: نه! سقراط گفت: پس می‌خواهی خبری بد در مورد شاگردم که حتی در مورد آن مطمئن هم نیستی بگویی؟ و اما سؤال سوم آنچه را که می‌خواهی در مورد شاگردم به من بگویی برای من فایده‌ای هم دارد؟ مرد کمی فکر کرد و پاسخ داد راستش نه! سقراط گفت: اگر می‌خواهی به من چیزی را بگویی که نه حقیقت دارد و نه خوب است و نه حتی سودمند پس چرا اصلاً آن را به من می‌گویی؟!

این سه سؤال به ترتیب پرسش حقیقت، پرسش خوبی، پرسش سودمندی نام دارند و دیسیپلین شخصی در عرصه رسانه‌ای یعنی اینکه من با این سه پرسش، دماغ خودم را کوتاه کنم.

درست آن است که آموزش و پرورش، آموزش عالی و صداوسیما با بودجه‌های هزار میلیاردی در من و شما این دیسیپلین شخصی را ایجاد کنند. ادبستان که بعدها شد دبستان، در اصل هدف اصلی‌اش همین آموزش دیسیپلین شخصی یعنی حد نگه‌داشتن و مؤدب شدن بود که متأسفانه فروکاسته شد به خواندن و نوشتن.

وظیفه جمعی ما این است که نقصان‌های اساسی سیستم آموزشی و رسانه‌ای (شامل آموزش و پرورش، آموزش عالی و صداوسیما) را جبران کنیم. حال که این سیستم‌ها در خلق یک فرهنگ درست درمانده‌اند، باید خودمان دست به کار شویم و دیسیپلین شخصی را ابتدا در خودمان و سپس در نسل بعدی تمرین و پایدار کنیم.

«هتاکی جمعی هنجار-شده» را باید تبدیل کنیم به «جامعه‌ای با دهان‌ها و دماغ‌های با دیسیپلین.» مقدمات کامیابی را تمرین جمعی کنیم.

آراستگی زنان بزرگ شاهنامه

کانال «دکتر اسلامی نُدوشن» بخشی از سخنان ایشان را به استناد کتاب «نامه نامور» به اشتراک گذاشت. مرحوم ندوشن نوشته‌اند: همه صفاتی که موجب آراستگی انسان و زن است در زنان بزرگ شاهنامه دیده می‌شود. ایثار و استحکام شخصیت و پاکی و وفاداری چنان به صورت طبیعی در آنهاست که گویی این خصوصیات با سرشت زن عجینند. حتی زنان ترک، دختران افراسیاب، فرنگیس و منیژه یا جریره.

شهدای مظلوم و باوفای کرمان

حجت‌الاسلام حامد کاشانی در صفحه توئیتری خود نوشت: شهدای باوفا! شهدای مظلوم کرمان غالباً مردمی بودند که به رغم سختی کشیدن بسیار در شرایط سخت این روزهای کشور با دندان بر جگر، دلسوز و غیور و بدون ادعا خواستند مزار سرباز اسلام را تکریم کنند. پیشنهاد می‌کنم در یادمانی با عظمت، میدانی به نام آنان «مدافعان مظلوم نظام اسلامی» مزین شود.

چند نکته برای گفت‌وگوی بهتر

کانال تلگرامی «حامین مدیا» چند نکته برای افزایش مهارت گفت‌وگو را به اشتراک گذاشت. در ادامه این نکات از نظر می‌گذرد:

۱) رسا صحبت کنید: نه خیلی آهسته و نه خیلی بلند صحبت کنید. حجم صدایتان باید به اندازه‌ای باشد که به راحتی شنیده شود، اما گوش را از بلندی زیاد آزار ندهد.

۲) شمرده صحبت کنید: تندتند صحبت‌کردن عادت ناپسندی است که موجب می‌شود دیگران نتوانند پابه‌پای صحبت‌هایتان پیش بیایند و منظورتان را متوجه شوند.

۳) واضح صحبت کنید: برای اینکه طرز صحبت کردن‌تان جذاب‌تر به نظر برسد، حتماً کلمات را واضح ادا کنید. باید در تلفظ کامل و صحیح تمام کلماتی که بر زبان‌تان جاری می‌شوند، دقت کافی داشته باشید.

۴) نفس عمیق بکشید: تنفس عمیق یکی از مهم‌ترین مهارت‌های جذابیت صدا به شمار می‌رود. اغلب مردم هنگام صحبت‌کردن تند و کم‌عمق نفس می‌کشند و به همین علت صدایشان تودماغی و غیرعادی شنیده می‌شود.

۵) شنونده خوبی باشید تا دیگران جذب صحبت با شما شوند.

۶) ارتباط چشمی برقرار کنید: اینکار باعث اثربخشی بیشتر می‌شود.

ویدئوگیم در خدمت پزشکی و صنایع دیگر!

کانال «تمافرپلاس» در پیامرسان بله نوشت: اتحادیه سرگرمی‌های بریتانیا گزارش داد در سال ۲۰۲۳ «سرریز» صنعت بازی ویدئویی به صنعت‌های دیگر، باعث کمک ۱/۴۶ میلیارد دلاری به آنها شد. منظور این اتحادیه از واژه سرریز این است که صنایع دیگر نوآوری‌هایی را از بازی‌سازان برای ارتقای محصولات و بهبود کسب‌وکار به کار گرفته‌اند. سرریز صنعت بازی باعث حمایت از ۱۰۰ هزار شغل شد و همچنین ۹۶۱ میلیون دلار در تولید ناخالص داخلی این کشور سهم داشت. صنایعی که بیشترین تأثیر را پذیرفتند فناوری اطلاعات، استخراج انرژی و خدمات تجاری هستند. برای مثال بخش خدمات درمانی به‌طور گسترده از موتورهای بازی به عنوان وسیله‌ای برای پیشرفت مراقبت از بیمار استفاده می‌کند. این بخش در میان سه صنعت برتری است که انتظار می‌رود در آینده از فناوری VR استفاده‌های زیادی ببرد.

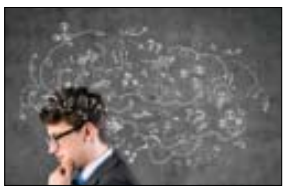
یک روایت و یک تصویر

محمد منان رئیسی در کانال شخصی خود نوشت: قال امیرالمؤمنین (ع): «لا يَنْفَعُ الْحُسْنُ بِغَيْرِ نَجَابَة: زیبایی ظاهری، بدون نجابت و اصالت سودی ندارد.» (تصنیف غرر/حدیث ۹۳۹۶)

بعید می‌دانم هیچ تعبیر دیگری بتواند بهتر از این روایت، حال و روز این نوع نماهای بی‌هویت را توصیف کند. نماهای به ظاهر زیبایی که با تظاهر و تفاخر معمارانه هم نجابت را نقض می‌کنند و هم اصالت را. حالا لطفاً به مرکز نما دقت بفرمایید. اینکه وسط چنین نماهای بی‌اصالت و بی‌هویتی، عبارتی همچون «بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم» نقش بسته است، برایتان یادآور چیست؟ برای بنده یادآور همان نوع مواجهه‌هایی است که برخی از ما با قرآن کریم در مجالسی همچون مراسم عروسی یا مجالس رسمی و... داریم؛ کتابی که فقط و فقط آن را می‌خواهیم برای حواشی همچون تبرک و تزیین مراسم و نه برای عمل در متن زندگی! اگر دقیق بیندیشیم حال و روز بسم‌الله وسط این نوع نماهای رومی با هزینه‌های آنچنانی هم همان است؛ نماهایی که به پرچمی برای تبلیغ و ترویج فرهنگ غرب حتی در قلب شهرهای مذهبی ما آن هم به سطحی‌ترین و سخیف‌ترین وجه ممکن تبدیل شده‌اند، اما در همان حال، بر پیشانی آنها عباراتی همچون و ان یکاد یا بسم‌الله الرحمن الرحیم نقش بسته است! چه تناقض تلخی!

۷ مدل ذهنی مغایر با تفکر سیستمی

کانال تلگرامی «آکادمی استراتژی» به استناد کتاب پنجمین فرمان اثر پیتر سنگه از هفت مدل ذهنی مغایر با تفکر سیستمی نوشت. این موارد عبارتند از:

۱) من یعنی شُغلم؛ این نوع بیماری ذهنی که در علم روانشناسی آن را بحران شخصیت می‌نامند، انسان را در محدوده دانش تخصصی خود محصور می‌کند و او را از فراگیری مهارت‌های دیگر باز می‌دارد.

۲) علت در جایی خارج از سیستم است؛ این بیماری که در حقیقت محصول درد قبلی است، بر نگرش غیرسیستماتیک و غیر جامع‌نگر افراد به مسائل، اشاره می‌کند. گویی که هر مشکلی که در کار ما یا سازمان ما رخ می‌دهد، ناشی از افراد و سازمان‌های دیگر است.

۳) توهم پذیرش مسئولیت؛ وقتی صحبت از مسئولیت‌پذیری در مواجهه با مشکلات مطرح می‌شود، تصور می‌شود که وقتی با یک بحران مواجه شدیم، شجاعانه در جهت رفع آن اقدام کنیم، اما حقیقت این است که باید پیش از تبدیل مسائل به بحران، بدون آنکه منتظر اقدامی از سوی شخص دیگر باشیم، با نگاه آینده‌نگر آنها را از میان برداریم. در صورتی که مسئله به بحران تبدیل شود، اقدام جسورانه برای رفع آن، برخورد فعال و آینده‌نگر محسوب نمی‌شود.

۴) تمرکز روی وقایع؛ مسائل امروز، حاصل جریان‌های آرام و پیوسته‌ای هستند که از گذشته آغاز شده‌اند، نه حاصل وقایع ناگهانی. چنانچه ذهن مسئولان سازمان، درگیر مسائل روزمره باشد، نمی‌توان صحبت از یادگیری فزاینده به میان آورد.

۵) پندار بیهوده در مورد یادگیری از تجارب؛ معمولاً در سازمان‌ها نتایج بسیاری از تصمیمات ارزیابی نمی‌شوند، چراکه این بررسی‌ها آسان نیستند. شاید امروز در مورد مسئله‌ای تصمیمی بگیریم که نتایج آن چندین ماه یا چندین سال بعد نمایان شود. آیا توانایی ارزیابی نتایج تصمیمات و اقدامات خود را داریم؟ اگر نداشته باشیم، به باورهای غلط و منحرف کننده‌ای در مورد آنها می‌رسیم.

۶) افسانه‌ای به نام تیم مدیریت؛ تیم‌های مدیریتی که متشکل از چند مدیر با حوزه تخصصی مختلف جمع می‌شوند تا مشکلی را حل کنند. واقعاً چقدر اطمینان وجود دارد که این مدیران بتوانند بر ضعف‌های ناشی از عدم یادگیری سازمانی فایق آیند. معمولاً این مدیران به قصد اجتناب از حرف و اقدامی که به وجه شخصی‌شان یا همکارشان صدمه‌ای وارد شود، از حل مشکل، احتراز می‌کنند.

۷) ناتوانی‌ها و فرامین؛ ناتوانی ما در یادگیری، باعث می‌شود که در محیطی پر مخاطره و پر تنش محصور شویم. بنابراین قبل از هر چیز ما باید بکوشیم که قدرت تشخیص این مخاطرات را به دست آوریم تا بتوانیم راه حل‌های آنها را بیابیم. بسیاری از این مخاطرات در غبار وقایع روزمره نهفته‌اند.

تصویر منتخب

حالا دهه نودی‌ها هم رفیق شهید دارند | جای خالی شهید دانش‌آموز کرمانی در مدرسه | از صفحه توئیتری ایمان ملکوتی

برتر روزنامه‌ها

درس فراموش‌نشدنی صنعا به لندن

روزنامه وطن‌امروز در شماره دیروز خود با اشاره به تدارک انگلیس برای حملات هوایی علیه مواضع نیروهای یمنی نوشت: در تشریح رویکرد دولت و ارتش انگلیس همین بس که ورود پرریسک و ازپیش‌شکست‌خورده لندن به عرصه تقابل نظامی با مقاومت یمن، بیانگر شوک بسیار سختی است که غرب در دریای سرخ به واسطه ابتکار عمل انصارالله دریافت کرده و هنوز قدرت هضم و تحلیل اولیه آن را نیز ندارد. اکنون همان جریان مقاومتی که قرار بود طبق محاسبات سنتکام، انگلیسی‌ها و سعودی‌ها تا قبل از سال ۲۰۱۶ میلادی از بین برود، تبدیل به پشتوانه‌ای قدرتمند در دفاع از ساکنان غزه و فلسطینیان شده است. مقامات انگلیسی به وضوح آگاه شده‌اند انصارالله نه تنها قدرت اقدام، بلکه قدرت موازنه‌سازی یا حتی «تعیین وضعیت جدید» را در دریای سرخ و باب‌المندب خواهد داشت و ابایی از به کارگیری مؤلفه‌های قدرت بالقوه و بالفعل خود در این مسیر نخواهد داشت. نویسنده اضافه کرده است: تهدیدات لفظی اخیر دولت انگلیس علیه مقاومت یمن اکثراً از زبان «دیوید کامرون» وزیر خارجه کنونی و نخست‌وزیر اسبق این کشور اروپایی صورت می‌گیرد. کامرون همان فردی است که نابودی مقاومت یمن را در تجاوز ائتلاف سعودی به صنعا قطعی قلمداد می‌کرد. اکنون نیز کامرون با همان اعتمادبه‌نفس کاذب همیشگی خود از حمله به مقاومت یمن خبر می‌دهد! مقاومت یمن تاکنون درس‌های بسیار بزرگی به صاحبان جریان زور و سلطه در منطقه و جهان داده و این بار نیز کامرون و سوناک می‌توانند چنین موضوعی را امتحان کنند!

پشت‌پرده طراحی تروریستی علیه ایران

روزنامه صبح‌نو یادداشت دیروز خود را به حوادث تروریستی کرمان اختصاص داد و با اشاره به روشن‌شدن بخشی از ابعاد حادثه و دخالت عناصر داعش به عنوان نیروهای میدانی نوشت: نمی‌توان به حادثه کرمان نگریست و ردپای رژیم اسرائیل و امریکا را در این ترور شوم ندید. همچنان که همواره هر بحران داخلی و اختلافات خارجی که برای ایران به وجود آمده است، از اغتشاشات و فتنه‌های داخلی گرفته تا جنگ و تنش‌های خارجی همواره پای کاخ سفید و تل‌آویو چه به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در میان بوده و با حمایت و پشتیبانی‌های‌شان یا با در اختیار قرار دادن دستگاه تبلیغاتی خود سعی داشته‌اند آن بحران را علیه ایران تشدید کنند، حتی شده با حمایت و پشتیبانی از گروه پست تروریستی مانند داعش که بتوانند به ایران ضربه زده و آن را درگیر مشکلات داخلی خود کنند. زمین سوخته، راهبردی است که اسرائیلی‌ها آن را دنبال می‌کنند، هر چند از همان ابتدای حادثه کرمان، دست داشتن خود در این ترور را تکذیب کردند، اما حتی این دروغ برای خبرنگاران امریکایی نیز قابل باور نیست و آنها هم می‌دانند پشت هر حادثه‌ای علیه ایران همواره امریکا وجود داشته است. حال امریکا و ایادی منطقه‌ای آن برای ایجاد بحران‌های جدید برای ایران به دنبال احیای داعش در مرزهای شرقی کشورمان هستند و قطعاً این گروهک تروریستی بدون پشتیبانی سرویس‌های امنیتی موساد، سیا و دیگر کشورهای منطقه نمی‌توانند به موفقیت برسند و عملیات خود را به نتیجه برسانند، مگر ترورهای کور و کوچک مانند آنچه اخیراً در حرم رضوی و شاهچراغ رخ داد. شاید لازم باشد ایران مجدداً عملیات‌های برون‌مرزی خود را آغاز کند تا داعشی دیگر این‌بار در شرق مرزهایش احیا نشود.

از طوفان الاقصی تا عملیات تروریستی کرمان!

روزنامه کیهان یادداشت دیروز خود را به اقدام تروریستی در کرمان اختصاص داد و با اشاره به روند رو به شکست و افول جبهه استکبار در منطقه نوشت: وقتی سخنگوی کاخ سفید رسماً اعلام می‌کند «نتوانستیم در میدان نبرد تهدید حماس را نابود کنیم» و در میدان افکار عمومی هم تفکر مقاومت به عنوان تنها سلاح در مقابل اسرائیل و امریکا مشروع شناخته می‌شود، چنین اقدامات تروریستی را باید نتیجه «شکست در غزه» و «شکست در دریا» و نشانه ناتوانی در نابودی حماس و ناتوانی در اقدام دریایی دانست. وقتی یک گربه در یک محوطه کوچک خود را در وضعیتی ببیند که راه فراری ندارد، ممکن است به صورت آدم یک چنگی هم بیندازد! آیا این نشانه پیروزی و قوی بودن گربه است؟ این اقدامات تروریستی امریکا و اسرائیل در کرمان و عراق و لبنان هم دقیقاً همین مصداق چنگ انداختن یک گربه است. آنان در وضعیت بغرنجی از نظر نظامی و سیاسی-رسانه‌ای قرار گرفته‌اند که نه راه پیش دارند و نه راه پس.

نویسنده اضافه کرده است: فاز ترور و عملیات تروریستی امریکا و اسرائیل هدفی جز تحریک عواطف مردم منطقه برای رودررو قراردادن آنها در مقابل سیاست‌های جبهه مقاومت ندارد، اما مردم عجیب و غریبی داریم! به ساعت نکشیده زوار مزار شهید سلیمانی و کرمانی‌ها در حالی که شاهد شهادت حدود ۹۰ نفر از هموطنان بودند، حرکت خود را در آن مسیر نورانی متوقف نکردند و در روز تشییع باشکوه شهدا در عمل با صدای بلند فریاد زدند: چیزی تغییر نکرده، مسیر و هدف همان مسیر و هدف شهید سلیمانی است! کجای دنیا سراغ دارید مردم به خاطر هدف‌شان اینچنین در صحنه یک حادثه تروریستی باقی بمانند! بنابراین امروز هم آن که دارد می‌جنگد، شهید سلیمانی است! و جنایتکاران سنگدل منتظر «پاسخ سختی» از ناحیه سلیمانی شهید، شهید قدس باشند.

جنگ سیاه در تاریکی

روزنامه شرق در یادداشت دیروز خود به پشت‌صحنه‌های عملیات تروریستی در کرمان پرداخت و نوشت: داعش حادثه تروریستی کرمان را با تأخیری معنادار پذیرفته است. این سازمان تروریستی در پی آن است انتقام مبارزات سردار قاسم سلیمانی را در سوریه و عراق از طرفدارانش «نیز» بگیرد و کمان دنائت بر مردم بی‌بضاعت برکشد. در این میان، اما مهم «تحلیل شبکه»‌ای از این موضوع است که می‌تواند چشم‌اندازی دیگر نیز بگشاید.

نویسنده اضافه کرده است: سازمان‌های جاسوسی معمولاً واسطه‌های امنیتی-عملیاتی دارند. همچنان که دولت‌ها «پروکسی»‌های اجتماعی-سیاسی دارند. این واسطه‌ها یا نیروهای نیابتی عملیات سیاست‌های امنیتی را پیش می‌برند، بدون آنکه درگیر پیامدهای آن از منظر حقوق بین‌الملل باشند؛ جنگ سیاه در تاریکی. گاه حتی دولت‌های منتخب نیز از اقدامات سازمان‌های جاسوسی خود بی‌اطلاعند. از سوی دیگر، همکاری‌های بین‌المللی دستگاه‌های امنیتی یا به تعبیر روشن‌تر دیپلماسی اطلاعات-امنیتی را نباید دست‌کم گرفت. نویسنده با اشاره به اذعان هیلاری کلینتون در ایجاد داعش نوشته است: باید به این باور برسیم که همکاری با چنین گروه‌های افراطی (و بلکه تأسیس آنها) در دستور کار روزمره دستگاه‌های امنیتی است و از آنها به عنوان «پروکسی»‌های عملیاتی بهره‌برداری می‌کنند. به بیان دیگر حتی اگر داعش یا گروه‌های مشابه مسئولیت این عملیات را بر عهده بگیرند، باز هم دامن اسرائیل و برخی دیگر از دستگاه‌های امنیتی منطقه‌ای و بلکه بین‌المللی پاک نخواهد شد. مجموعه نکات فوق این ظن را تقویت می‌کند که حمله تروریستی کرمان حداقل با سکوت یا با چراغ سبز دستگاه‌های امنیتی منطقه‌ای-بین‌المللی یا حتی تحریک آنان از سوی این کشورها صورت گرفته باشد. از حیث انگیزه‌ها هم روشن است که قصد موساد و اسرائیل برافروختن جنگی خاورمیانه‌ای است. جنگ‌های سیاه در تاریکی برای بالابردن نقطه تحریک عمومی و آغازیدن جنگ از سوی شماست، از این رو در درون، نباید اسیر احساسات شویم.

گزارش یک

رأی شورای نگهبان به «رقابت حداکثری» حالا نوبت «بازیگری مردم» است

رضا دهشیری | جوان

رویکرد انبساطی هیئت‌های نظارت شورای نگهبان نسبت به صلاحیت چهره‌های متصل و متصف به جناح‌های مختلف سیاسی، زمینه را برای «مشارکت بالای مردم» در انتخابات مجلس فراهم آورده است.

به گزارش مهر، با اعلام نتایج بررسی صلاحیت‌های داوطلبان از سوی هیئت‌های نظارت استانی، انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی وارد فاز جدیدی شده است. طی ۴۸ ساعت اخیر، جریانات، طیف‌ها و شخصیت‌های مختلف سیاسی اعم از ردصلاحیت‌شدگان و تأییدی‌ها، اعلام موضع کرده‌اند؛ عده‌ای مسرور و خوشحالند و عده‌ای دیگر، مغموم و ناراحت، جمعی نیز امید به تجدیدنظر شورای نگهبان دارند تا صلاحیت آنها را در مراحل بعدی تأیید کند، در این میان معدودی نیز هستند که سعی دارند با لجن‌پراکنی در خصوص رویه ثابت و قانونی انتخابات، مردم را مأیوس و فضای تدریجاً داغ‌شده انتخاباتی را سرد کنند.

چند روز پیش که نتایج بررسی صلاحیت‌های داوطلبان کاندیداتوری مجلس دوازدهم از سوی هیئت‌های نظارت استانی اعلام شد، این بارقه امید ایجاد شد که در راستای عمل به فرمایشات مقام معظم رهبری مبنی بر هر چه رقابتی‌ترشدن انتخابات، گشاده‌دستی و وسعت‌نظر هیئت‌های نظارت انتخاباتی که زیر نظر شورای نگهبان هستند، افزون شده است، نشان به آن نشان که چهره‌های سرشناسی که پیش‌تر از سوی هیئت‌های اجرایی ردصلاحیت شده بودند، از طرف هیئت‌های نظارتی احراز صلاحیت شدند که از جمله آنها می‌توان به «محمدباقر نوبخت»، «مسعود پزشکیان» و «علی مطهری» اشاره کرد.

همچنین تمامی نمایندگان فعلی حوزه انتخابیه تهران نیز از سوی هیئت نظارت، با تأییدصلاحیت مواجه شده‌اند.

■ **تأییدصلاحیت بیش از ۱۱هزار نفر**

طبق اعلام «هادی طحان‌نظیف» سخنگوی شورای نگهبان، از ۲۱هزار نفری که برای انتخابات مجلس ثبت‌نام کردند، بیش از ۱۱هزار نفر از سوی هیئت نظارت تأییدصلاحیت شدند؛ رقمی که بالغ بر دو برابر تأییدصلاحیت‌شده‌های دوره قبلی مجلس (مجلس یازدهم) است.

همچنین از میان ۲۷۵نماینده فعلی مجلس که برای انتخابات مجلس دوازدهم ثبت‌نام کرده‌اند، اکثریت غالب تأییدصلاحیت شده‌اند و تنها نام ۲۶نماینده فعلی در فهرست ردصلاحیت‌شدگان به چشم می‌خورد که از میان آنها می‌توان به «جلیل رحیمی» نماینده مردم تربت جام و تایباد، «شهریار حیدری» نماینده مردم قصرشیرین و سرپل‌ذهاب، «احمدعلیرضابیگی» نماینده مردم تبریز، «سیدکاظم موسوی» نماینده مردم اردبیل، «جلال رشیدی‌کوچی» نماینده مردم مرودشت و ارسنجان، «محمود احمدی‌بیغش» نماینده مردم شازند و تعداد معدود دیگری اشاره کرد، البته این افراد هنوز امید به تأییدصلاحیت دارند چراکه تا سه‌شنبه ۱۹دی، می‌توانند شکایات خود را تسلیم شورای نگهبان کنند و تا ۱۹ بهمن، منتظر اعلام نظر قطعی این شورا بمانند، اما با وجود آنکه فضای کشور رفته‌رفته به سمت برگزاری یک انتخابات مشارکتی و رقابتی می‌رود و تدابیر و تمهیدات دستگاه‌ها و نهادهای مسئول گواه این امر است، کماکان عده‌ای برآنند تا بر تنور تدریجاً مشتعل انتخابات، آب سرد بریزند؛ آنها ردصلاحیت یا عدم‌احراز صلاحیت عده‌ای از چهره‌های منتسب به فلان شخصیت سیاسی یا فلان جریان سیاسی را گواهی بر رویکرد تصلبی و سلبی شورای نگهبان قلمداد می‌کنند و از این رهگذر، سعی دارند جامعه را از رهنمون‌شدن به شور و شعور انتخاباتی بازدارند.

■ **«مأیوس‌کردن مردم از انتخابات» رویکردی خصمانه**

رهبر حکیم انقلاب اسلامی در بیانات اخیرشان در دیدار مداحان اهل‌بیت(ع) در ارتباط با تلاش‌های مذبوحانه‌ای که برای مأیوس‌کردن مردم از انتخابات و تعیین سرنوشت‌شان صورت می‌گیرد، بدون افزودن هر گونه قیدی، مخالفان انتخابات را مخالفان اسلام و جمهوری اسلامی نامیدند و ایضاً هر حرکتی در مخالفت با انتخابات را «خصمانه» قلمداد کردند.

رهبر انقلاب اسلامی در این رابطه فرمودند: «ما انتخابات در پیش داریم، یک عده‌ای نمی‌خواهند این انتخابات آنچنان که شایسته این ملت است انجام بگیرد، تلاش می‌کنند مردم را مأیوس کنند، مردم را بی‌اعتماد کنند، وانمود کنند که انتخابات فایده‌ای ندارد، تأثیری ندارد، در مقابل اینها «جهاد تبیین» باید سینه سپر کند، در مقابل اینها باید حقیقت را بیان کند. کسانی هستند که [می‌خواهند] حضور مردم در اداره کشور که ثابت‌کننده تحقق مردم‌سالاری دینی در کشور است ضعیف بشود تا حرف امام بزرگوار دروغ دربیاید، هدف‌شان این است که وعده الهی را مخالف واقع نشان بدهند. این حرکت، خصمانه است، در مقابل این حرکت خصمانه باید تلاش کرد. هر کسی با انتخابات مخالفت کند، با جمهوری اسلامی مخالفت کرده، با اسلام مخالفت کرده. انتخابات یک وظیفه است. این یکی از کارهاست، امروز احساس وظیفه نسبت به انتخابات یکی از کارهای نقد جامعه مجاهد در «جهاد تبیین» است.»

■ **انتظاری که از خواص سیاسی وجود دارد**

با عنایت به شواهد و قرائنی که ناظر بر رویکرد تساهلی و تسامحی شورای نگهبان برای انتخابات پیش‌رو- البته در چارچوب قانون- است و همچنین با عنایت به تأکیدات مؤکد رهبر معظم انقلاب اسلامی ناظر بر هر چه رقابتی‌تر برگزارشدن انتخابات، این انتظار از خواص و نخبگان و مراجع سیاسی و اعوان و انصار آنها می‌رود که خدای‌ناکرده گامی در جهت کم‌رونق کردن انتخابات بردارند و از مواضع، سخنان و اقداماتی که می‌تواند سبب مأیوس کردن مردم و دلسردی آنان به صندوق‌های رأی شود، به جداجتناب و احتراز ورزند.

دشمنان نظام پس از ناکامی مطلق در نیل به اهداف شوم‌شان در اغتشاشات پاییز سال گذشته و پس از به هزیمت‌رفتن در جنگ ترکیبی تحمیلی به نظام و مردم، درصدد انتقام‌گیری هستند و از هر مفر و بستری برای تحقق این امر خصمانه بهره می‌گیرند و چه مجرایی بهتر از انتخابات، انتخاباتی که از افتخارات نظام مقدس جمهوری اسلامی است و تجلی آشکار مردم‌سالاری دینی محسوب می‌شود.

آنان با تمام توان درصددند «سرمایه اجتماعی نظام» را تقلیل دهند و میان مردم و حکومت فاصله و تفرقه بیندازند؛ حربه و ترفندی که هر بار در بزنگاه‌های انتخاباتی از ناحیه دشمنان بروز و ظهور می‌یابد. در این شرایط، تکلیف خواص و نخبگان سیاسی مضاعف و مسئولیت آنان خطیرتر می‌شود، بنابراین هر نجوا و صدایی از ناحیه آنان که نشانه‌ای دال بر تضعیف نهاد انتخابات و مشارکت مردم و رقابت‌پذیری انتخاباتی داشته باشد، بی‌شک کمک به تکمیل پازل دشمن است.

■ **اثرات نافع و نافذ انتخابات مشارکتی و رقابتی**

بی‌شک اینکه رهبر معظم انقلاب اسلامی در آستانه هر انتخابات، بر مشارکتی و رقابتی‌بودن فرایند انتخابات تأکید می‌ورزند، علاوه بر یادآوری اثرات نافع و نافذ این امر در مقوله‌ها و مؤلفه‌های ناظر بر مردم‌سالاری دینی، منبعث و ناشی از تدابیر معظم‌له در جهت خنثی‌سازی توطئه و کید دشمنان نیز است؛ دشمنانی که سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی برای ایجاد افتراق میان مردم و نظام کرده و البته هر بار ناکام مانده‌اند.

رهبری معظم انقلاب در بیانات اخیرشان ضمن تبیین و تشریح اهمیت مقوله مشارکت بالا در انتخابات، به تقریر الزامات و قواعد این نوع از مشارکت نیز اشاره فرمودند و در همین راستا بر مؤلفه «رقابت» تأکید کردند و گفتند: «رقابت یعنی جناح‌های سیاسی برای شرکت در انتخابات باهم مسابقه بگذارند، گرایش‌های گوناگون سیاسی و اقتصادی در انتخابات باهم مسابقه بگذارند. میدان باز باشد برای مسابقه جناح‌های سیاسی و نگاه‌های سیاسی و نظرات سیاسی، همچنین اقتصادی، همچنین فرهنگی. این معنای رقابت است. رقابت یعنی جوان‌هایی که می‌خواهند وارد میدان انتخابات شوند، مسابقه بگذارند با افراد سابقه‌دار و با تجربه، اینها تلاش کنند، آنها هم تلاش کنند و یک مجلس خوب و قوی آن مجلسی است که هم از این جوان‌ها در آن باشند، هم از آن مجرب‌ها و باسابقه‌ها در آن باشند.»

■ **میدان باز باشد...**

«میدان باز باشد»، این مضمون محوری فرمایشات رهبری حکیم انقلاب اسلامی در فقره الزامات مشارکت بالا در انتخابات بود؛ امری که نشان می‌دهد رهبرد انتخاباتی نظام جمهوری اسلامی برخلاف تبلیغات سوء معاندان و تنگ‌نظران بیرونی و درونی، نه انقباضی و سلبی بلکه انبساطی و اتساعی است، بدون تردید، شورای نگهبان و سایر مقامات و دستگاه‌های مسئول نیز این رهبرد را مطمح نظر دارند.

رئیس‌جمهور نیز به کرات بر رویکرد دولت در فراهم‌سازی بستر انتخابات رقابتی و مشارکتی تأکید کرده است، از جمله اینکه وی در جلسه مشترک اخیر هیئت دولت با استانداران، یکی از مهم‌ترین کارهای پیش روی دولت و مدیران استانی را زمینه‌سازی برای برگزاری انتخاباتی مشارکتی، رقابتی، ایمن و سالم دانست و گفت: «همه مدیران دستگاه‌های اجرایی به ویژه استانداران، فرمانداران و بخشداران وظیفه دارند زمینه برگزاری رقابت انتخاباتی را به گونه‌ای فراهم کنند که هیچ گروه سیاسی، حزب، جریان و عموم مردم در معرفی یا انتخاب نامزدهای مورد نظر خود احساس محدودیت نداشته باشند.»

■ **همه شرایط مهیای برگزاری یک انتخابات پرشکوه**

امروز همه شرایط، مهیای برگزاری یک انتخابات پرشکوه است؛ انتخاباتی که به فرموده رهبری حکیم انقلاب اسلامی باید واجد چهار ویژگی «مشارکت قوی»، «رقابت واقعی»، «سلامت» و «امنیت» باشد. دست‌اندرکاران امر انتخابات هر کدام در حوزه مسئولیت‌های خود، در حال جامه‌عمل پوشاندن به این فرمایش رهبر معظم انقلاب هستند، حالا نیاز به عزم و حماسه‌سازی سیاسی مردم ایران اسلامی است تا بار دیگر به جهانیان ثابت کنند، قدردان نعمت «مردم‌سالاری دینی» و «اختیار در تعیین سرنوشت سیاسی و اجتماعی» خود هستند.

گزارش ۲

در دیدار رؤسای دانشکده‌های دفاع ملی چین و ایران تأکید شد

تقویت دیپلماسی دفاعی و همکاری‌های علمی ایران و چین

رؤسای دانشکده‌های دفاع ملی چین و ایران بر افزایش روابط نظامی، تقویت دیپلماسی دفاعی و ارتقای روابط در حوزه آکادمیک و همکاری‌های علمی میان دو کشور تأکید کردند.

به گزارش ایرنا، هیئت اعزامی از دانشگاه دفاع ملی چین با حضور در دانشگاه عالی دفاع ملی کشورمان با جانشین و رؤسای دانشکده‌های این دانشگاه دیدار کردند و از نزدیک با فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و بین‌المللی به ویژه در زمینه جذب دانشجوی خارجی آشنا شدند.

در جلسه مشترکی که با حضور اعضای هیئت اعزامی از دانشگاه دفاع ملی چین و مقامات، مسئولان، استادان و پژوهشگران دانشگاه عالی دفاع ملی برگزار شد، امیر سرتیپ دوم بوالحسنی، جانشین دانشگاه عالی دفاع ملی ضمن عرض خیرمقدم به هیئت چینی، از پیام تسلیت و اظهار همدردی رئیس‌جمهور آن کشور به مناسبت به شهادت رسیدن تعدادی از هموطنان‌مان در حادثه تروریستی که در مراسم سالگرد شهادت حاج قاسم سلیمانی در کرمان به وقوع پیوست، قدردانی کرد.

وی در ادامه اظهارات خود به روابط دو کشور در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، دفاعی و همچنین مواضع بسیار خوب چین در حمایت از جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و افزود: باید تلاش شود این روابط در حوزه آکادمیک نیز همسطح دیگر حوزه‌ها ارتقا و افزایش یابد.

جانشین دانشگاه عالی دفاع ملی در بخش دیگری از سخنان خود به فعالیت‌های بین‌المللی دانشگاه در زمینه جذب دانشجویان خارجی اشاره کرد و اظهار داشت: از سال ۱۴۰۱ این دانشگاه فعالیت آموزشی خود را برای جذب و تربیت دانشجویان خارجی در مقطع دکترا آغاز کرده و امیدوار است در سال آینده از کشور دوست چین هم دانشجو در این دانشگاه مشغول تحصیل شود.

■ **ضرورت تقویت همکاری‌های آکادمیک و علمی چین و ایران**

سرهنگ ارشد تای جین‌سونگ، رئیس هیئت اعزامی از دانشگاه دفاع ملی چین ضمن تشکر از میهمان‌نوازی این دانشگاه، اهداف این هیئت را از سفر به ایران شامل افزایش روابط نظامی و تقویت دیپلماسی دفاعی همپای دیگر بخش‌های همکاری میان دو کشور ایران و چین، تلاش برای آموختن و فراگرفتن از یکدیگر و ارتقای روابط آکادمیک میان دو دانشگاه و دانشکده‌های مختلف با یکدیگر عنوان کرد.

رئیس هیئت چینی در ادامه با ابراز امیدواری از اینکه در سال تحصیلی آینده حداقل یک نفر دانشجو از کشور چین در دانشگاه عالی دفاع ملی مشغول تحصیل شود، اضافه کرد: ما امروز متوجه شدیم دانشگاه عالی دفاع ملی نقش بسیار زیادی در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران دارد، بنابراین این ضرورت ایجاد می‌شود تا دو کشور برای تقویت همکاری‌های آکادمیک و علمی خود روابط میان دو دانشگاه را بیش از پیش تقویت کنند و این موضوع را حتماً به اطلاع مقامات عالیرتبه دانشگاه دفاع ملی چین خواهم رساند.

در این دیدار، هیئت چینی در خصوص سیاست‌های دفاعی چین در عرصه جدید مطالبی را ارائه کرد و در مقابل پژوهشکده‌های امنیت و دفاع دانشگاه عالی دفاع ملی نیز مطالبی را در خصوص جایگاه جمهوری اسلامی ایران در هندسه جدید قدرت و همچنین تحولات اخیر اوکراین و تأثیرات آن بر شرایط جدید منطقه به هیئت چینی ارائه کردند. در پایان این بازدید، سردار سرتیپ اسماعیل احمدی‌مقدم، رئیس دانشگاه عالی دفاع ملی در خصوص تحولات اخیر منطقه و نقش جمهوری اسلامی ایران و چین در شرایط کنونی مطالبی را بیان و بر توسعه روابط دو دانشگاه تأکید کرد.

گزیده خبر

وزارت اطلاعات چگونه «شارمهد» را به ایران منتقل کرد؟

سیدمحمود علوی، وزیر سابق اطلاعات در بخشی از گفت‌وگو با ایرنا به نحوه دستگیری و انتقال جمشید شارمهد اشاره کرده است که در ادامه می‌خوانیم:

«راهبرد ما این بود که عناصر ضدامنیتی را تا جایی که ممکن است با ترفندهای پیچیده اطلاعاتی زنده وارد کشور کنیم. یکی دیگر از کسانی که با یک ترفند حساب‌شده و کاملاً پیچیده اطلاعاتی زنده وارد کشور شد «جمشید شارمهد» بود. این فرد در شیراز بمبگذاری کرد و در حسینیه وصال رهپویان این شهر عده‌ای به شهادت رسیدند.

ما در شرایطی که نیروی دریایی سپاه در دریای عمان مانور برگزار کرده بود و عبور شناور در این شرایط بسیار سخت بود، این فرد(شارمهد) را وارد کشور کردیم و البته او تصور می‌کرد به پاکستان می‌رود و بعد در نوارهای مرزی میان بندر چابهار و گواتر(نزدیک بریس) بچه‌ها، وی را پیاده و چند ماشین هم به عنوان جیش‌العدل وی را دستگیر کردند و گفتند که شما مزدور جمهوری اسلامی هستید و آمده‌اید که در اینجا و در میان ما جاسوسی کنید. وی لپ‌تاپ خود را آورد و «پسورد» خود را وارد کرد و بچه‌ها نیز «پسورد» وی را به ذهن سپردند، سپس وی گفت که من دشمن جمهوری اسلامی هستم و در جمهوری اسلامی این کارها(عملیات تروریستی) را انجام داده‌ام و همه آن چیزی که باید در مورد خودش در بازجویی بازگو می‌کرد، گفت. اما طی این برنامه فریب به عنوان افتخار بیان کرد. به او گفتند که اگر روشن شود که مزدور جمهوری اسلامی ایران هستید، شما را به قتل می‌رسانیم. شارمهد هم گفته بود اگر شما به چنین نتیجه‌ای رسیدید مرا بکشید، اما اگر من با جمهوری اسلامی جنگیدم چطور؟ بچه‌ها گفته بودند در این صورت ما با شما همکاری می‌کنیم، این آقا را آوردند، چشم‌های وی را بستند و وسط چابهار چشم‌بند وی را باز کردند. وی نگاه کرد، به جای آنکه تابلوها به زبان اردو و پاکستانی نوشته شده باشد، نوشته شده بود فرمانداری چابهار و تازه متوجه شد چه رودستی خورد و به او گفتند: آقای شارمهد به جمهوری اسلامی خوش آمدید!»

یادداشت میهمان

سیدحسین هاشمی*

تنوعات مردم‌شناختی نقطه‌قوت و عامل تولید قدرت ایران

امروزه با توجه به اهمیت و جایگاه امر حکمرانی و توجه ویژه محافل علمی و سیاسی به این موضوع، شاخص‌ها و مدل‌های بسیاری برای ارزیابی نظام حکمرانی و میزان کارآمدی ساختار حکمرانی در کشورهای مختلف طراحی شده است. شاخص بانک جهانی، شاخص مجمع جهانی اقتصاد، شاخص حکمرانی پایدار، شاخص آمادگی برای تغییر و در نهایت شاخص اهداف توسعه پایدار سازمان ملل از جمله مهم‌ترین و پرکاربردترین شاخص‌های ارزیابی در سطح جهانی محسوب می‌شوند. در تحلیل میزان کارآمدی این شاخص‌ها و تناسب آن با مختصات و مقتضیات بومی-فرهنگی کشورهای مختلف، نکات و نقدهای بسیاری از سوی محققان مطرح شده است.

این تحلیل‌ها از زوایای مختلفی از جمله تحلیل مبانی فکری، فلسفی و سیاسی، الگوی مرجع ارزیابی در این شاخص‌ها، شیوه‌های تحقیق و جمع‌آوری داده‌ها، روش‌های تبدیل داده‌های کمی به تحلیل کیفی و بالعکس، شیوه طبقه‌بندی و رتبه‌بندی کشورها ارائه شده است. یکی از زوایای مغفول در تحلیل و نقد این شاخص‌ها و همچنین طراحی شاخص بومی ارزیابی نظام حکمرانی، توجه روشمند و کاربردی به موضوع تنوعات مردم‌شناختی و روند پراکندگی این تنوعات در کشورهای مورد بررسی است. این امر برای کشورهایی همچون جمهوری اسلامی ایران یا لبنان که به دلیل ظرفیت‌های خاص خود از تنوعات مردم‌شناختی بسیار گسترده‌ای برخوردار هستند، بسیار حیاتی و ضروری است. با این توضیح برای ارزیابی نظام حکمرانی، نقش و جایگاه مؤلفه‌های مردم‌شناختی با در نظر داشتن مختصات مکانی مؤثر (جغرافیا) و فرهنگی مؤثر (تاریخی) الگوهای مردمی و پراکندگی آنها در زیست‌بوم‌های مختلف باید جایگاه مشخص و روشمندی داشته باشد. برای کشورهایی همچون جمهوری اسلامی ایران که به دلیل تنوعات و تکثرات فراوان الگوهای مردم‌شناختی، از ظرفیت‌های بی‌پایانی برای تولید انواع منافع فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، امنیتی برخوردار است، لحاظ کردن این تنوع مردم‌شناختی و شاخص‌سازی برای تثبیت و حتی گسترش ساختارمند آن امری ضروری و استراتژیک است؛ چه اینکه الگوها و شاخص‌های موجود ارزیابی حکمرانی عمدتاً با مبنا قرار دادن الگوهای کشورهای توسعه‌یافته و غربی و میزان موفقیت آنها در متحدالشکل ساختن مختصات فرهنگی و اجتماعی زیست افراد، نقش مؤثری در کاهش تنوعات مردم‌شناختی کشورها به ویژه کشورهای مرکز و غرب آسیا دارند.

توجیه اولیه و استدلال ابتدایی این الگوها در کاهش تدریجی و حذف تنوعات مردم‌شناختی، استناد به چند مبنای جامعه‌شناختی نامتناسب با محیط عینی-اجتماعی کشورهایی همچون جمهوری اسلامی ایران است. عمده الگوها و شاخص‌های حکمرانی رایج با مفروض داشتن این امر که رشد اقتصادی و اجتماعی در نتیجه امنیت مبادلاتی و این امر نیز بر مبنای میزان موفقیت حاکمیت در حفظ ثبات اقتصادی، اجتماعی و حتی نظامی-سیاسی است، ارزش ذاتی ثبات و امنیت را مورد تأیید و تأکید قرار می‌دهند.

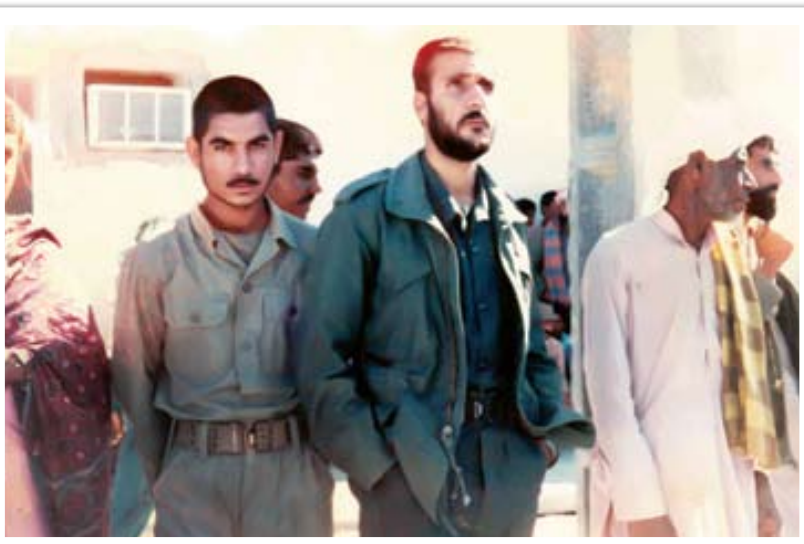
این گزاره یا شبه‌فرضیه تا اینجا بسیار درست و معقول به نظر می‌رسد و با صرف بررسی آن، می‌توان به درستی آن گواهی داد، اما معضل اصلی درست در جایی نمایان می‌شود که مقدمات بعدی و گزاره‌های استنتاجی بعدی مطرح می‌شوند. در ادامه معمولاً به این شیوه استدلال می‌شود که تنوع مردم‌شناختی و تأکید ویژه بر هویت فرهنگی، مذهبی، عقیدتی و بومی گونه‌های مردمی، به‌خودی‌خود عامل ایجاد تضاد اجتماعی و رقابت جمعی می‌شود و ضمن اینکه چنین رقابتی انسجام اجتماعی را مختل می‌کند، تضاد مذکور امنیت مبادلاتی و گونه‌های دیگر امنیت را که از سوی حکومت ارائه می‌شود، به تدریج زائل می‌کند، در نتیجه تلاش برای القای سبک زندگی لیبرالی، مصرفی و عقلانیت‌محور با ترکیب سایر مؤلفه‌ها همچون فردگرایی، حس‌گرایی، منفعت‌گرایی و عمل‌گرایی برای مردم در گستره جهانی لازم و ضروری می‌نماید.

طرح مطالبی همچون توجه به نسبیت‌های فرهنگی یا توسعه پایدار نیز دردی را درمان نمی‌کند، چراکه این مباحث درصدد توصیه به رعایت همین سبک زندگی یکسان، اما در جغرافیای بومی غیرشهری است! در حالی که باید اذعان داشت در مطالعات مردم‌شناسی و انسان‌شناسی، تنوعات مردم‌شناختی لزوماً به بروز تضاد و رقابت اجتماعی ختم نمی‌شود، بلکه ضریب‌یافتن این تنوعات با کمک محورهای منسجم‌کننده‌ای همچون عقیده و مذهب، تعلقات ملی و وطنی، نظام اخلاقی-ارزشی و الگوهای مرجع اجتماعی قدرتمند نه‌تنها نقطه‌ضعف که دقیقاً نقطه قوت و عامل تولید قدرت‌های مختلف و باثبات درون مرزهای یک کشور می‌شود. شاهد مثال‌های بسیار زیادی در تاریخ مطالعات مردم‌شناختی ایران و ساخت تاریخی زندگی مردم ایران برای این موضوع وجود دارد. وقوع انقلاب اسلامی و تجربه شگفت‌انگیز جنگ تحمیلی در دوران معاصر، دفاع جانانه مردم ایران از مرزهای ملی پس از تجاوزات نظامی کشورهای مختلف در دوران قاجار و پهلوی اول و وحدت مذهبی-عقیدتی مردم ایران در دفاع از مبانی مذهب تشیع در دوران صفویه از جمله مهم‌ترین نمونه‌های تاریخی این موضوع محسوب می‌شود که در آنها به‌رغم حضور تنوعات مردم‌شناختی فراوان، وحدت و انسجام اجتماعی در محور واحدی شکل گرفته و قله‌های تاریخی درخشانی را به ثبت رسانده است.

* پژوهشگر اندیشکده حکمرانی شریف

گفت‌وگوی «جوان» با جانباز عباسعلی سعیدی‌پور پیرامون خاطرات حضور در جنوب شرق کشور و همرزمی با سردار شهید علی معمار

می‌گفت جای من در کنار مردم محروم سیستان‌وبلوچستان است

شهید معمار در مرکز تصویر، مقطع حضور در زاهدان

علیرضا محمدی

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، بسیاری از استان‌های مرزی کشورمان دستخوش آشوب‌ها و ناآرامی‌هایی شدند. غائله گنبد در شمال کشور، خلق عرب در جنوب غرب (خوزستان) و بحث اغتشاشات کردستان از شمال غربی گرفته تا مرزهای استان ایلام از معروف‌ترین این آشوب‌ها هستند، اما شاید کمتر بدانیم که استان سیستان‌وبلوچستان به جهت وسعت و همچنین تردد قاچاقچی‌ها و ضدانقلاب در مرزهای وسیعی که این استان با پاکستان و افغانستان دارد از نقاط بسیار ملتهب در آن مطقع زمانی بوده است. به طوری که عنوان می‌شد سیستان‌وبلوچستان تنگه احد انقلاب است و نباید از آنجا غافل شویم. چندی پیش در گفت‌وگویی که با جانباز عباسعلی سعیدی‌پور درباره خاطرات شهید حاج قاسم سلیمانی داشتیم، اشاره کوتاهی هم به اوضاع جنوب شرق کشور شد. در گفت‌وگوی پیش‌رو به طور مفصل به اوضاع سیستان‌وبلوچستان در دوران دفاع‌مقدس و همین‌طور نقش سردار شهید علی معمار حسن آبادی در این استان آشوب‌زده پرداختیم.

چه سالی به جنوب شرق کشور رفتید، دلیل حضورتان چه بود؟

من سال ۶۲ بعد از اینکه آموزش نظامی برای ورود به سپاه را پشت‌سر گذاشتم، عازم سیستان‌وبلوچستان شدم. این استان از زمان پیروزی انقلاب اسلامی دستخوش ناآرامی‌های بسیاری شده بود. حتی در تاریخ انقلاب آمده است که قبل از شروع جنگ تحمیلی، بعثی‌ها علاوه بر دخالت‌هایی که در کردستانات و استان خوزستان داشتند، نقشی هم در برهم زدن اوضاع سیستان‌وبلوچستان داشتند. ما از اوایل انقلاب به این استان اعزام نیرو داشتیم. از بحث قاچاقچی‌ها گرفته تا بعضی از تمایلات جدایی‌طلبانه و اشرار مسلح و... سیستان‌وبلوچستان واقعاً نیاز به تقویت نیرو داشت. به همین خاطر آن زمان اعلام کردند که سیستان تنگه احد است و نباید از آنجا غافل شویم تا مبادا دشمن از این تنگه عبور کند و ماجرای جنگ احد یکبار دیگر برای نظام اسلامی تکرار شود.

سیستان‌وبلوچستان اولین جبهه‌ای بود که در آن حضور داشتید؟

خیر. من از اوایل سال ۶۱ زمانی که ۱۶ ساله بودم به جبهه‌های دفاع مقدس اعزام شدم. در مراحل پایانی عملیات فتح‌المبین هم شرکت داشتم. بعد از مدتی به خانه برگشتم و مجدداً برای الی‌بیت‌المقدس یا همان آزادسازی خرمشهر راهی جبهه شدم. در همین عملیات الی‌بیت‌المقدس مجروح شدم. بعد مجدد رخت رزم به تن کردم و به جبهه رفتم. مدتی که گذشت، تصمیم گرفتم به سپاه ورود کنم. آموزشی رفتم و همانجا شنیدم که می‌گفتند سیستان‌وبلوچستان نیاز به نیرو دارد. لذا تصمیم گرفتم بعد از دوران آموزشی به آنجا بروم. یادم است روز اعزام به جنوب شرق کشور تنها بودم. به جبهه که اعزام می‌شدیم غالباً با یک گروه از دوستان یا در قالب اعزام چندین نفری می‌رفتیم، ولی اینجا تنها به زاهدان رفتم و آنجا مشخص شد که باید به ایرانشهر بروم.

اوضاع جنوب شرق کشور چطور بود؟

تقریباً شباهت‌های زیادی بین سیستان‌وبلوچستان و کردستانات می‌دیدیم. در هر دوی این مناطق، ضدانقلاب و اشرار سعی در ایجاد ناامنی داشتند. حتماً شنیده‌اید که در کردستان تأمین امنیت راه‌ها از اصلی‌ترین معضلات بچه‌های رزمنده بود. در اینجا هم همین شرایط حکمفرما بود. مثلاً راه بین پیرانشهر به سردشت را تصور کنید، آنجا چقدر شهید دادیم تا این مسیر امن شود. در سیستان‌وبلوچستان هم مسیر بین ایرانشهر تا چابهار که یک شهری بندری با اهمیت اقتصادی بسیار بالاست، چنین وضعیتی داشت و برای تأمین امنیت آن ابتدا گروه‌هایی از رزمندگان وارد عمل شدند و نهایتاً تصمیم گرفته شد تا یک تیپ با عنوان تیپ سلمان ایجاد شود. این تیپ مقرش در ایرانشهر بود، من هم در مقطعی رزمنده این تیپ شدم. تیپ سلمان مسئول تأمین امنیت منطقه را برعهده داشت.

تیپ سلمان مستقل بود؟

در اصطلاح نظامی این تیپ مستقل بود، یعنی در قالب یک لشکر نبود، اما نهایتاً جنوب شرق کشور و استان‌هایی مثل سیستان‌وبلوچستان و هرمزگان زیر نظر سپاه ناحیه شش کشوری کرمان قرار داشت. از همین طریق ما با بچه‌های لشکر ۴۱ ثارالله که فرماندهی‌اش را حاج قاسم برعهده داشت، همکاری می‌کردیم. در بسیاری از گشت‌زنی‌ها (این گشت‌زنی‌ها یک کار زمان‌بر و سنگین و پرخطری بود) بچه‌های تیپ سلمان و لشکر ۴۱ ثارالله با هم شرکت داشتند.

> معمولاً یک کاروان طویل از خودروهای رزمندگان که داخل هر کدام از این تویوتاها شش رزمنده وجود داشت، در قالب یک اردو یا کاروان راهی مناطق مختلف می‌شدیم. اردوکشی و گشت‌زنی ما هر بار حدود ۲۵ الی یک ماه طول می‌کشید

شکل و شمایل این اردوکشی‌ها چطور بود؟

معمولاً یک کاروان طویل از خودروهای رزمندگان که داخل هر کدام از این تویوتاها شش رزمنده وجود داشت، در قالب یک اردو یا کاروان راهی مناطق مختلف می‌شدیم. اردوکشی و گشت‌زنی ما هر بار حدود ۲۵ الی یک ماه طول می‌کشید. چون علاوه بر وسعت، منطقه بسیار ناامن بود و باید هرجا که می‌رفتیم، امنیت را ایجاد و تثبیت می‌کردیم. نکته بارز در این اردوکشی‌ها این بود ما هر جا که می‌رفتیم، باعث وحشت زیاد اشرار و قاچاقچی‌ها می‌شدیم، اما در طرف مقابل، مردم بسیار با روی باز از ما استقبال می‌کردند. خب اینها مردم عادی بودند که خود و خانواده‌های‌شان در معرض تهدید اشرار و ناامنی قرار داشتند، ولی وجود رزمندگان به آنها آرامش می‌داد.

سعیدی‌پور نفر اول از راست

در کردستان رزمنده‌ها علاوه بر مبارزه با ضدانقلاب، نسبت به معیشت مردم هم توجه داشتند، در سیستان‌وبلوچستان هم چنین کارهایی انجام می‌شد؟

اصلاً بچه‌های انقلاب چون با نیت‌های پاکشان راهی جهاد می‌شدند، هر کاری که خداپسندانه بود را انجام می‌دادند. در کردستان ما سردارهای بزرگی مثل حاج احمد متوسلیان، شهید همت، خرازی و... داشتیم که به وقتش در محرومیت‌زدایی هم ورود می‌کردند. همین موضوع باعث محبوبیت بسیار زیاد آنها در بین مردم بومی منطقه می‌شد. در سیستان‌وبلوچستان هم ما سردارهای گمنامی داریم که بسیار بین مردم محبوبیت داشتند. سردار شهید علی معمار حسن‌آبادی یکی از همین سرداران گمنام این خطه از کشورمان است.

آشنایی‌تان با شهید معمار به همان مقطع حضور در سیستان‌وبلوچستان برمی‌گردد؟

شهید معمار همشهری ما بود. بچه روستای حسن‌آباد از توابع کاشان، اما بیشتر ارتباطم با او به همان مقطع حضور در سپاه ایرانشهر مربوط می‌شود. ما مدتی آنجا با هم بودیم تا اینکه من را به سپاه نیکشهر اعزام کردند و علی آقا هم به تیپ سلمان رفت. ایشان در عملیات تیپ به مناطق مختلف و میان مردم می‌رفت. اخلاق و رفتار ایشان بین مردم زبانزد شده بود.

ایشان از رزمندگان با سابقه جنوب شرق کشور بودند؟

در یک مقطعی فرمانده سپاه نیکشهر شده بود. در مسیر به هر روستا که می‌رسیدیم قبل از رسیدن ما به مقصد، افراد مستمند منتظر آمدن وسیله نقلیه بودند تا کمک بگیرند. وقتی علی آقا آنها را می‌دید به آنها کمک مالی می‌کرد

بله. شهید معمار چند سالی در این منطقه برای امنیت مردم و منطقه خدمت کرد. دشمنان خیلی از ایشان حساب می‌بردند. این مرد خدا خاری بود در چشم دشمنان. آنان چندین بار اقدام به ترور ایشان کرده بودند، اما به لطف خدا موفق نشدند. شهید معمار هم به جهت تأمین امنیت و هم به جهت کارهای خیری که برای مردم منطقه انجام می‌داد، بسیار محبوب بود.

چه خاطراتی از حضور در کنار شهید معمار دارید؟

یادم است یک‌بار با هم از ایرانشهر به سپاه نیکشهر می‌رفتیم. در آن مقطع ایشان فرمانده سپاه نیکشهر شده بود. در مسیر به هر روستا که می‌رسیدیم قبل از رسیدن ما به مقصد، افراد مستمند منتظر آمدن وسیله نقلیه بودند تا کمک بگیرند. وقتی علی آقا آنها را می‌دید به آنها کمک مالی می‌کرد و آنها نیز ایشان را دعا می‌کردند. با توجه به اینکه علی آقا مشکلاتی داشت، یک سالی به تیپ سوم عاشورا از لشکر ۱۴ امام حسین(ع) رفت و در قسمت بازرسی مشغول شد. آن دوران در منطقه جنوب شرق کشور امنیت تا حدی برقرار شده بود. من هم مجدد به جبهه‌های دفاع مقدس رفته بودم. خلاصه یک روز که تازه از مأموریت جبهه برگشته بودم، ایشان را دیدم و خیلی خوشحال شدم. با هم احوالپرسی کردیم و گفتم چه عجب برادر! سیستان کجا اینجا کجا؟ گفت عباس جان داستانش زیاد است، برایت سر فرصت تعریف می‌کنم. مشخص بود که خیلی از بودن در کاشان راضی نیست.

علت رضایت نداشتن‌شان چه بود؟

دوست داشت به سیستان‌وبلوچستان برگردد و آنجا خدمت کند. من آن روز واقعاً از دیدنش خیلی خوشحال شدم چون چند سال بود که از هم دور شده بودیم. یک روز دیگر علی آقا را دیدم و گفتم علی‌جان برویم و با هم صحبت کنیم. از اوضاع منطقه پرسیدم، گفت سر بسته بگویم عباس‌جان! هرچه فکر می‌کنم می‌بینم اینجا جای من نیست. من باید به منطقه سیستان‌وبلوچستان بروم و به مردم محروم آنجا کمک کنم. روح من در آنجاست و اینجا برای من مثل زندان است.

کم‌کم کارهایم را جمع و جور می‌کنم که از اینجا بروم. رفت و بعد از چند ماهی که مستقر شد، در یک مأموریت از سوی اشرار منطقه محاصره شد و به شهادت رسید. این را هم اضافه کنم که شهید معمار در چند عملیاتی که شرکت کرده بود، چند تن از فرمانده‌هان اشرار را به هلاکت رسانده بود. لذا آنها تصمیم به کشتن ایشان گرفته بودند. شهید معمار سال‌ها بعد از جنگ نیز در سیستان‌وبلوچستان ماند و خدمت کرد. نهایتاً اشرار بعد از چندبار که موفق به ترور او نشدند، نهایتاً در یک درگیری ایشان را محاصره و در دهم دی ۱۳۷۳ به شهادت رساندند.

وادی کتاب

نگاهی به کتاب «درهم شکستن دژهای دفاعی بصره (کربلای۵)»

عبور از ۴ خط دفاعی ارتش بعث عراق

غلامحسین بهبودی

کتاب «درهم شکستن دژهای دفاعی بصره، پیشروی در شرق بصره» در برگیرنده مطالب جالبی در خصوص عملیات کربلای۵ است. این عملیات از ۱۹ دی‌ماه تا دوم اسفند ۶۵ به مدت بیش از دو ماه انجام گرفت و طی آن شهدای بسیاری تقدیم شد. با هم نگاهی به داشته‌های کتاب می‌اندازیم.

رفع ابهامات

کربلای ۴ تازه تمام شده و قرار بر انجام عملیاتی دیگر بود، اما ابهام‌هایی در خصوص میزان هوشیاری دشمن، مشکلات و پیچیدگی‌های زمین منطقه و دشواری‌های شکستن خط دشمن و پاکسازی منطقه و... وجود داشت، اما آنطور که در کتاب درهم شکستن دژهای دفاعی بصره آمده است طی یک «جلسه پنج ساعته» اجرای عملیات کربلای ۵ قطعی می‌شود. این کتاب محصول مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ است و طبق آنچه از سوابق این مرکز سراغ داریم، بیشتر به سخنان فرماندهان وقت که در زمان جلسه ضبط شده است، استناد می‌شود. بنابراین در این کتاب نیز نقل قول‌های بسیاری از فرماندهان وجود دارد. در بخشی از کتاب از قول سردار محسن رضایی در خصوص لزوم انجام عملیات کربلای ۵ آن هم صرفاً دو هفته بعد از کربلای ۴ می‌خوانیم: «تنها راه‌حلی که برادران باید در نظر داشته باشند، این است که با یک روحیه ایثارگرانه، هم صداقت‌مان را به امام نشان بدهیم و ان‌شاءالله به خداوند متعال ثابت کنیم که ما واقعاً برای آخرتمان می‌جنگیم و نه برای هیچ مسئله دیگر...»

امکان فاش‌شدن عملیات

این کتاب بر آن است تا یک توضیح و شرح کلی را از عملیات کربلای ۵ ارائه بدهد. لذا به مقدمات، اهداف، شرح و اتفاقات مهم آن می‌پردازد. جالب است که در قبل از شروع عملیات کربلای ۵ نیز گزارش‌هایی از لورفتن عملیات مخابره شده بود. در بخشی از کتاب می‌خوانیم: «قرار بود عملیات ساعت دو بامداد آغاز شود، اما خبرهایی رسید که نشان می‌داد عملیات فاش شده است. بنابراین با قرائت رمز عملیات، دستور شروع عملیات در ساعت ۱:۳۵ بامداد ۱۹ دی‌ماه صادر شد. با شروع عملیات مشخص شد برخلاف تصور فرماندهان خودی دشمن نسبت به هیچ یک از محورهای عملیاتی به طور کامل هوشیار نبوده و تنها به محور پنج ضلعی توجه بیشتری داشته است.»

روز شمار و آمارها

چون وظیفه کتاب شرح کلی کربلای ۵ است، از همان فصول ابتدایی، روز به روز وقایع مهم عملیات آورده می‌شود. کتاب حجم زیادی ندارد، اما در همین صفحات کم (۸۵ صفحه) خواننده می‌تواند شمایی کلی از کربلای ۵ و حتی آمارهای موجود در آن را به دست آورد: «نیروهای شرکت‌کننده در عملیات به این ترتیب است: ۲۴ یگان سپاه شامل حدود ۳۰ هزار پاسدار، ۶ هزار و ۵۰۰ سرباز، ۱۲۰ هزار بسیجی در مجموع ۲۱۵ هزار نفر است...»

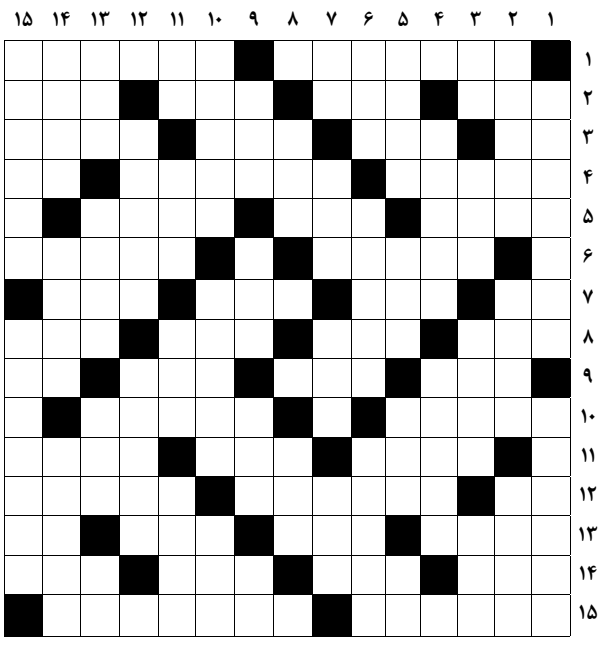
بازتاب کربلای ۵

بازتاب عملیات در رسانه‌های خارجی از جمله بخش‌های جذاب این کتاب است، چراکه می‌توانیم کربلای ۵ را از زاویه دید کشورهای دیگر به نظاره بنشینیم. البته اشاره به بازتاب‌های عملیات نیز از دیگر ویژگی‌هایی است که عموماً کتاب‌های منتشر شده از سوی مرکز مطالعات جنگ از آن بهره می‌برند. در پایان نگاهی به بخشی از کتاب می‌اندازیم: «خبرنگار روزنامه تایمز از مشاهدات خود می‌نویسد: به اتفاق دو خبرنگار از تمامی مناطق عملیاتی به ویژه جزیره بوارین دیدن کردیم. اینک تأیید می‌کنیم که جمهوری اسلامی ایران پیروزی مهمی در شرق بصره به دست آورده که نشان‌دهنده وقوع عملیات سرنوشت‌ساز در منطقه است. رزمندگان ایرانی در نقاط مختلف تا چهار خط دفاعی عراق را درهم شکسته‌اند که در این خطوط سیم‌های خاردار، میدان مین و مناطق به آب بسته شده مشهود بود.»

> بازتاب عملیات در رسانه‌های خارجی از جمله بخش‌های جذاب این کتاب است، چراکه می‌توانیم کربلای ۵ را از زاویه دید کشورهای دیگر به نظاره بنشینیم. البته اشاره به بازتاب‌های عملیات نیز از دیگر ویژگی‌هایی است که عموماً کتاب‌های منتشر شده از سوی مرکز مطالعات جنگ از آن بهره می‌برند

جدول

طراح: علیرضا سجادی‌فر ■ شماره ۶۹۴۲

از راست به چپ

۱- جزء اصلی فیزیک اتم و نوعی فیزیک- از تیم‌های همگروه ایران در جام جهانی ۲۰۱۴ ۲- گرد و غبار- نوعی آچار- پسوند نگهدارنده- گستاخ و بی‌باک ۳- جفت ماده- فهرست گزینه‌ها در رایانه- زادگاه حضرت ابراهیم- دایر و برقرار ۴- پادشاه مادها که همدان را پایتخت خود گزید- از بنیانگذاران جنبش عدم تعهد- فرو رفتگی ظرف بر اثر ضربه ۵- استاندار قدیمی- کشتی جنگی- رد و اثر ۶- زبانی که شکر است- سرزمین حسن صباح در دوران فرمانروایی‌اش ۷- مغرور- همراه لهو می‌آید- سنگ قبر- در بازی می‌گیرند ۸- از اشکال هندسی- درخت همیشه لرزان- زادگاه پدر شعر نو- همراه زیبا از فنون کشتی است ۹- تپش رگ- نیمسال تحصیلی- مظهر سرعت- گشوده ۱۰- قنات- از کشورهای صنعتی اروپا ۱۱- همواره و همیشه- شش- خالق ارژنگ ۱۲- حرف همراهی- شهر زادگاه شهید مطهری- لوچ ۱۳- گیاه- ایتالیای باستان- زادگاه ناپلئون- پسوند شباهت ۱۴- سحر باران مغولان- شهری در سیستان و بلوچستان- آزمایش لباس- قطع سینمایی ۱۵- سلسله پیشدادیان را بنیان گذاشت- بزرگراهی در تهران

از بالا به پایین

۱- از میوه‌های جالیزی- گازی که از سیالات تنفسی است ۲- بزرگی- جوان- همیشگی ۳- گشوده- یک حرف و هزار عدد- خط کش- غزال ۴- پیمانه- مهمانی ۵- دانش نوینی که انقلابی در صنعت و تکنولوژی به وجود آورده است- هراس- صدای نازک- انکارالصوات ۶- منطقه‌ای در شرق تهران- تئوری علمی انیشتین- مالی که از مرده برای ورثه باقی می‌ماند ۷- درخت زبان گنجشک- زندان مسعود سعد سلمان- فارسی اصیل- حیوان آزمایشگاهی ۸- انعکاس صدا- اهلی و دست‌آموز ۹- طلایی رنگ- پیام غیبی- ضمیر اشاره به نزدیک- شکل و قیافه ۱۰- از درختان سایه گستر- برگرداندن گفتار فیلم به زبان دیگر- کرایه خانه ۱۱- پول ژاپن- فلسفه ارسطو- حیا و آزرم- سلام ۱۲- ساکنان محل- فرهنگ لغت ۱۳- ماه قمری- ستون دین- دندان نیش- ویتامین جدولی ۱۴- زین و برگ اسب- پایتخت لهستان- ماه هفتم از ماه‌های سریانی ۱۵- ترکیب شیمیایی حاوی مولکول آب- اداره آگاهی سابق

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

۹			۲	۶		۸		۵
۳								
				۷	۹			۲
	۹	۵						
	۴		۹		۲			
						۶	۴	
			۷	۵	۸			
						۵	۶	
	۲	۸						

۶	۸	۴	۵	۱	۶	۷	۴	۹
۷	۵	۶	۴	۸	۱	۴	۳	۸
۱	۴	۶	۷	۹	۸	۴	۵	۴
۶	۴	۵	۹	۱	۷	۸	۴	۴
۸	۹	۷	۴	۴	۶	۵	۱	۷
۴	۴	۴	۶	۸	۹	۱	۷	۵
۵	۶	۸	۱	۷	۴	۴	۹	۶
۹	۱	۷	۴	۵	۴	۶	۸	۴

جدول کلمات متقاطع

پاسخ جدول شماره ۶۹۴۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	س	ر	د	ش	ت	ک	ل	ا	ه	ف	ر	ن	گ	ی	
۲	ا	و	ا	ر	■	ک	■	گ	ی	ج	ی	■	پ	ی	ر
۳	ن	م	ل	■	ک	ل	م	■	ا	ر	ن	ب	■	م	ن
۴	ت	ل	■	ش	ر	و	ر	ت	■	ت	ا	ر	ا	■	ا
۵	ر	■	ک	ا	م	پ	و	ن	د	■	ل	ا	ب	د	■
۶	ی	ب	ا	ب	■	■	ج	گ	ر	ی	■	■	ت	ا	ک
۷	ق	■	خ	ط	ی	ر	■	ه	ر	ا	س	■	ن	ا	ل
۸	ی	و	■	ه	■	ر	ا	ز	■	و	ن	و	س	■	م
۹	و	ر	د	■	د	ی	ب	ا	■	ه	ا	ی	ل	■	ا
۱۰	ز	س	و	س	■	ت	و	ر	ع	■	■	ن	و	ی	ن
۱۱	■	ک	ر	ن	د	■	ن	ا	ب	ا	ر	و	ر	■	ف
۱۲	ت	■	و	چ	ی	ن	■	ک	و	ل	ی	س	■	ک	ا
۱۳	ر	م	■	ه	ز	ا	ر	■	س	ب	و	■	ص	و	ر
۱۴	ا	ت	و	■	ی	ز	د	ی	■	ا	■	م	د	ر	س
۱۵	پ	ن	ا	ه	ن	ک	ا	ر	ی	■	ک	س	ا	ی	ی

پیشخوان

«چالش‌های ایران و امریکا»
در آیینه یک خوانش تاریخی

نظم حاکم بر جهان و تقابلی که آن را تغییر داد!

■ **شاهد توحیدی**

اثری کـه هـم اینک در معرفی آن سـخن می‌رود، به تضاد ماهوی و استکبارسـتیزانه ایـران بـا حکومـت ایالات‌متحـده امریکا پرداختـه و ابعاد آن را نمایان سـاخته است. این پژوهش از سـوی دکتر جواد منصوری انجام شده و مرکز اسناد انقلاب اسلامی، به انتشـار آن همت گماشته است. تارنمای ناشـر در معرفی این کتاب، نکات ذیل آمده را مورد اشارت قرار داده است:

«در تاریخ تحولات معاصر ایـران، نقش چند دولت خارجی- از جمله دولت‌های ایـالات متحده امریکا و انگلیس- بیش از دیگران تأثیرگذار و مسئله‌سـاز بوده است، بنابراین بررسی تحولات و چگونگی روابط ایـران و دولت‌های مزبور، یکـی از موضوعات مهم و مورد توجه می‌باشد، زیرا تأثیر این روابط در بسیاری از امور داخلی و حتی در روابط خارجی، گسـترده و تعیین‌کننده بوده است. در سال‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، امکان تحقیق و تألیف در این زمینه نبود، زیرا مخالف منافع و مصالح رژیم وابسته حاکم و دولت‌های خارجی مسلط بر ایران بود، از این‌رو پس از پیروزی انقلاب اسـلامی، محققان و نویسـندگان توانستند با استفاده از اسـناد و مدارک به‌جای‌مانده از رژیم گذشـته و همچنین مدارک موجود و مرتبط با موضوع در خارج از کشـور، تحقیقـات و تألیفات گسـترده و ارزنده‌ای در این زمینه انجـام دهند. در میان دولت‌هـای خارجی ذی‌نفوذ و تقریباً مسـلط بر کشـور، بیش از همه انگلیس و امریکا ایفای نقش کرده‌اند. در سـال‌های پـس از کودتـای ۲۸مرداد

آبان ۱۳۵۸. نماز جماعت دانشجویان پیرو خط امام در لانه جاسوسی امریکا

۱۳۳۲ و به مدت ۲۵سـال، امریکا به تدریج سـلطه بیشتری یافت و دولت انگلیس از دهه ۴۰، نقش دوم را در سـلطه خارجی بر ایران داشـت. در این دوران اوضاع و احوال و سـیر تحولات، به گونه‌ای متفاوت از گذشته و تضاد آشـتی‌ناپذیر مردم با سیاست‌های اسـتعمارگر جدید نیز متفاوت بـود. از طرف دیگر پیروزی انقلاب اسـلامی، شـرایط ایران و منطقه را دگرگون و چالش‌هـای ایران و امریکا وارد شـکل و محتوای جدیدی شد. شـرایطی که کاملاً برای این دولت ناشناخته و در عین حال غیرقابل قبول بود، از این‌رو چالش‌های ایران و امریـکا، یکی از موضوعات تحقیقاتی مراکز مطالعات سیاسـی و استراتژیک در کشورهای مختلف شده است. این چالش‌ها به حدی است که در تمامی دولت‌های امریکا، مسئله ایران و آثار ناشی از آنها، یکی از مشکلات ثابت و به‌اصطلاح دردسـرهای بزرگ برای ایشـان بوده و می‌باشـد. چالش‌های موجـود در روابط دو دولـت به گونه‌ای است که چالش‌های دیگر را نظیر: مقاومت حزب‌الله لبنان، مقاومت ملت فلسـطین، شکست لشکرکشی در عـراق و افغانسـتان، تضعیف موقعیـت داخلی و بین‌المللـی و بالاخره بیـداری اسـلامی و جنبش ضدسرمایه‌داری را به دنبال داشته است؛ تحولاتی که هر کدام می‌تواند مقدمه تغییرات دیگری بر ضدنظام سلطه‌استکباری امریکا باشد. پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، تنها سـقوط یک رژیم فاسد و وابسته نبود، بلکه مقدمه فروریختن پایه‌های سلطه استعمار غرب در جهان اسلام و سـپس در مناطق دیگر شد، از این رو چالش‌های ایران و امریکا بیش از پیش تبدیل به موضوعی بین‌المللی، دارای ابعاد اقتصادی، سیاسی و ایدئولوژیک شـده اسـت. اگر چه تحـولات چند دهه‌گذشته بسیاری از سـاختارها را دگرگون کرد، ولی با شـناخت عمیق روند تحولات و دلایل آن، به این نتیجه می‌رسیم که تغییرات بزرگ‌تر و مهم‌تری در راه است. این کتاب مهم‌ترین چالش‌های دو نظام متفاوت و متعارض (اسلام و لیبرال سرمایه‌داری) در قالب دو دولت ایران و امریکا را با دیدگاهی واقع‌بینانه و به دور از تحلیل‌های افراطی یا ساده‌انگارانه مورد بحث قرار داده است...».

آیت‌الله سیدعلینقی طبسی حائری

آیت‌الله طبسـی در عرف دینی شهر مشـهد و زائران آن به عنوان عالمی ربانـی و پرهیـزکار مطرح بـود. آن فقید راحل، هرگز تهجد، نماز شـب و مناجات با خـدا را فرو ننهـاد. اهل ذکر و دعـا بود. با اخـلاص و معنویت بود. از گرفتاری مردم، محزون می‌شد و درصدد رفـع آنهـا برمی‌آمد. برای رفع مشـکلات ایشـان، دعا و در حد امکان عملاً اقـدام می‌کـرد. چون با اخلاص دعـا می‌نمـود، بی‌تأثیر نبود و موارد متعددی مشـاهده می‌شـد که دعایـش در رفع مشـکلات مردم مسـتجاب و مؤثـر واقـع می‌شـد

نظری و گذری بر حیات علمی و عملی زنده‌یاد آیت‌الله سیدعلینقی طبسی حائری

عالمی خدوم که در دل‌های مردم جای گرفته بود

■ **حسن طالبیان‌شریف**

روزهایی که برما می‌گذرد، تداعی‌گر سالروز ارتحال روحانی خدمتگزار، زنده‌یاد آیت‌الله سیدعلینقی طبسی‌حائری از علمای فقید شـهر مشهد است. هـم از ایـن روی و در بازخوانی کارنامـه علمی و عملی آن بزرگ، مقال پی آمده به نگارش در آمده است. امید آنکه علاقه‌مندان را مفید و مقبول آید.

■ **ولادت در کربلا و تربیت حسینی**

آیت‌الله حاج سـیدعلینقی طبسـی‌حائری(قده)، از علمای مشـهور و اسـتادان حوزه علمیه شهر مشهد به شـمار می‌رفت. وی بـه تاریخ هفتم مـاه مبارک رمضان ۱۳۴۲ه.ق، معادل ۲۳ فروردین ۱۳۰۳ه.ش، در خاندانی اصیل، علمی و مذهبی در شـهر مقدس کربلا دیده به جهان گشـود. پدرش حجت‌الاسـلام والمسـلمین حاج سـید کاظم طبسـی‌حائری از روحانیون بانفوذ این شـهر محسـوب می‌شد. برادر بزرگ‌تر ایشـان مرحوم آیت‌الله حاج‌سیدمحمدرضا طبسـی‌حائری، امام جماعت حرم امام حسـین(ع) بود. آیت‌الله طبسـی‌حائری در خانواده‌ای متولد شد که حسینی و از زوار آن حضرت بودند. آنها فراوان به زیارت سیدالشـهدا(ع) می‌رفتند و فرزند خود را نیز عاشق آن حضرت تربیت نمودند. آن بزرگ در چنین خانواده‌ای مؤمن و ارادتمند به اهل بیت(ع)، نشوونما یافت و روزبه‌روز بر محبت، معرفت و اخلاصش نسبت به آن بزرگان افزوده می‌شـد. این عشـق سبب شد در اواخر عمر، نیمی از منزل خود در مشـهد را وقف حسـینیه و در آنجا اقامـه جماعت نمایـد و درس و بحث حوزوی خود را نیز به آن منتقل کند. او در زمان حیاتش، مجالس مذهبی بسیاری را در آن مکان برقرار کرد و هزاران بار، نام، فضایل و مناقب امام حسین(ع) و اولاد و اصحاب آن بزرگوار و ذکر مصیبت ایشـان، در آنجا مطرح گشـته و خود ایشـان و مستمعین در مجلس، برای آن بزرگان اشـک ریخته و در مصائب ایشان گریسته‌اند. همین عشق باعث شد آیت‌الله حاج سیدعلینقی طبسـی‌حائری وصیت نماید که مرا در همان «حسـینیه» و در کنار منبر اباعبدالله(ع) دفن نمایید که همانگونه نیز شـد و تاکنـون هم مجالس مذهبی در آنجا برقرار اسـت. از جمله جلسـات آن مکان مقدس، می‌توان به مراسـم صبح‌های جمعه و نیز روضه‌های دهه اول محرم و آخـر ماه صفر و دهه فاطمیه(س) و لیالی متبرکه قدر اشاره نمود.

■ **بر محمل دانش‌اندوزی**

آیت‌الله طبسـی‌حائری دوران کودکی را تحت تربیت پدر و مادر بزرگوار خویش سـپری نمود، سـپس به مکتبخانه معروف مرحوم حاج‌شیخ علی‌اکبر نائینی در کربلا رفت و با قرآن آشنا شد. پس از آن دروس حوزوی را آغاز نمود. ادبیات را نزد آیت‌الله شیخ‌یوسف خراسانی، منطق را نزد مرحـوم سـید کاظم بیرجندی‌حائری، لمعتین را نزد آیت‌الله شیخ غلامحسین تبریزی، رسائل را نزد آیت‌الله شیخ‌غلامحسین مرندی، مکاسب و کفایه را نزد آیت‌الله حاج‌آقا حسـن طباطبایی‌قمی خواند و سپس حدود هشت سـال در درس خارج فقه و اصول آیت‌الله‌العظمی حاج‌آقا حسین طباطبایی‌قمی شرکت نمود و تقریرات خارج فقه و اصول ایشـان را نوشـت که بخشـی از آنها همچنان موجود اسـت. امید است با همت فرزنـدان آن مرحوم، این آثار به چاپ رسـد. همچنین در درس خارج آیت‌الله‌العظمی سیدهادی خراسانی شـرکت نمود و تقریراتی از درس ایشان را نیز نگاشت. آیت‌الله طبسی‌حائری غیر از این استادان در دروس خارج دیگر اعلام و فحول حوزه نیز شرکت نمود. اعاظمی چون آیات عظام: سیدابوالقاسم خویی و سیدمحمدهادی میلانی در کربلا. آیت‌الله طبسی در دوره‌ای که در درس خـارج آیت‌الله‌العظمی خویی در کربلا شرکت نمود، تقریرات درس ایشان را نیز نگاشت که هم اینک موجود است و در عداد یادگارهای علمی ایشـان به شـمار می‌رود. در یک کلام وی در درس و بحث، خوش‌اسـتعداد و جدی بود. استادان بزرگی را درک نمود و از محضر آنان به نیکی استفاده نمود.

■ **نیل به اجتهاد، در پی جد و جهد علمی**

آیت‌الله طبسـی‌حائری پـس از تحصیـل جدی در محضر اسـتادان بزرگ حوزه کربلا بـه درجه رفیعه اجتهاد نائل آمد. اساتذ آیت‌الله‌العظمی میرزاهادی خراسـانی، اجتهـاد ایشـان را تأیید نموده بـود. از حجت‌الاسلام‌والمسلمین سـیدوحید طبسی فرزند ایشـان - که اکنون از اسـتادان حوزه علمیه مشهد است- پرسیدم: آیا والد محترم شـما از کسی تقلید می‌کرد؟ گفتند: خیـر! این نکته نیـز در خور تذکار است که آیت‌الله طبسی از شاگردان فاضل و شاخص آیت‌الله‌العظمی حاج‌آقا حسین قمی و از اصحاب خاص و حواریون باوفای ایشان بود. آن مرجع بزرگ و نام‌آور، به وی اجازه‌ای مفصل داد. ایشان چنان مورد اعتماد آن عالم متقی قـرار گرفت که مسـئولیت امور مالی و تقسیم شهریه به ایشـان واگذار گردید. همچنین آیت‌الله طبسـی، دارای اجازات متعـدد روایی و امور حسبیه از مراجع بزرگ تقلید دوره خویش بود.

■ **معاشر مرجعی بزرگ و نامدار**

همنشینی و مجالست با شخصیت‌های بزرگ، خواسته یا ناخواسته در روحیه، اخلاق، گفتار و کردار ما تأثیر می‌گذارد. هم از این روی مناسـب است که با علمای ربانی، افراد خـوش خلق و صاحب کمال نشسـت و برخاست نماییم تا این کمالات نیز در ما تأثیر مثبت بگـذارد. در روایـات پیامبر(ص) و اهل‌بیـت(ع) نیز به این نوع مجالسـت‌ها توصیه شده اسـت. سال‌ها مجالست و همنشـینی با فقیهی بزرگ و متقی چون آیت‌الله‌العظمی حاج‌آقا حسین قمی که در اوج تقوا، اخلاق، زهـد و معنویت بـود، در روحیه، اخلاق و گفتار آیت‌الله طبسـی‌حائری نیز تأثیر مثبتی گذشت و به تدریج، همان اخلاق و منش و گفتار در ایشـان نیز آشکار شـد. بارزترین مصداق آن، اینکه دغدغه دیـن و ترویج آن را داشـت و این امر، به تدریج بیشـتر و بیشتر می‌شد. او هنگامی که در درس خارج آیت‌الله قمی شرکت می‌کرد، همزمان به تدریس سـطوح عالیـه در کربلا نیز اشتغال داشـت. وی از مدرسین شـناخته شده حوزه این شـهر قلمداد می‌شـد. آیـت‌الله قمی مرجع بزرگ وقت بود و روزبه‌روز نیز مرجعیتش توسعه می‌یافت، ارادتمندانش بیشتر می‌شدند و آوازه و شهرت وی در میان مردم افزون می‌گشت تا آنجـا کـه در اواخر عمـر، مرجعیـت جهانی و علی‌الاطلاق شـیعه در حال انتقال به ایشـان بود. آن بـزرگ در سـال ۱۳۲۶ ه.ش وفات کرد و در صحـن امیرالمؤمنین(ع) به خاک سـپرده شد. پس از وفات ایشـان، آیت‌الله حاج‌آقا حسن قمی(فرزند آیت‌الله‌العظمی حاج‌آقا حسین قمی)، به مشهد هجرت و در این شهر اقامت نمود. آیت‌الله طبسی‌حائری نیز از باب «یحفظ المرء فی ولده»، از سر علاقه و احترام به استادش آیت‌الله‌العظمی حاج‌آقا حسین قمی، به همراه فرزندش به مشهد مهاجرت و در این شهر سـکونت نمود. او تا پایان حیات خویش در مشهد باقی ماند.

■ **فعالیت دینی و تبلیغی در شهر مشهد**

آیت‌الله سـیدعلینقی طبسی‌حائری، در مشهد و مدرسه علمیه سلیمان خان (در ساختمان قدیم آن)، تدریس فقه و اصول خود را آغاز کرد. تدریس ایشان در مشهد تا سالیان بسـیار ادامه داشت و کتبی چون: معالم، لمعه، قوانین، مکاسب، رسائل و کفایه را درس می‌داد و در طول این مدت، شاگردان فاضل و فراوانی تربیت شدند که برخی از آنها، بعدها به کسوت استادان مبرز حوزه و دانشگاه درآمدند. علاوه بر این سال‌ها جلسات علمی وی در روزهای یک‌شنبه و به صورت هفتگی، در منزل قدیم ایشان در بازار سرشـور و با حضور برخی علمای وقت از جمله: آیت‌الله حاج سیدجواد خامنه‌ای، آیت‌الله حاج شیخ غلامحسین تبریزی، آیت‌الله سیدعلی علم‌الهدی و عده‌ای دیگر برگزار می‌شـد. آیت‌الله طبسی علاوه بر تدریس سـطوح عالیه در حوزه علمیه کهن مشهد، در حرم مطهر امام رضا(ع) و در مسجد جامع گوهرشاد، اقامه نماز جماعت می‌کرد و سـپس به موعظه مردم می‌پرداخت که سالیان بسیار تداوم یافت. پس از تأسیس حسینیه ایشان در سال ۱۳۶۲ ه.ش، نماز جماعت و درس و بحث خود را به آنجا منتقل نمود. بسـیاری از متدینین مشهد، در نماز جماعت ایشـان حاضر می‌شدند. خدمات ایشان، به تدریس و اقامه جماعت منحصر نشـد. مرحوم طبسـی هر روز صبح بعـد از نماز جماعت خویـش و در بین‌الطلوعین، برای مردم مجاور و زائر سخنرانی می‌کرد و آنان را با مباحث ناب اعتقـادی، اخلاقی و نیز احکام فقهی آشـنا می‌نمود. فضایل و مناقب اهل بیت(ع) را می‌گفت و در ایام مصیبت و عزای ایشان نیز روضه می‌خواند. افراد بسیاری از زائران و مجاوران، با علاقه‌مندی فراوان در مجالس سخنرانی ایشان حاضر می‌شدند و از آن توشه‌ها برمی‌گرفتند. برخی کسان که شاهد برخی از خطابه‌های ایشـان بودند، تعریـف می‌کردند: هنگامی که ایشان روضه می‌خواندند، صدای گریه و ضجه مردم بلند می‌شد!

آیت‌الله طبسی‌حائری از جنس مردم بود، با مردم بود و غمخوار آنان به شمار می‌رفت. اخلاقی خوش داشت و خوش‌مجلس، خوش‌بیان و شوخ‌طبع بود. خلایق از مجالست و همنشینی با او، ملول و خسته نمی‌شدند. چنین کسـانی تا چه حد دلنشین و شیرین هستند که باعث جذب مردم به دین و علما می‌شوند. اینان همچون دری نایاب و کم‌نظیرند که امـروزه باید با چراغ جست‌وجوی‌شـان کرد! برخی مؤمنین در رفتار با مردم، خشـن، سرد و بی‌احسـاس هستند و مجالسـت و همنشینی با ایشان در سفر و حضر، بس دشوار و حتی غیرقابل تحمل است. همین اخلاق خشـک و سرد باعث می‌شود که بین مردم و واعظ و خطبا یا بین شاگرد و اسـتاد در حوزه علمیه، ارتباط گـرم و گیرایی نباشـد و فقط یکدیگر را ناگزیـر تحمل نمایند. در بین دانش‌آموز و معلم یا دانشـجو و استاد در دانشـگاه نیز کم‌وبیـش همین اوضـاع و احوال مشـاهده می‌گردد. این عالم بزرگوار و متقی اما، با مردم گرم و گیرا رفتار می‌نمود، هم در خانواده و در مراوده با نزدیکان کرداری نیک داشـت، هم در درس و بحث با شاگردان و هم حین سخنرانی برای مردم و مراوده با آنان. خلاصه دوست‌داشتنی بود و محبوب قلوب مردم. در دل‌ها جا داشـت و همه اقشار او را می‌خواستند. به خوبی از عرفیات مثبت اجتماع خویـش آگاه بـود و آن را عملی می‌ساخت. مقید به صله رحم بود. به منازل فامیل، رفت‌وآمد فراوان داشت. اگر دعوتش می‌کردند و محذور و مانعی نداشـت، حتماً در مجالس آنان شرکت می‌نمود. در مجالس روضه علما، استادان و توده مردم شرکت می‌جست و باعث خشنودی و رضایت آنان می‌گشت. مراجع بزرگ تقلید، علما و استادانی نیز که در مشهد بودند یا از قم، نجف، تهران و اصفهان به مشـهد مشرف می‌شدند، در مجالس روضه ایشان شرکت می‌کردند.

■ **گره‌گشایی از مردم**

آیت‌الله طبسی در عرف دینی شهر مشهد و زائران آن، به عنوان عالمی ربانی و پرهیزکار مطرح بود. آن فقید راحل، هرگز تهجد، نماز شب و مناجات با خدا را فرو نمی‌نهاد. اهل ذکر و دعا بود. با اخلاص و معنویت بود. از گرفتاری مردم، محزون می‌شد و درصدد رفع آنهـا برمی‌آمد. برای رفع گرفتاری ایشـان، دعا و در حد امکان عملاً اقدام می‌کرد، چون بـا اخلاص دعـا می‌نمود، بی‌تأثیـر نبود و موارد متعددی مشاهده می‌شـد که دعایش در رفع مشکلات مردم مستجاب و مؤثر واقع می‌شد. نگارنده خود یـک نمونـه از آن را دید که مردی میانسال از شهری دیگری به مشـهد آمده بود و پس از زیارت حضرت رضا(ع)، در بیت آن بزرگوار حضور یافـت و اصرار می‌کرد تا ایشـان را ببیند. به او گفتم: مگر ایشـان را می‌شناسید و با ایشان سـابقه دارید؟ گفـت: بله، حدود ۳۰سـال قبل دختر کوچکـم بیمار و قرار بود کـه او را جراحی کنند. من ایشان را در حرم ثامن‌الائمه(ع) دیدم و داستان را برایش نقل کردم. از ایشان درخواست کردم تا برایش دعا کنند. ایشـان نیز قبول کرده و با همان معنویت خاص خود و با اشـک چشم، برای دخترم دعـا نمود. فـردای آن روز و قبل از انجام عمل جراحی، دوباره بررسی و البته تعجب کردند که هیچ اثری از بیماری در او نیست و نیازی به جراحی هم ندارد! اکنون من آمده‌ام که ایشان را زیارت کنم. سـلامتی فرزندم را مدیون عنایت خداوند، با دعا و نفس گرم ایشـان می‌دانم. از آن زمان تاکنون و هر سال که به مشهد بیایم، سعی می‌کنم تا خدمت ایشان برسـم و عرض ارادت و اخلاص نمایم.

■ **در عرصه فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی**

آیت‌الله طبسی‌حائری، بر مسائل دینی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسـی جامعه نیز حسـاس بود و بی‌تفاوتی را پیشـه خود نمی‌سـاخت، یعنی در آنچه به مردم و زندگی آنها بسـتگی داشـت، از قبیل دین، رفاه، مشکلات و تنگناهای معیشتی آنان. آن فقید راحل نسبت به مردم دغدغه داشت و در شـادی و غم ایشـان شـریک بود. در دوره حاکمیـت پهلوی دوم، با تصمیمـات و اقدامات خلاف شـرع وی مخالف بود و به آنهـا اعتراض می‌کرد. در مبارزه با رژیم شـاه، همگام با دیگر علما، همراهـی و همکاری می‌نمـود. اطلاعیه می‌داد و در راهپیمایی‌های انقلاب اسـلامی نیز حضوری چشمگیر داشت. با مرحوم امام خمینی و فرزندش آیت‌الله حاج سـیدمصطفی خمینی، مأنوس بود و رفاقت دیرین داشـت. در سـفری که امام خمینی و شهید آیت‌الله محمد صدوقی، همزمان به مشهد مشرف شـده بودند، با ایشان در مراوده صمیمی بود. مرحوم حاج آقا مصطفی خمینی نیز هنگامـی که به مشـهد می‌آمد، به منزل ایشان وارد می‌شد. از امام خمینی در امور حسبیه، اجازات متعدد داشت و رهبر کبیر انقلاب اسلامی برای ایشان و با دستخط مبارک خویش از مرجع بزرگ جهان تشیع مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی اجازه امور حسـبیه گرفته بود که آن دسـتخط و اجازه مذکور آمـده در ذیل آن، هم اینک موجود اسـت. در روزهای آغازین پیروزی انقلاب اسلامی به دیدار خصوصی با امام خمینی رفت و این رویـداد تاریخی را به محضر ایشـان تبریک گفت.

■ **یادگارهای ماندگار**

آیت‌الله طبسـی، آثار و تألیفات متعددی را نیز به رشته تحریر درآورده اسـت. مکتوبات متنوعی از ایشان به یادگار مانده که هر یک نمایانگر وجهی از شـخصیت علمی و فرهنگی اوست. از تقریرات درس خارج آیات عظام کربلا، مانند حاج‌آقا حسین قمی، میرزاهادی خراسـانی و سیدمحمدهادی میلانی و سیدابوالقاسم خویی گرفته- که هنوز به صورت مخطوط باقی مانده- تا کتب معروفی چون: «کشکول طبسی» در سه جلد به فارسی و کتاب «التحصیل فی ایام التعطیل» در دو جلد به عربی که هر دو به چاپ رسـیده اسـت. کتاب کشکول ایشان دارای مطالب متنوع علمی، حدیثی، تاریخی و اشعار و نکات مورد استناد در وعظ، خطابه و نیز قضایای عبرت‌آموز و مطایبات اسـت که نظر هر خواننده‌ای را به خود جلب می‌نماید. نقل است که مرحوم امام خمینی(ره) در نجف و دیدار با آیت‌الله طبسی، به شوخی به وی فرموده بودند: «این کتاب کشکول شـما، در منزل ما بیش از قرآن و مفاتیح خوانده می‌شود!...». آیت‌الله طبسی‌حائری علاوه بر خدمات علمی و معنوی مورد اشاره، مؤسسه‌ای را به عنوان دارالقرآن الکریم و برای کودکان و نوجوان تأسیس کرد که با این کتاب آسمانی آشنا شوند. نگارنده هنگام افتتاحیه دارالقرآن ایشان در مشهد حضور داشتم و فاصله‌ای نشد که جلسات آموزش قرآن کودکان در آن آغاز شد. آیت‌الله طبسی برای استفاده عموم مردم، کتابخانه‌ای عمومی در حدود ۲۰هزار جلد کتاب تأسیس نمود که مورد استفاده عموم مردم و طلاب حوزه علمیه مشهد می‌باشد. در این کتابخانه، کتب متنوع مذهبی یا مرتبط با حوزه‌های گوناگون علوم انسـانی وجود دارد که قابل استفاده برای عموم اقشـار است. همچنین آن مرحوم برای اسـکان زائران حضرت رضا(ع)، زائرسـرایی را احداث نمودند که علما، استادان و مردمی که برای زیارت به مشهد مشرف می‌شوند، در آنجا سکونت نمایند.

■ **در جوار لطف حق**

سرانجام این عالم بزرگوار پس از تحمل یک دوره بیماری، در سـحرگاه روز پنج‌شنبه ۳۱شهریور ماه سـال ۱۳۷۹ه.ش، مطابق ۲۲جمادی‌الثانی سال ۱۴۲۱ه.ق، در یکی از بیمارستان‌های مشهد دعوت حق را لبیک گفت و به دیدار معبود شتافت. آن عالم راحل طبق وصیت خویش، در کنار منبر حسینیه‌اش به خاک سـپرده شد. مرقد مطهر او در طول ۲۳سال، همچنان زیارتگاه علاقه‌مندان و مردم است. پس از ارتحال ایشان مراجع بزرگ تقلید و علمای شاخص معاصر، از جمله حضرات آیات عظام بهجت، فاضل‌لنکرانی، شبیری‌زنجانی، صافی گلپایگانی، صانعی، مهدوی‌کنی و طاهری خرم‌آبادی ضایعه رحلت ایشان را تسلیت گفتند. روحش شاد و یادش گرامی باد.

آن عالـم عامـل در دوره حاکمیـت پهلـوی دوم با تصمیمـات و اقدامات خلاف شـرع وی مخالف بود و به آنها اعتراض می‌کـرد. در مبـارزه با رژیم شـاه، همگام با دیگر علمـا، همراهی و همکاری می‌نمـود. اطلاعیه می‌داد و در راهپیمایی‌های انقلاب اسـلامی نیـز حضـوری چشـمگیر داشـت. با مرحـوم امـام خمینـی و فرزنـدش آیـت‌الله حاج‌سـیدمصطفی خمینی، مأنوس بـود و رفاقت دیرین داشـت

اردیبهشت ۱۳۵۸. آیت‌الله سیدعلینقی طبسی حائری در مراسم تشییع جنازه شهید آیت‌الله مرتضی مطهری

پیشخوان

زمانه و کارنامه جهان پهلوان
در آیینه اثری نوانتشار

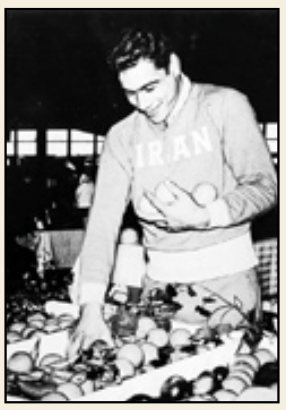
برای آنکه تختی نگرید همه بخندیم!

■ علی احمدی فراهانی

در سالروز درگذشت جهان پهلوان غلامرضا تختی به سر می‌بریم و این موسم، فرصتی برای معرفی اثر «بچه خانی آباد» است. این پژوهش توسط زهره زارعی و مهدی حق بین انجام شده و مرکز اسناد انقلاب اسلامی، به انتشار آن اهتمام ورزیده است. تارنمای ناشر در معرفی این کتاب، به نکته پی‌آمده اشارت برده است: «زاده محله خانی‌آباد تهران بود، با مردم بود و برای مردم. فرزند مادران و پدرانی بود که در رنج فقدان فرزند، بر سیمای او بوسه محبت نثار می‌کردند و رفیق و برادر آنانی که با دیدن سیمای او، کمبود عزیزشان را فراموش می‌کردند. نان شب بود برای فقرا. از سیاست نیز چون ورزش، پاکی، صداقت، راستی و درستی را مطالبه می‌کرد. تختی دروازه‌های سیاست را بر ورزش گشود و دروازه‌های ورزش را بر مردم‌داری، فتوت، جوانمردی، صداقت و مردانگی. خیلی‌ها نمی‌فهمیدند که تختی چه کرده است با دل‌های مردم که این چنین دوستش دارند. نمی‌دانستند که چرا وقتی به جایی می‌رود، مردم پشت درها منتظرش می‌شوند تا او را ببینند. وقتی با ماشین سر چهارراه می‌ایستد، افسر راهنمایی چراغ را به خاطر او عوض می‌کند. حتی وقتی شکست می‌خورد، مردم باز قلم‌دوشش می‌کنند و در خیابان‌های شهر می‌گردانندش و روی تابلوها می‌نویسند: برای آنکه تختی نگرید، همه بخندیم!... هنوز هم خیلی‌ها نمی‌دانند. هر که بود، هر چه افتخار آفرید و هر گونه که مُرد، در قلب‌های مردم ماندگار ماند....»

«بچه خانی آباد» در بخشی از خود، در باب کمک

جهان پهلوان غلامرضا تختی

جهان پهلوان تختی به زلزله زدگان بوئین زهرا چنین آورده است: «دهمین روز از شهریورماه ۱۳۴۱، زلزله مهیبی منطقه بوئین‌زهرا واقع در استان قزوین را لرزاند. فردای آن روز، روزنامه‌ها از کشته و زخمی شدن هزاران نفر خبر دادند. اطلاعات نوشت: زلزله دیشب، چند هزار نفر را مقتول و مجروح کرد. خبرنگار اعزامی این روزنامه از محل حادثه گزارش داد: من اکنون شاهد مهیب‌ترین و فجیع‌ترین حادثه هستم! کشته‌شدگان و مجروحین آنقدر زیادند که گویی اینجا بمب انداخته‌اند! همین روزنامه در شماره ۱۲ شهریور خود نوشت: در بسیاری از دهات، مجروحین هنوز در زیر آفتاب و بی‌پناه هستند و صدای ضجه از هر طرف به گوش می‌رسید. در شرایطی که اوضاع زلزله‌زدگان بسیار بد بود، گروه‌های جهادی مردمی شکل گرفتند، تا به کمک مردم بشتابند. در این میان اما یک شخصیت مردمی بیش از همه تلاش کرد، او کسی نبود جز جهان پهلوان غلامرضا تختی. وقتی خبر زلزله قزوین به تهران رسید، آقا تختی سریع چند نفر از دوستانش را جمع کرد و یک وانت تهیه کرد، تا کمک‌های مردمی را جمع‌آوری کند. خودش هم یک سینی بزرگ در دست گرفت و از سر خیابان عباس‌آباد راه افتاد. مردم به خاطر جایگاه و وجهه پهلوان تختی، سیل کمک‌های نقدی و غیرنقدی خود را روانه کردند. آقا تختی قبل از این اقدام، طی اطلاعیه‌ای آمادگی خود را برای کمک به زلزله‌زده‌ها اعلام و از مردم درخواست کرده بود: به خواهران و برادران آسیب دیده خود به هر نحوی که امکانپذیر است، مساعدت نمایند. می‌گویند در چهار راه جمهوری، وقتی جهان پهلوان مشغول جمع‌آوری کمک‌های مردمی بود، پیرزنی رهگذر چادرش را برداشت و به تختی داد و گفت: من فقط همین چادر را دارم! اشک‌های پهلوان سرازیر شد و مردم هم به گریه افتادند! یکی از روزنامه‌ها نوشت: پیرزنی بعد از ۶۰ سال به خاطر تختی و برای کمک به زلزله‌زدگان، کشف حجاب کرد!...»

روبرت داج هایزر، فرستاده جیمی کارتر به ایران

فرستاده امریکا و خواب آشفته کودتا و کشتار در ایران

پایانی بر کودتاها با آغاز میدان‌داری مردم در سیاست

■ احمدرضا صدری

اواسط دی ماه هر سال، یاد آور سفر مخفیانه ژنرال روبرت هایزر به ایران است. او در ایران، تغییر شرایط به نفع شاه و نهایتا کمک به وقوع کودتا و کشتار را می‌جست، امری که در تحقق آن ناکام ماند. این رویداد به مثابه ده‌ها واقعه دیگر، نشان می‌دهد که امریکا در طول تاریخچه مناسبات خود با کشورمان، هیچگاه به اراده و خواست ایرانیان وقعی ننهاده و بارها به فرآیند کشتار آنان مدد رسانده است. مقال پی‌آمده با استناد به پاره‌های روایت‌ها و تحلیل‌ها، درصدد است تا ماجرای این سفر را باز خواند.

■ در کیستی روبرت داج هایزر

در آغاز این نوشتار، بایسته است که بر پیشینه روبرت داج هایزر فرستاده جیمی کارتر به ایران در دوره اوج‌گیری انقلاب اسلامی، گذری داشته باشیم. برترانمای مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، درباره او تک نگاشته‌ای وجود دارد که می‌تواند کارنامه وی را عیان سازد:

«روبرت داج هایزر در سال ۱۹۲۴، در کلرادوی امریکا متولد شد. وی در سال ۱۹۴۳ و پس از فارغ‌التحصیلی از دبیرستان، برای خدمت در ارتش ثبت نام کرد و در طول جنگ جهانی دوم، به عنوان خلبان بمب افکن تا درجه افسری ارتقا یافت. در اوایل سال ۱۹۴۶، پس از آن که دولت امریکا تصمیم به ایجاد یک فرماندهی استراتژیک هوایی گرفت، هایزر برای کمک به ایجاد بخش بمب افکن فرماندهی استراتژیک، داوطلب شد. وی در جنگ کره و ویتنام نیز فعالانه شرکت جست و در این دوران، به فرماندهی عملیات ضربتی در مقر هدایت بمب‌افکن‌های خاور دور ارتش امریکا رسید. در این پست برنامه‌ریزی برای مأموریت بمب افکن‌های استراتژیک و صدور دستور عملیات روزانه آنها، بر عهده هایزر قرار داشت. او بعد از ۲۰ سال خدمت در ارتش امریکا، در سال ۱۹۷۲ به درجه سرلشکری رسید و مأمور به خدمت در پنتاگون شد. مسئولیت هایزر در این دوره، نظارت بر برنامه‌های فروش نظامی نیروی هوایی در سراسر جهان بود. در همین دوره، چند بار برای فروش ادوات نظامی نیروی هوایی به رژیم پهلوی، به ایران سفر کرد. در سال ۱۹۷۵ توسط رئیس‌جمهور وقت امریکا، به درجه ژنرالی چهار ستاره منصوب شد و برای تصدی پست معاون فرماندهی کل نیروهای امریکا در اروپا، تحت فرماندهی ژنرال الکساندر ال- هیگ، به اشتوت‌گارت آلمان رفت. وی در این مسئولیت، اداره بیش از ۳۲۰ هزار نیروی نظامی امریکایی و نظارت بر آنها و نیز تمامی فروش‌های نظامی خارجی و برنامه‌های کمک نظامی به ۴۴ کشور را عهده‌دار بود. هایزر در جریان اوج‌گیری نهضت انقلابی مردم ایران و پس از ناامیدی امریکا از نتیجه تلاش مقامات داخلی کشور، با هدف جلوگیری از پیروزی انقلاب اسلامی، در روز ۱۴ دی ماه ۱۳۵۷ به طور مخفیانه وارد ایران شد و در مدت اقامت خود، تلاش گسترده‌ای جهت دستیابی به هدف مأموریتش کرد. وی در نهایت بدون کسب موفقیت، ناگزیر در تاریخ ۳ فوریه ۱۹۷۹ (۱۴ بهمن ۵۷) از ایران خارج شد و شش سال بعد، خاطرات خود را درباره این مأموریت به رشته تحریر درآورد....»

■ ژنرال امریکایی به ایران آمد، تا ژنرال‌های ایرانی فرار نکنند!

اگر به مجموعه اسناد در باب سفر هایزر به ایران نظری بیفکنیم، در خواهیم یافت که این مأموریت اهدافی متنوع و مرحله به مرحله داشته است. از جلوگیری از فرار سران ارتش از ایران، هماهنگ کردن آنان با شاپور بختیار و نهایتاً طراحی کودتا به نفع شاه در صورت کارگر نیفتادن دیگر ترفندها، در زمره این اهداف قرار دارد. دکتر مهران کامروا استاد و رئیس گروه علوم سیاسی دانشگاه نورث ریج، در این فقره معتقد است:

«گرچه دولت کارتر کاملاً از بختیار حمایت کرد، اما بسیاری در وزارت امور خارجه، از جمله سفیر سولیوان، فکر نمی‌کردند او بتواند ماه ژانویه را پشت سر بگذارد! رئیس‌جمهور کارتر، برژینسکی، وزیر [دفاع] براون، و [وزیر انرژی] شلزینگر، مخالف این فکر بودند. به منظور اطمینان یافتن از اینکه بختیار در حقیقت جان سالم به در خواهد برد، واشینگتن تصمیم گرفت تا یک افسر عالی‌رتبه نظامی به ایران گسیل دارد، تا نیروهای مسلح را در پشتیبانی از نخست‌وزیر جدید گردهم آورد. ژنرال رابرت هایزر فرمانده نیروهای ناتو در اروپا، برای این مأموریت انتخاب شد. هایزر در چند مناسبت به ایران سفر کرده بود و شخصاً اکثر رهبران نظامی ایران را می‌شناخت. به او دستور دادند که بی‌درنگ عازم ایران شود و مراتب نگرانی و اطمینان رئیس‌جمهور را، به رهبران نظامی حاضر در تهران انتقال دهد. قرار بود آنها را ترغیب کند که منسجم بمانند و تنگاتنگ هم کار کنند و کشور را ترک نگویند. (همزمان با ورود هایزر، ارتشبد غلامعلی اویسی فرماندار نظامی تهران و ارتشبد آذرهای نخست‌وزیر مستعفی، به بهانه بیماری و جداگانه از کشور خارج شدند). مأموریت پیشنهادی هایزر، شدیداً مورد مخالفت مافوق بلافصلش یعنی ژنرال الکساندر هیگ فرمانده عالی نیروهای ناتو و سفیر سولیوان قرار گرفت. هایزر نیز به همین اندازه، دلواپس تحقق پذیری مأموریتش بود. او بعدها نوشت: نمی‌فهمیدم چه چیزی می‌توانستم به دست آورم!... به علاوه در واشینگتن، بر سر هدف دقیق سفر ژنرال به ایران و معنا و مفهوم دستورات داده شده به او، اختلاف‌نظر وجود داشت. کارتر دستورات را به عنوان آخرین حربه، مهر تأییدی بر کودتا می‌دید. اما برژینسکی مأموریت هایزر و دستورات همراهش را، چراغ سبزی برای کودتا می‌دانست. برژینسکی می‌نویسد: هدف از مأموریت هایزر این بود که در صورت لزوم اساس استیلای نظامی را پی‌ریزی کند و در این حین، رهبری مورد نیاز را ایجاد نماید... در این زمان برژینسکی با بی‌میلی به این نتیجه رسیده بود که یک دولت نظامی و بدون شاه، تنها چاره قابل طرح بوده است....»

■ جای پای فشار و نگرانی، در همه صورت شاه دیده می‌شد

بهترین راوی مأموریت هایزر، خاطرات و گفت و شنودهای خود اوست. وی می‌تواند نکاتی را نگفته، یا مواردی را عمداً مغفول نهاده باشد، اما در مجموعه گفته‌های او، نکات فراوانی برای یافتن و سرنخ گرفتن وجود دارد. آنچه در ادامه می‌خوانید، روایتی است که وی از علل و اهداف سفرش به ایران به دست داده است:

«وظیفه اصلی ما طبق رهنمود کارتر، جلوگیری از فرار فرماندهان بعد از رفتن شاه بود. طبق دستور، فرماندهان باید می‌ماندند و در تثبیت دولت و در دست گرفتن اوضاع مملکت کمک می‌کردند. در ملاقاتم با تیمسار ربیعی فرمانده نیروی هوایی، از او پرسیدم که آیا طرحی برای کودتا وجود دارد یا نه؟ وی تأیید کرد که هیئتی تشکیل شده که کاملاً فعالیت می‌کند و اعضای هیئت را: حبیب اللهی، طوفانیان، خسرونداد و خودش معرفی کرد. فرماندهان بایستی درک می‌کردند که ما با کودتا مخالفتی نداشتیم و اگر لازم می‌شد، می‌بایست کودتای نظامی صورت می‌گرفت. لذا نظر ما این بود که بختیار از ارتش، به عنوان عامل به دست گرفتن اوضاع استفاده کند. من در جلسه مشترک فرماندهان نظامی به آنها گفتم که باید یک طرح نوشته شده داشته باشید. باید طرح عملیات نظامی (روز موعود) را بریزید، باید برنامه‌ریزی را از پیش آغاز کنید و راهی را برای مقابله با جنگ روانی آیت‌الله بیابید. طوفانیان به من هشدار داد که حمایت لفظی بیش از حد امریکا از دولت بختیار، تأثیر منفی دارد و خمینی یک نفرت مسری از جهان غرب را اشاعه می‌دهد که امریکا در مرکز این هدف بود. سولیوان معتقد بود، هر نوع تلاشی برای تقویت بختیار اتلاف وقت است. سفیر به ارتش امیدی نداشت، نظری که من قبول نداشتم. در ملاقات با شاه، از دیدن قیافه خسته و فرسوده او یکه خوردم. جای پای فشار و نگرانی، در همه صورت او دیده می‌شد. برخلاف همیشه که او را در لباس نظامی می‌دیدم، این بار یک کت و شلوار غیر نظامی و تیره پوشیده بود. در آن دیدار، از دستور رئیس جمهوری شروع کردم و بحث را به تشکیل گروه پنج نفری و آخرین تحولاتش کشاندم و طرح آغاز شده را، به تفضیل برای او شرح دادم. بسیار علاقمند به نظر می‌رسید. قبول کرد به علت اینکه برنامه‌ریزی وجود نداشته، این کار لازم بوده و طرح‌های آنها، تنها در زمینه مبارزه با تهدیدات خارجیان بوده است. گفت که احساس می‌کند، به یک مرخصی نیاز دارد و خسته است. فکر می‌کرد که نبودش در ایران، اوضاع را تثبیت می‌کند. گفت که می‌خواهد در مصر توقف کند، تا با انور سادات دوست خویش دیدار نماید. بعد به مراکش یا اسپانیا برود و پس از سوخت گیری، به امریکا عزیمت نماید....»

■ عملیات کورتاژ و مختصات آن

همانگونه که اشارت رفت، امریکا و نماینده اعزامی‌اش هایزر، از دست زدن به کودتا برای تداوم حاکمیت پهلوی دوم دریغ نداشتند. آنان برای این اقدام به تهیه طرحی جامع دست زدند که بعدها از دفتر سپهبد امینی افشار به دست آمد. در این عملیات که «کورتاژ» نامیده شده بود، سران انقلاب ربوده، مراکز نیروی هوایی بمباران و مردمی که مقاومت می‌کردند، کشتار می‌شدند! سید هاشم منیری پژوهشگر تاریخ معاصر ایران، در این باره می‌نویسد:

«در روزهای پایانی حکومت پهلوی، شواهدی از وجود یک کودتای احتمالی از طرف ارتش احساس می‌شد. بدین سبب است که امام خمینی، هم دولت بختیار را نصیحت کرد و هم به ارتش که ما می‌خواهیم شما نوکر نباشید، یک مستشار امریکایی بر شما حکومت نکند، می‌خواهیم ارتش استقلال داشته باشد. آقای ارتشبد شما نمی‌خواهید مستقل باشید؟ شما می‌خواهید نوکر باشید؟... این اظهارات و فضای آشفته بعد از رفتن شاه، هایزر را مصمم‌تر کرد که طرح دوم را هرچه زودتر اجرایی و عملی کند. طرح مزبور (که شروع تدارکات آن از آبان‌ماه آغاز شده بود)، عملیات نجات یا عملیات کورتاژ نام گرفت که اتاق فکر آن برگرفته از همان گروه پنج نفره‌ای است که باید با هماهنگی لازم بین خود و اطاعت از دستورات هایزر، این طرح را عملیاتی می‌کردند. زیرا آنها به تنهایی قادر نبودند، تا مسئولیت آن را برعهده بگیرند. همچنانکه یک بار ارتشبد قرنباغی در اواخر دی‌ماه، از قبول مسئولیت خودداری و استعفا کرد. با این حال با توجه به اسنادی که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی از دفتر ویژه و محل کار سپهبد امینی افشار جمع‌آوری شد، قرار بود در بهمن ماه این طرح اجرا شود و آغاز آن با اعلام حکومت نظامی در ۲۱ بهمن‌ماه و حمله به مراکز نیروی هوایی توسط گارد شاهنشاهی و نیز بمباران چند منطقه شهر از جمله منطقه نیروی هوایی در فرح‌آباد، شروع شود. در این طرح، با تقسیم کار منظم از هر یگان اجرایی، نسبت به دستگیری فعالان و محرکان بلوا، لیستی از سوژه‌ها و آدرس سکونت آنها تهیه شده بود تا به‌محض دریافت دستور، به‌دستگیری آنان اقدام شود و سپس دستگیرشدگان به پادگان باغشاه اعزام شوند و از آنجا در گروه‌های ۹۰ نفری، به نمایندگان نیروی هوایی در فرودگاه‌های مهرآباد و دوشان‌تپه تحویل داده شوند. پس از دستگیری موج اول، در موج دوم، رهبران انقلاب به زندان قصر تحویل داده شوند. مقصد تمامی افراد دستگیر شده، فرودگاه جزیره سیری در خلیج فارس بود. از جمله افراد سرشناسی که باید دستگیر می‌شدند، امام خمینی، آیت‌الله طالقانی، مهدی بازرگان نخست‌وزیر و هیئت دولت بودند. علاوه بر آن اعضای جبهه ملی، حزب ملت ایران، جامعه سوسیالیست‌ها، روحانیونی چون: باهنر، مفتح، مهدوی کنی، کروبی، هادی غفاری، حتی شعرا و نویسندگان و البته اعضای سازمان‌های دست چپی همچون فرخ نگهدار، قریشی و...، جزو دستگیرشدگان بودند. طرح قرار بود که با دستگیری عده زیادی، خاتمه یابد....»

■ روایتی از شکست کودتای خونین

به‌رغم تمامی تدابیر هایزر و فرماندهان نظامی وقت، اجرای عملیات کورتاژ ناممکن گشت و از این رهگذر، کاری‌ترین ضربه به حکومت شاه وارد آمد. بدنه ارتش به رغم صدور اعلامیه حکومت نظامی، خیابان‌ها را ترک نکردند. به نظر می‌رسد که ژنرال امریکایی، زودتر از بقیه به عدم امکان کودتا واقف شد، چه اینکه پیش از انجام آن تهران را ترک گفت! سرهنگ کیخسرو نصرتی رئیس وقت پلیس تهران، در روز دوم اسفند ماه ۵۷ و در مصاحبه با روزنامه اطلاعات، شکست کودتا را به ترتیب پی‌آمده روایت کرده است:

«دستور رحیمی آن بود که پس از اعلام حکومت نظامی در ساعت چهار ونیم بعدازظهر روز شنبه ۲۱ بهمن ماه، نیروهای پلیس اقدام به سنگرگیری کنند. از دستورات و قرائن آشکار بود که کودتایی در شرف تکوین است و این کودتا قرار بود، در نیمه‌های شب ۲۲ بهمن انجام گیرد. دستور رحیمی به پلیس تهران آن بود که نیروهای پلیس و ارتش هر جنبنده‌ای را که در روز یکشنبه ۲۲ بهمن در خیابان‌ها مشاهده کردند، به گلوله ببندند! سرلشگر محمدجواد مولوی رئیس پلیس تهران، این موضوع را با من در میان گذاشت و اظهار نگرانی کرد. زیرا وی از مدت‌ها قبل، از حکومت شاه روی گردان شده بود و اعلامیه‌هایی را که از طرف نیروهای مخالف شاه منتشر می‌شد، به دقت مطالعه می‌کرد. من که از دو سال قبل در شهربانی کل کشور، مخفیانه به نفع نهضت ملی ایران فعالیت می‌کردم، درصدد بودم تا در زمان مقتضی به نفع مردم وارد عمل شوم. دستور آن روز رحیمی مرا تکان داد و دیگر تأمل را جایز ندانستم و با توافق سرلشگر مولوی، فرماندهی عملیاتی را که قرار بود به وسیله کلانتری‌های ۱۳، ۱۶ و ۱۷ انجام شود، به عهده گرفتم. دستور رحیمی این بود که افراد پلیس در شب ۲۱ بهمن ماه، در ساختمان‌های مرتفع سنگرگیری نمایند و با اعلام بعدی و رسیدن نیروهای نظامی، وارد عملیات شوند. هدف از انجام عملیات این بود که اولاً این مواضع را از سنگرگیری احتمالی چریک‌ها حفظ کنیم و ثانیاً از همانجا، مردم را در خیابان‌ها به گلوله ببندیم. ظاهراً قرار بود که واحدهای زرهی ارتش نیز، از پادگان‌های خود خارج شوند و پس از درهم شکستن مقاومت مردم، مواضع حساس را اشغال کنند. اما در روز شنبه ۲۱ بهمن ماه، پس از اعلام حکومت نظامی در ساعت چهار ونیم بعد از ظهر، مردم به خانه‌های خود نرفتند و تلفن کلانتری‌ها مرتباً زنگ می‌زد و از من کسب تکلیف می‌کردند که در مقابل جمعیت به چه عملی باید دست بزنند؟ موقعیت خوبی بود. به تمام روسایی که تلفن کردند، گفتم: اوضاع شهر وخیم است و پلیس را یارای مقابله با مردم نیست و برای آنکه کشته نشوید، بهتر است که کلانتری‌ها را تخلیه کنید. اغلب کلانتری‌ها، مطابق دستور ما رفتار کردند و پس از اولین برخورد با جمعیت، ساختمان‌ها را تخلیه کردند و مردم توانستند این اماکن را تسخیر و به سلاح‌ها دسترسی پیدا کنند. به این ترتیب، کودتاچیان با مشکل بزرگی روبه‌رو شدند. در آن شب، تهران صحنه نبرد شده بود! سربازان فرمانداری نظامی، از مقابل مردم می‌گریختند و شهر به تصرف نیروهای مسلح مردمی درآمده بود. پس از تخلیه کلانتری‌ها درنگ را جایز ندانسته، به طرف دانشکده پلیس حرکت کردم، تا با حیله‌ای این محل را - که واحدهای ارتشی در ارتفاعات آن سنگربندی کرده بودند- تسلیم مردم نمایم. ساعت پنج صبح با افراد تحت اختیار خود، به دانشکده پلیس رسیدیم و بلافاصله دستور دادم که پرچم سفید صلح را بر فراز ساختمان بالا ببرند. پاسبانی مأمور این کار شد و به محض آن که پرچم را آویخت، مورد اصابت گلوله واحدهای ارتش قرار گرفت و از طبقه چهارم به پایین سرنگون شد! چون بیم زد و خورد با نیروهای ارتشی می‌رفت و عده ما در مقابل آنان قلیل بود، با زحمت زیاد خود را از مقابل نیروهای ارتشی کنار کشیده و سلاح‌های سنگین را در دانشکده گذارده و آن محل را ترک کردیم و از آن پس متواری شدیم....»

■ کلام آخر

شکست کودتای هایزر در واپسین ساعات حکومت رژیم پهلوی، به مثابه نمادی برای شکست کودتاهای بعدی، تا دهه‌های متوالی بود. چه اینکه پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز، کودتاهایی از سوی کارفرمایان ژنرال به دیگر عناصر و جریانات سفارش داده شد که تیر همه آنها به سنگ خورد! گو اینکه در این سرزمین و برای مدت‌های مدید، کودتا اثر نخواهد کرد، چراکه مردم در صحنه هستند و تا هنگامی که باشند، در بر همین پاشنه خواهد چرخید. دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران در تحلیلی، علت بی‌فرجامی کودتای هایزر را، این چنین باز می‌گوید:

«نکته قابل توجه، نحوه تعأمل بدنه ارتش با حرکت انقلاب اسلامی است. اگرچه فرماندهان ارشد ارتش در هماهنگی با هایزر در اندیشه خونریزی و کشتار مردم بودند، اما مسلماً در بدنه ارتش حرکت معکوسی وجود داشت که هر روز بر شدت و گستره آن افزوده می‌شد. اشاراتی که هایزر در خاطرات خود به نحوه رفتار همافران با مستشاران نظامی امریکا در پایگاه هوایی اصفهان می‌کند، گوشه‌ای از این واقعیت را به نمایش می‌گذارد: پیام دیگر، حکایت از بروز مشکلات و حوادث بیشتری در پایگاه خاتمی می‌کرد. وقتی که افراد ما پایگاه را ترک می‌کردند، همافران آنها را بازرسی کرده بودند تا مبادا وسیله یا قطعه‌ای همراه خود ببرند... وجود این روحیه در بین قشری از نیروهای ارتش که عمدتا دوره‌های آموزشی خود را در امریکا گذرانده و از حقوق و مزایای بهتری نسبت به دیگر نیروهای ارتشی برخوردار بودند، حاکی از عمق نفوذ تفکر، اندیشه و انگیزه‌های انقلابی به درون بدنه ارتش در آن هنگام است... به طور کلی خاطرات هایزر می‌تواند، گوشه‌هایی از عظمت انقلاب اسلامی را به ویژه برای نسل‌هایی که خود از نزدیک شاهد این واقعه بزرگ نبوده‌اند، به تصویر کشد. زیرا نشان می‌دهد امریکا هرآنچه در توان داشت، برای سد کردن راه انقلاب به کار گرفت، اما در نهایت شکست خورد....»

> شکست کودتای هایزر در واپسین ساعات حکومت رژیم پهلوی، به مثابه نمادی برای شکست کودتاهای بعدی، تا دهه‌های متوالی بود. چه اینکه پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز، کودتاهایی از سوی کارفرمایان ژنرال به دیگر عناصر و جریانات سفارش داده شد که تیر همه آنها به سنگ خورد! گو اینکه در این سرزمین و برای مدت‌های مدید، کودتا اثر نخواهد کرد، چراکه مردم در صحنه هستند و تا هنگامی که باشند، در بر همین پاشنه خواهد چرخید

روبرت داج هایزر در گفت‌وگو با تنی چند از همتایان خویش

> به‌رغم تمامی تدابیر هایزر و فرماندهان نظامی وقت، اجرای عملیات کورتاژ ناممکن گشت و از این رهگذر، کاری‌ترین ضربه به حکومت شاه وارد آمد. بدنه ارتش به مردم پیوستند و آنان نیز به‌رغم صدور اعلامیه حکومت نظامی، خیابان‌ها را ترک نکردند. به نظر می‌رسد که ژنرال امریکایی، زودتر از بقیه به عدم امکان کودتا واقف شد، چه اینکه پیش از انجام آن تهران را ترک گفت!

گزارش یک

زهرا چیذری

حریم حجاب و عفاف بیماران زن، معطل اجرای قانون انطباق

کمبود پزشک و کادر درمان زنان موجب شده است در بسیاری از مراکز درمانی به خصوص در شهرستان‌ها بیماران زن زیر دست کادر درمان مرد بروند!

«یکی از نگرانی‌هـای مهم زنان عفیفـه جامعه از هر قشـری، حفظ‌نشـدن حریم حجـاب و عفاف و کرامت آنـان در محیط‌های درمانی اسـت، این پرسش‌ها مطرح می‌شود: به راستی طرح انطباق که سال‌هاست مصوبات بالادستی و آیین‌نامه‌های خوبی بـرای آن ایجاد شـده یا تولیـد لباس‌های پوشیده که می‌گویند طراحی شده، در اجرا به کجا رسیده است؟ نظارت در این زمینه کجاست؟» این بخشی از سخنان دکتر زهرا موحدنیا یکی از بانوانی است که در دیدار اقشار مختلف زنان با رهبری یک بار دیگر مسئله پزشکان هم‌جنس را مطرح کرد. دسترسی به پزشک هم‌جنس از نخستین حقوق هر بیماری در اقصی نقاط دنیاسـت؛ حقی بدیهی و اولیه کـه دولت‌هـای توسـعه‌یافته اقتصادی با تربیت کافی پزشکان زن در تخصص‌های مختلف در تأمین این حق برای زنان کوشیده‌اند؛ حقی که وزارت بهداشت به رغم تکلیف قانون «انطباق امور اداری و فنی مؤسسـات پزشـکی با موازین شرع مقدس» مصوب سال ۷۷، به تحقق آن پایبند نبوده و نتوانسته است در سطح تمامی شهرستان‌های بالای ۱۰۰هزار نفر جمعیت زمینه احقاق آن را برای بانوان مسـلمان کشـور فراهم کند، این در حالی است که بر اساس اصل ۲۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین کند.

زن، انسانی با نقش‌های مهم در جامعه است؛ نقش‌هایی که برای ایفای هر کدام از آنها به بهترین شـکل، نیاز به مؤلفـه‌ای مهم به نام سـلامتی جسـمی و روحی دارد. شـاید برای شـما هم پیش آمده کـه به خاطر عدم‌دسترسی به پزشک خانم مجبور باشید به آقایان مراجعه کنید، البته کمبود پزشک متخصص خانم در شهرستان‌ها به قدری اسـت که حق انتخاب پزشک خانم برای زنان به یک رؤیا تبدیل شده است؛ کمبودی که پزشـکان متخصص زن را نیز در ایفای نقش‌های پراهمیت مادری و همسری دچار مشکل کرده است.

کمبود متخصص زن

مدت زیادی است مشـکل دسترسـی ناعادلانه به پزشک متخصص در اسـتان‌های مختلف کشور در حوزه بهداشت و درمان مطرح است؛ معضلی که عاملی شده است بانوان ایرانی در حدود ۴۱۰شهرستان کشور با مشکل دسترسی به پزشک زن روبه‌رو باشند.

بر اسـاس آمارهای سازمان نظام پزشـکی، در حال حاضر حـدود ۶هزار و ۱۰۰متخصص و فوق‌تخصص زنان در کشـور فعالیت دارند. این به معنای آن است که به ازای هر ۷هـزار‌زن ایرانی، فقط یک متخصص زنان وجود دارد. نگاهی به نقشه توزیع این متخصصان در کشور نشان‌دهنده دسترسی پایین تعداد زیادی از شهرسـتان‌های کشور به پزشـک متخصص زنان است. به عبارت دیگر در حدود ۹۱شهرستان، پزشک متخصص زنان ندارند.

همچنین متخصصان رشته اورولوژی در زمینه درمان بیماری‌های دستگاه ادراری و کلیه در مردان و زنان فعالیت دارند. طبق اعلام سـازمان نظام پزشکی، در حال حاضر حدود هزار و ۱۰۰متخصص اورولوژی در کشور وجود دارد. سرانه پزشکان متخصص اورولوژی در ایران را به یک‌سوم کشورهای اروپایی رسانده است. این وضعیت باعث شده است ۲۳۸شهرستان کشور از داشتن متخصص اورولوژی محروم بمانند.

این رشـته تخصصی نقش مهمی در پیشـگیری از ناباروری زنـان دارد. به گفته محققـان، عفونت‌های ادراری در زنـان، همزمان با مجـاری ادراری، دهانه رحم را نیز می‌تواند درگیر کنـد. از طرفی در صورت درگیرشـدن مادر با این عفونت‌ها انگیزه و احتمال بارداری سالم و کم‌خطر نیز کاهش می‌یابد.

تجربه‌های ناخوشایند

زهرا زن ۳۴سـاله‌ای اسـت کـه در مطـب یکی از سونوگرافی‌های مرد نشسـته و منتظر است نوبتش برسد. او می‌گوید: «سـونوی داخلی دارم اما به علت اینکه نتوانستم از مطب سونوگرافیست‌های زن نوبت بگیرم و قول دو ماه آینده را به من دادند، مجبور شدم به پزشک آقا مراجعه کنم.»

نازیلا یکی دیگر از زنان یاسـوجی است که سونوی دیگری داشت، از سختی‌های دوران زایمانش می‌گفت که مجبور شـده بود به مطب پزشـکان مرد مراجعه کند و به دلیـل کمبود سونوگرافیسـت‌های زن در یاسوج سونوی خود را در مطب یک پزشک مرد انجام داده بود.

نازیلا ادامه داد: «در برخی از این مطب‌ها پزشکان مرد دستیار خانم هم دارند اما لحظه رویارویی با پزشک مرد خجالت می‌کشـیم و بسـیاری از زنـان ترجیح می‌دهند کمتر سونو انجام دهند.»

تعداد خانم‌هایی که در یاسوج برای انجام سونوگرافی به مطب‌ها و مراکـز درمانگاهی مراجعـه می‌کنند، بسیار زیاد است، در عین حال پزشک سونوگرافیست در یاسوج کم است و مراجعه‌کنندگان زن یا از انجام سـونوگرافی صرف‌نظر می‌کنند یا به سختی راضی می‌شوند یک پزشک مرد آنها را سونوگرافی کند.

این در حالی است که بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت در پاسـخ به پرسشـی دربـاره انجام سـونوگرافی زنان از سـوی پزشـکان مرد توضیح داده بود که در بیمارستان‌های دولتی بیمارستان‌ها موظف شده‌اند «قانون انطباق» رعایت شود و خدمات خانم‌ها تا جای ممکن از سوی خانم‌ها ارائه شود.

اما سؤال این اسـت که آیا زمینه‌های اجرای «قانون انطباق» و رعایت بدیهی‌تریـن حقوق زنان در حوزه بهداشت و درمان فراهم است؟

حق نادیده‌گرفته‌شده سلامت زنان

«همانگونه که مسـتحضرید در حـال حاضر برخی آقایان در برخی مراکز درمانی به عنوان کادر تخصصی یا غیرتخصصی (اعم از پزشـک متخصص یا دستیار و کارورز، پرستار، تکنیسـین، خدمه) در بخش‌های مرتبط با امور زنان و زایمان مشغول کار هستند. این موضوع، عـلاوه بر مغایرت با موازین شـرع و اخلاق، مشـکلات و سـختی‌هایی را برای بانـوان محترم و خانواده‌های آنان به وجود آورده و در مواردی به ورود آسـیب‌های روحی و روانی منجر شـده است.» این بخشی از نامه انتقادی غلامعباس ترکی در خصوص حقوق بهداشتی زنان، خطاب به وزیر بهداشت است.

معاون حقوق عامه دادسـتان کل کشـور در بخش دیگری از این نامه می‌افزاید: «بر این اساس و با عنایت به احکام و ارزش‌های مسلم دینی و مؤلفه‌های اخلاقی حاکم بر فرهنگ و هویت ایرانی- اسـلامی و با توجه به لزوم رعایت هنجارهـای اجتماعی و خانوادگی در جامعه- و در اجرای ماده ۲۹۰ «قانون آیین دادرسی کیفری» و تکالیف نظارتی و قانونی دادسـتانی کل کشور در امر صیانت از حقوق عامه و به منظور حفظ حرمت و حریم خصوصی بانوان محترم کشور و صیانت از حقوق شهروندی، دستور فرمایید.»

> فشار کاری بالای دستیاران پزشکی(رزیدنت‌ها) را می‌توان مهم‌ترین عامـل کاهش محبوبیت تحصیـل در رشـته‌های تخصـص پزشـکی برشـمرد؛ فشـاری که تحمل آن بـرای بانوان دسـتیار سـنگین‌تر از مردان اسـت. این فشار کاری که خود ناشـی از کمبود پزشـک است، باعث تشـدید کمبـود در این حـوزه، به ویژه در بخـش پزشـکان متخصـص زن می‌شـود

دسترسی ناعادلانه بانوان به پزشک زن

«در برخی رشـته‌ها مثـل پزشـکی در برخی نقاط کشور مخصوصاً شهرستان‌ها و مناطق محروم کمبود پزشک داریم و در برخی مناطق محروم شاهد هستیم پزشک متخصص زن در تخصص‌هایی مثل اورولوژی و رادیولوژی برای خدمات‌رسانی به بانوان وجود ندارد، در حالی که حتماً باید از پزشک متخصص زن در آن رشته برای بانوان استفاده شود.» این اظهارات مجتبی یوسفی، نماینده مردم اهواز، باوی، حمیدیه و کارون در مجلس شـورای اسـلامی در گلایه از دسترسی ناعادلانه بانوان به پزشک خانم است.

فشـار کاری بالا، مانع تحصیل تخصص‌های پزشکی

«در عین نیاز مبرم نظام سلامت به جنس لطیف و شفیق و کارآمد زن، گویا توجهی به ساختار وجودی و خلقت او، نقش و حق همسری و مادری او و در یک کلام، خانواده‌محوری نمی‌شود. با این اوصاف بانویی که به دنبال حفظ و تشـکیل خانواده و فرزندآوری است، عملاً از چرخه رقابت این عرصه و کرسی‌های هیئت علمی باز می‌ماند.» این بخشـی از سخنان خانم دکتـر زهرا موحدنیـا، یکی از هـزاران مادر پزشکی است که مصائب شغلی پزشکی را همزمان با ایفای نقش همسـری و مادری متحمل شده‌اند و اکنون به دنبال اصلاح ریشـه‌های این تعارض و تبعات آن هستند.

فشار کاری بالای دسـتیاران پزشکی(رزیدنت‌ها) را می‌توان مهم‌ترین عامـل کاهش محبوبیت تحصیل در رشته‌های تخصص پزشـکی برشمرد؛ فشاری که تحمل آن برای بانوان دسـتیار سـنگین‌تر از مردان است. این فشار کاری که خود ناشی از کمبود پزشک است، باعث تشـدید کمبود در این حوزه، به ویژه در بخش پزشکان متخصص زن می‌شود.

این چرخه معیوب با ساعات کاری بالا باعث شده است اگر خانمی قصد ادامه تحصیل در رشته‌ای تخصصی داشـته باشـد، بین فعالیت اجتماعی درمانی خود و نقش همسری و مادری یکی را انتخاب کنـد، هزینه گزافی بپردازد و در برخی موارد نیز متأسـفانه تا مرز افسـردگی و خودکشی نیز پیش برود.

برای مثال در رشته‌های تخصصی مهم و مادری مانند جراحی و ارتوپدی، دسـتیاران پزشـکی باید حدود ۵۴۰ساعت در ماه در بیمارستان حضور داشته باشند و بار اصلی درمان بیماران را به دوش بکشند، آن هم در شرایطی که باز به علت کمبود پزشک استادان بخش در بیمارستان و بر بالین بیماران حضور ندارند.

این ساعات کار بالا در رشته اختصاصی بانوان، یعنی زنان و زایمان به طور متوسط به ۴۴۵ساعت در یک ماه می‌رسد. این ساعات کاری بالا و عدم‌انعطاف باعث شده است در شرایطی که کشور به پزشک نیاز دارد، تمایل به تحصیل در این رشته‌ها کاهش یابد.

«وزارت بهداشت» مسئول اصلی کمبودها

پس از انقلاب اسـلامی با ادغـام وزارت بهداری در دانشکده‌های پزشکی و تشـکیل «وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشـکی» زمینـه افزایش تربیت پزشکان ایران فراهم شـد، با وجود این ظرفیت‌های پذیرش دانشجویان دختر در رشته پزشکی متناسب با جمعیت و نیز شرایط جسـمی و روانی زنان کشور و متقاضیان دختر توسـعه کمی و کیفی داده نشده است.

با توجه به سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری، تولیت نظام سلامت شامل سیاستگذاری‌های اجرایی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، ارزشیابی و نظارت باید از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام گیرد. از طرفی وزارت بهداشت خود بزرگ‌ترین ارائه دهنده خدمات بهداشتی-درمانی و از طرف دیگر نیز بزرگ‌ترین تأمین و تربیت‌کننده نیروی انسـانی ارائه‌کننده این خدمات است. بر همین اساس آشکار است که متولی احقاق حق دسترسی بانوان به پزشک زن تکلیف قانونی این وزارتخانه است؛ تکلیفی قانونی و شرعی که وزارت بهداشت با عدم‌برنامه‌ریزی صحیح، از تأمین و توسعه زیرساخت‌های آموزشی متناسب با رشد جمعیت و نیز سـالمندی آن نتوانسته است آن را به طور عادلانـه اجرایی کند و بـا تولید چرخه‌ای معیوب همین شرایط فعلی تربیت پزشکان زن را نیز با مشکلات عدیده روبه‌رو کرده است؛ مشکلاتی که اگر با جذب کافی استاد و دانشجو به ویژه در آموزش پزشکان زن مورد توجه قرار نگیرد، نمی‌توان ساعت کاری مناسب و انعطاف‌پذیر از نظام آموزش پزشکی کشور انتظار داشـت و این چرخه معیوب همچنان مانعی بر سر راه احقاق حقوق بهداشتی- درمانی زنان جامعه اسلامی ایران خواهد بود.

گزارش ۲

«تربیت پزشک زن» واجب کفایی است

مسئله افزایش تربیت پزشکان در کشور جزو اولین مواردی بود که پـس از انقلاب فرهنگی مورد توجه قـرار گرفت. در ایـن بین اهمیت تربیت پزشکان زن با توجه به محتوای اسلامی انقلاب نیـز افزایـش یافت و اکنون پزشـکی به عنوان یکـی از چهار رشـته پرطرفدار بین دختران به حساب می‌آید، اما متأسفانه میزان این تربیت به قدری نبوده است که پاسخ کافی به نیاز بانوان بدهد؛ مسـئله‌ای که رهبر معظم انقلاب نیز در دیدار اخیر بانوان به آن اشـاره داشتند.

مقام معظم رهبری در بخشی از بیانات خود با اشاره به معضلات شغلی بانوان پزشک و نیز سلامت زنان تأکید داشتند: «حتی در بعضی از مشاغل که برای زنان واجب کفایی است، مثل پزشکی. پزشکی زنان واجب است تا حدی که پزشـک زن به قدر کفایت وجود داشـته باشـد، باید زن‌ها پزشـکی بخوانند. خب حالا ممکن اسـت یک وقتی این واجب کفایی [تعارض پیدا کند] با مسئله خانه‌داری یا فرزندآوری یا اسـتراحت‌ها و مرخصی‌هایی که بـرای یک زن خانه‌دار لازم است یا ساعات کاری که او بتواند کار را انجام بدهد و مثلاً به کار خانه هم برسد، اگر چنانچه در این زمینه‌هـا تعارضی به وجود آمد، مسـئولان کشور هستند که بایستی برای این فکر کنند، یعنی آن‌قدر تعداد را افزایش بدهنـد که اگر چنانچه این معلم که مثلاً فرض کنید بایستی در هفته پنج روز در مدرسه شرکت کند، من باب مثال چهار روز می‌تواند شرکت کند، خلأ به وجود نیاید، معلم دیگری وجود داشته باشد که آن خلأ را پر کند، همینطور مسئله پزشکی.» این بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با اقشـار مختلف بانوان حاکی از اهمیت بسیار بالای تربیت پزشک زن در جامعه اسلامی است؛ اهمیتی که تنها ناظر بر سلامت زنان جامعه نیست بلکه زمینه سلامت جسمی و روانی پزشـکان زن را نیز فراهم می‌کند که بدون اضطراب به امـور خانوادگی خود مانند ازدواج، همسرداری، فرزندآوری و فرزندپروری بپردازند و زندگی متعادلی را تجربه کنند.

میزان تربیت پزشکان زن پاسخگوی تقاضای بانوان نیست

پس از انقلاب اسـلامی با ادغـام وزارت بهداری در دانشکده‌های پزشکی و تشـکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشـکی، زمینـه افزایش تربیت پزشـکان ایران فراهم شـد. همچنین بـا افزایش دانش‌آموزان دختر تقاضای ورود دختران به تحصیل در رشـته‌های پزشـکی نیز روزبه‌روز افزوده شـد. در آزمون سراسـری امسـال از ۴۸۵هزار و ۳۵ نفر متقاضی در گروه آزمایشی تجربی، ۳۱۸هزار و ۸۱۱ نفر آنها زن و مابقی را مردان تشـکیل می‌دادند، به عبارت دیگر، زنان با ۶۶درصد بیشـترین داوطلبان این گروه آزمایشی بودند، با وجود این ظرفیت‌های پذیرش دانشجویان دختر در رشته‌پزشکی متناسب با جمعیت زنان کشور و متقاضیان دختر توسعه کمی و کیفی داده نشده است.

در حال حاضر بانوان ۳۱۰شهرستان بالای ۵۰هزار نفر جمعیت، هیچ‌گونه دسترسـی‌ای به متخصص جراحی عمومی زن ندارند. این وضعیت متأسفانه در مرتبط‌ترین رشته مربوط به زنان یعنی تخصص زنان و زایمان نیز مشـهود اسـت، به طـوری که ۹۱شهرسـتان نیز از دسترسـی به پزشـک زنان زایمان محروم هسـتند، این در حالی است که در جامعه اسـلامی حق بانوان اسـت که برای درمان خود به پزشک هم‌جنس مراجعه کنند و هیچ‌گونه خدشـه‌ای به حریم عفـاف آنـان در محیط‌های بهداشتی و درمانی وارد نشود.

«تربیت کافی پزشک زن» مطالبه‌ای قدیمی

«در رشته‌پزشـکی، بنـده بارها گفتـه‌ام به همان تعدادی که پزشک مرد داریم، پزشک زن لازم داریم. حالا مسئله فقط مسئله زایمان و بیماری‌های زنان که نیست. زنان هم به انواع و اقسام بیماری‌هایی که مردان می‌گیرند، مبتلا می‌شـوند. ما باید به قدری پزشک زن در جامعه داشته باشیم که هر زن، برای مراجعه به پزشـک، هیچ احتیاجی به مرد نداشـته باشـد.» این بیانات رهبر معظم انقـلاب مربوط به سال ۷۲، یعنی ۳۰سال پیش است. سابقه این مطلب نشان از قدمت مطالبه تربیت کافی پزشک خانم از وزارت بهداشت از سـوی رهبر معظم انقلاب است؛ مطالبه‌ای که زمینه تحقق بخـش مهمی از حقوق بانوان را در جامعه اسلامی فراهم می‌سازد؛ مطالبه‌ای که به رغم افزایش سـرانه پزشـکان پس از انقلاب اما با سـرعت و تعداد نامناسـب، همچنان از سوی وزارت بهداشـت و آموزش پزشکی به عنوان متولی تربیت پزشکان محقق نشده اسـت؛ سوءمدیریتی که باعث شده هم بانوان از حقوق اولیه و بدیهی خود برخوردار نباشـند هم از اسـتعداد سرشار دختران ایران در تحصیل علم طب در راسـتای پاسخگویی به نیاز بانوان جامعه بهره‌برداری عادلانه و صحیحی صورت نگیرد.

دریچه

آیا پزشک واقعاً محرم است؟

باور عمومی در بین مردم این است که پزشکان محرم هستند و در هر شرایطی مراجعه زنان به پزشکان مرد مشکلی ندارد، این در حالی است که بررسی نظر مراجع در این خصوص با این باور عمومی مغایرت دارد.

مدت زیادی است که معضل دسترسـی ناعادلانه به پزشک متخصص در اسـتان‌های مختلف کشـور در حوزه بهداشت و درمان مطرح است؛ معضلی که عاملی شـده است تا بانوان کشور در حدود ۴۱۰ شهرستان با مشکل دسترسی به پزشک زن روبه‌رو باشـند. گسـتردگی ابعاد این موضوع باعث شـد دادسـتانی کل کشـور جهت احقاق حقوق عامه زنان به این موضوع ورود کند.

بر اساس اصل ۲۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، دولت موظف اسـت حقوق زن را در تمام جهات بـا رعایت موازین اسلامی تضمین کند؛ موضوعی که در نامه اخیر معاون حقوق عامه دادستان کل کشـور خطاب به وزیر بهداشت هم به آن اشاره کرده و این مسـئله را به عنوان یکی از مصادیق حقوق عامه و حقوق شهروندی، به شـمار آورده است. از سوی دیگر از نگاه شرعی نیز موضوع محرمیت پزشکان امری نیست که به معنای محرمیت مطلق باشـد و این مسـئله شامل موارد اضطرار می‌شود.

اتفاق نظر مراجع بر دسترسی کافی بانوان به پزشک زن

بررسی نظرات مراجع تقلید از گذشته تاکنون حاکی از جواز مراجعه به پزشـک مرد تنها در موارد ناچار است. این موضوع خود بیان می‌کند که حکومت اسـلامی باید زمینه دسترسی به پزشک زن را به نحوی فراهم کند که حالات اجباری برای بانوان در مراجعه به پزشـک نامحرم به وجود نیاید. در ادامه نظرات مراجع را عیناً مرور می‌کنیم.

-امام خمینی(ره)

سـؤال: حکم مراجعه زن به پزشـک مـرد یـا رادیولوژی، سـونوگرافی، تزریقات و جراحی زنان از سوی مردان با وجود پزشک زن چیست؟

پاسخ: اگر ضرورت دارد مراجعه به مرد مانع ندارد، ولی بدون ضرورت با وجود دکتر زن به مرد مراجعه نکنند. (استفتائات، ج۳، ص۲۷۹، س۸۴ و ۸۵)

- آیت‌الله بهجت

در مواردی که مسـتلزم لمس و نظر محرم است تا به مرحله ضرورت نرسیده است، جایز نیست.

(مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید، ج۱، ص۱۸۳)

(استفتائات، ج۳، ص۱۸۰، با استفاده از س ۳۹۶۱، ۳۹۶۴)

- آیت‌الله سیستانی

اگر مسـتلزم نگاه یا لمس حرام اسـت با بودن متخصص زن جایز نیست، مگر اینکه به متخصص زن در انجام صحیح کار اعتماد نباشد.

(مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید، ج۱، ص۱۸۴)

- آیت‌الله مکارم‌شیرازی

در صورتی که پزشک هم‌جنس به قدر کافی وجود داشته باشد و احساس ضرورتی به غیر هم‌جنس نشود به غیر هم‌جنس در جایی که مستلزم نظر و لمس حرام است، جایز نیست.

(مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید، ج۱، ص۱۸۴)

- آیت‌الله نوری‌همدانی

در مواردی که مسـتلزم لمس و نظر حرام اسـت تا به مرحله ضرورت نرسیده است، جایز نیست.

(توضیح‌المسائل، ص۴۸۲، با استفاده از م۲۴۳۷ و ۲۴۳۸)

- آیت‌الله وحید خراسانی

اگر زن ناچار باشد برای معالجه به مرد نامحرم مراجعه کند و مرد هم برای معالجه ناچار باشد، او را نگاه کند و دست به بدن او بزند، جایز است.

(توضیح المسائل، ص۶۶۷، م۲۵۰۵)

- رهبر معظم انقلاب

سـؤال: آیـا مراجعه زنـان به پزشـک مرد کـه متخصص بیماری‌های زنان است، در صورتی که تخصص او از پزشکان زن بیشتر باشد یا مراجعه به پزشک زن مشقت داشته باشد، جایز است؟

پاسـخ: اگر معاینه و درمان منوط به نظر و لمس حرام باشد، جایز نیست به پزشک مرد مراجعه کنند، مگر در صورتی که مراجعه به پزشـک زن حاذق و متخصص غیرممکن یا خیلی سخت باشد.

همچنین آیت‌الله دکتر لطـف‌الله دژکام، نماینده مقام معظم رهبری در اسـتان فارس و امام جمعه شـیراز و عضو کمیته ملی اخلاق بالینی وزارت بهداشـت معتقد است: بیان جمله «پزشک محرم است» از لحاظ شـرعی عوامانه است و جمله درستی نیسـت. در واقع در موارد ضرورت این حکم برداشته می‌شود و در آن شرایط خاص بیمار نیازی به مراعات محرم و نامحرمی نیست.

تربیت کافی پزشک زن، زمینه‌ساز تحقق شرع

سـؤال: با توجه به مراجعه زنـان به برخی پزشـکان مرد و آثار مترتـب بر آن، آیا بـر زنانی که اسـتعداد یادگیری علوم پزشکی مربوط به زنان را دارند، واجب اسـت که این علوم را یاد بگیرند؟

پاسخ: یادگیری در حد رفع نیازهای ضروری، واجب کفایی است.

این حکم رهبر معظم انقلاب، حاکـی از ضروری‌بودن تربیت پزشکان زن به حد کفایت در پاسخگویی به نیازهای بهداشتی و درمانی بانوان کشور است.

ایشـان همچنین در این زمینه در دیداری با مسئولان حوزه سـلامت در دهه ۷۰ بیان می‌دارند: «در رشته‌پزشـکی، بنده بارها گفته‌ام، به همان تعدادی که پزشک مرد داریم، پزشک زن لازم داریم. حالا مسئله فقط مسئله زایمان و بیماری‌های زنان که نیست. زنان هم به انواع و اقسام بیماری‌هایی که مردان می‌گیرند، مبتلا می‌شوند. ما باید به قدری پزشک زن در جامعه داشته باشیم که هر زن، برای مراجعه به پزشک، هیچ احتیاجی به مرد نداشته باشد.»

وزارت بهداشـت، درمان و آموزش پزشـکی به عنوان متولی اصلی حوزه سـلامت و نیز آموزش پزشکی مخاطب اصلی در تحقق بخشیدن به مهم‌ترین مسئله شرعی در بخش بهداشت و درمان است که باید با نیازسنجی و برنامه‌ریزی صحیح، زمینه تربیت پزشکان زن را در تمامی رشته‌های پزشکی عمومی و تخصصی فراهم کند.

گزارش

حوریه ملکی

آذربایجان غربی رتبه نخست کمترین بیکار در ایران

موضوع ایجاد شغل و چرخیدن چرخ‌های اقتصاد یکی از مهم‌ترین نیازهای ایران به شمار می‌آید. بر همین اساس یکی از مشکلات تمام استان‌ها بیکاری‌های موجود در آنهاست که در همین راستا ارتقای شاخص‌های اشتغال به ویژه در بخش‌های مختلف اقتصادی نیاز مبرم آنها به شمار می‌آید که می‌تواند موتور محرک و توسعه محور باشد. در بین استان‌ها، آذربایجان غربی در سال‌های گذشته این دغدغه را داشت که جوانان فارغ‌التحصیل و جویای کارش چطور و کجا می‌توانند وارد بازار کار شوند و بالا بودن نرخ بیکاری و نبود فرصت‌های شغلی به درد بزرگی برای این منطقه تبدیل شده بود، اما حالا این استان با یک برنامه‌ریزی درست و جذب سرمایه به ویژه در بخش خصوصی توانسته است نرخ بیکاری خود را به ۵/۱ درصد برساند که رتبه نخست در بین تمام استان‌های ایران است.

پایین آوردن نرخ بیکاری با استفاده از اهرم‌های مختلف اقتصادی و ظرفیت‌های گوناگون بازار کار، مورد اهتمام همه دولت‌ها در دنیا بوده که در صورت پایین آمدن نیز آن را با افتخار بیان می‌کردند ولی این روند در دولت سیزدهم با بهره‌مندی از تلاش بخش دولتی، خصوصی و نهادهای مختلف به بار نشست و کاهش خوبی در نرخ بیکاری نه تنها در آذربایجان غربی بلکه در کل کشور داشتیم.

آذربایجان غربی یکی از استان‌های همواره درگیر با معضل بیکاری بود و در آمارهای مختلف سال‌های گذشته، اغلب در رده‌های پایین جدول اشتغال قرار داشت و دو رقمی بودن نرخ بیکاری در این استان به یک عادت تبدیل شده بود.

سال ۱۴۰۰ بود که آماری از شاخص فلاکت در کشور منتشر شد. در آن جدول، آذربایجان غربی در رده آخر قرار داشت که بیشترین میزان این شاخص ترکیبی از تورم و بیکاری بود.

با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تأکیدات رئیس‌جمهور مبنی بر ارتقای شاخص‌های اشتغال در کشور البته با آمارهای واقعی، حرکتی عظیم در استان‌های مختلف شکل گرفت تا نرخ بیکاری در مسیر نزولی قرار گیرد. این اقدام در آذربایجان غربی شتاب بیشتری داشت و آمارها روز به روز از بهبود وضعیت خبر می‌دادند.

■ نگاه ویژه به پروژه‌های نیمه تمام

یکی از مهم‌ترین اقداماتی که موجب شده است نرخ بیکاری در آذربایجان غربی پایین بیاید این است که بر اساس گزارش‌ها طی دو سال اخیر بیش از ۳هزار پروژه عمرانی نیمه تمام به بهره‌برداری رسیده است.

ضمن اینکه در سال جاری ۲۴۱ طرح عمرانی جدید در این استان آغاز شده که برای جبران نیازمندی‌ها در بخش‌های مختلف در کنار اتمام طرح‌های نیمه تمام قرار گرفته‌اند.

آن‌طور که استاندار آذربایجان غربی اعلام کرده، در سال گذشته نیز ۷۰۰ پروژه جدید طرح‌ریزی و اجرای آنها آغاز شده و علاوه بر آن با وجود محدودیت‌های اعتباری بیش از ۳هزار پروژه عمرانی نیمه تمام در دو سال گذشته در آذربایجان غربی به بهره‌برداری رسیده است.

محمدصادق معتمدیان با تأکید بر اینکه درصدد هستیم تا در دهه فجر امسال و هفته دولت سال آینده نیز تعداد دیگری پروژه نیمه تمام را به نتیجه رسانده و افتتاح کنیم، به تخصیص جدید اعتبارات عمرانی طی روزهای گذشته به دستگاه‌های اجرایی اشاره می‌کند و می‌گوید: «این استان از نظر میزان تخصیص صورت گرفته بین استان‌های مختلف کشور رتبه پنجم را در این دوره به خود اختصاص داد. ضمن اینکه در کنار اعتبارات استانی، باید دستگاه‌های اجرایی اهتمام ویژه‌ای برای اختصاص اعتبارات ملی از سوی وزارتخانه‌ها داشته باشند، چراکه بخش عمده اعتبارات به ویژه در حوزه عمرانی مربوط به این بخش است.»

وی با اشاره به اینکه در ماه‌های اخیر اقدامات خوبی در حوزه‌های مختلف استان با استفاده از اعتبارات ملی صورت گرفته است، می‌افزاید: «فقط در حوزه وزارت نیرو توانسته‌ایم در شمال و جنوب استان بیش از ۶ هزار میلیارد تومان طرح اجرایی کنیم.»

■ جذب سرمایه‌گذار بخش خصوصی

آخرین نتایج و آمار منتشره از مرکز آمار ایران «طرح نیروی کار سال ۱۴۰۲» نشان می‌دهد که آذربایجان غربی با نرخ بیکاری حدود ۵/۱درصدی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر، در بین استان‌های کشور کمترین نرخ بیکاری را کسب کرده است.

این نرخ در مقایسه با میانگین کشور یعنی ۷/۹ درصد، به میزان ۲/۸درصد کمتر است و در مقایسه با دوره مشابه در سال ۱۴۰۱ استان نیز ۲درصد کاهشی بوده است.

در همین رابطه رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی آذربایجان غربی با بیان اینکه نرخ مشارکت اقتصادی با همان نرخ فعالیت جمعیت بالای ۱۵ سال استان بر اساس آخرین نتایج مرکز آمار با ۴۵/۶ درصد موجب شده است رتبه چهارم را کسب کنیم، به «جوان» می‌گوید: «با توجه به اینکه میانگین این رقم در کشور ۴۱/۶ درصد است در مقایسه با آن به میزان ۴ درصد افزایش را در آذربایجان غربی داشته‌ایم.»

حسین سپهری با تأکید بر اینکه در شاخص نسبت اشتغال جمعیت بالای ۱۵ سال نیز بر اساس آخرین آمار منتشرشده با ۴۳ درصد رتبه دوم بین استان‌ها و در مقایسه با میانگین کشور یعنی ۳۸ درصد به میزان ۵درصد افزایش داشته است، ادامه می‌دهد: «روند عملکرد مثبت و رو به رشد، ناشی از اجرای سیاست‌های دولت مردمی و انقلابی سیزدهم و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده و فعال و بهره‌برداری از طرح‌های عمرانی و فعال کردن واحدهای تولیدی و معدنی راکد در استان طی دو سال اخیر بوده است.»

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی آذربایجان غربی نیز با ابراز خرسندی از کاهش نرخ بیکاری در استان طی چهار فصل متوالی سال گذشته می‌گوید: «این نرخ فقط در فصل زمستان بالای ۱۰ درصد بود و در باقی فصول نرخ یک رقمی را شاهد بودیم.»

علی دهقانی با بیان اینکه این کاهش با همراهی همه بخش‌های فعال در حوزه اقتصاد استان به دست آمده است، می‌افزاید: «در زمستان سال گذشته بیشترین کاهش نرخ بیکاری نسبت به زمستان سال ۱۴۰۰ مربوط به استان ما بود.»

در کنار این آمارها، دیگر آمارهای اقتصادی مرتبط با اشتغال نیز در آذربایجان غربی وجود دارد که نویدبخش روزهایی خوش برای این استان به ویژه در حوزه فرصت‌های شغلی است. آذربایجان غربی طبق گزارش مرکز آمار، سومین استان کشور در سهم اشتغال بخش خصوصی است و این در حالی است که طی سال‌های گذشته نرخ بیکاری در این استان حتی به ۱۸ درصد هم رسیده بود.

در این استان، سهم اشتغال بخش خصوصی به ۸۹ درصد می‌رسد در حالی که این رقم در متوسط کشوری حدود ۸۵ درصد است و نشان از حال خوب بخش خصوصی در حوزه سرمایه گذاری و سرمایه پذیری دارد که به اشتغال منجر می‌شود.

آبرسانی به ۴۰ روستای ایلام به همت خیرین

ایلام

هم اکنون آبرسانی به ۴۰روستای استان ایلام به همت خیرین آبرسان کشور در حال اجراست.

پرویز ناصری مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب ایلام گفت: با اجرای طرح‌های آبرسانی با «مشارکت خیرین آبرسان» جمعیتی افزون بر ۵هزار و ۴۲۱ نفر در استان از خدمات تأمین آب شرب پایدار برخوردار خواهند شد.

وی افزود: آبرسانی به ۴۰ روستای استان شامل احداث، توسعه، اصلاح و بازسازی شبکه‌های توزیع، با تأمین لوله پلی‌اتیلن با اقطار ۶۳ تا ۱۶۰ میلی‌متر پلی‌اتیلن از سوی خیر آبرسان کشور در حال اجراست.

این مسئول ادامه داد: خرید لوله‌های پلی‌اتیلن به متراژ ۶۲/۹ کیلومتر به ارزش ۴۰ میلیارد ریال از طریق خیر بنیاد نیکوکاری ابراهیمی (پدر آبرسان ایران) خریداری و اهدا شده که عملیات اجرایی آنها به صورت امانی و پیمانی در تمام روستاهای مصوب شده در حال انجام و بعضاً در تعدادی از روستاها خاتمه یافته است و مردم از آب آشامیدنی برخوردار شده‌اند. ناصری گفت: همچنین از سوی این بنیاد نیکوکاری، خدماتی جهت آبرسانی به روستاهای شهرستان‌های مهران، دهلران، ملکشاهی، دره‌شهر، چوار، هلیلان، سیوان، ایوان و ایلام انجام شده که امیدواریم تا پایان سال جاری از نعمت آب آشامیدنی سالم و بهداشتی برخوردار شوند.

وی تأکید کرد: این پروژه‌ها در جهت حل مشکل تنش آبی و تأمین تجهیزات مورد نیاز برای اجرای طرح‌های آبرسانی اجرایی می‌شوند.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب ایلام با اشاره به اینکه آبرسانی به مناطق مختلف استان ادامه دارد، گفت: در این راستا طرح آبرسانی به ۱۲۸ روستا از روستاهای استان با اعتباری بالغ بر ۵۰۷ میلیارد تومان در دستور کار قرار دارد.

ناصری با اشاره به اقدامات سپاه استان در زمینه آبرسانی به روستاهای ایلام افزود: سپاه با همکاری دستگاه‌های مختلف و با استفاده از توان و تخصص بسیج تحت قرارگاه امام حسن مجتبی(ع) جهاد آبرسانی را در روستاهای استان با ۴۰درصد پیشرفت فیزیکی در دست اقدام دارد. وی تصریح کرد: ۸۰۰ کیلومتر خط انتقال آب در جهاد آبرسانی برای روستاهای فاقد آب آشامیدنی به همت سپاه امیرالمؤمنین(ع) انجام شده است. این مسئول ادامه داد: شیوه مدیریت آبرسانی به روستاهای ایلام و شهرهای کوچک بی‌نظیر است و این استان الگویی مناسب در خدمات‌رسانی در سطح کشور است.

بهره‌برداری از ۲هزار و ۵۰۰ واحد مسکن روستایی نهضت ملی در کردستان

کردستان

با هدف تأمین نیاز روستاییان ۲هزار و ۵۰۰واحد مسکن روستایی از سهمیه نهضت ملی در استان کردستان به بهره‌برداری رسید.

سعید رسولی مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی کردستان گفت: ۲هزار و ۵۰۰ واحد مسکن روستایی از سهمیه نهضت ملی در استان به بهره‌برداری رسیده است و ۳ هزار و ۷۸۱ واحد در حوزه نهضت ملی مسکن شهری از سوی بنیاد مسکن تعریف شده است.

وی با بیان اینکه بنیاد مسکن کردستان در چهار بخش ایفای نقش دارد، افزود: در بخش نهضت ملی استان ۱۸ درصد آن را مسکن روستایی تشکیل می‌دهد و در بخش نهضت ملی مسکن روستایی از ابتدای سال جاری تاکنون تعداد ۳هزار و ۴۰۰ واحد با همکاری بانک‌های عامل عقد قرارداد شده و اجرای آن هم شروع شده است. این مسئول ادامه داد: در حوزه مسکن روستایی در کردستان تا سال ۱۴۰۱ سالانه ۴هزار واحد مقاوم‌سازی مسکن روستایی انجام شده است.

رسولی گفت: محور بعدی بحث نهضت ملی مسکن در شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر جمعیت است که با توجه به وجود متقاضی از ۱۱شهر زیر ۲۵ هزار نفر جمعیت تاکنون برای چهار شهر تأمین زمین انجام شده است. وی افزود: از این چهار شهر، دو شهر آن برده‌رشه و چناره در مریوان و دو شهر دیگر هم دزج و سریش‌آباد در قروه است که اراضی از سوی راه و شهرسازی تأمین و عملیات اجرایی آن شروع شده است.

مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی کردستان تصریح کرد: در چهار شهر دیگر هم بحث تملک زمین در دستور کار است و تا یک ماه دیگر ساماندهی متقاضیان هم انجام خواهد شد.

رسولی محور بعدی فعالیت بنیاد مسکن را شهرهای زیر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت اعلام کرد و افزود: در پنج شهر کامیاران، دهگلان، قروه، بیجار و دیواندره هم با تولیت بنیاد مسکن کردستان تأمین زمین در دستور کار است.

وی ادامه داد: پیشرفت قابل توجهی را در پروژه مسکن شهری قروه به عنوان اولین پروژه نهضت ملی شهری استان شاهد بودیم که پروژه ۷۲ واحدی نهضت ملی شهرستان قروه در ماه‌های اخیر به بهره‌برداری رسید.

رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان کردستان گفت: در چهار شهر دیگر هم فازهای بعدی آنها در دستور کار قرار دارد که در مجموع ۳ هزار و ۷۸۱ واحد در حوزه نهضت ملی شهری از سوی بنیاد مسکن تعریف شده است.

تأمین ۹۵ درصدی اراضی طرح نهضت ملی مسکن خوزستان

خوزستان

زمین مورد نیاز برای احداث ۹۵ درصد از طرح نهضت ملی مسکن در خوزستان تأمین شد.

مرتضی میثاقی معاون املاک و حقوقی اداره کل راه و شهرسازی خوزستان گفت: از زمانی که طرح نهضت ملی مسکن در دستور کار قرار گرفت، این اداره کل این موضوع را در دستور کار ادارات راه و شهرسازی شهرستان‌ها قرار داد تا نسبت به شناسایی اراضی مستعد ساخت مسکن اقدام کنند. وی افزود: تاکنون حدود ۴هزار و ۵۰۰قطعه زمین برای ۱۰ هزار نفر واجد شرایط استان فراهم شده است. این مسئول با اشاره به آخرین وضعیت اراضی تأمین شده در طرح نهضت ملی مسکن این استان ادامه داد: برای اجرای طرح نهضت ملی کل استان ۳هزار و ۲۱۸ هکتار تأمین شده که معادل حدود ۹۵ درصد است. میثاقی با اشاره به قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و واگذاری زمین با واحد مسکونی به خانوارها پس از تولد فرزند سوم و بیشتر آنها گفت: تا پایان سال بخش عمده‌ای از این زمین‌ها به متقاضیان اختصاص می‌یابد.

تحقق ایجاد ۴۸ هزار شغل در البرز

البرز

بیش از ۴۸ هزار شغل در البرز ایجاد شده که معادل ۹۸ درصد تعهدات ایجاد اشتغال در این استان است.

عبدالله دارابی مدیرکل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان البرز گفت: ثبت بیش از ۹۸ درصد تعهدات اشتغال استان معادل ۴۸ هزار و ۱۷۵ فرصت از سوی دستگاه‌های اجرایی در سامانه ملی رصد صورت پذیرفته و سرجمع از ابتدای سال گذشته تاکنون بیش از ۱۰۴ هزار اشتغال ایجادی از سوی دستگاه‌های اجرایی در سامانه ملی رصد ثبت شده است.

وی با اشاره به کسب رتبه پنجم در شاخص ترکیبی اشتغال افزود: استان با اقدامات جهادی در بخش اشتغال ثبت تعهدات مربوط به اشتغال در سامانه ملی رصد از سوی دستگاه‌های اجرایی و با مشارکت بخش خصوصی از ضریب ۸۸ درصدی برخوردار بوده است. این مسئول ادامه داد: در خصوص وضعیت شهرستان‌های استان البرز در ثبت تعهد اشتغال در سامانه ملی رصد تاکنون فردیس با ۹۳/۳۶درصد نسبت به تعهد کل سال رتبه اول و اشتهارد نیز با ۴۴/۴۷درصد پیشرفت در ذیل این جدول قرار دارد.

زنجان

افتتاح دومین گلخانه شیشه‌ای مدرن در هیدج

دومین گلخانه شیشه‌ای مدرن شمال غرب کشور در هیدج استان زنجان به دست رئیس جمهور افتتاح شد.

احمد ذوالقدر فرماندار شهرستان ابهر با اشاره به ساخت دومین گلخانه شیشه‌ای مدرن شمال غرب کشور در هیدج گفت: این پروژه یکی از پروژه‌هایی است که همزمان با سفر رئیس‌جمهور به استان افتتاح شد. وی با توضیح اینکه برای این پروژه که یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌ها در ابهر است، هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان هزینه شده که ۴۰۰ میلیارد تومان آن تسهیلات است، تصریح کرد: طی روزهای گذشته اولین بار محصولات این گلخانه نیز به روسیه صادر شد. نماینده دولت در شهرستان ابهر افزود: این شهرک در زمینی به مساحت ۶۰ هکتار و با استفاده از آخرین فناوری‌های روز دنیا با سیستم کشت هیدروپونیک احداث شده است. ذوالقدر ادامه داد: در حال حاضر ۱۶۰ واحد گلخانه‌ای تجاری و کوچک‌مقیاس در زنجان فعال است.

اصفهان

اجرای «طرح سفیران کتاب» در مدارس اصفهان

با هدف توسعه فرهنگ کتابخوانی در میان دانش‌آموزان اصفهانی «طرح سفیران کتاب» در مدارس این استان اجرا شد.

رئیس اداره فرهنگی، هنری، اردوها و فضاهای پرورشی آموزش و پرورش اصفهان با اشاره به اجرای «طرح سفیران کتاب» در مدارس استان اصفهان با مشارکت دانش‌آموزان علاقه‌مند افزود: این طرح در راستای تفاهمنامه منعقد شده میان این اداره کل و نهاد کتابخانه‌های عمومی استان در حال اجراست. مرتضی شکری ادامه داد: در این راستا مقرر شد دانش‌آموزان توانمند و علاقه‌مند در حوزه کتابخوانی به‌عنوان «سفیران کتاب» انتخاب شوند. این مسئول ادامه داد: کتابخانه‌ها شناسایی شده و پس از انتخاب دانش‌آموزان مستعد، دوره‌ها و کلاس‌های متنوع فن بیان، مهارت‌های قصه‌گویی، روانشناسی رفتاری و گفتاری برگزار می‌شود تا بتوانند به‌عنوان سفیران کتابخانه‌ها در مدارس به ایفای نقش بپردازند.

مازندران

ساخت ۱۲ هزار واحد خودمالکی در مازندران

در حال حاضر ۱۲هزار واحد در قالب خودمالکی در استان مازندران در حال ساخت هستند.

علی دیوسالار مدیرکل راه و شهرسازی مازندران گفت: نهضت ملی مسکن در مازندران از ابتدای سال ۱۴۰۱ آغاز شد که سهمیه در نظر گرفته شده برای این استان ۱۶۴ هزار و ۵۰۰ واحد مسکونی است که در قالب مسکن روستایی، مسکن حمایتی، بهسازی بافت فرسوده و خود مالکی اجرا می‌شود. وی افزود: از این تعداد سهمیه در نظر گرفته شده تاکنون ساخت ۳۷ هزار و ۵۰۰ واحد آغاز شده است و در مراحل مختلف روند ساخت قرار دارند. این مسئول تصریح کرد: از این تعداد، ۷هزار و ۵۰۰ واحد در قالب مسکن حمایتی به صورت اجاره زمین ۹۹ ساله و ۱۳ هزار واحد نیز در قالب مسکن روستایی است. دیوسالار تعداد واحدهایی را که در قالب خودمالکی در حال ساخت هستند ۱۲هزار واحد عنوان کرد.

برگزاری مانور ترکیبی پدافند غیرعامل کشور در سایت آب سنگین خنداب

مرکزی

مانور ترکیبی پدافند غیرعامل کشور برای اولین بار به صورت ترکیبی در سایت آب سنگین خنداب برگزار می‌شود.

علیرضا شهرجردی مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان مرکزی در همایش «نکوداشت داوطلبین هلال احمر استان و بزرگداشت شهدای امدادگر حادثه تروریستی کرمان» که در سالن همایش‌های بیت حضرت امام (ره) در خمین برگزار شد، با اشاره به اقدامات امدادی جمعیت هلال احمر استان مرکزی در حوادث گذشته گفت: این جمعیت ثابت کرده است پای تمام اتفاقات فرهنگی، سیاسی و اجتماعی و امداد و نجات استان بوده است.

وی با بیان اینکه در جمعیت هلال احمر استان توان انجام همه اقدامات ملی وجود دارد و با اشاره به خدمت‌رسانی جمعیت هلال احمر در هفته فرهنگی بر آستان آفتاب افزود: در یک سال و نیم اخیر حدود ۴۰میلیارد تومان منابع سفر ریاست جمهوری به استان جذب شده است و بیش از ۹ مورد اقداماتی که سال‌ها معطل مانده بود، کلید خورده و به بهره‌برداری رسیده است.

این مسئول با اشاره به اقدامات شاخص هلال احمر استان مرکزی تا پایان سال جاری گفت: مانور ترکیبی پدافند غیرعامل کشور برای اولین بار به صورت ترکیبی به زودی در سایت آب سنگین خنداب برگزار خواهد شد و همچنین خودروی مجهز ست فرماندهی در ۲۲بهمن به بهره‌برداری می‌رسد. شهرجردی با اشاره به حضور امدادگران هلال احمر استان مرکزی در کرمان در سالروز شهادت سردار سلیمانی گفت: امروز داوطلبان جمعیت هلال احمر همان بسیجیان و سربازان ولایت بوده و آماده جانفشانی برای جمهوری اسلامی ایران در تمام حوادث هستند.

حمید کمانکش فرماندار شهرستان خمین نیز در این مراسم با تشکر از عوامل هلال احمر به جهت خدمت‌رسانی در دو دوره برگزاری فرهنگی بر آستان آفتاب خمین گفت: هلال احمر شهرستان نیازمند کمک‌های زیرساختی برای تکمیل سالن چند منظوره، امکانات خودرویی و نیروی انسانی است. همچنین تقویت خانه‌های هلال نیز می‌تواند مؤثر باشد.

گفتنی است با حضور مدیرکل جمعیت هلال احمر کشور و برخی از معاونان وی، نظری معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استان مرکزی و جمعی از مسئولان استانی و شهرستانی از امدادگران و داوطلبان برتر جمعیت هلال احمر استان تجلیل و خانه هلال بیت حضرت امام خمینی(ره) افتتاح شد.

لرستان

ساخت بازارچه دائمی صنایع دستی بانوان در لرستان

اولین بازارچه دائمی صنایع دستی بانوان در استان لرستان ساخته می‌شود.

مدیرکل امور زنان و خانواده استانداری لرستان در حاشیه آیین افتتاح نمایشگاه توانمندی بانوان لرستان که در خرم‌آباد برپا شد، گفت: در راستای برگزاری دومین کنگره ملی بانوان تأثیرگذار، تصمیم بر آن شد که یک قسمت از فعالیت‌های بانوان را به افتتاح نمایشگاهی در حوزه توانمندی‌ها و صنایع دستی بانوان اختصاص دهیم. فریبا ولی‌پور افزود: این توفیق حاصل شد با همکاری ۱۲ دستگاه اجرایی نظیر بهزیستی، کمیته امداد، دانشکده فنی، ارشاد و فنی و حرفه‌ای استان با حضور علی جهانی، معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری لرستان این نمایشگاه را در محل سالن مجتمع فرهنگی-هنری ارشاد اسلامی لرستان برپا کنیم. این مسئول با بیان اینکه در این نمایشگاه ظرفیت‌هایی که در حوزه بانوان وجود دارد به مدت سه روز در معرض دید علاقه‌مندان قرار می‌گیرد، ادامه داد: پیشنهاد ایجاد بازارچه‌های دائمی صنایع‌دستی بانوان را دادیم که معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری لرستان قول داد هفته آینده جلسه‌ای با دستگاه‌های اجرایی به منظور احداث این بازارچه‌ها تشکیل شود.

یادداشت

محمدرضا هادیلو

ایران و یک دنیا ظرفیت در گردشگری مذهبی

گردشگری می‌تواند یکی از منابع مهم ارزآوری در شرایط کنونی برای کشور باشد که در کنار مسائل اقتصادی، فرصتی برای انتقال فرهنگ و هنر ایرانی به شمار می‌آید. در این بین گردشگری مذهبی به نوعی انتقال دهنده عقاید دینی و اسلامی است که اگر به این حوزه توجه ویژه‌ای شده و سرمایه گذاران جذب شوند، علاوه بر اشتغالزایی گسترده در استان‌های مختلف می‌توان بسیاری از مفاهیم دینی را از طریق آن به کشورهای دیگر انتقال داد.

با اینکه همگان از میزان درآمد صنعت گردشگری در دنیا آگاه بوده و ظرفیت‌های باستانی و طبیعی و حتی اقلیم‌های متفاوت و آب و هوای ایران را یکی از بزرگ‌ترین امتیازات این کشور برای جذب توریست اعلام می‌کنند اما باید توجه داشت که ایران با قدمتی چندین هزار ساله دارای اماکن تاریخی و مذهبی بسیاری است که در میان آنها مقبره‌های زیارتی و اماکن مقدس مثل مساجد و زیارتگاه‌ها جلوه ویژه‌ای به گردشگری این کشور داده‌اند.

به گواه تاریخ، دین و مذهب نقش بسزایی در شکل‌گیری و حتی توسعه و پیشرفت برخی شهرها از جمله مشهد، قم، شیراز، قزوین، شوش، اردبیل، گنبد کاووس و بسیاری از نقاط ایران داشته‌اند.

با اینکه خراسان پایتخت مذهبی ایران در میان دیگر اماکن مذهبی شهره بیشتری دارد و وجود امام رئوف حضرت علی بن موسی الرضا(ع) در مشهد ارزش این شهر مذهبی را جهانی کرده است ولی قم هم چیزی کمتر از آن ندارد و با وجود بارگاه مطهر حضرت معصومه(س) خواهر گرانقدر امام رضا(ع) به عنوان دومین شهر مذهبی ایران مطرح است. ضمن اینکه قم به عنوان مرکز دانشگاه‌های مذهبی و الهیات توانسته است توریست‌های علمی و دانشگاهی زیادی را به سوی خود جذب کند.

اما جالب است بدانیم در کنار این دو شهر مذهبی و شناخته شده حدود ۳۳ پیامبر در ایران دفن شده‌اند که از میان آنها می‌توان به دانیال نبی، حیقوق نبی، قیدار نبی، اشمویل، حضرت یوشع، حضرت خالد بن سنان عبسی، شعیای نبی، حضرت حجی، حضرت مردخای، حضرت قادر، حضرت روبیل، حضرات سلام، سلوم، سهلی و الیاشاره کرد. پیامبرانی که هریک در میزان جذب گردشگر داخلی و خارجی نقش بسیار پررنگی دارند.

بر اساس آخرین آمارهای رسمی در کل استان‌های ایران حدود ۱۰ هزار و ۶۱۵ مقبره امامزاده وجود دارد که استان فارس با داشتن هزار و ۴۵۶ امامزاده در رتبه اول قرار دارد و حرم شاهچراغ نگین درخشان آنها محسوب می‌شود. استان‌های مازندران و گیلان به ترتیب رتبه‌های بعدی را در میان شهرهای مذهبی به خود اختصاص داده‌اند.

نکته حائز اهمیت در باره گردشگری مذهبی در ایران این است که علاوه بر شهرهای مذهبی، استان‌های مختلف، مراسم‌های مذهبی متفاوتی نیز دارند. از جمله مراسم عزاداری امام حسین (ع) در ماه محرم و صفر، زنجیرزنی، سینه‌زنی و شبیه‌خوانی و مراسم قالیشویی مشهد اردهال و روزهای مبارک ماه رمضان که قابلیت گردشگری بالایی برای هر منطقه محسوب می‌شوند.

باید توجه داشت در مسیر گردشگری مذهبی فرصت‌ها و تهدیدهای زیادی وجود دارد که هر کدام می‌تواند در میزان جذب گردشگری مؤثر باشد.

اگر برگزاری آیین‌ها و مراسم‌های سنتی و مذهبی زیاد و جذاب، وجود مکان‌های مقدس اسلامی و سرو غذاهای حلال رافرصتی برای ورود توریست و آشنایی آنها با آیین کهن ایرانی و اسلامی می‌دانیم در مقابل، عدم تبلیغات و اطلاع رسانی به موقع و بی‌توجهی به آماده کردن زیرساخت‌ها و امکانات رفاهی مناسب و پایین بودن سیستم حمل و نقل در کنار کمبود راهنمایان تور برای راهنمایی گردشگران مذهبی تهدیداتی است که امروز دست به دست هم داده‌اند تا ورود گردشگر مذهبی به ایران را به حداقل برسانند.

گردشگری مذهبی می‌تواند زمینه اشتغال و سرمایه‌گذاری در داخل کشور را مهیا کند. در این بین عرضه هنرهای دستی و فرهنگ ایرانی گزینه مناسبی خواهد بود.

به عقیده بسیاری از کارشناسان حوزه گردشگری در خاورمیانه، ایران به دلیل داشتن مرقد مطهر امام رضا(ع) در مشهد و حضرت معصومه(س) در قم و همچنین وجود بارگاه مطهر شاهچراغ در شیراز از ظرفیت بالای گردشگری در منطقه برخوردار است. با در نظر داشتن کشورهای همسایه مانند عراق، بحرین، کویت، عمان، امارات، افغانستان، پاکستان، عربستان و حتی سوریه، ترکیه و یمن که جمعیت قابل توجهی از آنها مسلمان هستند، ایران می‌تواند گام‌های بزرگی در جهت جذب گردشگر مذهبی بردارد.

اما برای جذب گردشگران باید زیرساخت‌های آن مهیا شود که از تسلط به زبان‌های مختلف در مراکز جذب گردشگری تا تأمین شرایط مناسب تفریحی و رفاهی برای میهمانان داخلی و خارجی بسیار با اهمیت و جزو ملزومات است.

در کنار تمام گفته‌ها باید ناگفته‌هایی را هم مد نظر داشته باشیم که اسلام هراسی و ایران هراسی جزو اهداف دشمنان است و باید در راستای معرفی ایران به کشورهای دیگر تسهیلات بیشتری اختصاص گیرد حتی اگر برای ورود گردشگر مجبور باشیم هزینه چند برابری صرف کنیم.

گذری بر استان‌ها

■ آذربایجان شرقی: معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی تبریز گفت: طی هفته گذشته و در ادامه روند بازدیدهای نظارتی کارشناسان نظارت معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی تبریز برای برخورد با مراکز غیر مجاز و مداخله در امور درمان چهار مرکز غیر مجاز در سطح شهر تبریز پلمب شد. جواد احمدیان افزود: دو مطب غیرمجاز دندانپزشکی، یک دفتر کار ماماییو یک مؤسسه رادیولوژی و سونوگرافی که در شهر تبریز فعالیت می‌کردند پلمب شدند.

■ چهارمحال و بختیاری: معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار گفت: از ابتدای امسال تاکنون ۸۴ واحد تولیدی راکد با ۲ هزار و ۴۴۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در چهارمحال و بختیاری احیا شده است. محمد کاظم منزوی افزود: بازگشت به چرخه تولید واحدهای صنعتی راکد با هدف ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی در کشور از جمله مهم‌ترین وعده‌های دولت سیزدهم بود. به گفته وی، این واحدهای تولیدی راکد با ۲ هزار و ۴۴۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری و همچنین بازگشت ۵۷۴ نفر نیروی کار به خطوط تولید در چهارمحال و بختیاری احیا و فعال‌سازی شده است.

■ کرمانشاه: مدیرعامل شرکت گاز کرمانشاه گفت: از ابتدای امسال تا پایان آذر ماه ۴۳۶ کیلومتر شبکه‌گذاری گاز در استان انجام شده است. ناصر حسینی افزود: از این میزان، ۴۷ کیلومتر در بخش شهری و ۳۸۹ کیلومتر در بخش روستایی انجام شده است.

شرکت گاز استان البرز (سهامی خاص)

فراخوان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی یک مرحله ای
شناسه آگهی: ۱۶۳۶۰۴۸ نوبت اول

موضوع مناقصه: درج آگهی مناقصه احداث چهار مورد ایستگاه تقلیل فشار گاز در سطح استان البرز (تجدید مناقصه)

شرکت گاز استان البرز در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی مناقصه به شماره نیاز (۲۰۰۲۰۰۱۴۰۲۰۰۰۰۶۸) در سامانه تدارکات الکترونیکی (دولت) برگزار نماید.

■ مبلغ برآورد اولیه ۳۱،۱۲۸،۱۴۵،۰۱۱ ریال
■ مبلغ تضمین شرکت در فرآیند اراجاع کار: ۱،۵۵۶،۴۰۷،۰۰۰ ریال
■ آخرین زمان مهلت دریافت اسناد توسط مناقصه گر: ساعت ۱۶:۰۰روز شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۲۳
■ آخرین زمان بارگذاری اسناد توسط مناقصه گر: ساعت ۱۶:۰۰روز یکشنبه ۱۴۰۲/۱۱/۰۸
■ زمان بازگشایی پاکات "الف، ب، ج": ساعت: ۹:۰۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۴
■ شرایط مناقصه گر:
۱-دارای حداقل رتبه ۵ در رشته ابنیه و ساختمان از سازمان برنامه و بودجه کشور
۲-گواهی نامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران از وزات تعاون کار و رفاه اجتماعی در رشته مورد نظر
آدرس: استان البرز، کرج، میدان طالقانی، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، روبروی تربیت ۶، شرکت گاز استان البرز، امور پیمانها

وحید عظیم‌نیا
دبیر گروه اقتصاد

ایران در سال‌های اخیر با چالش‌هایی در بخش صادرات خود با اتکا به صادرات مواد اولیه و کمبود محصولات با ارزش افزوده مواجه بوده است. برای رفع این موضوع و ارتقای رشد اقتصادی، نیاز به رویکردی متمرکز برای هدایت منابع به سمت سرمایه‌گذاری در توسعه زنجیره ارزش در صنایع کشور است. در صفحه پیش‌رو به بررسی اعطای مشوق‌های مالیاتی هدفمند، به‌ویژه اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه (R&D) پرداخته‌ایم و اینکه آیا این ابزار می‌تواند ابزار مؤثری برای دستیابی به این هدف باشد؟ چه آنکه ایران با تشویق شرکت‌های صنعتی برای سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و تشویق مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان، می‌تواند به توسعه صنعتی، تکمیل زنجیره ارزش و کاهش وابستگی به فروش نفت خام کمک کند.

فراسو

راهکار رهایی از تله خام فروشی صنعتی

طی دهه گذشته، آمارهای رسمی گمرک ایران حکایت از تغییر چشمگیر ترکیب صادراتی کشور با تأکید بیشتر بر خام فروشی دارد. این روند در سال‌های اخیر ادامه داشته است و نیاز مبرم به تغییر مسیر منابع به سمت توسعه زنجیره ارزش در صنایع ایران را نشان می‌دهد. با تمرکز تلاش‌ها و استفاده از معافیت‌های مالیاتی هدفمند، به‌ویژه از طریق اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه (R&D)، ایران می‌تواند از دام صادرات مواد با ارزش افزوده پایین رهایی یابد و سرمایه‌گذاری صنعتی در توسعه فناوری را تقاد هد.

توسعه زنجیره ارزش برای صنایع بسیار مهم است، زیرا آنها را قادر می‌سازد تا پله‌های تولید را بالا ببرند، ارزش افزوده به محصولات خود و افزایش رقابت در بازار جهانی را افزایش دهند. با تمرکز بر تکمیل زنجیره ارزش صنعتی، صنایع می‌توانند از فروش مواد خام به محصولات با ارزش افزوده بالاتر گذر کنند و رشد اقتصادی را تقویت کنند و قابلیت‌های صادراتی کشور را افزایش دهند. این تغییر برای ایران ضروری است تا وابستگی خود به فروش نفت خام را کاهش دهد و سبد صادراتی خود را متنوع کند و در نهایت اقتصاد پایدارتر و مقاوم‌تری ایجاد کند.

■ نقش اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه

اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه به عنوان محرک اصلی سرمایه‌گذاری صنعتی در توسعه فناوری شناخته می‌شود و آنها را به ابزاری قدرتمند برای دولت‌ها تبدیل می‌کند تا منابع را به سمت توسعه زنجیره ارزش هدایت کنند. این اعتبارات با ارائه مشوق‌های مالیاتی که هزینه‌های مرتبط با فعالیت‌های تحقیق و توسعه را جبران می‌کند، صنایع را تشویق می‌کند تا در نوآوری سرمایه‌گذاری کنند، قابلیت‌های تکنولوژیکی خود را افزایش دهند و به سمت تولید با ارزش افزوده بالاتر حرکت کنند.

■ مزایای اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه

۱- افزایش سرمایه‌گذاری در توسعه فناوری: دولت با ارائه اعتبارات مالیاتی، صنایع را تشویق می‌کند تا منابع بیشتری را به تحقیق و توسعه اختصاص دهند. این سرمایه‌گذاری در توسعه فناوری منجر به ایجاد محصولات جدید، بهبود فرآیندها و افزایش رقابت در بازار بین‌المللی می‌شود.

۲- ایجاد بازار مطلوب برای شرکت‌های فناوری دانش بنیان: اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه نه تنها به نفع صنایع بزرگ است، بلکه بازاری مساعد برای شرکت‌های فناوری دانش بنیان ایجاد می‌کند. این شرکت‌ها، متخصص در راه‌حل‌های نوآورانه و فناوری‌های پیشرفته، می‌توانند در محیطی که از تلاش‌های تحقیق و توسعه حمایت و تشویق می‌کند، پیشرفت کنند.

۳- حرکت به سمت صنایع دانش بنیان: اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه نقش حیاتی در تسهیل تبدیل صنایع به نهادهای دانش بنیان دارد. این اعتبارات با تشویق سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، صنایع را قادر می‌سازد تا فناوری‌های پیشرفته را به دست آورند و به کار گیرند و نوآوری و توسعه مالکیت فکری را تقویت کنند.

۴- افزایش رشد اقتصادی و پتانسیل صادرات: توسعه زنجیره ارزش که توسط اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه هدایت می‌شود، منجر به افزایش رشد اقتصادی و گسترش قابلیت‌های صادراتی می‌شود. با حرکت به سمت تولید با ارزش افزوده بالاتر، صنایع می‌توانند سهم بیشتری از بازار جهانی را به خود اختصاص دهند، سبد صادراتی خود را متنوع کنند و اتکا به فروش مواد خام را کاهش دهند.

برای خلاص شدن از تله صادرات مواد کم ارزش افزوده، ایران باید توسعه زنجیره ارزش در صنایع خود را در اولویت قرار دهد. استفاده از معافیت‌های مالیاتی هدفمند، به ویژه از طریق اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه، می‌تواند به طور مؤثر منابع را به سمت توسعه فناوری هدایت کند و از گذار به صنایع دانش بنیان حمایت کند. این اعتبارات با ایجاد انگیزه در فعالیت‌های تحقیق و توسعه، باعث نوآوری، تقویت رقابت و رشد اقتصادی می‌شود. برای ایران ضروری است که رویکردی متمرکز در ترویج توسعه زنجیره ارزش اتخاذ کند و از پتانسیل اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه برای باز کردن منافع صنایع خود استفاده کند. از طریق این استراتژی، ایران می‌تواند یک سبد صادرات متنوع‌تر و انعطاف‌پذیرتر ایجاد کند و از رونق اقتصادی بلند مدت اطمینان حاصل کند.

«جوان» الزامات و راهکارهای تکمیل زنجیره ارزش را از طریق اعتبار مالیاتی بررسی می‌کند

تله خام‌فروشی با پل دانش‌بنیان‌ها خنثی می‌شود

ارزش هر تن کالای وارداتی ایران به ۴/۸۲ برابر هر تن کالای صادراتی رسیده است که نشان می‌دهد ایران صادرکننده مواد خام و واردکننده محصولات زنجیره ارزش است

تخصیص اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه به پروژه‌های صنعتی گامی مهم در جهت تحول بخش صنعت ایران و کاهش اتکای آن به صادرات مواد خام است. ایران می‌تواند با تشویق شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، توسعه محصولات با ارزش بالا را ارتقا دهد، زنجیره‌های ارزش را تکمیل کند و جایگاه خود را در زنجیره‌های ارزش جهانی ارتقا دهد. علاوه بر این، مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند نوآوری و پیشرفت‌های فناوری را به همراه داشته باشد و توسعه صنعتی را بیشتر پیش ببرد.

مشوق‌های مالیاتی نقش مهمی در شکل دادن به تصمیمات سرمایه‌گذاری و ارتقای توسعه اقتصادی دارند. با این حال، بسیار مهم است که این مشوق‌ها هدفمند و با اهداف سیاستی خاص هماهنگ شوند. در مورد ایران، تمرکز باید بر تشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تکمیل زنجیره ارزش صنایع بزرگ کشور باشد. دولت می‌تواند با اصلاح و هدف‌گذاری مشوق‌های مالیاتی اطمینان حاصل کند که مشوق‌های تولید به سمت توسعه و رشد اقتصادی کشور هدایت می‌شود.

یکی از مهم‌ترین اصلاحات در زمینه مشوق‌های مالیاتی، تخصیص اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه است. این رویکرد اهمیت سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه را تشخیص می‌دهد و شرکت‌های صنعتی را تشویق می‌کند تا منابع را به سمت نوآوری و رشد مبتنی بر فناوری تخصیص دهند. با اعطای اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه، دولت انگیزه مالی برای شرکت‌ها برای مشارکت در فعالیت‌های تحقیق و توسعه فراهم می‌کند که می‌تواند منجر به ایجاد محصولات، فرآیندها و فناوری‌های جدید شود.

■ مزایای اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه

تخصیص اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه در بخش صنعت ایران می‌تواند مزایای متعددی را به همراه داشته باشد. اولاً، شرکت‌ها را تشویق می‌کند تا در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری کنند که می‌تواند منجر به توسعه فناوری‌های پیشرفته و محصولات نوآورانه شود. این به نوبه خود به شرکت‌ها اجازه می‌دهد تا در زنجیره ارزش حرکت کنند و کالاهایی با ارزش افزوده بالاتر تولید کنند. ایران با ترویج تحقیق و توسعه صنعتی دانش بنیان می‌تواند رقابت‌پذیری خود را در بازارهای جهانی افزایش دهد.

ثانیاً، تمرکز بر بومی‌سازی تجهیزات و فناوری از طریق فعالیت‌های تحقیق و توسعه، ایران را قادر می‌سازد تا اتکای خود به واردات را کاهش دهد و قابلیت‌های تولید داخلی را ارتقا دهد. این تلاش بومی‌سازی می‌تواند به توسعه فناوری‌های بومی و ایجاد نیروی کار ماهر منجر شود و به رشد اقتصادی بلندمدت و خودکفایی کمک کند.

ثالثاً، اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه تکمیل زنجیره ارزش را تسهیل می‌کند. با سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، شرکت‌ها می‌توانند شکاف‌ها و ضعف‌های موجود در زنجیره ارزش موجود را شناسایی کرده و راه‌حل‌هایی برای غلبه بر آنها ایجاد کنند. این امر می‌تواند منجر به ایجاد صنایع پایین دستی، اشتغال‌زایی و توسعه بازارهای صادراتی محصولات با ارزش افزوده شود. در نتیجه، ایران می‌تواند پایه صادرات خود را متنوع کند و آسیب‌پذیری خود را در برابر نوسانات قیمت کالاها کاهش دهد.

■ نقش شرکت‌های دانش بنیان

ترویج مشارکت شرکت‌های دانش بنیان در بخش صنعتی برای موفقیت طرح اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه حیاتی است. این شرکت‌ها اغلب در خط مقدم نوآوری هستند و دارای تخصص تخصصی در پیشرفت‌های تکنولوژیکی هستند. ایران با ایجاد انگیزه برای مشارکت در پروژه‌های صنعتی، می‌تواند از دانش و توانمندی‌های خود برای پیشبرد توسعه صنعتی و پیشرفت فناوری استفاده کند.

علاوه بر این، همکاری بین شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های صنعتی سنتی می‌تواند سرریز دانش را تقویت کرده و انتقال فناوری و تخصص را تسهیل کند. این همکاری می‌تواند به ایجاد یک اکوسیستم نوآوری پویا و ارتقای رقابت‌پذیری کلی بخش صنعت ایران کمک کند.

تخصیص اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه به پروژه‌های صنعتی گامی مهم در جهت تحول بخش صنعت ایران و کاهش اتکای آن به صادرات مواد خام است. ایران می‌تواند با تشویق شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، توسعه محصولات با ارزش بالا را ارتقا دهد، زنجیره‌های ارزش را تکمیل کند و جایگاه خود را در زنجیره‌های ارزش جهانی ارتقا دهد. علاوه بر این، مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند نوآوری و پیشرفت‌های فناوری را به همراه داشته باشد و توسعه صنعتی را بیشتر پیش ببرد. این کارشناس حوزه علم و فناوری در رابطه با اثرگذاری تحقیق و توسعه بر تکمیل زنجیره ارزش تصریح می‌کند: «ترویج فعالیت‌های تحقیق و توسعه می‌تواند منجر به ایجاد محصولات با ارزش و تکمیل زنجیره ارزش در صنایع ایران شود. با سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، شرکت‌ها می‌توانند رقابت خود را بهبود بخشند، کیفیت محصول را افزایش دهند و به بازارهای جدید دست یابند. این امر به نوبه خود می‌تواند مقاصد صادراتی ایران را گسترش داده و وابستگی آن را به تعداد محدودی از بازارها کاهش دهد. علاوه بر این، فعالیت‌های تحقیق و توسعه می‌تواند منجر به توسعه فناوری‌ها، محصولات و فرآیندهای جدیدی شود که می‌توانند ثبت اختراع و تجاری‌سازی شوند. این امر فرصت‌هایی را برای حقوق مالکیت معنوی باز می‌کند و محیط مساعدتری را برای رشد و شکوفایی شرکت‌های دانش بنیان در ایران ایجاد می‌کند.»

محمدعلی رنجبر
کارشناس حوزه سیاستگذاری اقتصادی

> دولت اهمیت تحقیق و توسعه صنعتی را می‌شناسد و اقداماتی مانند اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه را برای ترویج و تشویق سرمایه‌گذاری در این زمینه در نظر گرفته است. این مشوق‌های مالیاتی، صنایع را تشویق می‌کند تا منابع را به فعالیت‌های تحقیق و توسعه اختصاص دهند که منجر به افزایش نوآوری، رقابت‌پذیری و بهره‌وری می‌شود

منجر به پیشرفت‌های تکنولوژیکی، نوآوری و تغییر جهت محصولات با ارزش افزوده بالاتر در صنایع ایران شود. دولت با ارائه معافیت‌های مالیاتی به طور خاص برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، می‌تواند به طور مؤثر از توسعه زنجیره ارزش حمایت کرده و اتکای کشور به صادرات مواد خام را کاهش دهد. در حال حاضر ایران با چالش صادرکننده مواد اولیه و همزمان واردکننده محصولات زنجیره ارزش مواجه است. ارزش هر تن کالای صادراتی به میزان قابل توجهی کمتر از ارزش هر تن کالای وارداتی است که نشان دهنده کمبود ارزش افزوده در صادرات ایران است. این وضعیت با تعمیق فروش نفت خام تشدید می‌شود که نشان دهنده اتکا به محصولات کم ارزش و رکود در صنایع پایین دستی است.

■ جلوگیری از خام‌فروشی محصولات صنعتی صادراتی

علی پاشایی بیدار کارشناس حوزه علم و فناوری در رابطه با اهمیت اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه به «جوان» می‌گوید: «اجرای اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه به عنوان یک انگیزه هدفمند برای تشویق شرکت‌ها به سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های تحقیق و توسعه عمل می‌کند. این می‌تواند

علی پاشایی بیدار
کارشناس
حوزه علم و فناوری

> تخصیص اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه گامی قابل توجه در جهت توسعه زنجیره ارزش و کاهش اتکای ایران به صادرات مواد اولیه است. با تشویق شرکت‌ها به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، ایران می‌تواند پیشرفت‌های فناوری و تولید محصولات با ارزش بالا را تقویت کند. این امر به نوبه خود می‌تواند رقابت‌پذیری ایران را افزایش دهد

تأسف‌بار فناوری در صنعت کشور به «جوان» می‌گوید: «طبق آمار سازمان توسعه تجارت، در هفت ماهه اول سال ۱۴۰۲ ارزش هر تن کالای صادراتی (غیرنفتی) و وارداتی به ترتیب معادل ۳۵۷ و هزارو ۷۲۱ دلار بر تن شده است. این بدان معناست که ارزش هر تن کالای وارداتی ایران به ۴/۸۲ برابر هر تن کالای صادراتی رسیده است که نشان می‌دهد ایران صادرکننده مواد خام و واردکننده محصولات زنجیره ارزش است. همچنین آمارهای صادرات در هفت ماهه نخست سال جاری نشان می‌دهد که تعمیق خام فروشی در دهه اخیر نیز به همین ترتیب بوده است که محدودیت‌های فناورانه در داخل عامل اصلی این وضعیت است.»

وی راهکار خروج از این وضعیت را تکیه بر اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه می‌داند و می‌افزاید: «تحقیق و توسعه صنعتی (R&D) نقش مهمی در توسعه اقتصادی هر کشوری از جمله ایران دارد. اولویت‌بندی و سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه برای ایران برای دستیابی به رشد پایدار، افزایش رقابت‌پذیری و ایجاد اقتصاد مبتنی بر دانش ضروری است. اولاً، تحقیق و توسعه صنعتی به توسعه و تکامل فناوری در داخل کشور کمک می‌کند. فناوری محرک قابل توجهی برای رشد اقتصادی است و کشورهایی که از نظر فناوری پیشرفته هستند دارای مزیت رقابتی در بازار جهانی هستند.»

این کارشناس تصریح می‌کند: «ایران با سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه می‌تواند فناوری‌های پیشرفته‌ای را توسعه دهد که می‌تواند در صنایع مختلف مورد استفاده قرار گیرد و بهره‌وری، کارایی و رقابت‌پذیری را افزایش دهد. این می‌تواند به صنایع ایران کمک کند تا زنجیره ارزش را بالا ببرند و از صادرکننده مواد خام به صادرکننده کالاهای تولیدی با ارزش تبدیل شوند. دوم، تحقیق و توسعه صنعتی نقشی محوری در تنوع بخشیدن به اقتصاد ایران دارد. وابستگی بیش از حد به نفت و منابع طبیعی، اقتصاد را در برابر نوسانات قیمت جهانی کالاها آسیب‌پذیر می‌کند. با سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، ایران می‌تواند اقتصاد خود را متنوع کند و اتکا به یک بخش را کاهش دهد. این می‌تواند به کاهش تأثیر شوک‌های خارجی و ایجاد یک اقتصاد پایدارتر و انعطاف‌پذیرتر کمک کند.»

وی ادامه می‌دهد: «تحقیق و توسعه صنعتی نوآوری را ترویج می‌کند و فرهنگ خلاقیت را در داخل کشور پرورش می‌دهد. همکاری بین دانشگاه‌ها، مؤسسات تحقیقاتی و صنعت را تشویق می‌کند که منجر به توسعه محصولات، فرآیندها و خدمات جدید می‌شود. این نه تنها رشد اقتصادی را تحریک می‌کند، بلکه فرصت‌های شغلی را برای متخصصان ماهر ایجاد می‌کند و بیکاری و فرار مغزها را کاهش می‌دهد.»

رنجبر تصریح می‌کند: «سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه می‌تواند افراد با استعداد را جذب و حفظ کند، زیرا فرصت‌هایی را برای مشارکت در پروژه‌های تحقیق و توسعه پیشرفته فراهم می‌کند. علاوه بر این، تحقیق و توسعه صنعتی می‌تواند به رفع چالش‌های اجتماعی و بهبود کیفیت زندگی ایرانیان کمک کند. می‌تواند منجر به پیشرفت در مراقبت‌های بهداشتی، کشاورزی، انرژی و پایداری زیست‌محیطی شود. با تمرکز بر تحقیق و توسعه در این بخش‌ها، ایران می‌تواند رفاه شهروندان خود را افزایش دهد، نتایج بهداشت عمومی را بهبود بخشد، امنیت غذایی را تضمین کند و توسعه پایدار را ارتقا دهد.»

وی می‌گوید: «علاوه بر این، تحقیق و توسعه صنعتی توان دفاعی ملی کشور را تقویت می‌کند. پیشرفت‌های فناوری در سیستم‌های دفاعی و امنیتی برای حفاظت از حاکمیت ملی، حفاظت از مرزها و جلوگیری از تهدیدات بالقوه ضروری است. با سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، ایران می‌تواند صنعت دفاعی خود را تقویت کند، اتکا به تأمین کنندگان خارجی را کاهش دهد و در فناوری‌های دفاعی حیاتی به خودکفایی دست یابد.»

این کارشناس حوزه سیاستگذاری در رابطه با افزایش نوآوری و رقابت‌پذیری اظهار می‌کند: «دولت اهمیت تحقیق و توسعه صنعتی را می‌شناسد و اقداماتی مانند اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه را برای ترویج و تشویق سرمایه‌گذاری در این زمینه در نظر گرفته است. این مشوق‌های مالیاتی، صنایع را تشویق می‌کند تا منابع را به فعالیت‌های تحقیق و توسعه اختصاص دهند که منجر به افزایش نوآوری، رقابت‌پذیری و بهره‌وری می‌شود. هدف دولت با ارائه حمایت مالی و ایجاد یک محیط کسب و کار مطلوب، تقویت یک اکوسیستم تحقیق و توسعه پر جنب و جوش است که می‌تواند باعث رشد و توسعه اقتصادی شود.»

وی در پایان خاطرنشان می‌کند: «تحقیق و توسعه صنعتی برای توسعه اقتصادی و تکمیل زنجیره ارزش در صنایع آن حیاتی است. ایران با سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه می‌تواند فناوری‌های پیشرفته را توسعه دهد، اقتصاد خود را متنوع کند، چالش‌های اجتماعی را برطرف کند، قابلیت‌های دفاعی را تقویت کند و در نهایت رقابت‌پذیری کشور را در بازار جهانی افزایش دهد. همکاری دولت و صنعت در ترویج و حمایت از تحقیق و توسعه صنعتی برای دستیابی به رشد پایدار و فراگیر برای ایران ضروری است.»

گفت‌وگو

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در گفت‌وگو با «جوان»:

اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه بستر تحقق توسعه محصولات صنعتی است

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی معتقد است اگر می‌خواهیم از تله خام فروشی رهایی یابیم به تکمیل زنجیره ارزش محصولات صنعتی برسیم باید اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه و بهبود رابطه مالی صنعت و دانش بنیان‌ها با این مشوق هوشمند مالیاتی را تقویت کنیم.

الهوردی دهقانی
عضو کمیسیون
صنایع و معادن مجلس

الهوردی دهقانی عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» درباره تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه به واحدهای بزرگ صنعتی اظهار نظر کرد: تحقیق و توسعه صنعتی برای توسعه زنجیره ارزش صنایع بسیار مهم است و وضعیت فعلی خام فروشی کشور با کمک تحقیق و توسعه به سمت خلق محصولات با ارزش افزوده جدید هدایت خواهد شد.

وی ادامه داد: با تکیه بر همین اصل مجلس در برنامه هفتم توسعه و پیش از آن در قانون جهش تولید دانش بنیان بحث حمایت از تحقیق و توسعه صنعتی را با اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه تسهیل کرده است و به تقویت آن نیز در برنامه هفتم توسعه پرداخته است.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در رابطه با اهمیت این موضوع برای صنایع کشور گفت: با تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه از یک سو شاهد این خواهیم بود که یک بازار جدید برای شرکت‌های توانمند دانش بنیان ایجاد خواهد شد و از طرف دیگر صنایع نیز تشویق و ترغیب خواهند شد که در تحقیق و توسعه با ریسک بالا ولی اثرگذاری فناورانه بسیار بالا ورود کنند و به سرمایه‌گذاری و افزایش هزینه کرد در تحقیق و توسعه بپردازند.

وی تصریح کرد: قبلاً هم عنوان کرده بودم که این بازی برد برد تماماً است. هم صنعت سود خواهد برد، هم دولت و هم دانش بنیان‌ها. با اعطای اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه در واقع هم دولت هم شرکت‌های دانش بنیان و هم شرکت‌های بزرگ صنعتی در کشور از محل افزایش درآمدهای حاصل از تکمیل زنجیره ارزش، جایگیری در جایگاه جدیدی در زنجیره ارزش جهانی، توسعه صادرات محصولات پیچیده صنعتی و همچنین افزایش درآمد ارزی کشور هر سه سود خواهند برد و منتفع می‌شوند و یک رابطه چند سر سود برای همه کشور به وجود می‌آید که بازنده‌ای ندارد.

این نماینده مجلس در پایان راهکار حل معضل خام فروشی صنعتی کشور را تکیه بر اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه دانست و گفت: اگر می‌خواهیم از شر خام فروشی رهایی یابیم به تکمیل زنجیره ارزش محصولات صنعتی برسیم باید اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه و بهبود رابطه مالی صنعت و دانش بنیان‌ها با این مشوق هوشمند مالیاتی را تقویت کنیم

نگاه

جوانگرایی در فوتبال ایران شعاری بیش نیست

همایون شاهرخی
کارشناس فوتبال

فوتبال، ورزشی است که اگر پیروز شوید دل‌ها را شاد می‌کنید و اگر شکست بخورید، هواداران فوتبال غمگین می‌شوند. در نتیجه باید برای جوانگرایی تیم ملی اصولی عمل کرد، یعنی باید آرام‌آرام و بدون اینکه تیم ملی متضرر شود این اتفاق بیفتد و نمی‌توان به یک‌باره این کار را انجام داد. متأسفانه در فوتبال ما جوانگرایی یک شعار است. در جام ملت‌ها اما باید از بازیکنان باتجربه استفاده کنیم، کسانی که می‌توانند در ثانیه‌ها تأثیرگذار باشند و نتیجه را به سود تیم ملی رقم بزنند، چراکه بیش از ۴۰ سال است که نتوانسته‌ایم به عنوان قهرمانی در این رقابت‌ها دست پیدا کنیم. البته باید واقع‌بین باشیم. امید همیشه وجود دارد، اما با واقعیت تفاوت‌های زیادی دارد. اگر واقع‌بین باشیم، می‌پذیریم که سطح فوتبال آسیا نسبت به ما بیشتر است و ما باید تلاش بیشتری برای موفقیت انجام دهیم.

متأسفانه ما نه سال به سال، بلکه روز به روز بدتر از دیروز می‌شویم و باید فدراسیون فوتبال و مسئولان ورزش تلاش کنند تا تیم ملی کشورمان بالاتر از گذشته قرار بگیرد. فدراسیون باید بازی‌های تدارکاتی خوب، حمایت کامل و مسائل اجرایی را به خوبی انجام دهد تا فوتبال ایران رشد داشته باشد. البته اتفاقات بد همیشه در فوتبال وجود دارد، اتفاقاتی نظیر شکست امیدهای ایران به هنگ‌هنگ در مقدماتی المپیک که باعث شد از دور مسابقات کنار برویم. اما واقعیت این است که در چند سال اخیر، ستاره‌ای در فوتبال ایران نبوده و دلیل آن هم واضح است؛ وقتی پشتوانه‌ای وجود نداشته باشد، نمی‌توان انتظار بازیکن بزرگ داشت. وقتی مسیر را کج برویم، به‌طور حتم گرفتار مشکلات خواهیم شد. باید به تیم‌های پایه اهمیت بیشتری بدهیم. پول نمی‌تواند همه مشکلات را حل کند، اما باید برای حل مشکلات فوتبال پایه تلاش کرد، چراکه آنها آینده فوتبال ایران هستند.

حاشیه

دنیا حیدری

برانکو محتمل‌ترین گزینه نیمکت پرسپولیس

حرف یحیی این بار دوتا نشد

جلسه سرخپوشان هیچ آورده مفیدی نداشت و روشن شدن تکلیف نیمکت پرسپولیس به پایان هفته جاری موکول شد.

راه یحیی سرانجام از پرسپولیس جدا شد و براساس گفته‌های مدیرعامل حالا تنها مانده امضای تفاهمنامه جدایی او و البته مهم‌تر از آن، انتخاب جایگزین مردی که این‌بار تنها یک نیمه دوام آورد.

پرواضح بود تنها چیزی که در پایان جلسه روز گذشته صددرصد قطعی می‌شود، جدایی یحیی و پایان کار او با پرسپولیس است. اگرچه باب گفت‌وگو با برانکو از روزهای قبل باز شده بود، اما هیئت مدیره همچنان به‌ادامه کار با یحیی تأکید داشت، حتی درویش هم امیدوار بود که بتواند یک‌بار دیگر سرمربی تیمش را برای ادامه کار مجاب کند، اما حرف گل‌محمدی این‌بار دوتا نشد. درست برخلاف صحبت‌های مدیرعامل که بعد از جلسه قبلی سعی داشت با بیان اینکه «یحیی حال و احوال خوبی برای مربیگری ندارد!» دم رفتن هم تمام کاسه و کوزه‌ها را بر سر سرمربی تیم بکشند، درست همانطور که بعد از دربی گفته بود بروید یقه سرمربی را بگیرید و از او سؤال کنید! اما بعد از آنکه گل‌محمدی صراحتاً گفت تنها دلیل او برای جدایی نداشتن امید به حل مشکلات بود، ترجیح داد صحبت‌های خود را اینطور نقض کند: «گل‌محمدی سرحال است، اما فضای فوتبال ایران را برای ادامه کار مهیا نمی‌بیند.»

■■■

باشگاه پرسپولیس طی روزهای قبل صراحتاً اعلام کرده بود که نظری روی گزینه‌های داخلی ندارد و تنها به گزینه‌های خارجی می‌اندیشد. انتخابی که درویش مدعی است هیئت مدیره باشگاه وظیفه خطیر آن را بر دوش او گذاشته‌اند: «در جلسه روز شنبه، هیئت مدیره مأموریت انتخاب سرمربی را به عهده من گذاشتند. البته از مشورت آنها هم استفاده خواهم کرد. ۱۰ گزینه برای جانشینی گل‌محمدی مشخص شده که کمیته فنی در حال بررسی آنهاست. همه گزینه‌ها در یک حد هستند و جدی و شوخی ندارند، اما با توجه به اینکه در حال گرفتن برنامه آنها هستیم نامی نمی‌برم، ولی کسی که به پرسپولیس و ایده‌هایش نزدیک‌تر است، انتخاب خواهیم کرد. ضمن اینکه باید مربی انتخاب کنیم که با سقف ما مشکلی نداشته باشد.»

■■■

درویش در حالی پای سقف بودجه را به میان می‌کشد که نه‌تنها گفته می‌شود برانکو این‌بار برای نشستن روی نیمکت پرسپولیس خواهان مبلغ بیشتر است که یکی از مشکلات برای حضور دوباره او در جمع سرخپوشان به رقم دیرکرد پرداخت مالیاتش برمی‌گردد که مدیرعامل پرسپولیس مدعی است باشگاه درخواست بخشش آن را داده است.

برانکو نه‌تنها یک مربی کارنامه‌دار است که روزهای خوب و موفقی را در جمع سرخپوشان داشته و اتفاقاً از مقبولیت خوبی هم در بین هواداران برخوردار است. او اما این روزها سکان هدایت عمان را در دست دارد و بارها و بارها نیز اعلام کرده که تمام تمرکزش روی حضور این تیم در جام ملت‌هاست و هرگونه مذاکره‌ای را به بعد از این رقابت‌ها موکول کرده است! این در حالی است که جام ملت‌ها یک ماه زمان می‌برد (البته باید دید عمان تا چه مرحله‌ای پیش می‌رود) و زمان برای پرسپولیس اهمیت بسیار دارد، خصوصاً که مدیریت پرسپولیس تأکید کرده تا قبل از مشخص شدن تکلیف سرمربی تیم، اقدام به جذب بازیکن نمی‌کند. تلاش‌های مسئولان باشگاه پرسپولیس برای حل و فصل مشکل قانونی ورود برانکو نشان می‌دهد او با وجود شرایط دشواری که در پیش دارد، اصلی‌ترین گزینه است، به‌خصوص که در صورت توافق با برانکو، سیدجلال حسینی می‌تواند تمرینات تیم را تا زمان رسیدن سرمربی در دست بگیرد تا خللی در روند آماده‌سازی تیم جهت آغاز نیم‌فصل دوم ایجاد نشود. با این حال به نظر می‌رسد مسئله مهم در این میان مبلغ درخواستی برانکو باشد. گفته می‌شود او خواستار رقمی حدود ۲میلیون دلار شده است. رقمی که البته برای کل کادر او از جمله مربی دروازه‌بانان، بدنسازو آنالیزور است. نفراتی که نه‌تنها در الاهلی عربستان که این روزها در تیم ملی عمان نیز در کنار او هستند.

حالا باید دید درویش که در طول این فصل وعده‌هایش برای تأمین منابع مالی باشگاه همواره توخالی از آب درآمده، می‌تواند شرایط مالی برای بازگشت برانکو به پرسپولیس را فراهم کند تا او بعد از گذشت چهار سال و نیم، یک‌بار دیگر سکان هدایت سرخپوشان را به دست گیرد در شرایطی که همه انتظار حضور مجدد برانکو در پرسپولیس را دارند یا اینکه گزینه‌ای دیگر را رو خواهد کرد.

گزارش
شیوا نوروزی

انصراف ۲ خارجی و ادامه بلاتکلیفی تیم ملی!

جلسه کمیته فنی فدراسیون والیبال نتیجه‌ای نداشت

جلسه طولانی کمیته فنی فدراسیون والیبال بدون انتخاب سرمربی جدید تیم ملی بزرگسالان به پایان رسید. درحالی که قرار بود جانشین بهروز عطایی روز گذشته مشخص شود، اما اعضای کمیته با توجه به انصراف ناگهانی دو گزینه خارجی نتوانستند در این خصوص تصمیم‌گیری کنند.

اعضای شورای مشورتی فدراسیون پیش از این رزومه سه گزینه خارجی و یک گزینه داخلی را بررسی و اولویت‌هایشان را مشخص کرده بودند. آنها همچنین افراد منتخب خود جهت حضور در کمیته فنی را نیز محرمانه به سرپرست فدراسیون اعلام کردند و بر این اساس نخستین جلسه این کمیته دیروز با ساختار جدید و به اصلاح چابک برای تعیین سرمربی جدید تشکیل شد، ولی در نهایت خبری از معرفی گزینه نهایی نشد!

اینطور که افشاردوست گفته، نام‌های جدید به جمع گزینه‌ها اضافه شده‌اند و قرار است سرپرست فدراسیون برای مذاکره رودررو راهی خارج از کشور شود. هفته اول لیگ ملت‌های ۲۰۲۴، اول خردادماه آغاز خواهد شد و ایتالیا، صربستان، کوبا و آرژانتین حریفان ما در این هفته خواهند بود. پنج تیم اول این رقابت‌ها سهمیه حضور در بازی‌های المپیک پاریس را کسب خواهند کرد.

■ **بدون خروجی**

تنها خروجی نشست دیروز، برگزاری هفتگی جلسات کمیته فنی بود. زمان به سرعت سپری می‌شود و در شرایطی که باید هرچه زودتر تکلیف برنامه‌های تیم ملی جهت حضور در لیگ ملت‌های سال آینده مشخص شود، اما تأکید فدراسیون بر محرمانه ماندن برخی اطلاعات است. در اولین جلسه کمیته فنی با توجه بر تأکید اعضا بر اهمیت اطلاع‌رسانی در خصوص خروجی و مصوبات جلسه به رسانه‌ها از یک منبع مشخص و همچنین حفظ محرمانگی برخی اطلاعات که موجب تغییر در روند مذاکرات می‌شود، محمود افشاردوست به عنوان سخنگوی کمیته فنی انتخاب شد.

■ **مهم‌ترین تصمیم**

وحید مرادی از زمانی که جایگزین داورزنی در فدراسیون شده، تلاش کرده کارها روی زمین نماند. همچنین انتخاب سرمربی تیم بزرگسالان نیز در دستور کار او و همکارانش قرار داشته است. سرپرست فدراسیون در جلسه دیروز با تأکید بر این موضوع گفت: «در شورای مشورتی بررسی اجمالی روی چهار گزینه سرمربیگری داشتیم و دکتر داورزنی هم به این گزینه‌ها رسیده بود. در جلسه پیش به دوستان گفته بودم قصد داریم یکی از مهم‌ترین تصمیمات را درباره والیبال ایران بگیریم و در آن جلسه صحبت‌های بسیاری مطرح شد و دوستان نظراتشان را بیان کردند. از آن جلسه به کمیته کوچک‌تری رسیدیم تا بتوانیم تصمیم بهتری اتخاذ کنیم. اینکه در جلسه کمیته فنی به نتیجه برسیم یا نه بستگی به اعضا دارد و امیدوارم در این خصوص به نتیجه برسیم.»

■ **ورود گزینه‌های جدید**

ویتال هاینن (بلژیک)، آنجلو لورنزوتی (ایتالیا)، روبرتو پیاتزا (ایتالیا) و سعید معروف گزینه‌های خارجی و داخلی هستند که نامشان روی میز فدراسیون قرار داشت. درحالی که گفته می‌شد گزینه‌های ایتالیایی شانس بیشتری برای نشستن روی نیمکت تیم ایران دارند، اما دیروز در کمیته فنی خبر انصراف ناگهانی دو گزینه خارجی مطرح شد. اگرچه نام این دو گزینه اعلام نشده، ولی سخنگوی کمیته فنی از اضافه شدن گزینه‌های جدید خبر داده است: «مدت‌هاست که فدراسیون در تلاش است بهترین تصمیم را برای والیبال کشور بگیرد تا بهترین مربی را که تجربه بالا و شرایط فنی خوبی دارد در رأس والیبال کشور قرار دهد. در این پروسه ۱۵ گزینه خارجی و یک داخلی بررسی شدند و در نهایت چهار گزینه باقی ماندند. پس از صحبت در شورای مشورتی و کمیته فنی به این نتیجه رسیدیم که زمان هست و نیاز به فوریت وجود ندارد، چون برخی گزینه‌ها برای حضور در ایران مردد هستند. در نشست دیروز مقرر شد بررسی بیشتری انجام شود و تفکر بیشتری روی گزینه‌های خارجی و داخلی صورت گیرد تا با بررسی بیشتر در جلسات هفتگی بهترین تصمیم گرفته شود. مذاکرات به قوت خود باقی است. با توجه به اینکه متأسفانه دو تن از گزینه‌ها براساس آخرین مذاکرات صورت گرفته در روز گذشته برای حضور در ایران به دلایلی که برای فدراسیون مشخص نیست آماده‌گی ندارند، باید منتظر ماند تا گزینه‌های جدید اضافه شوند و بررسی نهایی صورت گیرد.»

■ **سفر برای مذاکره**

افشاردوست تأکید کرده سرپرست فدراسیون برای مذاکره با گزینه‌ها عازم خارج از کشور خواهد شد: «از رفتار مربیانی که مذاکرات را تا به اینجا پیش برده‌اند و به یک‌باره تصمیم‌شان تغییر کرده تعجب می‌کنم. شرایط برای والیبال ایران کمی سخت شده و فدراسیون باید از کانال‌های خود استفاده کند و مذاکرات را ادامه دهد. ممکن است انصراف دو گزینه به هر دلیلی باشد و این موضوع در کشورمان مسبوق به سابقه است. دکتر مرادی، سرپرست فدراسیون والیبال در صورت لزوم برای مذاکرات حضوری به خارج از ایران سفر می‌کند تا از نزدیک با گزینه‌های مدنظر مذاکره کند. همچنین به پیشنهاد سرپرست فدراسیون و موافقت اعضای کمیته فنی برای ایجاد انگیزه بیشتر و استفاده از حداکثر ظرفیت، پاداش و جایزه خاص و ویژه‌ای در صورت صعود به المپیک برای تیم ملی در نظر گرفته شده است.»

■ **درخواست از رسانه‌ها**

درحالی که بلاتکلیفی تیم ملی برای انتخاب سرمربی جدید ادامه دارد، آقای سخنگو از رسانه‌ها خواسته به تیم ملی کمک کنند: «به عنوان عضوی کوچک از خانواده والیبال به خودم و والیبال افتخار می‌کنم که اقبال عمومی به این ورزش وجود دارد، اما باید تصمیمی کاملاً عاقلانه گرفته شود و باید بررسی بیشتری صورت گیرد. به دنبال ارتقای ورزش والیبال هستیم و باید صبر بیشتری داشته باشیم. امیدوارم رسانه‌ها و تمامی اعضای خانواده والیبال کمک کنند که تیم ملی خوبی داشته باشیم و بتوانیم بهترین تصمیم را خارج از شتابزدگی، عجله و فشار فضای مجازی بگیریم.»

بازتاب | شمیم رضوان

تأکید سرمربی نوجوانان پینگ‌پنگ به حمایت از شاگردانش

فرجی و شکیبا ژن قهرمانی دارند

چند روز قبل بود که بنیامین فرجی با کسب رنک یک دنیا در رده زیر ۱۵ سال و همچنین فراز شکیبا با ایستادن بر سکوی سوم رنکینگ زیر ۱۳ سال دنیا، نام پینگ‌پنگ ایران را بر سرزبان‌ها انداختند. موفقیتی قابل توجه که مهران احدی، سرمربی تیم ملی تنیس روی میز نوجوانان ایران از آن به عنوان غوغای ملی‌پوشان رده پایه یاد می‌کند: «بنیامین و فراز واقعاً غوغا کردند و موفقیت کسب شده توسط آنها خبر بسیار خوشی برای جامعه تنیس روی میز در سال جدید میلادی بود. در واقع وقتی یک ورزشکار در سطح جهانی و المپیک موفق به کسب مقام یا موفقیتی می‌شود، سال‌های سال برای رسیدن به آن تلاش کرده و حداقل چیزی حدود ۱۰ سال تمرین را پشت سر گذاشته که این از مرحله استعدادیابی شروع و به پرورش استعداد و حمایت منتهی شده تا در نهایت موفقیتی حاصل شود. درحالی که بنیامین و فراز تازه ابتدای راه هستند و مرحله نخست را پشت سر می‌گذارند، اما در همین ابتدای راه با موفقیتی که به دست آوردند ثابت کردند که دارای ژن قهرمانی هستند.»

احدی با اشاره به برادران عالمیان که کار خود را با درخشش در رده‌های پایه آغاز کردند، تأکید کرد حمایت از این دو نوجوان می‌تواند موفقیت‌های آتی را برای تنیس روی میز ایران به دنبال داشته باشد: «ما نمونه این موفقیت‌ها را پیشتر نیز داشتیم. برادران عالمیان و هدایی نمونه بارز اینگونه ظرفیت‌ها هستند که با حمایت و بها دادن به پتانسیلی که داشتند به ستاره‌های امروز پینگ‌پنگ ایران تبدیل شدند. البته یکی از عوامل پیشرفت آنها خانواده بود که فرجی و شکیبا هم مانند برادران عالمیان در خانواده‌ای پینگ‌پنگ‌باز رشد کردند که زمان زیادی برای رشد و موفقیت فرزند خود می‌گذارند و هماهنگی خوبی نیز با کادر فنی دارند. این نوجوانان باید در رده‌های بعدی هم درخشش داشته باشند. کار آنها تازه آغاز شده، اما برای اینکه شاهد موفقیت آنها در رده بزرگسالان هم باشیم باید برنامه‌ریزی داشته باشیم و با مدیریت درست از آنها حمایت کنیم؛ چه مادی و چه معنوی. هرچند تا به امروز حمایت‌های خوبی را شاهد بودیم، اما واقعیت این است که ورزشکار هر اندازه هم که برنامه‌ریزی و تمرین داشته باشد، اگر حمایت مالی نشود نتیجه نخواهد گرفت، چراکه تمام مسائل و مشکلات با تلاش و تمرین ورزشکاران حل و فصل نمی‌شود.»

چهره | اشرف رامین

مراسم ضیافت سده المپیک سوم بهمن‌ماه برگزار خواهد شد

منش پهلوانی راز ماندگاری تختی

پنجاه و ششمین سالگرد درگذشت جهان پهلوان تختی در ابن‌بابویه برگزار شد و همانند همیشه مسئولان ورزش حرف‌ها و شعارهای تکراری سال‌های گذشته در مورد تختی را تکرار کردند. ۱۷دی‌ماه ۱۳۴۶ ورزش ایران قهرمان و پهلوان خود را از دست داد. غلامرضا تختی علاوه بر کسب مدال‌های خوشرنگ و ارزشمند در المپیک و جهان با رفتار و منش پهلوانی‌اش محبوب مردم ایران شد. پس از گذشت چند دهه، او هنوز هم اسطوره اخلاق مردم ایران است. کیومرث هاشمی این مسئله را راز ماندگاری تختی عنوان کرد. وزیر ورزش در مراسم روز گذشته اظهار داشت: «مردم بعد از نیم قرن همواره یاد و خاطره تختی را زنده نگه می‌دارند. ما نیز برای حضور در کنار مردم در این مراسم حضور پیدا کردیم تا یاد و خاطره این پهلوان ملی را زنده نگه داریم. اخلاق و رفتار تختی مصداق پهلوانی بود و این رفتار هنوز در بین ورزشکاران ما در جریان است. او با این شیوه رفتاری نشان داد که پهلوانی بسیار مهم‌تر از قهرمانی است و آنچه در ذهن مردم ماندگار می‌شود، پهلوانی است. تختی نشان داد قهرمانی خوب است، اما این پهلوانی است که نام‌ها را ماندگار می‌کند. رفتارهای پهلوانانه تختی راز ماندگاری این قهرمان است و مردم به‌خاطر این رفتارها تختی را دوست دارند.»

مناف هاشمی، دبیرکل کمیته ملی المپیک هم از برگزاری مراسم ضیافت سده المپیک در سوم بهمن‌ماه، رونمایی از تنها صدای ماندگار جهان پهلوان تختی و تقدیر از مدال‌آوران خبر داد: «۷۶ مدال المپیک را توسط ۶۱ ورزشکار المپیکی در طول ۸۰ سال گذشته کسب کرده‌ایم. ۱۰۰ سال از حضور کشور ما در المپیک به شکل رسمی و غیررسمی می‌گذرد، به همین خاطر قرار است برنامه سده را برگزار کنیم تا از مدال‌آوران المپیک قدردانی کنیم و به آنها نشان افتخار بدهیم. البته ۱۵ ورزشکار ما مرحوم شده‌اند، بنابراین خانواده‌های آنها را دعوت کرده‌ایم. مابقی را از سراسر دنیا دعوت کرده‌ایم تا به این برنامه بیایند. همچنین از موزیک استاد انتظامی و صدای تختی رونمایی خواهیم کرد. یاد و خاطره همه ورزشکاران، به‌خصوص مدال‌آورانی را که در قید حیات هستند گرامی می‌داریم. تختی به جامعه ورزش و مردم ایران خدماتی رسانده که در طول این سال‌ها فراموش نشده است و روز به روز هم مراسم او پررنگ‌تر می‌شود. جوانان و ورزشکاران ما از بزرگانی چون تختی الگو گرفته‌اند و باید این راه را ادامه دهند و جوانمردی و فتوت را از او الگو بگیرند. باید بتوانیم بزرگانی همچون تختی را الگوی خود قرار دهیم. بزرگی و جوانمردی که در وجود تختی بود کمتر کسی داشته، به همین دلیل هم او الگو شده است. در کنار مردم بودن، بزرگ‌ترین ویژگی جهان پهلوان تختی بود.»

قاب

کشتی‌گیران حامی آرمان‌های حاج قاسم

ملی‌پوشان آزاد و فرنگی‌کار کشورمان حمایت خود را از آرمان‌های شهید سلیمانی اعلام کردند. ملی‌پوشان آزاد و فرنگی‌کار با در دست داشتن تصویری از سردار شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی یاد و خاطره او و ۹۲ شهید اقدام تروریستی که در مراسم چهارمین سالگرد این شهید بزرگ در کرمان به وقوع پیوست را گرامی داشتند.

یادداشت

فریدون حسن

قطر به کدام بهانه پول می‌دهد؟!

«چین طرح می‌دهد، قطر پول و مالزی کار ساخت را انجام می‌دهد تا ورزشگاه استقلال ساخته شود.» این را معاون ارتباطات و رسانه‌ای باشگاه استقلال می‌گوید و مدعی است که ساخت این ورزشگاه کوچک‌ترین هزینه‌ای برای استقلال نخواهد داشت!

قبول، اما فقط به این سؤال پاسخ دهید و بعد بروید به جای ورزشگاه ۴۰ هزار نفری، استادیوم چندصد هزار نفری بسازید. قطر به چه بهانه و چگونه قرار است پول بدهد؟! آیا عاشق چشم و ابروی ماست که بیاید پول خرج کند، آن‌هم به اسم یک باشگاه ایرانی؟ اینکه هیچ کجای این ماجرا روشن نیست و وزارت ورزش در قبال این موضوع کاملاً سکوت کرده، بسیار شائبه‌برانگیز است.

درحالی که خود وزارت درگیر پروژه ساخت ورزشگاه است و بعید به نظر می‌رسد تا به سرانجام رساندن آن پروژه دیگری را در دست بگیرد، خبر می‌رسد که باشگاه دولتی همیشه بدهکار استقلال که حتی همین حالا هم به بازیکنان داخلی و خارجی خود بدهکار است، می‌خواهد ورزشگاه بسازد و وزارت ورزش و فدراسیون فوتبال هم هیچ عکس‌العملی از خود نشان نمی‌دهند (هرچند که در مسئله جعل سند این باشگاه و دیدار سفیر عربستان با مدیرعامل استقلال هم واکنشی نشان ندادند) تا موضوع پیچیده‌تر شود. اینکه خطیر چگونه در یک باشگاه دولتی برای خودش حکومتی مستقل به راه انداخته و هر کاری دلش می‌خواهد انجام می‌دهد هم جای سؤال دارد.

اینکه قطر پول می‌دهد از دو حالت خارج نیست؛ یا اینکه پول خودمان را هزینه ساخت ورزشگاه برای استقلال می‌کند، یا اینکه از خودش خرج می‌کند که به قول معروف هیچ گربه‌ای در راه رضای خدا موش نمی‌گیرد.

اگر حالت اول باشد، یعنی قطر پول نفت مردم ایران را که با زحمت و بعد از سال‌ها دوندگی از کره‌جنوبی گرفتیم خرج ساخت ورزشگاه برای یک تیم می‌کند. پولی که متعلق به مردم ایران است، نه باشگاه استقلال. پولی که باید در راه‌های دیگری خرج شود، نه اینکه خرج پز دادن علی خطیر و مسئولان باشگاه همیشه بدهکار استقلال شود. همین‌جاست که سکوت شائبه‌برانگیز وزارت ورزش مطرح می‌شود. اینکه چطور یک باشگاه دولتی و تحت مدیریت وزارت ورزش اینگونه به خود اجازه می‌دهد با طرف خارجی صحبت کند و قول و قرار بگذارد و حتی برای سرمایه مردم کشور هم تصمیم بگیرد!

در حالت دوم، همانطور که عنوان شد قطر عاشق چشم و ابروی ما نیست که از جیب خودش خرج کند، مگر آنکه جناب علی خطیر، مدیرعامل باشگاه استقلال قول‌وقرارهایی گذاشته باشد که قطری‌ها را مجاب به سرمایه‌گذاری کرده باشد. قول‌وقرارهایی که باز هم از گرده مردم خواهد بود، چراکه معلوم نیست قطری‌ها برای ساخت این ورزشگاه اختصاصی چه ضمانت‌هایی گرفته‌اند و بعداً چگونه قرار است مزد سرمایه‌گذاری خود را از ایران بگیرند.

هیچ کجای ماجرای ساخت ورزشگاه اختصاصی برای باشگاه دولتی استقلال شفاف نیست. اینکه مسئولان ذی‌ربط دولتی و امنیتی سکوت کرده‌اند تنها باعث شده خطیر و رفقا هر روز بیشتر بر طبل موفقیت بکوبند و برای خود رزومه درست کنند.

آزادی مددجوی ورزشکار به همت «نجوا»

در آغاز اقدامات خیرخواهانه گروه فرهنگی جهادی نجوا در اصفهان، یک مددجوی ورزشکار به همت و مشارکت خیرین آزاد شد.

شامگاه شنبه ۱۶ دی‌ماه ۱۴۰۲ و در آغاز اقدامات خیرخواهانه گروه فرهنگی جهادی نجوا در اصفهان، یک مددجوی ورزشکار به همت و مشارکت خیرین آزاد شد.

گفتنی است، این اقدام خیرخواهانه پس از بازدید مسئولان اداره کل ورزش و جوانان، اعضای گروه نجوا و جمعی از خیران از زندان اصفهان صورت گرفت.

در گروه جهادی نجوا، چهره‌های ورزشی چون استکی سرمربی سابق تیم ملی بوکس، جزینی مربی سابق تیم ملی کشتی فرنگی، هادی طباطبایی پیشکسوت فوتبال، نازنین ملایی، هادی شکوری و حسین شمس حضور دارند.

یکه‌تازی مجلل در انتخابی المپیک

دومین مرحله مسابقه انتخابی تیم ملی قایقرانی روئینگ برای حضور در مسابقات کسب سهمیه المپیک پاریس در دریاچه آزادی برگزار شد.

در این مسابقه، نازنین ملایی با وجود اینکه نامش از سوی داور اعلام شد، اما غایب بود و به دلیل شرکت نکردن در دو مسابقه انتخابی تیم ملی، المپیک پاریس را از دست داد. در قایق دونفره زنان هم تیم مهسا جاور و زینب نوروزی بدون اینکه کسی با آنها رقابت کند به تنهایی اول شد. حمیدرضا رضوانی و فاطمه مجلل و تیم مهسا جاور و زینب نوروزی در هر دو تست اول شدند.

قلب شهیده حادثه کرمان دوباره به تپش افتاد

قلب یکی از شهدای حادثه تروریستی کرمان با پیوند به بیمار نیازمند در تهران دوباره به تپش افتاد.

دکتر پیمان کارنما، مسئول واحد فراهم‌آوری اعضای پیوندی دانشگاه علوم پزشکی کرمان گفت: حادثه تروریستی روز چهارشنبه ۱۳ دی‌ماه در سالروز شهادت سردار شهید قاسم سلیمانی به شهادت ۹۱ هموطن و زخمی شدن ۱۰۲ شهروند دیگر منجر شد. همزمان با انتقال مجروحان حادثه تلاش تیم پزشکی برای نجات آنها به جریان افتاد.

یکی از مجروحان فاطمه دهقان، برادرزاده معاون حقوقی رئیس‌جمهور بود که اعضای بدن وی به بیماران نیازمند اهدا شد. دو روز قبل وقتی به ما اطلاع دادند مرگ مغزی مجروحی که در آی‌سی‌یو بیمارستان بستری بود، تأییدشده متوجه شدیم خانم دهقان کارت اهدای عضو داشت و خانواده‌اش هم با اهدای اعضای وی موافق هستند، بنابراین با طی‌شدن روال قانونی، هماهنگی برای اهدای عضو و از آن طرف فراخوان بیماران دریافت‌کننده انجام شد. پس از آن قلب این بانو در بیمارستان کرمان جداسازی و با تلاش هوانیروز و اورژانس هوایی به بیمارستان مسیح دانشوری تهران منتقل و به بیمار نوجوان پیوند شد. کبد شهیده دهقان برای پیوند به شیراز منتقل و دو کلیه وی نیز به دو بیمار کرمانی پیوند شد.

بانوی ورزشکار به ۳ بیمار زندگی بخشید

اعضای بدن فاتح بسیاری از قله‌های ایران و جهان به سه بیمار نیازمند زندگی دوباره بخشید.

سیاوش غلامی، مدیر فراهم‌آوری و اهدای عضو دانشگاه علوم پزشکی شیراز گفت: معصومه زارع ۵۱ ساله و ساکن شیراز طی ۱۲۰ روز ۳۰ قله در ایران را فتح کرده‌بود. این بانوی ورزشکار همچنین در سایر نقاط جهان نیز قله‌هایی مانند آرارات ترکیه، کلیمانجارو در تانزانیا و هیمالیا را فتح کرد. براساس این گزارش این بانوی ورزشکار با دوچرخه به شهرستان فیروزآباد سفر کرده‌بود که هنگام عبور دچار سانحه شد و به بیمارستان فیروزآباد منتقل شد. هر چند تلاش پزشکان برای نجات جان وی به جریان افتاد، اما وی به مرگ مغزی مبتلا شد.

بعد از آن بود که با رضایت خانواده‌اش اعضای بدن او شامل کبد به مردی ۳۸ ساله از اصفهان، یک کلیه به مردی ۵۳ ساله از ارسنجان و کلیه دیگر به زنی ۵۳ ساله از شیراز اهدا شد.

هدیه تولد شهیدانه کرمان برای آزادی ۲ زندانی

رئیس زندان مراغه گفت: یکی از دانش‌آموزان این شهرستان، هدیه تولدش را به یاد شهدای دانش‌آموز حادثه کرمان برای آزادی دو نفر از زندانیان جرائم غیرعمد هزینه کرد.

علی جعفری به خبرنگاران گفت: دانش‌آموز کلاس دوم که «نورسان محسنی» نام دارد، همراه پدرش در زندان مراغه حاضر شد و قلک خودش را شکست و با اهدای ۱۵ میلیون تومان، زمینه آزادی دو زندانی را فراهم کرد. وی با قدردانی از این اقدام خداپسندانه دختر دانش‌آموز و همچنین تجلیل از پدر و مادرش بیان کرد: مشارکت خیران شهرستان در زمینه آزادی زندانیان و همچنین ایجاد اشتغال برای آنان و خانواده‌هایشان در سال جاری کم‌نظیر بوده است.

دختر مقتول: پدرم به خوابم آمد و گفت قاتلم را ببخش

غلامرضا مسکنی

دختر جوان صبح دیروز همراه اعضای خانواده‌اش به دادسرای امور جنایی آمد و قاتل پدرش را بخشید. او گفت که پدرم به خوابم آمد و گفت قاتلم را ببخش و الان هم خوشحالم که خدا به من این قدرت را داد تا به قاتل زندگی دوباره ببخشم.

روز دوشنبه سوم خردادماه ۱۴۰۰، مسئولان بیمارستانی در شرق تهران مرگ مشکوک مرد میانسالی را به مأموران پلیس خبر دادند.

با اعلام این خبر، تیمی از مأموران راهی بیمارستان و در آنجا با جسد مرد ۴۷ ساله‌ای به نام حمید روبه‌رو شدند که به گفته پزشکان بر اثر ضربه جسم سختی به سرش فوت کرده بود. بررسی اوراق پرونده بالینی حمید نشان می‌داد چند شب قبل پیکر زخمی و نیمه‌جان او از سوی مرد رهگذری کنار خیابانی در شرق تهران کشف و برای درمان به بیمارستان منتقل می‌شود، اما او به کما می‌رود و پس از سه روز فوت می‌کند.

سرقت

تحقیقات و گفته‌های خانواده مرد میانسال حکایت از آن داشت در جریان حادثه، اموال او هم سرقت شده است، به همین دلیل فرضیه قتل قوت گرفت و مأموران احتمال دادند حمید در درگیری با سارقان سرش آسیب دیده و به قتل رسیده است.

بدین ترتیب تیم تحقیق در اولین گام دوربین‌های مداربسته محل حادثه را بازبینی کردند و دریافتند حمید پس از بستن مغازه‌اش درحالی‌که کیف‌دستی همراهش بوده به طرف خانه به راه می‌افتد تا اینکه در تاریکی شب در نزدیکی محل حادثه، مردی برای سرقت کیفش با او درگیر می‌شود. در این درگیری حمید به زمین می‌خورد و ضارب هم پس از برداشتن کیف‌دستی مقتول از محل فرار می‌کند.

قاتل به قتلگاه بازگشت

تاریکی هوا باعث شده بود چهره متهم در فیلم دوربین‌های مداربسته مشخص نباشد و تنها نشانه آن، موهای بلند و دم‌اسبی متهم بود که پشت سرش بافته و گره زده بود.

با به دست آمدن این اطلاعات، مأموران برای شناسایی قاتل تحقیقات خود را آغاز کردند، اما ردی از او پیدا نکردند تا اینکه چند روز بعد باخبر شدند قاتل در اقدامی عجیب به محل حادثه بازگشته و یکی از اهالی محل او را شناسایی کرده و به دام انداخته است. وقتی مأموران به محل حادثه رسیدند با مرد جوانی روبه‌رو شدند که موهای دم‌اسبی‌اش شباهت زیادی به قاتل فراری داشت. مردی که متهم را دستگیر کرده بود، گفت: «آن شب پشت پنجره خانه‌ام بودم و به بیرون نگاه می‌کردم که دیدم مرد موبلندی با مرد دیگری درگیر شده است. به سرعت به داخل کوچه آمدم، اما خبری از مرد موبلند نبود و مرد میانسال هم خونین روی زمین افتاده بود. از طرفی چهره او را در دوربین‌ها دیده بودم تا اینکه لحظاتی قبل با این مرد روبه‌رو شدم. چهره او خیلی برایم آشنا بود و یک لحظه به یاد حادثه آن شب افتادم و فهمیدم او همان سارقی است که باعث مرگ مرد میانسال شده و او را با کمک همسایه‌ها دستگیر کردم.»

سرقت برای رفتن به آلمان

متهم به نام منصور پس از انتقال به اداره پلیس ابتدا منکر جرم خود شد، اما وقتی فهمید دوربین مداربسته چهره‌اش را شب حادثه ثبت کرده است با اظهار پشیمانی به قتل مرد فروشنده اعتراف کرد.

او گفت: «من کارگری می‌کنم و درآمد زیادی ندارم. چرخ زندگی‌ام با همین درآمد می‌چرخید، اما مدتی قبل تصمیم گرفتم با دختر جوانی از بستگان نزدیکم ازدواج کنم. دختر مورد علاقه‌ام به نام نازنین دوست داشت پس از ازدواج برای زندگی ابتدا به ترکیه و از آنجا به کشور آلمان برویم، اما من نه پولی داشتم کار نون و آبداری. از طرفی نازنین هم هر روز مرا وسوسه می‌کرد تا برای رفتن به آلمان پول فراهم کنم، به همین دلیل تصمیم گرفتم سرقت کنم. آن شب اولین سرقتم بود و دقایقی قبل وقتی دیدم مقتول پول‌هایش را داخل کیف‌دستی‌اش گذاشت و به طرف خانه‌اش به راه افتاد، او را تعقیب کردم و در مکان خلوت و تاریکی برای سرقت کیفش با او درگیر شدم. او با من درگیر شد که در کشمکش کیف را از دستش گرفتم و او را هل دادم که سرش به جدول کنار خیابان برخورد کرد و نقش بر زمین شد. از ترس فرار کردم، اما فکر نمی‌کردم فوت کرده باشد، به همین دلیل هم چند روز بعد به محل حادثه آمدم تا سروگوشی آب بدهم و از سرنوشت مرد میانسال باخبر شوم که یکی از اهالی محل مرا شناسایی و دستگیر کرد.»

حکم قصاص

متهم پس از تحقیقات تکمیلی و صدور کیفرخواست در یکی از شعبه‌های دادگاه کیفری یک استان تهران به جرم قتل عمد محاکمه شد. اولیای دم برای متهم درخواست قصاص دادند و قضات دادگاه هم منصور را به قصاص محکوم کردند.

بخشش

حکم قصاص متهم پس از تأیید در دیوان عالی کشور برای سیر مراحل اجرای حکم به شعبه اجرای احکام دادسرای امور جنایی تهران فرستاده شد. درحالی‌که متهم در یک قدمی چوبه دار قرار داشت، تیم صلح و سازش جلساتی را برای جلب رضایت اولیای دم برگزار کردند تا اینکه صبح دیروز دختر مقتول همراه مادر، پدربزرگ و مادربزرگش به دادسرای امور جنایی رفتند و متهم را بخشیدند. بدین ترتیب قاتل به زودی از جنبه عمومی جرم محاکمه می‌شود.

خواب پدر

دختر ۱۹ ساله مقتول که دانشجوی رشته گرافیک و نقاش است به خبرنگار ما گفت، تصمیم داشته قاتل پدرش را قصاص کند، اما مدتی قبل پدرش به خوابش می‌آید و تصمیمش عوض می‌شود.

شما کی از حادثه قتل پدرتان باخبر شدید؟

آن شب من، مادر و برادر خردسالم منتظر بودیم شام را با پدرم بخوریم. پدرم پس از پایان کارش به طرف خانه به راه افتاده بود و تلفنی هم به ما خبر داد که به زودی می‌رسد، اما هر چقدر منتظرش ماندیم خبری از او نشد تا اینکه از بیمارستان با ما تماس گرفتند و گفتند پدرم در بیمارستان بستری است. وقتی به بیمارستان رفتیم، متوجه شدیم او سرش آسیب دیده و به کما رفته است. چند روز بعد هم پدرم فوت کرد و ما را تنها گذاشت.

خبر داشتی به خاطر درگیری فوت کرده است؟

وقتی خبر فوت پدرم را شنیدم، دنیا روی سرم خراب شد و حال خوبی نداشتم. شاید هم به خاطر این خبر متوجه چیزی نبودم، اما چند روز بعد که مأموران قاتلش را دستگیر کردند، فهمیدم مرد ۳۰ ساله‌ای به خاطر سرقت پول‌های پدرم دست به جنایت زده است.

چه حسی از قاتل داشتی؟

من عاشق پدرم بودم و هر شب منتظرش می‌ماندم تا با دیدنش آرام شوم. ندیدنش یک روز هم برای من سخت بود، به‌طوری که اگر به مسافرت می‌رفت، دلتنگی نبودنش مرا آزار می‌داد. حالا از یک دختر چه انتظاری می‌رود وقتی قاتل پدرش را می‌بیند. دوست داشتم همان روز اول که او را دیدم، قصاصش کنم. شاید باور نکنید به تنها چیزی که فکر می‌کردم قصاص متهم بود و فقط فکر اعدامش مرا آرام می‌کرد و از همان روز اول هم تصمیم گرفتم او را قصاص کنم. در دادسرا و دادگاه همراه اعضای خانواده‌ام برای او درخواست قصاص دادم.

چه شد که تصمیم گرفتی او را ببخشی؟

واقعیتش به تنها چیزی که فکر نمی‌کردم بخشش بود. خیلی برایم سخت بود او را ببخشم و حتی افرادی هم که برای جلب رضایت به خانه ما می‌آمدند، گفته‌هایشان روی من تأثیری نداشت. فقط می‌خواستم انتقام بگیرم و آرام شوم. البته من نقاش و هنرمندم و سنگدل نیستم، اما تا فردی در جایگاه من قرار نگیرد، نمی‌تواند مرا قضاوت کند، چون من دخترم و دلتنگ پدرم و زندگی برای یک دختر بدون پدر معنا ندارد. تصمیم خودم را گرفته بودم تا اینکه مدتی قبل پدرم به خوابم آمد. چند شبی خواب پدرم تکرار شد و من متوجه شدم پدرم از تصمیمی که گرفته‌ام ناراحت است و بعد فکر کردم برای شادی روح پدرم، قاتل او را ببخشم.

چطور پدربزرگ و مادربزرگت را راضی کردی؟

من فرزند بزرگ خانواده هستم و پدربزرگ و مادربزرگم مرا دوست دارند و به حرف‌هایم توجه می‌کنند. وقتی خواب پدرم را برایشان تعریف کردم و خواستم قاتل را ببخشند، آنها قبول کردند.

دیه هم گرفتید؟

قرار شد مبلغ کمی بدهند و ما هم آن صرف امور خیریه کنیم. می‌خواهیم در روستای زادگاه پدرم یک مدرسه بسازیم.

الان چه احساسی داری؟

خوشحالم که خدا به من این قدرت را داد که به یک نفر زندگی دوباره بدهم و مطمئن هستم پدرم هم خوشحال است.

یادداشت

هوشمندی در مراقبت از موجودی حساب

حسین فصیحی
دبیر گروه حوادث

شماره ناشناس بود. از همان شماره‌های اعتباری؛ با این حال به تماس جواب دادم. آن سوی خط مردی بود که به شدت سرفه می‌کرد، گفت: «من علی هستم و از شب گذشته آنفلوآنزای شدیدی گرفته‌ام و صدایم گرفته‌است.» احتمال دادم خواهرزاده‌ام علی باشد. سؤال کردم علی خودت هستی؟ گفت «بله خاله. در حالی که به شدت سرفه‌هایش اضافه شده‌بود، گفت که از دیشب سرمای سختی خورده‌ام.» گفتم چرا شماره‌ات را عوض کرده‌ای؟ گفت: «این شماره اعتباری شارژ رایگان داشت، برای همین چند روزی است آن را دست گرفته‌ام. حالا هم یک خواهشی داشتم. دوستم در بیمارستان بستری است و نیاز به ۱۰ میلیون تومان پول دارد. شماره کارتی می‌فرستم لطف کن و پول را به حسابش واریز کن. خودم رو به راه شوم، پول را برمی‌گردانم.» درخواستش را قبول کردم و خواستم شماره کارت را ارسال کند. تماس را که قطع کردم شماره کارت خیلی زود برایم ارسال شد. قبل از اینکه پول را واریز کنم، با شماره همراه اول علی تماس گرفتم. همان زنگ اول که خورد، گوشی را برداشت. قبراق و سرحال بود. بعد از سلام و علیک گفتم که خودت هستی علی؟ با تعجب به سؤالم جواب مثبت داد. آنجا بود که شستم خبردار شد آن مرد کلاهبردار بوده‌است. ماجرا را با علی در میان گذاشتم.

آنچه شرحش گذشت، ماجرایی بود که روز قبل برای همکارمان در گروه بین‌الملل اتفاق افتاد. خانم عطار هوشیاری زیادی به خرج داده بود و قبل از اینکه پول را به شماره حساب مورد نظر واریز کند، دست کلاهبردار را خوانده و برای اطمینان بیشتر با شماره خواهرزاده‌اش تماس گرفته‌است.

کلاهبرداران برای رسیدن به هدف خود در این شیوه روی موضوعات مختلفی تمرکز می‌کنند. از جمله اینکه آنها از اسم‌هایی استفاده می‌کنند که در همه خانواده‌ها وجود دارد. کمتر خانواده‌ای در کشور وجود دارد که نام‌های پرطرفداری مثل محمد، علی، فاطمه و اسم‌هایی از این دست نداشته‌باشد، از همین‌رو قربانی پرونده بعد از جواب دادن به شماره ناشناس، ذهنش به دنبال همان اسم آشنا می‌رود. افراد کلاهبردار در این مرحله تلاش می‌کنند مدیریت گفت‌وگو را به دست گیرند و اجازه فکر کردن به قربانی پرونده ندهند. سرفه‌های مدام فرد کلاهبردار می‌تواند تمرکز قربانی پرونده را به خود جلب کند و از آنجا که بسیاری از شهروندان مهارت نه گفتن یا مدیریت لازم را برای راستی‌آزمایی ندارند، پول را به شماره حساب کلاهبردار واریز می‌کنند. شماره‌حساب‌های ارسال شده یا اجاره‌ای است یا با اوراق سرقت‌شده افتتاح می‌شود. عمده تماس‌ها در ساعت غیراداری گرفته می‌شود تا پلیس و قربانیان پرونده امکان مسدود کردن شماره حساب مورد نظر را نداشته‌باشند. با مسدود شدن حساب‌ها، پول‌های از دست رفته قربانیان به حساب‌هایشان بازگشت داده‌نمی‌شود. رویه قانونی برای سپری کردن این شکایت‌ها طولانی است و از آنجا که همه شاکیان برای طرح شکایت اقدام نمی‌کنند مسیر کلاهبرداری برای مجرمان هموارتر می‌شود. مشکل دیگر جایی بروز پیدا می‌کند که ممکن است فرد کلاهبردار مثلاً در یکی از زندان‌های شیراز در حال طی کردن دوران محکومیتش باشد و از داخل سلولش با شماره تلفن شهروندان در استان‌های دیگر تماس بگیرد و حساب آنها را خالی کند. طبیعتاً پیگیری کردن این پرونده برای شاکیان دردسرهای بسیاری به همراه دارد. در صورت طرح شکایت هم پلیس باید شماره‌های زیادی را ردیابی کند و با عبور از لایه‌هایی که کلاهبرداران ایجاد کرده‌اند آنها را بازداشت کنند، از همین‌رو دستگیر کردن این متهمان هم به سختی صورت می‌گیرد.

کلاهبرداران از شیوه مرسوم دیگری هم استفاده می‌کنند. یکی از قربانیان این شیوه می‌گوید: «پیامکی برایم ارسال شد که نوشته شده‌بود محمد هستم. ۲میلیون به این شماره واریز کن. ممنون. شماره یک کارت هم برایم ارسال شده‌بود. از آنجا که برای بعضی مشتریانم پول واریز می‌کردم، تصور کردم محمد از مشتریان خودم باشد برای همین پول را به شماره کارتش واریز کردم. چند روز بعد که محمد به مغازه‌ام آمد، گفتم پول را به شماره کارتی که فرستاده بودی واریز کردم. محمد با تعجب گفت از من درخواست پول نکرده‌بود. فهمیدم که او کلاهبردار بوده‌است.

ثروت‌های بادآورده با این شیوه‌های مجرمانه به مذاق کلاهبرداران خوش آمده‌است، برای همین هر روز با تدبیرهای تازه دست به کار می‌شوند. آنها از ضعف‌هایی که در بدنه اجتماعی وجود دارد، نهایت استفاده را می‌برند. خیلی از شهروندان به خاطر رودربایستی با دوستان و بستگان خود بدون راستی‌آزمایی حساب مجرمان را شارژ می‌کنند، بنابراین تا زمانی که آموزش‌های لازم در بستر اجتماعی تقویت نشود، حساب مجرمان همچنان شارژ خواهد شد.

کشف جسد مرد تنها در انباری خانه‌اش

آرمین بینا

مأموران پلیس جسد مرد تنها را در حالی در انباری خانه‌اش کشف کردند که در انباری از بیرون قفل شده بود. تحقیقات پلیس حکایت از آن دارد مرد میانسال در یک حادثه به قتل رسیده است.

ساعت ۱۵:۳۰ عصر روز شنبه ۱۶ دی‌ماه قاضی موسی رضازاده، بازپرس ویژه قتل دادسرای امور جنایی تهران با تماس تلفنی مأموران کلانتری نامجو از مرگ مشکوک مرد میانسالی در خانه‌اش باخبر و همراه تیمی از کارآگاهان اداره دهم پلیس آگاهی راهی محل شد.

تیم جنایی در انباری طبقه همکف ساختمانی سه طبقه در نزدیکی خیابان سبلان با جسد مرد ۶۱ ساله‌ای به نام قنبر روبه‌رو شدند که به طرز مرموزی فوت کرده بود.

بررسی‌ها حکایت از آن داشت مرد فوت شده در خانه موروثی تنها زندگی می‌کرده و چند روزی هم از مرگ او گذشته است.

برادر قنبر که حادثه را به پلیس خبر داده بود، گفت: «این خانه ارثیه پدرم است، اما برادرم در طبقه همکف زندگی می‌کرد و طبقات دیگرش هم خالی بود. چند سال قبل او ازدواج کرد و همراه همسر و دخترخوانده‌اش زندگی می‌کرد تا اینکه همسرش فوت کرد و دخترخوانده‌اش هم رفت و او تنها شد. چند روز قبل با برادرم تماس گرفتم، اما جواب نداد. احتمال دادم برای ترک اعتیادش به کمپ رفته باشد تا اینکه امروز به خانه‌اش آمدم و بوی بدی به مشامم رسید. وقتی رد بو را گرفتم به انباری رسیدم، اما در انباری از بیرون قفل بود. کنجکاو شدم و قفل در را تخریب کردم و وارد انباری شدم. پتویی روی جسم متعفن افتاده بود، وقتی پتو را برداشتم با جسد برادرم روبه‌رو شدم.»

مأموران پلیس در ادامه دخترخوانده مرد فوت شده را شناسایی و از او تحقیق کردند. دختر جوان گفت: «وقتی مادرم فوت کرد از خانه ناپدری‌ام بیرون آمدم و از آنجایی که معتاد به موادمخدر هستم بیشتر وقت‌ها در گرمخانه‌ها و پاتوق خلافکاران هستم. معمولاً هر چند ماه یک‌بار به دیدن ناپدری‌ام می‌رفتم، اما مدتی بود که از او خبری نداشتم.»

بررسی‌های مأموران پلیس نشان داد افراد معتاد و خلافکاری به خانه مرد فوت شده رفت و آمد داشتند و آنجا را پاتوق خود کرده بودند. به همین دلیل مأموران احتمال دادند قنبر در درگیری با فرد خلافکاری به قتل رسیده و قاتل نیز جسدش را به داخل انباری منتقل و در آن را از بیرون قفل کرده است تا ردی از خود به جا نگذارد. همزمان با انتقال جسد به پزشکی قانونی برای انجام آزمایش‌های لازم و مشخص شدن علت اصلی مرگ، مأموران تحقیقات گسترده‌ای را درباره این حادثه و بر ملا کردن زوایای پنهان آن آغاز کردند.

دعوای مرگبار ۲ نوجوان در پارک

درگیری دو پسر نوجوان در یکی از پارک‌های ورامین، مرگ یکی از آنها را رقم زد.

سرهنگ جعفر شمس‌بیرانوند، فرمانده انتظامی شهرستان ورامین گفت: روز گذشته مأموران پلیس از حادثه درگیری در یکی از پارک‌های شهر باخبر و در محل حاضر شدند. بررسی مأموران کلانتری ۱۲ نشان داد در جریان درگیری دو پسر نوجوان، یکی از آنها با چاقو هدف قرار گرفته و جانش را از دست داده است. همچنین معلوم شد عامل حادثه دوست ۱۷ ساله مقتول است که از محل متواری شده بود. همزمان با انتقال جسد به پزشکی قانونی، تحقیقات برای بازداشت متهم به جریان افتاد و ساعتی بعد هم بازداشت شد. متهم در جریان بازجویی‌ها گفت با دوست ۱۶ ساله‌اش در پارک مشاجره کرده و بعد از بالا گرفتن مشاجره کنترل خودش را از دست داده و این حادثه خونین رقم خورده است.

۲ کشته در تصادف کامیون با پژو

تصادف کامیون با سواری پژو در جاده مهاباد به ارومیه، دو کشته برجای گذاشت.

روز گذشته مأموران پلیس و امدادگران از حادثه رانندگی در جاده مهاباد به ارومیه باخبر و در محل حاضر شدند. بررسی‌ها نشان داد در جریان تصادف کامیون با پژو ۴۰۵، دو نفر جانشان را از دست داده‌اند. همزمان با انتقال اجساد به پزشکی قانونی، علت حادثه در دست بررسی است.

دستگیری ۲ شرور سطح یک قلعه‌مرغی

رئیس مرکز عملیات سازمان اطلاعات تهران بزرگ از دستگیری دو شرور سطح یک محله قلعه‌مرغی خبر داد.

به گزارش «جوان»، سرهنگ سعید راستی گفت: روز گذشته مأموران پلیس در جریان تحقیقات خود متوجه شدند افراد شرور اقدام به درگیری و ایجاد ناامنی برای مشتریان نمایشگاه‌های اتومبیل در محله قلعه‌مرغی شده‌اند. همزمان با حضور پلیس معلوم شد عاملان حادثه دو نفر از اشرار سطح یک هستند که در مخفیگاه‌شان بازداشت شدند و در بازرسی از محل چهار قبضه سلاح سرد هم کشف شد.

مفقودی

کارت خودرو - سواری تیبا SX به رنگ سفید مدل ۱۴۰۰ به شماره موتور M۱۵۹۴۴۸۹۵۷ و شماره شاسی NAS۸۱۱۱۰M۵۷۸۲۴۹۲ به شماره پلاک ۱۸-۱۱۲ل ۵۸ بنام امیر ربیعی به شماره کد ملی ۳۸۷۴۸۱۱۴۳ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.
همدان

مفقودی

برگه کمپانی و برگه سبز خودرو سواری هاچ بک سایپا QUIK-MT به رنگ سفید روغنی مدل ۱۳۹۹ به شماره موتور M۱۵/۸۹۹۵۷۵۵ و شماره شاسی NAS۸۴۱۱۰۰L۱۰۷۱۸۵۹ و شماره پلاک ۴۶۱ ص ۱۶۲ ایران ۲۰ بنام علی مهدوی مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.
البرز

گزارش یک

اعتراف رژیم صهیونیستی به ضربه کاری حزب‌الله به «میرون»

اصابت دهها موشک حزب‌الله به پایگاه صهیونیستی «میرون» ضربه دردناکی را به این رژیم وارد کرده و به اذعان مقامات تل‌آویو، این پایگاه آسیب جدی دیده است؛ چیزی که امریکایی‌ها را نسبت به درگیری در جبهه شمالی نگران کرده است. در سوی دیگر میدان در دریای سرخ هم هشدارهای انصارالله تجارت دریایی در این شاهراه آبی را مختل و فشار سنگینی بر اقتصاد اسرائیل تحمیل کرده است.

با تداوم حملات رژیم صهیونیستی به غزه در چهارمین ماه خود، گروه‌های مقاومت منطقه هم در همبستگی با مردم مظلوم فلسطین، دامنه حملات خود را علیه اشغالگران تشدید کرده‌اند. یک روز پس از حمله گسترده موشکی حزب‌الله به پایگاه هوایی میرون در شمال اراضی اشغالی، رژیم صهیونیستی به ضربه سخت رزمندگان حزب‌الله به این پایگاه راهبردی و وارد شدن خسارت گسترده به آن به‌طور ضمنی اعتراف کرد. به گزارش خبرگزاری سما فلسطین، «اشر بن لؤلؤ» فرمانده پیشین فرماندهی شمال ارتش رژیم صهیونیستی روز یک‌شنبه با انتقاد از رویکرد مقامات اسرائیل در قبال این حمله و سکوت آنها تأکید کرد که این رویداد بسیار استثنایی است و مبهم ماندن نتایج حمله به پایگاه میرون روش صحیح ایجاد بازدارندگی نیست. روزنامه یدیعوت‌آحارونوت نیز گزارش داد: ویدئویی که حزب‌الله منتشر کرد نشان می‌دهد که دو گنبد موجود در پایگاه میرون مورد اصابت دقیق قرار گرفته و خسارت فراوانی به آن وارد شده است. حزب‌الله روز شنبه اعلام کرد که به عنوان پاسخ اولیه به ترور صالح العاروری و همرزمانش در ضاحیه جنوبی بیروت، پایگاه نظامی میرون را با ۶۲ فروند راکت هدف قرار داده است.

■ نگرانی واشینگتن

افزایش دامنه حملات حزب‌الله به سرزمین‌های اشغالی، امریکا را نسبت به شروع دور جدیدی از درگیری‌ها در مرز لبنان نگران کرده است. روزنامه واشینگتن پست دیروز در مطلبی نوشت: ارزیابی‌های اطلاعاتی پنتاگون نشان می‌دهد همزمان با تشدید تنش‌ها میان اسرائیل و حزب‌الله و تلاش امریکا برای ممانعت از گسترش جنگ، پیروزی رژیم صهیونیستی در چنین جنگی چالش‌برانگیز و دشوار خواهد بود. این روزنامه با اشاره به سفر مقامات ارشد دولت جو بایدن به خاورمیانه، هدف از این اقدامات را جلوگیری از وقوع یک جنگ تمام‌عیار بین اسرائیل و حزب‌الله دانسته است. از سوی دیگر، باتوجه به اینکه اسرائیل آشکارا اعلام کرده که تبادل آتش منظم بین نیروهای این رژیم با حزب‌الله را تاب نیاورده و ممکن است به زودی عملیات نظامی بزرگی را در لبنان آغاز کند، نگرانی‌ها از سرایت جنگ دست‌کم به لبنان بالا گرفته است. یوآو گالانت، وزیر جنگ اسرائیل اخیراً در همین زمینه گفت: «ترجیح ما راه‌حل دیپلماتیک است، اما ما در حال نزدیک شدن به نقطه پایان دیپلماسی هستیم.» واشینگتن نگران است که ورود حزب‌الله به عرصه درگیری‌های غزه، صهیونیست‌ها را با چالش جدی مواجه کند و به همین دلیل یکی از برنامه‌های آنتونی بلینکن، وزیر خارجه امریکا در سفر به کشورهای منطقه تلاش برای کاهش تنش در جبهه شمالی است، زیرا مقامات کاخ سفید می‌دانند که اسرائیل فعلاً در شرایطی نیست که بتواند در چندین جبهه با گروه‌های مقاومت بجنگد و سعی دارند فیتیله جنگ در جنوب لبنان را پایین بکشند. هرچند بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر صهیونیستی دیروز در اظهاراتی واهی گفت که این رژیم تا زمان پیروزی به جنگ با حزب‌الله ادامه می‌دهد اما این رجزخوانی خوشایند واشینگتن نیست که از ابتدای جنگ غزه بارها از تل‌آویو خواسته حزب‌الله را تحریک نکند.

■ دریای سرخ در دید قدرت انصارالله

به‌رغم تحرکات نظامی امریکا برای تأمین امنیت دریانوردی در دریای سرخ، به نظر می‌رسد زور انصارالله به خیمه‌شب‌بازی‌های امریکا چربیده است. روزنامه نیویورک‌تایمز روز یک‌شنبه در گزارشی اعلام کرد که حمله به ۲۴ کشتی از نوامبر گذشته تاکنون در دریای سرخ شرکت‌های کشتیرانی را برای اعزام کشتی‌ها از کانال سوئز یا تغییر مسیر آنها با استفاده از سفرهای دریایی طولانی‌تر و با دور زدن آفریقا، با گزینه‌های دشواری مواجه کرده است. شرکت‌های کشتیرانی که محموله‌ها را به یکی از مسیرهای پرتردد تجاری برای کارخانه‌ها، فروشگاه‌ها، نمایندگی‌های خودروها و سایر کسب و کارها ارسال می‌کنند، امروزه با تصمیم بسیار دشواری مواجهند. بر اساس این گزارش، شرکت‌ها دو گزینه دارند، یا می‌توانند کشتی‌های خود را از طریق دریای سرخ اعزام کنند، البته اگر مایل باشند حملات یمنی‌ها را متحمل شده و هزینه‌های بیشتری را برای بیمه کشتی‌ها پرداخت کنند؛ یا افزایش مسافت سفر به میزان ۴هزار مایل در اطراف آفریقا و افزایش قابل‌توجه استفاده از سوخت را انتخاب کنند. هیچ یک از این گزینه‌ها جذاب نیستند و هزینه‌های حمل و نقل را افزایش می‌دهند و به گفته تحلیلگران در نهایت مشتریان با افزایش قیمت کالاها باید این هزینه را هم متحمل شوند. در تازه‌ترین اقدام، رسانه‌های رژیم صهیونیستی دیروز اعلام کردند که شرکت چینی «COSCO Shipping» کار با این رژیم را به علت حملات یمن متوقف کرد. کاهش تجارت دریایی کشورها با اسرائیل، ضربه سختی را بر اقتصاد این رژیم وارد کرده است و در صورت تداوم جنگ در غزه، خسارات گسترده‌ای به صهیونیست‌ها تحمیل خواهد شد. رهبران انصارالله بارها هشدار داده‌اند تا زمانی که حملات صهیونیست‌ها به غزه ادامه دارد، دریای سرخ برای کشتی‌های صهیونیستی امن نخواهد بود. در سایه همین هشدارها بود که بندر ایلات در جنوب سرزمین‌های اشغالی این روزها خالی از کشتی شده است و به گفته مدیرکل این بندر اسرائیلی، تغییر مسیر کشتی‌ها از ترس انصارالله، می‌تواند سالانه میلیاردها دلار به اقتصاد اسرائیل آسیب بزند.

گزارش ۲

تردید در ادعای «انهدام فرماندهی حماس» در شمال غزه

ارتش رژیم صهیونیستی اعلام کرد که توانسته ساختار فرماندهی حماس را در شمال غزه به طور کامل از میان ببرد و از حالا به بعد، چیزی که در شمال غزه دیده می‌شود، مقاومت «پراکنده» فلسطینیان در شرایط فقدان فرماندهی است؛ ادعایی که ناظران آن را با تردید نگاه می‌کنند و منتقدان در داخل سرزمین‌های اشغالی درباره آن چون و چرای جدی دارند. برخی ناظران نیز آن را زمینه‌سازی برای شروع فاز سوم عملیات اسرائیلی‌ها در غزه می‌دانند که با عقب‌نشینی قابل توجه از غزه و تمرکز روی حملات هوایی دقیق همراه خواهد بود.

به گزارش «جوان»، دانیل هاگاری، سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی شنبه شب گفت که نیروهای اسرائیلی حالا پس از کشتن حدود ۸هزار جنگجو، «چارچوب نظامی» حماس را در شمال غزه به طور کامل از بین برده‌اند و اکنون به عملیات‌های رزمی بزرگ پایان خواهند داد. او البته گفته که جنگجویان حماس «بدون چارچوب و بدون فرمانده» هنوز حضور دارند و انتظار می‌رود نبردهای پراکنده همراه با موشک‌هایی که به طور پراکنده به سمت اسرائیل شلیک می‌شود، وجود داشته باشد ولی تأکید کرده که حماس دیگر به صورت سازمان‌یافته در این منطقه عمل نمی‌کند. به گفته هاگاری، ارتش اسرائیل اکنون بر برچیدن ساختار قدرت حماس در جنوب و مرکز غزه متمرکز خواهد شد و البته این را هم گوشزد کرده که «به تعمیق دستاوردها» در این منطقه ادامه خواهد داد. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی اولین کسی بود که با گفتن اینکه «تا زمانی که پیروزی کامل به دست نیامده است، باید همه چیز را کنار بگذاریم»، به طور تلویحی از «ناکامل» بودن این موفقیت صحبت کرد و از اهمیت آن کاست. در حالی که پنج هفته قبل در اواسط آذر ماه هم «هشام ابراهیم» فرمانده سپاه زرهی رژیم صهیونیستی به رادیو ارتش اسرائیل گفته بود «اهداف در بخش شمالی [نوار غزه] تقریباً محقق شده» و نیروهای زرهی و نیروهای زمینی، در حال پایان بخشیدن به مأموریت نظامی خود در شمال نوار غزه هستند، ادعای دیشب اسرائیلی‌ها نیز با تردید ناظران روبه‌رو شده است. بی‌بی‌سی با تردید در رقم ۸هزار نیروی حماس گفته «مستقلاً قادر به تأیید این رقم نیست» و شبکه خبری الجزیره این را نشانه شروع فاز سوم عملیات اسرائیلی‌ها خوانده که مقام‌های رژیم صهیونیستی از چند هفته قبل وعده آن را داده بودند. الجزیره نوشته است: «ادعای سخنگوی ارتش (اسرائیل) درباره اینکه اسرائیل گروه مسلح فلسطینی را در شمال منطقه از بین برده است، نشانه‌های این است که قصد دارد به یک کارزار دقیق‌تر روی آورد. این در حالی است که نمایندگان ارشد امریکا و اروپا روز یک‌شنبه به منطقه سفر کردند و فشار بین‌المللی را بر سر افزایش تعداد کشته‌ها و بحران انسانی در غزه افزایش دادند.»

تردید در میان مطبوعات اسرائیلی از این هم بیشتر است و آنها می‌گویند که ارتش قبلاً نیز چنین ادعایی کرده بود اما حماس هر بار در این منطقه قوی‌تر و خطرناک‌تر ظاهر می‌شود. عیدو دیسنچک، سردبیر سابق معاریو گفته اهداف جنگ غزه و پیروزی نهایی در آن، از سوی اسرائیل به شرح زیر تعیین شده است: نابودی نظامی و از بین بردن حاکمیت حماس، حذف فیزیکی رهبران آن، غیرنظامی کردن نوار غزه، بازگشت همه ربوده‌شدگان، ایجاد احساس امنیت شخصی که به ساکنان غلاف بیرونی نوار غزه و منطقه الجلیل در شمال اجازه می‌دهد به خانه‌های خود بازگردند. باید بگویم که هیچ‌یک از این اهداف مشخص شده، محقق نخواهد شد. نابودی حماس، درکار نخواهد بود. حداکثر این است که حماس ضعیف‌تر می‌شود. حذف فیزیکی العاروری قبل از پایان جنگ، و تا زمانی که حماس اسرا را نگه داشته است، باید منتفی می‌شد تا حماس آنها را به عنوان انتقام در معرض اعدام قرار ندهد. روزنامه عبری زبان یدیعوت‌آحرونوت تأکید کرد که سه ماه از جنگ در غزه گذشت و هیچ‌کدام از اهداف این جنگ محقق نشده است. این روزنامه تأکید کرد که این جنگ آثار و پیامدهای متنوعی بر «اسرائیل» داشته که قابل تصور و معلوم نیست. به گفته روزنامه یدیعوت‌آحرونوت، جنگ در غزه امنیت شخصی، اقتصاد، مسائل اجتماعی و سیاست و امنیت عمومی را تحت تأثیر قرار داده است.

تنش

نگرانی ۱۰۰ مقام امنیتی رژیم صهیونیستی
یک جبهه جنگ جدید علیه اسرائیل در حال باز شدن است

اختلافات داخلی، به خصوص شکاف در کابینه رژیم صهیونیستی به قدری تشدید شده که برخی منابع اسرائیلی از تشکیل دو کابینه موازی صحبت می‌کنند. مقام سابق امنیتی ارتش، شاباک، موساد و پلیس، در نامه‌ای به رئیس ستاد ارتش هشدار داده‌اند که شکاف داخلی، یک جبهه جنگ جدید برای اسرائیل به وجود آورده است.

سه عضو از اعضای کابینه رژیم صهیونیستی در نشست دیشب شرکت نکردند؛ تصمیمی که در اعتراض به حمله اخیر دو وزیر به رئیس ستاد ارتش انجام شده است. پایگاه «والا» از شرکت نکردن «بنی گانتس» (رهبر حزب اتحاد)، «گادی آیزنکوت» (رئیس سابق ستاد مشترک ارتش و عضو حزب اتحاد) و «هیل تراپر» (عضو حزب اتحاد) در جلسه دیروز کابینه به خاطر حمله اخیر «یتامار بن‌گویر» وزیر امنیت و «بزالل اسموتریچ» وزیر دارایی به «هرتزی هالوی» رئیس ستاد ارتش خبر داده است. شنبه شب هم بنی گانتس و «یوآف گالانت» وزیر جنگ به عنوان اعضای شورای جنگ از حضور در نشست خبری بنیامین نتانیاهو به عنوان رئیس شورای جنگ خودداری کرده بودند. مهم‌ترین دلیل این اختلاف، تشکیل کمیته تحقیق ارتش برای ارزیابی دلایل شکست از مقاومت فلسطین است که باعث تشدید تنش‌ها در کابینه و شورای جنگ این رژیم شده است. به گزارش ایرنا، نتانیاهو و اعضای راست‌گرای کابینه او به انتصاب «شائول موفاز» از منتقدان جدی کابینه نتانیاهو به ریاست کمیته تحقیق ارتش اعتراض دارند. گفته می‌شود اختلافاتی جدی بین نتانیاهو و گالانت و در عین حال بین نتانیاهو و گانتس درباره نحوه مدیریت جنگ علیه غزه وجود دارد تا جایی که به نوشته روزنامه «یدیعوت‌آحارونوت» اکنون دو کابینه جدا و مستقل در اسرائیل وجود دارد؛ کابینه «بزالل اسموتریچ» - «ایتامار بن‌گویر» (وزرای دارایی و امنیت داخلی) و کابینه «بنی گانتس- گادی آیزنکوت» (وزیر پیشین جنگ و رئیس پیشین ستاد مشترک ارتش). تنش‌ها در جلسات کابینه تا جایی ادامه یافته که منجر به درگیری لفظی میان «ایتامار بن‌گویر» وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی و «بنی گانتس» عضو کابینه جنگ این رژیم شده است.

تحت چنین شرایطی، بیش از ۱۰۰ مقام عالی‌رتبه سابق از ارتش، سرویس امنیت داخلی (شاباک)، سازمان جاسوسی (موساد) و پلیس رژیم صهیونیستی در نامه‌ای به «هرتزی هالوی» رئیس ستاد مشترک ارتش درباره پیامدهای آن هشدار دادند. این مقام‌های سابق صهیونیستی نوشتند: با اندوه و نگرانی فعالیت‌های جبهه جنگی هشتم را در مقابل ارتش اسرائیل دنبال می‌کنیم. طرح بن‌گویر برای توزیع سلاح بین صهیونیست‌ها، به شکاف‌ها دامن زده و روز شنبه موجب تجمع اعتراضی جمعی از آنها جلوی کنست (پارلمان) این رژیم شد. این اعتراضات پس از انتشار اخبار قتل دو زن با سلاح گرم در هفته گذشته انجام شد که به نگرانی صهیونیست‌ها از افزایش خشونت‌های مسلحانه علیه زنان دامن زده است. در سال گذشته میلادی، ۲۹زن در سرزمین‌های اشغالی به دست مردان کشته شدند. در هفته اول سال ۲۰۲۴ میلادی نیز دو زن قربانی تجاوز و کشتار با سلاح گرم شدند. رهبران این تجمع اعتراضی می‌گویند وجود سلاح در منازل، امکان هدف قرار گرفتن زنان با سلاح را هفت برابر افزایش می‌دهد.

نگاه

فرانسیس پی سمپا

امریکا دارد به سرنوشت بریتانیای کبیر دچار می‌شود؟

رابرت اوبراین، مشاور سابق امنیت ملی امریکا در نشنال ریویو درباره «وضعیت وخیم نیروی دریایی امریکا در مقایسه با چین» هشدار داده است و گفته که کسری کشتی‌سازی امریکا و «مسیر در حال نزول» ناوگان ایالات متحده «امنیت ملی ما را به خطر می‌اندازد.» چین کشتی‌های جنگی بیشتری در مقایسه با امریکا دارد: «بر اساس تناژ، ظرفیت کشتی‌سازی چین ۲۳۲ برابر بیشتر از ظرفیت ما است.» اوبراین را به عنوان یک «بحران امنیت ملی» توصیف کرده، زیرا «آینده یک هند و اقیانوس آرام آزاد و باز در معرض خطر است». در نهایت چیزی که [بیشتر] در معرض خطر است این است که چه کسی «ملکه دریاها» خواهد بود.

ام. توماس دیویس، سرهنگ بازنشسته ارتش نوشته که مشکل پایه صنعتی دفاعی تنزل‌یافته امریکا است که در به اصطلاح «سهام صلح» پس از جنگ سرد ریشه دارد. دیویس معتقد است که از پایان جنگ سرد به بعد، «صنعت کشتی‌سازی امریکا عمدتاً از بین رفته و کشتی‌های آسیایی جایگزین آن شده است.» نیروی دریایی چین در حال حاضر بزرگ‌ترین نیروی دریایی جهان است و پیشتازی نسبی در کشتی‌سازی، آن را در موقعیتی قرار می‌دهد که در صورت ادامه روندهای فعلی، به عنوان قدرت دریایی پیشرو در جهان، جانشین ایالات متحده خواهد شد. چین برای تصرف تایوان، تسلط بر دریای چین جنوبی و تغییر موازنه قدرت در اقیانوس هند و اقیانوس آرام، نیازی به این ندارد که به عنوان قدرت دریایی پیشرو در جهان جانشین امریکا شود. رابرت کاپلان دریای چین جنوبی را «گلوی اقیانوس آرام غربی و اقیانوس هند» و «قلب حاشیه کشتیرانی اوراسیا» توصیف کرده است. [ماهیت] جغرافیای شرق آسیا و غرب اقیانوس آرام نوعی دعوت به مسابقه تسلیحاتی دریایی است، اما مشکل این است که فقط یک طرف (چین) در حال مسابقه دادن است. گویی بریتانیای کبیر در دهه اول قرن بیستم در کنار گسترش نیروی دریایی قیصر در تلاش برای فرماندهی دریای شمال و کانال انگلیسی (کانال مانش) ایستاده است. شاید به همین دلیل است که شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین در نشست اخیر در سانفرانسیسکو با صراحت به رئیس‌جمهور بایدن گفت که پکن، تایوان را با سرزمین اصلی چین متحد خواهد کرد. سر هالفورد مکیندر، ژئوپلیتیسین بزرگ بریتانیا، در ۱۹۰۲ نوشته بود: «امپراتوری‌ها دیگر روزگار خود را سپری کرده‌اند و امپراتوری بریتانیا هم به همین منوال. دوره اروپایی تاریخ در حال سپری شدن است، همانطور که فازهای دریا و مدیترانه سپری شده است. توازن قوای جدیدی در حال شکل گرفتن است.» پیش‌بینی مکیندر درباره اینکه امپراتوری بریتانیا در سال‌های پایانی خود به سر می‌برد، مبتنی بر درک او از جغرافیا، اقتصاد، جمعیت‌شناسی و فناوری بود، زیرا از نگاه مکیندر، «یکپارچگی اقیانوسی واقعیت فیزیکی ساده‌ای است که زیربنای ارزش غلبه نیروی دریایی در جهان مدرن در سراسر جهان است.»

بریتانیا و دریاهای بریتانیا تا حدی یک مرور بر نوشته‌های مشهور مکیندر بود و امروز نیز ممکن است به عنوان هشداری برای سیاستگذاران و استراتژیست‌های ایالات متحده در زمانی باشد که امریکا ممکن است وارد سال‌های پایانی نظم جهانی شود که پس از جنگ دوم جهانی در انداخته است. نظم جهانی امریکا هم مثل بریتانیا، مبتنی بر قدرت دریایی (به علاوه نیروی هوایی) و برتری اقتصادی بود. نیویورک جانشین لندن به عنوان مرکز اقتصاد جهان شد، دلار امریکا جایگزین پوند انگلیس به عنوان تأثیرگذارترین ارز جهانی شد و نیروی دریایی امریکا جانشین نیروی دریایی بریتانیا به عنوان «ملکه دریاها» شد. با عقب‌نشینی امپراتوری بریتانیا، ایالات متحده جایگزین قلمرو امپراتوری بریتانیا در مدیترانه، خاورمیانه و جاهای دیگر شد. نقش انگلیس به عنوان «حافظ» موازنه اروپایی قدرت، تسلیم جایگاه امریکا به عنوان «حافظ» موازنه قدرت اوراسیایی شد.

مکیندر اغلب اوقات به اشتباه به عنوان حامی قدرت زمینی در مقابل قدرت دریایی پنداشته شده در حالی که جهان‌بینی ژئوپلیتیکی او به این سادگی‌ها نبود. او پیشرفت‌های تکنولوژیکی انقلاب صنعتی (ریل، اتومبیل‌های موتوری) را به عنوان عامل بهبود سرعت و دستیابی به حمل‌ونقل زمینی می‌دید و به این ترتیب، به دولت‌های قاره‌ای اجازه می‌داد تا از نظر سیاسی منسجم‌تر باشند و بتوانند با سرعت بیشتری به مناطق پیوسته گسترش یابند. به یاد داشته باشیم که او درباره بریتانیا و دریاهای بریتانیا، از تعبیر «ارزش غالب قدرت دریایی» در سیاست جهانی استفاده کرد نه قدرت زمینی. وقتی جنگ سرد تمام شد، کالین اس. گری، که شاگرد مکیندر و آلفرد تایر ماهان بود، در اثر «هرم قدرت دریا» (۱۹۹۲) با مطالعات موردی نشان داد که در بیشتر جنگ‌ها بین قدرت‌های بزرگ، قدرت‌های دریایی بیشتر پیروز بوده‌اند. گری مانند مکیندر، ماهان و کاپلان فهمیده بود که ایالات متحده باید برتری دریایی جهانی‌اش را حفظ کند یا راه بریتانیای کبیر را برود. مکیندر، ماهان و کاپلان فهمیده بودند که ایالات متحده یا باید برتری دریایی جهانی را حفظ کند یا اینکه به سرنوشت بریتانیای کبیر دچار شود. مکیندر، کتاب «بریتانیا و دریاهای بریتانیا» را با این هشدار پایان داد که بریتانیا در حال ضعیف‌تر شدن است و «ممکن است دیگر ابزار ساخت و نگهداری ناوگان کافی نداشته باشد و ممکن است فرماندهی دریا را از کف بدهد» و این دقیقاً همان چیزی است که رابرت اوبراین و ام. توماس دیویس در مورد ایالات متحده می‌گویند. اینکه «شی» با اعتماد به نفس و «صراحتاً» به بایدن اطلاع داده که چین، چه مسالمت‌آمیز یا باز زور، تایوان را تصرف خواهد کرد و اینکه دولت بایدن آن (هشدار) را افشا نکرده، احتمالاً نشان‌دهنده تغییر موازنه قدرت در غرب اقیانوس آرام است. حرفم را با تعبیر مکیندر تمام می‌کنم: «امپراتوری‌های دیگر روزگار خود را سپری کرده‌اند، و اگر روند کنونی ادامه پیدا کند، ممکن است امپراتوری امریکا نیز به همین سرنوشت برسد.»

ترجمه: علی قنادی

منبع: Real Clear Defense | ۶ژانویه ۲۰۲۴

چالش

رزمایش کره شمالی با مهمات جنگی در مرز کره جنوبی

پس از شلیک دو روزه گلوله‌های توپ، این بار کره شمالی در حال انجام یک رزمایش با مهمات جنگی در نزدیکی مرز دریایی خود با کره جنوبی است که می‌تواند تنش‌ها را در شبه جزیره کره تشدید کند.

درحالی که همه توجهات جهانی به جنگ غزه متمرکز شده است، تنش‌ها در شبه جزیره کره هم روند صعودی به خود گرفته و می‌تواند به درگیری مجدد بین کره شمالی و جنوبی منجر شود. منابع نظامی روز یک‌شنبه اعلام کردند، کره شمالی یک رزمایش با گلوله واقعی از ساحل غربی برگزار کرد که جدیدترین مانورهای نظامی در نزدیکی مرز نظامی بین دو کره محسوب می‌شود. به گزارش خبرگزاری یونهاپ، این منبع نظامی اعلام کرد، ارتش کره شمالی این مانور نظامی را در شمال جزیره «یئون پیونگ» کره جنوبی و حوالی ساعت ۱۶ به وقت محلی انجام داده است. به گفته این منبع، هیچ گلوله توپی از کره شمالی در مرز دوفاکتوی دریایی در دریای زرد بین دو کره سقوط نکرده و تلفاتی نیز گزارش نشده است. ارتش کره جنوبی اعلام کرد که کره شمالی حدود ۹۰ گلوله توپخانه به سمت آب‌های سواحل غربی شلیک کرده است. مقام‌های منطقه «اونگجین» در پیامی به ساکنان این جزیره نوشتند: سربازان در جزیره هستند. ساکنان نسبت به فعالیت‌های بیرون از منزل هشیار باشند. کره شمالی برای سومین روز متوالی رزمایش با گلوله واقعی در ساحل جنوبی غربی برگزار کرده و همین مسئله بر تنش مرز دریایی بین دو کره افزوده است. پیونگ‌یانگ روز شنبه بیش از ۶۰گلوله توپخانه را در نزدیکی مرز دریایی مورد مناقشه شلیک کرد. روز قبل از آن نیز در اقدامی مشابه بیش از ۲۰۰ گلوله توپخانه شلیک شده بود. همزمان با تشدید تنش‌ها بین پیونگ‌یانگ و سئول، خواهر رهبر کره‌شمالی روز یک‌شنبه هشدار داد که این کشور در پاسخ به هرگونه تحریک، فوراً حمله نظامی به راه خواهد انداخت.

اخبار کوتاه

■ داعش مسئولیت انفجار کابل را برعهده گرفت

گروه داعش مسئولیت انفجار مینی‌بوس در دشت برچی کابل را برعهده گرفت. در اعلامیه داعش که ساعاتی پس از انفجار شنبه‌شب منتشر شد، آمده که شیعیان را هدف گرفته است. به گزارش بی‌بی‌سی، شنبه شب انفجاری در یک مینی‌بوس در محله «قلعه ناظر»، حوزه ششم کابل رخ داد، که به گفته خالد زدران، سخنگوی پلیس طالبان در کابل، براساس اطلاعات اولیه دو کشته و ۱۴ زخمی برجا گذاشت. در شبکه‌های اجتماعی، تصویرهای دست‌کم سه جان‌باخته این رویداد منتشر شده است و واکنش‌هایی نیز در میان کاربران شبکه‌های اجتماعی داشته است. زدران در مورد نوع انفجار اظهارنظری نکرده است. دفتر نمایندگی سازمان ملل در کابل (یوناما) گفته است که در انفجار کابل دست‌کم ۲۵ کشته و زخمی از جامعه هزاره برجا گذاشته است. یوناما خواستار پایان دادن به حملات به شهروندان و تأمینات بیشتر امنیتی برای جامعه هزاره افغانستان شده است.

■ پنهان کردن بستری شدن آستین از کاخ سفید

یک مقام دولت امریکا به رسانه‌های این کشور گفته است که پس از بستری شدن لوید آستین، وزیر دفاع امریکا در بیمارستان تا چند روز به کاخ سفید در این زمینه خبر داده نشده بود. آستین که ۷۰ساله است، دوشنبه گذشته به علت عوارض جراحی در مرکز پزشکی والتر رید بستری شد. یکی از مقام‌ها به سی‌بی‌اس گفت که کاخ سفید، دست‌کم تا صبح پنج‌شنبه، از این موضوع باخبر نشده بود. آستین مسئولیت اطلاع ندادن به دولت را پذیرفته است. او در بیانیه‌ای گفت: «می‌دانم که می‌توانستم در این مورد بهتر عمل کنم تا به مردم به‌درستی اطلاع‌رسانی شود.» وزیر دفاع امریکا گفته است که «متعهد» است، پس از این عملکرد بهتری داشته باشد. وزیر دفاع امریکا به لحاظ سازمانی پس از رئیس‌جمهور این کشور در سلسله مراتب فرماندهی ارتش قرار دارد. آستین گفت: «مهم است که بگویم این مسئله مربوط به درمان من بود و من مسئولیت کامل تصمیماتم در مورد اطلاع‌رسانی نکردن را می‌پذیرم.»

■ بالون جاسوسی اسرائیل در مرزهای ۳ کشور عربی

روزنامه یدیعوت‌آحارونوت نوشت که هدف از به پرواز درآوردن بالون جاسوسی اسرائیل در مرز کشورهای عربی تهدیدات مختلف از شمال مانند هواپیماهای بدون سرنشین، موشک‌های کروز و موشک‌های بالستیک و هشدار فعال در برابر آنها است. قرار است این بالون بر فراز منطقه مثلث مرزی با لبنان، سوریه و اردن پرواز کند تا در فاصله صدها کیلومتری از عمق خاک این کشورها عملیات نظارت و پایش را انجام دهد. نیروی هوایی رژیم صهیونیستی گفت که این بزرگ‌ترین بالون نظارتی در نوع خود در جهان است و دهها دوربین ویژه، کامپیوترهای کوچک و دستگاه‌های رادار بزرگ روی آن نصب شده و ۱۱۷ متر طول و چندین هزار کیلوگرم وزن دارد. این درحالی است که سیستم مانیتورینگ نصب شده در بالون همچنان در حال آماده‌سازی است و هنوز آماده بهره‌برداری نیست. این بالون از فاصله دور در لبنان مشاهده شده و گفته شد که تا آسمان مرز جنوبی لبنان بالا رفته است.

■ نگرانی اوکراینی‌ها از ته‌کشیدن موشک‌های رهگیر امریکایی

مقام‌های امریکایی هشدار داده‌اند با کمبود موشک‌های رهگیر برای سامانه‌های پدافندی پاتریوت در اوکراین مواجه هستند و این موضوع مایه نگرانی مقام‌های کی‌یف شده است. مقام‌های کاخ سفید و پنتاگون هشدار داده‌اند امریکا به‌زودی قادر نخواهد بود سامانه‌های دفاع هوایی پاتریوت را با موشک‌های رهگیر پر کند. روزنامه نیویورک‌تایمز گزارش داده سامانه‌های دفاع هوایی پاتریوت برای اوکراینی‌ها به‌منظور مقابله با حملات هوایی روسیه، حیاتی است. با این حال، بهای یک موشک رهگیر پاتریوت ۲ تا ۴ میلیون دلار است. روزنامه امریکایی گزارش داده روسیه از زمان آغاز عملیات نظامی در اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ بیش از ۳هزار و ۸۰۰پهپاد انتحاری و ۷هزار و ۴۰۰موشک را به اقصی نقاط اوکراین شلیک کرده است. در این گزارش آمده که از بین سامانه‌های پدافندی اوکراین، تنها پاتریوت است که برای مقابله با موشک‌های بالستیک طراحی شده و از زمان ورود آنها به میدان، «نبردها در آسمان تغییر کرده است.»

■ تشدید مبارزه پکن با فساد اداری

در پی مبارزه دولت پکن با فساد اداری از سال ۲۰۱۳ تاکنون بیش از ۲۹۴ نفر از مقام‌های عالی چین از سمت خود برکنار شده‌اند. در طول یک سال اخیر نیز ۴۵ نفر از مقامات ارشد فاسد چینی بازداشت شده‌اند و مبارزه با فساد اداری نیز ۴۰درصد افزایش یافته است. به گزارش نشریه چاینامورینگ‌پست، مقامات کمیسیون بازرسی حزب کمونیست چین با بیان اینکه هیچ‌کسی در امان نخواهد بود، اظهار کردند که در طول یک سال اخیر تعداد بی‌سابقه‌ای از مقامات ارشد فاسد چینی برکنار شده و احتمال افزایش آمار دستگیری یا برکناری را دارد. بر اساس همین گزارش، ناظر مبارزه با فساد در سال گذشته ۴۵ مقام عالی‌رتبه را بازداشت کرده است که بیشترین میزان از زمان شروع مقابله با فساد در سال ۲۰۱۳ است. این رکورد تعداد تحقیقات پس از آن رخ داد که شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین از سال ۲۰۱۳ دستور مبارزه با فساد را صادر کرد و تا پایان پاکسازی مقامات فاسد دست از کار نخواهد کشید.

جوان
روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیر مسئول: محمدجواد اخوان
سردبیر: غلامرضا صادقیان
آدرس: تهران، خیابان بیهقی
کوچه شهید اکبر زجاجی (چهاردهم غربی)، پلاک ۱۲
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۵۴۵۴۸۸
روابط عمومی: ۸۸۵۲۳۰۶۰
توزیع: مؤسسه نشرگستر امروز نوین ۸۸۷۳۰۹۴۲
چاپ: همشهری
Public@JavanOnline.ir
| روزنامه جوان | شماره ۶۹۴۲ | دوشنبه ۱۸ دی ۱۴۰۲ |۲۵جمادی‌الثانی ۱۴۴۵ | اذان ظهر: ۱۲:۱۱ |
غروب آفتاب:۱۷:۰۷|اذان‌مغرب:۱۷:۲۷|نیمه‌شب‌شرعی:۲۳:۲۶|اذان‌صبح‌فردا:۰۵:۴۶|طلوع آفتاب‌فردا:۰۷:۱۵|

دیده‌بان

«آقای ایرانشهر» رونمایی شد

مراسم رونمایی از کتاب «آقای ایرانشهر» تازه‌ترین اثر انتشارات انقلاب اسلامی وابسته به دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای در شهرستان ایرانشهر برگزار شد.

به گزارش «جوان»، مراسم رونمایی از تازه‌ترین اثر انتشارات انقلاب اسلامی وابسته به دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای روز گذشته در شهرستان ایرانشهر برگزار شد. «آقای ایرانشهر» نام کتابی است و به روایتی از خاطرات حضور حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای در دوران تبعید به ایرانشهر می‌پردازد.

مراسم رونمایی از این کتاب در چهاردهمین همایش «خورشید ولایت» در شهرستان ایرانشهر دانشگاه ولایت، سالن همایش‌های شهید سلیمانی برگزار شد. همایش «خورشید ولایت» به مناسبت فرا رسیدن سالروز تبعید مقام معظم رهبری به ایرانشهر، هر ساله در ایرانشهر برگزار می‌شود.

مقام معظم رهبری در تاریخ ۲۶ آذر ماه ۱۳۵۶ به ایرانشهر تبعید شدند، مدت ۲۵۸ روز در شهرستان حضور داشتند و در طول این مدت به شهرهای بزمان و بمپور نیز سفر کردند.

ثبت روز جهانی «حماسه فلسطین» در تقویم

روز جهانی «حماسه فلسطین- طوفان‌الاقصی» به پیشنهاد شورای فرهنگ عمومی شورای عالی انقلاب فرهنگی در تقویم رسمی کشور ثبت شد.

به گزارش «جوان»، براساس ابلاغ رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی به شورای فرهنگ عمومی کشور، ثبت سه مناسبت جدید با عناوین «روز جهانی حماسه فلسطین _طوفان‌الاقصی»، «روز نسل‌کشی کودکان و زنان فلسطینی» و «روز علوم انسانی اسلامی - بزرگداشت علامه مصباح‌یزدی» در تقویم رسمی کشور تصویب شد. مناسبت‌های جدید پیشنهاد شده از سوی شورای فرهنگ عمومی پس از بحث و بررسی و تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی، توسط سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور و رئیس شورا به شورای فرهنگ عمومی کشور برای درج در تقویم رسمی کشور ابلاغ شد.

سه مناسبت «روز جهانی حماسه فلسطین _ طوفان‌الاقصی» ۱۵ مهر، «روز نسل‌کشی کودکان و زنان فلسطینی» ۲۵ مهر و «روز علوم انسانی اسلامی - بزرگداشت علامه مصباح‌یزدی» ۱۲دی‌ماه برای درج در متن تقویم به تصویب رسیده است. همچنین پنجم آوریل «روز جهانی کودک فلسطینی» برای ثبت در ضمیمه تقویم رسمی کشور مصوب شده است.

طبق تبصره این ابلاغیه، ۲۹ دی‌ماه که پیش از این با عنوان «روز غزه» مصوب شده بود با «روز جهانی فلسطین طوفان‌الاقصی» ادغام شد و روز ۹ مهر با عنوان «روز همبستگی و همدردی با کودکان و نوجوانان فلسطینی» نیز با روز پنجم آوریل با عنوان «روز جهانی کودک فلسطینی» ادغام و در ضمیمه تقویم ثبت می‌شود. شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۸۹۱ خود علاوه بر مناسبت‌های فوق، هشت مناسبت دیگر با عناوین «روز گندم و نان، ۲۵ فروردین»، «روز گل محمدی و گلاب، ۲۰ اردیبهشت»، «روز عسل، ۳۱ مرداد»، «روز خرما، ۲۵ شهریور»، «روز زعفران، پنجم آبان»، «روز انار، هفتم آبان»، «روز زیتون، چهارم آذر» و «روز جهانی کودک فلسطینی، پنجم آوریل» را تصویب و برای درج در ضمیمه تقویم تقویم ابلاغ کرد.

جانمایی خانه سینما در جشنواره فیلم فجر

با هدف تکریم اهالی سینما و برای اولین بار در تاریخ جشنواره، اعضای خانه سینما در جشنواره فیلم فجر ۴۲ صاحب خانه شدند.

به گزارش «جوان»، به منظور ارج نهادن به اعضای صنوف خانه سینما به عنوان صاحبان اصلی سینما و با مساعدت دبیر جشنواره و همراهی خانه سینما برای اولین بار طی ۴۱ دوره برگزاری جشنواره فیلم فجر یکی از محل‌های اصلی جشنواره که متعاقباً اعلام می‌شود به آنها اختصاص پیدا کرد تا با صدور کارت به تماشای همه آثار این دوره بنشینند. اعضای صنوف مختلف خانه سینما که دارای شماره نظام صنفی هستند، می‌توانند از روز سه‌شنبه ۱۹ تا روز جمعه ۲۲ دی‌ماه با مراجعه به سایت جشنواره به آدرس fajrfilmfestival.com ثبت‌نام و صاحب کارت جشنواره برای حضور در چهل و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر شوند. چهل و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر ۱۲ تا ۲۲ بهمن‌ماه سال جاری به دبیری مجتبی امینی برگزار می‌شود.

دیدگاه

حکمت

امام صادق علیه‌السلام:

نسبت به زنان مردم عفت ورزید، تا نسبت به زنان شما عفت ورزند.

الخصال شیخ صدوق ص۵۵ ح۷۵

«جوان» هشت اثر سینمای مقاومت حاضر در چهل و دومین جشنواره بین المللی فیلم فجر را بررسی می کند

هشتگانه سینمای مقاومت در جشنواره فجر

مصطفی شاه کرمی

حضور هشت فیلم به نمایندگی از سینمای مقاومت یا همان دفاع مقدس در چهل‌ودومین دوره جشنواره فیلم فجر نویدبخش بهارانه این ژانر سینمایی ایرانی است.

هر ساله و در آستانه برگزاری جشنواره فیلم فجر گمانه‌زنی‌ها در مورد آثار و سینماگرانی که قرار است در این رویداد بین‌المللی حضور داشته‌باشند به اوج خود می‌رسد. بین سینماگران و مسئولان سینمایی جمله «جشنواره فیلم فجر ویترین سینمای ایران است»، جمله مشهوری است و هرساله تولیدات سینمایی یک‌سال کشور در آن به‌نمایش گذاشته می‌شوند. سینمای دفاع‌مقدس که این روزها بیشتر با عنوان سینمای مقاومت شناخته‌می‌شود، از جمله ژانرهای سینمایی است که به کشورمان اختصاص دارد. این‌گونه سینمایی از همان سال‌های ابتدایی پس از پیروزی انقلاب اسلامی تا امروز سهم زیادی از تولیدات حوزه سینما را به خود اختصاص داده‌است و معمولاً در ادوار مختلف جشنواره فیلم فجر آثاری از این گونه سینمایی حضور داشته و برخی از آنها به عنوان فیلم برگزیده جشنواره انتخاب و معرفی شده‌اند. امسال هم مانند سال‌های گذشته با نزدیک‌شدن به برگزاری چهل و دومین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم فجر لیست‌های گوناگونی از آثاری که احتمال راه یافتن به جشنواره را دارند، به‌طور غیررسمی منتشر شده که در بین آنها سهم سینمای دفاع مقدس قابل توجه است. در فهرست ۱۱۵ فیلم منتقاضی حضور در چهل‌ودومین جشنواره فیلم فجر، هشت فیلم ذیل عنوان سینمای مقاومت یا دفاع مقدس قرار می‌گیرند.

اگر چه برخی فیلمسازان ترجیح می‌دهند که فیلم‌شان را در سکوت خبری تولید کنند، اما فیلم‌های سینمای مقاومت یا دفاع مقدسی که تا امروز اخبار تولید آنها به طور رسمی منتشر شده هشت فیلم هستند. البته در بین این هشت اثر سینمایی که قرار است به عنوان آثار دفاع مقدسی در جشنواره فیلم فجر حضور داشته‌باشند، سهم پرداختن به سرداران و شهدای شاخص قابل توجه است.

در بین این هشت اثر سینمایی که قرار است به عنوان آثار دفاع مقدسی در جشنواره فیلم فجر حضور داشته‌باشند، سهم پرداختن به سرداران و شهدای شاخص قابل توجه است

آسمان غرب

«آسمان غرب» نام دومین فیلم بلند سینمایی محمد عسگری در کسوت کارگردان و محصول سازمان سینمایی سوره است. این فیلم با محوریت اقدامات شهید شیرودی در دوران دفاع مقدس جلوری دوربین رفته و میلاد کی‌مرام نقش شهید شیرودی را در این اثر سینمایی ایفا می‌کند. عسگری سال گذشته فیلم «اتاقک گلی» را کارگردانی کرده‌بود و تازه‌ترین فیلم او هم اکنون مراحل پایانی تولید خود را جهت حضور در جشنواره فیلم فجر پشت سر می‌گذارد.

قرارگاه سری

فیلم سینمایی «قرارگاه سری» به کارگردانی دانش اقباشاوی و تهیه کنندگی محمدرضا تخت‌کشیان، محصول سازمان اوج است که روایتی از زندگی سردار شهید علی هاشمی ارائه می‌دهد. لوکیشن اصلی این فیلم در شهر آبادان است و به نظر می‌رسد که یکی از شانس‌های حضور در جشنواره فیلم فجر امسال باشد.

مجنون

فیلم سینمایی «مجنون»، یکی دیگر از آثار سازمان اوج است که با محوریت سردار شهید حاج مهدی زین‌الدین ساخته می‌شود. در این فیلم که کارگردانی آن را مهدی شاه‌محمدی برعهده دارد، سجاد بابایی، نقش شهید زین‌الدین را ایفا می‌کند. بازیگری که سال گذشته برای ایفای نقش در فیلم سینمایی «استاد» توانست سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش مکمل مرد را به خود اختصاص دهد. «مجنون» نخستین تجربه کارگردانی شاه‌محمدی است که لوکیشن اصلی آن، آبادان است و به نظر می‌رسد که می‌توان آن را یکی دیگر از آثاری دانست که شانس حضور در چهل‌ودومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر را دارد.

مومن

فیلم سینمایی «مومن» به کارگردانی هادی مقدم‌دوست و تهیه کنندگی محمدرضا شفیعی یکی دیگر از آثار بنیاد سینمایی فارابی است که روایتی از زندگی سردار شهید حاج حسین همدانی ارائه می‌دهد. این اثر سینمایی که فیلمنامه آن را هادی مقدم‌دوست پس از دو سال تحقیق و پژوهش به رشته تحریر درآورده، در زمره فیلم‌هایی است که از بخت بسیاری برای حضور در فجر چهل‌ودوم برخوردار است. با توجه به آغاز پیش تولید «مومن» در فروردین ۱۴۰۱ به نظر می‌رسید که این اثر سینمایی یکی از آثار حاضر در چهل‌ویکمین جشنواره فیلم فجر باشد اما در نهایت این اتفاق رخ نداد و مقدم‌دوست سال گذشته با فیلم «عطر آلود» در جشنواره فجر حضور یافت.

قهرمان جندی‌شاپور

فیلم سینمایی «قهرمان جندی شاپور» یکی از محصولات بنیاد فرهنگی روایت فتح است که به کارگردانی مهدی صاحبی و تهیه کنندگی ابوذر پورمحمدی ساخته می‌شود. فیلمبرداری این اثر سینمایی به روزهای پایانی خود رسیده و این فیلم به احتمال زیاد یکی از آثار تماشایی جشنواره فیلم فجر امسال خواهد بود. از جمله نکات جالب توجه فیلم سینمایی «قهرمان جندی‌شاپور» این است که مرتضی امینی تبار بازیگر سریال «زخم کاری» در نقش دکتر شهید مجید بقایی ظاهر شده‌است. «قهرمان جندی‌شاپور» به زندگی دکتر شهید مجید بقایی، دانشجوی نخبه پزشکی می‌پردازد که در سن ۲۳ سالگی به فرماندهی قوای یکم کربلا در رأس جبهه‌های جنوب منصوب شد و در کنار شهید حسن باقری از طراحان اصلی عملیات فتح‌المبین و بیت‌المقدس بود.

میرو

فیلم سینمایی میرو به کارگردانی حسین ریگی و تهیه کنندگی سعید الهی، با حضور بازیگرانی چون سودابه بیضایی، امیررضا دلاوری، حمید ابراهیمی، آرزو تاجنیا، ابوالفضل همراه، مهدی دین محمدپور، ایوب افشار و جمعی از هنرمندان بومی استان سیستان و بلوچستان ساخته‌می‌شود. این سومین اثر سینمایی ریگی از فیلمسازان بلوچ کشور پس از فیلم‌های «لیپار» و «هوک» است که در ژانر کودک و نوجوان تولیدشده و در بستر قصه‌ای متعلق به دوران دفاع مقدس در دهه ۶۰ روایت می‌شود. بنیاد شهید و امور ایثارگران و بنیاد سینمایی فارابی سرمایه‌گذاران فیلم سینمایی «میرو» هستند.

دست ناپیدا

فیلم سینمایی «دست ناپیدا» به کارگردانی انسیه شاه‌حسینی و تهیه کنندگی سیدسعید سیدزاده، روایتگر زندگی زنی است که ۲۰۰ فانوسقه خونین بر دوش دارد و همه را در آب کارون شسته و به جبهه می‌فرستد. این فیلم اکنون در مراحل پس تولید قرار دارد و به احتمال زیاد یکی از آثار حاضر در فجر چهل و دوم خواهد بود.

قلب رقه

فیلم سینمایی «قلب رقه» به کارگردانی خیرالله تقیانی‌پور و تهیه کنندگی سعید پروینی محصول مشترک بنیاد رسانه‌ای بیان و بنیاد سینمایی فارابی است که در جشنواره فیلم فجر روی پرده می‌رود. موضوع این فیلم درباره محور مقاومت و رویدادهای منحصر به فردی است که در این عرصه اتفاق می‌افتد و همانطور که از نامش پیداست، به اتفاقات چند سال اخیر در سوریه می‌پردازد. کارگردان این اثر سینمایی پیش از این فیلم‌های سینمایی «تونل» و «اینجا خانه من است» را تولید کرده است.

نما | حسین کشتکار

نقد

«هاوایی» بیرون از ریل ژانر و کمدی

هاوایی فقط مزه‌پران است و با کمدی فرسنگ‌ها فاصله دارد، روی پرده لق می‌زند و نشان می‌دهد کارگردانش حتی حاضر نبوده قاب‌هایش را با نظم بیشتری کارگردانی کند

افشین علیار

تحمل کردن فیلم «هاوایی» با عنوان قبلی رقصنده در ۸۲دقیقه به شدت سخت است، به همین دلیل پس از ۳۰دقیقه بخش قابل توجهی از مردمی که ۸۰هزار تومان بهای بلیت پرداخته‌بودند، سالن را ترک کردند. مخاطبانی که فکر می‌کردند هاوایی واقعاً یک کمدی است، اما سرخورده شدند. هاوایی نه‌تنها قادر نیست از مخاطب خنده‌ای هر چند مقطعی بگیرد، بلکه باعث پس زدن مخاطب می‌شود.

بهمن گودرزی تصور کرده یک طنز سیاسی ساخته اما آنچه روی پرده دیده می‌شود فیلمی مبتدیانه است که تمامی عناصر ساختاری‌اش سطحی و فارغ از چارچوب‌های ژانری به شکلی آشفته و شلخته رها شده‌است؛ صمد در ایران در ورزش بوکس فعالیت دارد و ناموفق است و تنها یک مدال برنز دارد، اما پرادعا و زورگو است، به هنگ‌کنگ می‌رود و با همدستی دوست قدیمی‌اش داوود پناهنده می‌شود و برای دریافت ویزای امریکا در شبکه‌های معاند حرف‌های سیاسی می‌زند که اساساً شوخی است. از این جهت که این‌گونه اعتراضات سیاسی را در فیلم‌های دیگر هم دیده‌ایم که اینجا کلیشه و نخ‌نما شده‌است، در فیلم هاوایی انگار خبری از فیلمنامه نیست، آنچه دیده می‌شود حاصل موقعیت‌های مقطعی بی‌منطق است که از فیلم‌های دیگر کپی‌برداری شده‌اند؛ مانند کاراکتر داوود که به دروغ خودش را تاجر جا می‌زند تا از صمد کلاهبرداری کند و حالا گودرزی سعی داشته بگوید که صمد ناموس‌پرست است و حامی خواهرش. تمام اینها موقعیت‌های آیتم‌گونه‌ای است که باعث ایجاد خط روایی نمی‌شود، چراکه هاوایی یک خط طرح لاغر و بی جان دارد که گودرزی مانند کارگردانان دیگر تصور کرده زوج امیر جعفری و امین حیایی در اجرا می‌توانند قصه را به سمت ژانر کمدی هدایت کنند، اما نه‌تنها چنین اتفاقی رخ نداده بلکه این دو بازیگر به حدی بی‌کیفیت و تکراری بازی می‌کنند که اساساً نتوانستند در نقش خودشان هم تأثیر حداقلی داشته‌باشند تا حتی بتوانند با کاراکتر همیشگی خود مخاطب را بخندانند، از سوی دیگر کلیشه‌پردازی در هاوایی اولویت است.

فیلم ساختن در فرنگ و استفاده از موقعیت‌های اروتیک و نشان دادن و خوردن مشروبات الکلی برای گودرزی مهم‌تر از ایجاد یک قصه بوده‌است. اگر قرار است کمدی سیاسی ساخته شود و پناهندگی مورد نقد قرار بگیرد، پس چرا در سکانس آخر صمد به اجبار فدراسیون یا نهاد اطلاعاتی با ترفند دروغ به ایران برمی‌گردد؟ این نشان می‌دهد که کارگردان مبتدی مانگاهش به مهاجرت و پناهندگی است و نه سیاست می‌داند و نه ایجاد قصه‌ای سیاسی در ژانر کمدی را بلد است. آنچه از دستش برمی‌آید، زیرسؤال بردن ایران و ایرانی است و آدم‌هایی که در کشور غریب به خاطر به دست آوردن پول حاضر به هر کاری می‌شوند. حتی آموزش رقص یا دست‌درازی به ناموس رفیق برای کلاهبرداری و هزار چیز دیگر، با این موقعیت‌های پیش پاافتاده که نه می‌توانند منطق روایی داشته‌باشند و نه انسجامی در نوع روایت ژانری. نمی‌شود توقع سینما داشت. این فیلم‌ها فقط ساخته می‌شوند که وقت مخاطب را تلف کنند نه آغازی دارند نه میانه‌ای و نه سرانجامی.

آنچه برای گودرزی اولویت داشته، فروش فیلم بوده و اگر نه او در کارگردانی به شدت کم‌فروشی کرده و انگار برای او سینما و مخاطب مهم نبوده‌اند. در چنین شرایطی چگونه می‌شود فیلمی مانند هاوایی را نقد کرد؛ فیلمی که فقط مزه‌پران است و با کمدی فرسنگ‌ها فاصله دارد. فیلمی که روی پرده سینما لق می‌زند و نشان می‌دهد کارگردانش حتی حاضر نبوده قاب‌هایش را با نظم بیشتری کارگردانی کند و بالاخره تدوینی که آشفته است و فیلم را آشفته‌تر کرده، اینها دلایلی است که مخاطب پس از ۳۰ دقیقه سالن را ترک می‌کند و شاید ماه‌ها با سینما قهر کند.

سریال

محمدرضا کائینی، پژوهشگر تاریخ معاصر:

کتاب جامعی درباره واقعه کشف حجاب منتشر نشده است

«اسناد کشف حجاب و کتاب‌های موجزی در این زمینه منتشر شده، اما کتاب جامعی که دایره‌المعارف‌گونه باشد و بتوان به آن ارجاع داد، هنوز منتشر نشده است. آثاری که در این زمینه وجود دارد، معمولاً بخشی از واقعیت است و کامل به آن نپرداخته‌اند.»

واقعه کشف حجاب که به دنبال تصویب قانونی در ۱۷دی‌ماه ۱۳۱۴ در ایران رخ داد، یکی از اقدامات رضاشاه پهلوی بود که به موجب آن، زنان و دختران ایرانی از استفاده از چادر، روبنده و روسری منع شدند. انعکاس و تبیین ابعاد اینگونه اقدامات ضداخلاقی و دینی حکومت پهلوی در عرصه‌های مختلف فرهنگی و هنری وظیفه‌ای بوده که متأسفانه تاکنون به خوبی صورت نگرفته است. این کاستی در حوزه کتاب و نشر بیشتر به چشم می‌آید. محمدرضا کائینی، پژوهشگر تاریخ معاصر در رابطه با کتاب‌هایی که در این زمینه چاپ شده‌اند به اینها می‌گوید: واقعیت این است؛ کتاب جامعی که دایره‌المعارف‌گونه باشد و بتوان به آن ارجاع داد یا الان به یاد ندارم یا منتشر نشده است. معمولاً آثاری که در این زمینه وجود دارد بخشی از واقعیت است و کامل به آن نپرداخته‌اند. این هم از مصیبت‌های ماست که روی مسئله‌ای که این همه روی آن حرف می‌زنیم، دعوا داریم و چالش ایجاد می‌کنیم، هنوز یک دایره‌المعارف درباره آن تدوین نکرده‌ایم. این در حالی است که اگر دیگران جای ما بودند، الان مطمئن باشید که یک دایره‌المعارف ۲۰جلدی در این مورد نوشته بودند. من فکر می‌کنم کسانی که تاریخ پهلوی را چه مخالف و چه موافق نوشته‌اند، به هر حال به عنوان یکی از اقدامات رضاخان، فصلی را به این مسئله اختصاص داده‌اند که مطالعه مجموع اینها می‌تواند برای محقق مفید باشد.

کائینی با اشاره به تغییر مقوله کشف حجاب از زمان رضاشاه تا امروز می‌افزاید: واقعیت این است که در آن زمان به مدد رعب، چماق و زورمداری کشف حجاب انجام می‌گرفت، اما الان با کور کردن دریچه عقلی افراد و تحریک احساسات آنها و به شکل نرم این کار انجام می‌شود. تفاوت کشف حجاب در زمان رضاشاه و این زمان در این است که آن زمان سخت و از بالا بود و امروز از طریق رسانه‌ها و به نوعی چشم‌بندی و فریب عمومی و به شکل نرم صورت می‌گیرد و چون کار فرهنگی درست و درمانی هم در این زمینه صورت نگرفته و موضوع تبیین نشده است و صرفاً از ابزارهای سخت مانند قانون و اینها استفاده می‌کنیم، نتیجه نخواهیم گرفت.

وی در ادامه اظهار می‌داد: ما تا زمانی که روی باورهای مخاطب کار نکنیم و او را به اعتقاد جدیدی نرسانیم، صرفاً لجاجت ایجاد کرده‌ایم. دست‌کم در مورد بسیاری از افراد این قاعده صدق می‌کند. اگر انسان‌ها متقاعد شوند که این قانون به نفع آنهاست و آمارهای آزار و اذیت را ببینند، به‌طور طبیعی متقاعد خواهند شد که اینطور و با آسانی بیشتری می‌توانند در جامعه فعالیت کنند. هدف این است که در مراودات اجتماعی افراد چیزی به جز فعالیت مفید مدخلیت نداشته باشد و مسائل غریزی و خصوصی منحصر به خانه و حیطه خصوصی افراد باشد. این منطق درست و قابل دفاعی است، اما چون همین را هم نتوانسته‌ایم به درستی روشن کنیم این فرآیند همچنان ادامه دارد و دشمنان هم با رویکرد سیاسی روی آن سوار شده‌اند و اینکه به کجا برسد، مشخص نیست.

کائینی در پایان خاطرنشان می‌کند: اسناد کشف حجاب و کتاب‌های موجزی در این زمینه منتشر شده است، اما طبیعتاً اگر تیمی از محققان مانند فرآیند دایره‌المعارف‌نویسی که الان در دنیا و در ایران داریم هر کدام بخشی را به عهده بگیرند و با حضور یک سرویراستار و به سبک و سیاق دانشنامه‌نویسی این کار انجام شود، می‌تواند پایه اصلی باشد برای کارهای تبلیغی که قرار است انجام شود، یعنی تا زمانی که یک پایه اصلی نداشته باشیم، نمی‌توانیم یک جریان درستی راه بیندازیم.

تهیه‌کننده سریال «سلمان فارسی» عنوان کرد

ایران باستان، پربازیگرترین فصل سریال سلمان فارسی

سیدمرتضی ذاکر

تهیه‌کننده سریال «سلمان فارسی» ضمن اعلام ادامه مراحل تصویربرداری فصل ایران باستان این سریال در شاهرود گفت: فصل ایران باستان، پربازیگرترین فصل سریال است که به مرور و با نظر کارگردان و تیم تولید، بازیگران جدید، انتخاب و مرحله به مرحله معرفی خواهند شد.

فیلمبرداری فصل ایران ساسانی سریال «سلمان فارسی» به کارگردانی داوود میرباقری ادامه دارد. حسین طاهری، تهیه‌کننده این سریال با بیان اینکه فیلمبرداری فصل ایران از نیمه تابستان در شهرک سینمایی ایران(غزالی) آغاز شد، گفت: در این مرحله، فیلمبرداری سکانس‌های لوکیشن کاروانسرای مرمر تیسفونی انجام شد و این روزها فیلمبرداری در استان سمنان و مناطقی از شاهرود ادامه دارد.

تهیه‌کننده سریال «سلمان فارسی» با بیان اینکه گروه سازنده سریال تا پایان زمستان امسال در شاهرود خواهند ماند تا از فضای زمستانی منطقه برای پیشرفت صحنه‌های متنوع داستان استفاده کنند، گفت: فیلمبرداری اوایل سال آینده در شهرک سینمایی ایران(غزالی) و در لوکیشن مجموعه ماربین ادامه خواهد یافت.

طاهری درباره دکور مجموعه ماربین گفت: تمام بناهای ساخته شده برای سریال «سلمان فارسی» از جمله مجموعه ماربین با پی‌ریزی مناسب، مواد و مصالح ماندگار ساخته شده تا به عنوان یادگاری ارزشمند برای آیندگان باقی بماند. وی ساخت مجموعه ماربین را پایان یافته خواند و گفت: مراحل نازک‌کاری و تزئینات نهایی باقی مانده که تا اوایل بهار سال ۱۴۰۳ به پایان رسیده و برای فیلمبرداری آماده می‌شود. طاهری با ابراز امیدواری برای پایان فیلمبرداری فصل ایران باستان در عرض ۱۸ ماه آینده گفت: طبق جمع‌بندی انجام شده با سازمان یک سال و نیم آینده، مشغول فیلمبرداری فصل ایران باستان خواهیم بود و سپس فیلمبرداری فصل پایانی، یعنی حجاز را آغاز خواهیم کرد.

وی تأکید کرد: البته مراحل پیش تولید فصل حجاز هم اکنون با ریتم آرامی در حال انجام است تا وقفه‌ای در ساخت سریال ایجاد نشود فصل حجاز در چند منطقه مختلف ساخته خواهد شد که یکی از آنها شهرک سینمایی نور است. تهیه‌کننده سریال «سلمان فارسی» همچنین درباره بازیگران جدیدی که به طرح اضافه خواهند شد، گفت: فصل ایران باستان، پربازیگرترین فصل سریال است که به مرور و با نظر کارگردان و تیم تولید، بازیگران جدید، انتخاب و مرحله به مرحله معرفی خواهند شد. سریال «سلمان فارسی» محصول مرکز سیمافیلم سازمان صداوسیما به نویسندگی و کارگردانی داوود میرباقری و تهیه کنندگی حسین طاهری است.